
ПОПИС СТАНОВНИШТВА, ДОМАЋИНСТАВА И СТАНОВА 2011. ГОДИНЕ

КЛАСИФИКАЦИЈА ДЕЛАТНОСТИ

Издавач: Републички завод за статистику

За издавача: проф. др Драган Вукмировић, директор

Приликом коришћења података објављених у
овој публикацији обавезно је навођење извора.

Садржај

Сектор A – ПОЉОПРИВРЕДА, ШУМАРСТВО И РИБАРСТВО	5
Сектор B – РУДАРСТВО	14
Сектор C – ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА.....	20
Сектор D – СНАБДЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА	92
Сектор E – СНАБДЕВАЊЕ ВОДОМ; УПРАВЉАЊЕ ОТПАДНИМ ВОДАМА, КОНТРОЛИСАЊЕ ПРОЦЕСА УКЛАЊАЊА ОТПАДА И СЛИЧНЕ АКТИВНОСТИ	94
Сектор F – ГРАЂЕВИНАРСТВО	98
Сектор G – ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И ТРГОВИНА НА МАЛО; ПОПРАВКА МОТОРНИХ ВОЗИЛА И МОТОЦИКАЛА	105
Сектор H – САОБРАЋАЈ И СКЛАДИШТЕЊЕ	121
Сектор I – УСЛУГЕ СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ	128
Сектор J – ИНФОРМИСАЊЕ И КОМУНИКАЦИЈЕ	131
Сектор K – ФИНАНСИЈСКЕ ДЕЛАТНОСТИ И ДЕЛАТНОСТ ОСИГУРАЊА	140
Сектор L – ПОСЛОВАЊЕ НЕКРЕТНИНАМА	146
Сектор M – СТРУЧНЕ, НАУЧНЕ, ИНОВАЦИОНЕ И ТЕХНИЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ	148
Сектор N – АДМИНИСТРАТИВНЕ И ПОМОЋНЕ УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ	156
Сектор O – ДРЖАВНА УПРАВА И ОДБРАНА; ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ	166
Сектор P – ОБРАЗОВАЊЕ	169
Сектор Q – ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА.....	173
Сектор R – УМЕТНОСТ; ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА.....	178
Сектор S – ОСТАЛЕ УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ	183
Сектор T – ДЕЛАТНОСТ ДОМАЋИНСТВА КАО ПОСЛОДАВЦА; ДЕЛАТНОСТ ДОМАЋИНСТАВА КОЈА ПРОИЗВОДЕ РОБУ И УСЛУГЕ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ	188
Сектор U – ДЕЛАТНОСТ ЕКСТЕРИТОРИЈАЛНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И ТЕЛА	189

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР А

ПОЉОПРИВРЕДА, ШУМАРСТВО И РИБАРСТВО

Сектор обухвата коришћење биљних и животињских ресурса, укључујући гајење усева и засада, узгој и размножавање животиња, искоришћавање шума и гајење осталих биљака, животиња и производа животињског порекла на пољопривредним газдинствима или на њиховом природном станишту.

01

Пољопривредна производња, лов и пратеће услужне делатности

Област обухвата две основне делатности: гајење усева и засада и узгој животиња, као и органску производњу и гајење генетски модификованих биљака и животиња. Такође обухвата и производњу усева и засада у стакленицима.

Обухвата и пратеће услужне делатности у пољопривреди, као и лов, траперство и одговарајуће услуге.

Група 01.50 (Мешовита пољопривредна производња) одступа од општег правила за одређивање претежне делатности. С обзиром на то да су на многим пољопривредним газдинствима подједнако заступљене и биљна и сточарска производња, таква газдинства могу бити разврстана у једну или другу категорију.

Пољопривредне делатности искључују даљу прераду пољопривредних производа, која се разврстава у области 10. и 11. (Производња прехранбених производа и производња пића) и област 12. (Производња дуванских производа), осим оне прераде која подразумева основну припрему производа за тржиште (нпр. чишћење, љушћење, сортирање и краткотрајна заштита од труљења).

Област не обухвата грађевинске радове на пољопривредним површинама (нпр. исушивање земљишта, припрема поља за производњу пиринча итд.), који се разврставају у сектор *F* (Грађевинарство). Исто тако, не обухвата пољопривредне задруге и сличне организације које се баве куповином и продајом пољопривредних производа и посредују приликом набавке пољопривредних сировина. Оне се разврставају у сектор *G* (Трговина на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала).

Такође не обухвата бригу за природно окружење (одржавање паркова, резервата, украсних површина итд.), класификованих у дел. 81.30.

01.1

Гајење једногодишњих и двогодишњих биљака

Обухвата гајење биљака чији је вегетативни период краћи од две сезоне. Укључено је и гајење биљака за производњу семена.

01.11 Гајење жита (осим пиринча), легуминоза и уљарица

Обухвата гајење житарица, легуминоза и уљарица на отвореном. Гајење ових усева често може бити комбиновано са гајењем других култура. Овде спада:

- гајење житарица: тврде и меке пшенице, ражи, проса, јечма, овса, кукуруза, сирка и др. (наполице, крупника, тритикале)
- гајење легуминозног поврћа: грашка, пасуља, боба, сочива и др.
- гајење уљарица: сунцокрета, кикирикија, соје, уљане репице, сусама, слачице, лана, рицинуса и др.

Не обухвата:

- гајење пиринча, дел. 01.12
- гајење кукуруза (шећерца), дел. 01.13
- гајење кукуруза за исхрану стоке, дел. 01.19
- гајење уљарица, дел. 01.26

01.12 Гајење пиринча

01.13 Гајење поврћа, бостана, коренастих и кртоластих биљака

Обухвата:

- гајење лиснатог и стабљичастог поврћа:
  - * артичоке, шпартле, купуса, карфиола и брокула, салате и цикорије, спанаћа и слично
- гајење поврћа с плодовима:
  - * плавог парадајза, парадајза, бостана, краставаца корнишона, тиквица, паприка и другог поврћа с плодовима
- гајење луковичастог и коренастог поврћа:
  - * шаргарепе, репе, црног лука и празилука, белог лука и других луковица и коренастог поврћа
- гајење јестивих печурака и тартуфа

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- гајење повртног семена и семена шећерне репе (не обухвата гајење семена осталих врста репе)
- гајење шећерне репе
- гајење осталог поврћа
- гајење коренастих и кртоластих биљака као што су:
- * кромпир и друго коренасто биље с великим садржајем скроба или инулина
- * маниока, јам (тропско корење) и остало корење

Не обухвата:

- гајење феферона, паприка и других зачинских, ароматичних и лековитих биљака, дел. 01.28
- гајење мицелија за печурке, дел. 01.30

01.14 Гајење шећерне трске

Не обухвата:

- гајење шећерне репе, дел. 01.13

01.15 Гајење дувана

Не обухвата:

- производњу дуванских производа, дел. 12.00

01.16 Гајење биљака за производњу влакана

Обухвата:

- гајење памука
- гајење јуте, лана, конопље и осталих биљака за добијање текстилних ликастих влакана
- гајење сисала и осталих текстилних биљака из рода агаве
- гајење абаке, рамије и осталих биљака за добијање текстилних влакана
- гајење осталих биљака за производњу влакана

01.19 Гајење осталих једногодишњих и двогодишњих биљака

Обухвата:

- гајење крмног биља: сточне репе, детелине, луцерке, кукуруза за исхрану стоке, остале траве, сточног кеља и других биљака за исхрану стоке
- гајење хељде
- производња семена репе и другог крмног биља (осим семена шећерне репе)
- гајење цвећа, резаног цвећа и пупољака
- производња семена цвећа

Не обухвата:

- гајење зачинског, ароматичног и лековитог биља, дел. 01.28

01.2 Гајење вишегодишњих биљака

Обухвата гајење биљака чији је вегетативни период дужи од две сезоне, било да њихови надземни делови одумиру крајем сезоне било да непрекидно расту. Гајење биљака намењених за производњу семена.

01.21 Гајење грожђа

Обухвата:

- гајење винских и стоних сорти грожђа

Не обухвата:

- производњу вина, дел. 11.02

01.22 Гајење тропског и суптропског воћа

Обухвата:

- гајење тропског и суптропског воћа као што су:
- * авокадо
- * банана

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- * урме
- * смокве
- * папаја, манго, ананас и остало тропско и суптропско воће

01.23 Гајење агрума

- Обухвата:
- гајење агрума:
  - * лимуна и грејпфрута
  - * поморанце
  - * мандарина
  - * осталих агрума

01.24 Гајење јабучастог и коштичавог воћа

- Обухвата:
- гајење воћа као што су: јабуке, крушке, кајсије, шљиве, дуње, трешње, вишње, брескве, нектарине и друго јабучасто и коштичаво воће

01.25 Гајење осталог дрвеног, жбуног и језграстог воћа

- Обухвата:
- гајење бобичастог воћа:
  - * боровница, јагода, рибизли, огрозда, купина, малина и другог бобичастог воћа
  - гајење кивија
  - гајење јестивог језграстог воћа:
  - * ораха, лешника, бадема, домаћег кестена, pistaћа и другог језграстог воћа
  - гајење осталог дрвеног и жбуног воћа

- Не обухвата:
- гајење кокосовог ораха, дел. 01.26

01.26 Гајење уљних плодова

- Обухвата:
- гајење маслина за производњу уља и за непосредну потрошњу
  - гајење кокосовог ораха и плодова уљних палми
  - гајење плодова осталих врста уљарица

- Не обухвата:
- гајење соје, кикирикија и осталог уљног семења, дел. 01.11

01.27 Гајење биљака за припремање напитака

- Обухвата:
- гајење биљака за припремање напитака као што су: кафа, какао, чај, мате и др.

01.28 Гајење зачинског, ароматичног и лековитог биља

- Обухвата:
- гајење једногодишњег и вишегодишњег ароматичног биља:
  - * бибера, капра, папричице, мушкатног орашчића, ваниле, хмеља
  - * ловора, босилка, аниса, коријандера, кима, цимета, каранфилића, ђумбира и др.
  - * гајење биљака за добијање наркотика

01.29 Гајење осталих вишегодишњих биљака

- Обухвата:
- гајење каучуковог дрвећа
  - гајење новогодишњих и украсних јелки
  - гајење дрвећа ради добијања сока

- Не обухвата:
- брање цвећа, производњу резаног цвећа, луковица и семена цвећа, дел. 01.19
  - сакупљање сока из дрвећа или смоле у шуми, дел. 02.30

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

01.3 Гајење садног материјала

01.30 Гајење садног материјала

Обухвата производњу свих вегетативних материјала за размножавање, укључујући резнице, калеме и саднице за директно размножавање или подлоге за калемљење:

- гајење садница
- гајење украсних биљака, укључујући биљке с бусеном
- гајење луковица, гомоља, калема и пелцера
- гајење мицелија за гљиве
- делатност расадника, осим расадника за пошумљавање

Не обухвата:

- гајење биљака за производњу семена, дел. 01.1 и 01.2
- делатност шумских расадника, дел. 02.10

01.4 Узгој животиња

Грана обухвата узгој и размножавање свих животиња, осим оних које живе у води.

Не обухвата:

- услужне делатности у вези с узгојем животиња, дел. 01.62
- добијање кожа рептила и птица, дел. 01.70
- добијање сирових кожа у кланицама, дел. 10.11

01.41 Узгој музних крава

Обухвата:

- узгој и размножавање музних крава
- производњу сировог крављег и бивољег млека

Не обухвата:

- прераду млека, дел. 10.51

01.42 Узгој других говеда и бивола

Обухвата:

- узгој говеда и бивола за производњу меса
- добијање биковог семена за расплод

01.43 Узгој коња и других копитара

Обухвата:

- узгој и селекцију коња, магараца, мула и мазги

Не обухвата:

- активности штала за тркаће и јахаће коње, дел. 93.19

01.44 Узгој камила и лама

Обухвата:

- узгој и размножавање камила, лама и других животиња из рода камила

01.45 Узгој оваца и коза

Обухвата:

- узгој и размножавање оваца и коза
- производњу сирове вуне
- производњу сировог овчијег или козијег млека

Не обухвата:

- шишање оваца за накнаду, дел. 01.62
- производњу влачене вуне, дел. 10.11
- прераду млека, дел. 10.51

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

01.46 Узгој свиња

Не обухвата:

- добијање сирових свињских кожа у кланицама, дел. 10.12

01.47 Узгој живине

Обухвата:

- узгој и селекцију живине као што су:
  - * кокошке, патке, гуске, ћурке, пловке и сл.
- производњу јаја
- производњу једнодневних пилића у инкубаторима

Не обухвата:

- узгој нојева и других птица, дел. 01.49
- производњу перја и паперја, дел. 10.12

01.49 Узгој осталих животиња

Обухвата:

- узгој полупритомљених и осталих животиња:
  - * осталих птица, осим живине
  - * инсеката
  - * кунџа
- узгој пчела и производњу меда и пчелињег воска
- узгој животиња ради добијања крзна и производњу сировог крзна
- узгој јелена и срна у оборима
- добијање сирових нештављених кожа
- узгој свилене бубе и производњу кокона свилене бубе
- узгој кућних љубимаца (осим риба): мачака, паса, птица (папагаји, канаринци и сл.) и хрчака
- узгој глиста и пужева
- узгој непоменутих животиња

Не обухвата:

- узгој живине, дел. 01.47
- услужне делатности у вези с узгојем животиња, дел. 01.62
- добијање животињске коже ловом и траперством, дел. 01.70
- узгој на жабљим фармама, крокодилским фармама и др., дел. 03.21 и 03.22
- делатност рибњака, дел. 03.21 и 03.22
- добијање сирових кожа у кланицама, дел. 10.12
- чување и дресуру кућних љубимаца, дел. 96.09

01.5 Мешовита пољопривредна производња

01.50 Мешовита пољопривредна производња

Обухвата комбиновану производњу биљака и животиња, без специјализоване производње једног или другог. Обим производње није одлучујући фактор за одређивање врсте делатности. Ако једна од производњи, биљна или сточарска, прелази 66% укупног прихода, онда се таква делатност сврстава у биљну, односно сточарску.

Не обухвата:

- мешовито гајење биљака, дел. 01.1 и 01.2
- мешовити узгој животиња, дел. 01.4

01.6 Услужне делатности у пољопривреди и делатности после жетве

Обухвата пратеће делатности у пољопривредној производњи, као и делатности сличне пољопривредним, које нису предузете у циљу производње (жетва/берба) а обављају се услужно, за накнаду. Такође обухвата и делатности после жетве, у циљу припреме пољопривредних производа за продају (чишћење, љуштење, сортирање).

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

01.61 Услугне делатности у гајењу усева и засада

Обухвата:

- услуге у гајењу усева и засада за накнаду:
- * припрему земљишта
- * сетву и подизање засада
- * редовну нега усева и засада
- * запрашивање усева и засада, укључујући и запрашивање из ваздуха
- * уништавање штеточина
- * орезивање воћака и винове лозе
- * пресађивање пиринча, проређивање репе и др.
- * жетву
- складиштење усева
- руковање опремом за наводњавање
- одржавање пољопривредних површина у добром пољопривредном и еколошком стању
- обезбеђивање пољопривредних машина и пратеће радне снаге

Не обухвата:

- активности после жетве, дел. 01.63
- дренажу земљишта, дел. 43.12
- пејзажну архитектуру, дел. 71.11
- пружање пословних и стручних савета агронома, дел. 74.90
- уређивање и одржавање околине, паркова, башти и зелених површина, дел. 81.30
- организовање пољопривредних изложби и сајмова, дел. 82.30

01.62 Помоћне делатности у узгоју животиња

Обухвата:

- услуге у узгоју животиња за накнаду:
- * унапређење приплода и раста животиња и унапређење квантитета и квалитета животињских производа
- * вештачко осемењавање, контролу стада, опслуживање крда, припуст стоке, копунирање живине, чишћење живинарника и др.
- * услуге тестирања стоке и крда
- * шишање оваца
- * смештај и чување стоке
- * поткивање

Не обухвата:

- издавање штала за смештај животиња, дел. 68.20
- ветеринарске услуге и вакцинацију животиња, дел. 75.00
- изнајмљивање животиња, дел. 77.39
- чување и негу кућних љубимаца (пансиони за псе и сл.), дел. 96.09

01.63 Активности после жетве

Обухвата:

- припрему производа за тржиште (чишћење, љушћење и сортирање)
- чишћење памука
- припрему листова дувана и сушење
- припрему зрна какаоа и љушћење
- премазивање воћа воском

Не обухвата:

- припрему пољопривредних производа коју обавља сам произвођач, дел. 01.1, 01.2 и 01.3
- делатност након жетве с циљем побољшавања квалитета семена, дел. 01.64
- прање и поновно сушење листова дувана, дел. 12.00
- маркетинг и посредовање трговинских и задружних организација, дел. 46.11
- трговину на велико пољопривредним сировинама, дел. 46.2

01.64 Дорада семена

Обухвата све делатности које се односе на побољшање квалитета семенског материјала, као што су: чишћење, сортирање и обрада семена до продаје, укључујући и генетски модификовано семе.

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- гајење биљака за производњу семена, дел. 01.1 и 01.2
- прерада семена ради добијања уља, дел. 10.41
- истраживање и развој нових врста семена, дел. 72.11

01.7 Лов, траперство и одговарајуће услужне делатности

01.70 Лов, траперство и одговарајуће услужне делатности

Обухвата:

- лов и траперство у комерцијалне сврхе
- хватање дивљих животиња ради добијања хране, крзна, коже, у сврхе истраживања, за зоолошке вртове или за кућне љубимце
- обраду крупне коже, коже рептила или птица од уловљених или у замке ухваћених животиња
- ловљење морских сисара на обали, као што су моржеви и туљани

Не обухвата:

- добијање коже, крзна и перја од животиња узгојених на фармама, дел. 01.4
- узгој дивљачи на фармама, дел. 01.49
- ловљење китова, дел. 03.11
- добијање сирових кожа од закланих животиња у кланицама, дел. 10.11
- спортски и рекреативни лов, дел. 93.19
- услужне делатности у вези са промоцијом лова и траперства, дел. 94.99

02 Шумарство и сеча дрвећа

Област обухвата производњу облог дрвета и сакупљање шумских плодова.

У шумарство спада најнужнија обрада посеченог дрвећа у шуми (сечење грања, љушћење, израда обловине, цепаница и дрва за огрев). Делатност се обавља у природним и засађеним шумама. Даља прерада дрвета и других сортимената (тестерисање, импрегнација и сл.), која се обично не обавља у шуми него у посебним производним јединицама, спада у област 16. (Обрада и прерада дрвета).

02.1 Гајење шума и остале шумарске делатности

02.10 Гајење шума и остале шумарске делатности

Обухвата:

- узгој шума: садњу, расађивање, пресађивање, проређивање и заштиту шума и шумских појасева
  - подизање ниског растиња, подизање засада целулозног дрвета и дрвета за огрев
  - делатност расадника
- Делатност се односи на самоникле и засађене шуме.

Не обухвата:

- гајење новогодишњих четинара, дел. 01.29
- делатност других расадника, дел. 01.30
- сакупљање печурака и осталих дивљих шумских плодова, дел. 02.30
- производњу иверја и пиљевине, дел. 16.10

02.2 Сеча дрвећа

02.20 Сеча дрвећа

Обухвата:

- сечу дрвећа и производњу сортимената за потребе дрвне индустрије
  - производњу сортимената који се користе у необрађеном облику, као што су јамска дрва, ТТ стубови, мотке и коље
  - сакупљање и производњу дрвећа у енергетске сврхе
  - сакупљање и производњу отпадака насталих сечом дрвећа у енергетске сврхе
- Производи ових активности могу бити обловина или суво грање за огрев.

Не обухвата:

- гајење новогодишњих четинара, дел. 01.29
- гајење шума и остале шумарске активности: садњу, расађивање, пресађивање, проређивање и заштиту шума и шумских појасева, дел. 02.10

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- сакупљање шумских производа, дел. 02.30
- производњу иверја и пиљевине, дел. 16.10
- производњу дрвеног угља сувом дестилацијом дрвета, дел. 20.14

02.3 Сакупљање шумских плодова

02.30 Сакупљање шумских плодова

Обухвата:

- сакупљање дивљих плодова: печурака, тартуфа, јагода, боровница, лешника, кестена и др.
- сакупљање некултивисаног шумског материјала: балата и друге каучукове смоле, плуте, лака, смоле, балзама, жира, дивљег кестена, маховине, лишајева и др.

Не обухвата:

- гајење шумских производа, осим храста плутњака, дел. 01
- гајење печурака или тартуфа, дел. 01.13
- гајење дрвеног, жбунастог и језграстог воћа, дел. 01.25
- сакупљање дрва за огрев, дел. 02.20
- резање и обраду дрвета, дел. 16.10

02.4 Услугне делатности у вези са шумарством

02.40 Услугне делатности у вези са шумарством

Обухвата услуге у шумарству за накнаду:

- услугне делатности у шумарству:
- * процену шумског фонда, заштиту од пожара и др.
- * пружање савета у вези са газдовањем шумама
- * контролу шумских болести и штеточина
- услугне делатности у вези са искоришћавањем шума:
- * транспорт трупаца унутар шуме и др.

Не обухвата:

- делатност шумских расадника, дел. 02.10
- дренажу шумског земљишта, дел. 43.12
- чишћење и равнање шумског терена, дел. 43.12

03

Рибарство и аквакултуре

Област обухвата улов и узгој риба и других водених организама. У рибарство спадају ловљење морских или слатководних риба, ракова, мекушаца, сакупљање и гајење шкољки и других морских продуката (нпр. бисера, сунђера, алги и др.). Овде спадају и делатност рибњака и узгој других водених организама.

Не обухвата:

- прераду риба, мекушаца и шкољки која се обавља у погонима на копну или у посебним пловешим фабрикама за прераду рибе, дел. 10.20
- изградњу и поправку бродова и чамаца, дел. 30.1 и 33.15
- спортски или рекреациони риболов, дел. 93.19

03.1 Риболов

Грана обухвата рибарство на мору и копненим водама, на комерцијалној основи, помоћу штапа за пецање, мреже, кавеза и других направа. Делатност се може обављати са пловила или обале.

03.11 Морски риболов

Обухвата:

- улов рибе на океану, мору и приобални риболов, укључујући и улов китова, на комерцијалној основи
- улов морских и слатководних љускара и мекушаца
- улов водених животиња: морских јежева, сипа, корњача, краставаца и др.
- прикупљање морских организама и продуката: сунђера и природних бисера
- прераду рибе на рибарским бродовима

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- лов морских сисара, осим китова, дел. 01.70
- прераду и конзервисање морских сисара на бродовима за прераду, дел. 10.11
- прераду и конзервисање рибе, ракова, шкољки и мекушаца која није повезана с риболовом, тј. прераду на бродовима опремљеним само за прераду и конзервисање рибе или у погонима на обали, дел. 10.20
- издавање пловила с посадом у најам, дел. 50.10
- риболовну инспекцију, контролу и стражу, дел. 84.24
- спортски риболов и сл., дел. 93.19

03.12 Слатководни риболов

Обухвата:

- улов рибе на рекама и језерима, на комерцијалној основи
- улов слатководних љускара и мекушаца
- улов слатководних животиња
- сакупљање слатководних организама и њихових производа

Не обухвата:

- прераду и конзервисање рибе, ракова и мекушаца, дел. 10.20
- риболовну инспекцију, контролу и стражу, дел. 84.24
- спортски риболов и сл., дел. 93.19

03.2 Аквакултуре

Грана обухвата узгој и лов водених организама (риба, шкољки, мекушаца, биљака, крокодила, водоземаца и сл.) уз коришћење разних поступака за побољшање приноса тих организама у односу на могућности у природном окружењу (нпр. исхрана и заштита од других животиња и сл.).

Гајење се односи на младе и одрасле јединке. Узгој и убирање водених организама може се одвијати у приватном и државном власништву.

03.21 Морске аквакултуре

Обухвата:

- узгој рибе у морској води, укључујући и узгој украсних риба за акваријуме
- производњу младих острига, дагњи, јастога, шампа и рибље млађи
- узгој морске салате и других јестивих морских трава
- узгој и тов рибе у морској води у резервоарима
- узгој и тов рибе у морским рибњацима
- узгој морских црва

Не обухвата:

- узгој жаба и осталих водоземаца, дел. 03.22
- спортски риболов, дел. 93.19

03.22 Слатководне аквакултуре

Обухвата:

- узгој и тов рибе у слаткој води, укључујући и украсне рибе за акваријуме
- узгој шкољки, мекушаца, водоземаца и других животиња у слаткој води
- узгој жаба
- услуге које се односе на мрешћење и узгој риба у рибњацима

Не обухвата:

- узгој морских организама за акваријуме, дел. 03.21
- спортски риболов, дел. 93.19

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР В

РУДАРСТВО

Рударство обухвата експлоатацију свих врста минералних сировина: чврстих (угаљ и руде), течних (нафта) и гасовитих (земни гас). Под експлоатацијом минералних сировина сматра се извођење радова на отварању, припреми и откопавању лежишта, као и транспорт минералних сировина и извођење других рударских радова у земљи и на њеној површини – методама површинске и подземне експлоатације, као и црпљењем. Експлоатацијом минералних сировина сматра се и извођење радова на припреми минералних сировина, а у експлоатацији нафте и земних гасова и радови на сепарацији нафте и гаса, припреми нафте и гаса на експлоатационом пољу за транспорт и складиштење, издвајање природних течних гасова (етан, пропан, бутан и природни газолин) у дегазолинажама и сличним постројењима, као и транспорт ових сировина сабирним нафтоводима и гасоводима на експлоатационом пољу.

Припремом минералних сировина сматрају се сви процеси: уситњавања минералних сировина (дробљење, просејавање, млевење, класирање), концентрације и/или сепарације корисних минерала од јаловине (ручно или аутоматско одабирање, гравитацијска, флотацијска, магнетска и електростатичка концентрација, лужење минералних сировина и ископина и даље припремање раствора у циљу концентрације корисних компоненти), одводњавање производа концентрације односно сепарације (згушњавање, филтрирање и сушење). Под припремом минералних сировина сматрају се и сви процеси окрупњавања минералних сировина и концентрата, сепарације песка, шљунка и камена, као и процеси примарне прераде украсног и другог камена.

Рударске делатности су разврстане на области, гране и групе, према главном минералу, односно металу који се експлоатише. Области 05 и 06 обухватају експлоатацију енергетских сировина (угља, нафте и природног гаса), а области 07 и 08 – експлоатацију руда метала, осталих руда и камена. Поједине техничке активности у овом сектору могу се вршити и од стране трећих правних лица, односно специјализованих предузећа, као индустријске услуге (област 09).

Не обухвата:

- прераду екстрахованих сировина из рудника, сектор С (Прерађивачка индустрија)
- коришћење непрерађених материјала у циљу уређења терена у грађевинарству, сектор F (Грађевинарство)
- флаширање пијаћих и минералних вода на извориштима и експлоатационим бунарима, односно бушотинама, дел. 11.07
- процесе уситњавања у циљу даљег третирања појединих материјала (глине, камена и других минерала) који се не изводе у конјункцији са рударским операцијама, дел. 23.9

05

Експлоатација угља

Обухвата подземну и површинску експлоатацију угља и процесе припреме минералних сировина (чишћење, сепарација и друго) који се обављају на експлоатационом пољу у циљу добијања тржишног производа.

Не обухвата производњу кокса (дел. 19.10), пратеће услуге при експлоатацији угља (дел. 09.90), као ни брикета од нафте (дел. 19.20).

05.1 Експлоатација каменог угља и антрацита

05.10 Експлоатација каменог угља и антрацита

Обухвата:

- подземну и површинску експлоатацију каменог угља
- чишћење, сепарацију и друге операције припреме минералних сировина у циљу побољшања квалитета или депоновања и утовара каменог угља и антрацита
- искоришћавање ситних фракција антрацита из јаловинских депонија

Не обухвата:

- експлоатацију мрког угља и лигнита, дел. 05.20
- експлоатацију тресета, дел. 08.92
- услужне делатности при експлоатацији угља, дел. 09.90
- производњу кокса и осталих продуката коксовања, дел. 19.10
- грађевинске радове при изградњи рудника, дел. 43.12

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

05.2   Експлоатација лигнита и мрког угља

05.20 Експлоатација лигнита и мрког угља

Обухвата:

- подземну и површинску експлоатацију лигнита и мрког угља
- чишћење, сепарацију и друге операције припреме минералних сировина у циљу побољшања квалитета или депоновања и утовара лигнита и мрког угља

Не обухвата:

- експлоатацију каменог угља и антрацита, дел. 05.10
- експлоатацију тресета, дел. 08.92
- услужне делатности при експлоатацији угља, дел. 09.90
- грађевинске радове при изградњи рудника, дел.43.12

06   Експлоатација сирове нафте и природног гаса

Обухвата експлоатацију сирове нафте, кондензата и природног гаса на експлоатационим пољима, експлоатацију уљних шејлова (шкриљаца) и нафтних (катранских) пескова на експлоатационим пољима ради добијања нафте, као и пратеће операције, све до транспорта производа ван експлоатационог поља.

Не обухвата:

- услужне делатности код експлоатације нафте и природног гаса, дел. 09.10
- истраживања нафте и гаса и израду истражних бушотина, дел. 09.10
- производњу деривата нафте, дел. 19.20
- геофизичка снимања и израду геолошких карата, дел. 71.12

06.1   Експлоатација сирове нафте

06.10 Експлоатација сирове нафте

Обухвата:

- експлоатацију нафтних и нафтно-гасних лежишта
- поступке за издвајање сирове нафте (декантација, десалинизација, дехидратација, стабилизација, итд.)
- експлоатацију уљних шејлова (шкриљаца) и нафтних (катранских, битуминозних) пескова и процесе добијања сирове нафте

Не обухвата:

- истраживања нафте и гаса и израду истражних бушотина, дел. 09.10
- услужне делатности код експлоатације нафте и природног гаса, дел. 09.10
- производњу деривата нафте, дел. 19.20
- издвајање течног нафтног гаса у рафинеријама нафте, дел. 19.20
- цевоводни транспорт ван експлоатационог поља, дел. 49.50

06.2   Вађење природног гаса

06.20 Експлоатација природног гаса

Обухвата:

- експлоатацију природног гаса
- издвајање кондензата
- исушивање и раздвајање фракција течних угљоводоника
- десумпорисање гаса
- утечњавање и регасификацију природног гаса

Не обухвата:

- истраживања нафте и гаса и израду истражних бушотина, дел. 09.10
- услужне делатности код експлоатације нафте и гаса, дел. 09.20
- издвајање течног нафтног гаса у рафинеријама нафте, дел. 19.20

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- производњу индустријских гасова, дел. 20.11
- цевоводни транспорт ван експлоатационог поља, дел. 49.50

07

Експлоатација руда метала

Обухвата експлоатацију металних минералних сировина методама подземне и површинске експлоатације. Експлоатација обухвата и процесе припреме минералних сировина (уситњавање, флотација, лужење, одводњавање, итд.), као и процесе синтеровања и калцинације концентрата на експлоатационом пољу.

Не обухвата:

- пржење концентрата пирита у циљу добијања сумпорне киселине, дел. 20.13
- производњу алуминијум-оксида из руда боксита, дел. 24.42
- рад високих пећи и пећи за топљење руда и концентрата, дел. 24

07.1 Експлоатација руда гвожђа

07.10 Експлоатација руда гвожђа

Обухвата:

- експлоатацију руда гвожђа
- процесе припреме руда гвожђа
- агломерацију руда гвожђа на експлоатационом пољу

Не обухвата:

- експлоатацију и припрему руда пирита и пирхотина, дел. 08.91

07.2 Експлоатација осталих руда метала

Обухвата експлоатацију осталих руда метала.

07.21 Експлоатација руда урана и торијума

Обухвата:

- експлоатацију и процесе припреме руда урана и торијума
- производњу жутог колача

Не обухвата:

- обogaћивање руда урана и торијума, дел. 20.13
- производњу металног урана из урановог оксида, дел. 24.46
- топљење и рафинацију урана, дел. 24.46

07.29 Експлоатација руда осталих црних, обојених, племенитих и других метала

Обухвата:

- експлоатацију и припрему осталих руда црних, обојених, лаких, легирајућих, племенитих и ретких метала:
- * манган, хром, титан, ванадијум, никл, кобалт, бизмут, волфрам, калај, бакар, молибден, олово и цинк, антимон, жива, арсен, алуминијум, литијум, рубидијум и цезијум, берилијум, стронцијум, ниобијум и тантал, цирконијум и хафнијум, скандијум, германијум, ренијум, талијум, галијум, кадмијум, индијум, селен и телур, као и група елемената ретких земаља
- * злато, сребро и платинска група метала (платина, паладијум, иридијум, осмијум, рутенијум и родијум)

Не обухвата:

- експлоатацију и припрему руда урана и торијума, дел. 07.21
- производњу алуминијум-оксида из боксита, дел. 24.42
- производњу никловог и бакровог сулфата, дел. 24.44 и 24.45

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

08

Остало рударство

Обухвата експлоатацију руда, камена и сировина за производњу грађевинских материјала у рудницима, каменоломима, шљункарама (ван корита речних токова) итд. Производи се најчешће користе у грађевинарству (песак, шљунак, камен) као сировине за производњу цемента, опеке и других материјала и хемикалија (глина, лапорац, кречњак и друго). Не обухвата даљу прераду руда и камена (осим дробљења, млевења, резања, прања, сушења, сепарације, мешања).

08.1 Експлоатација камена, песка, глине и других сировина за грађевинске материјале

08.11 Експлоатација грађевинског и украсног камена, кречњака, гипса, креде

Обухвата:

- експлоатацију, грубу обраду и сечење грађевинског и украсног камена (мермер, гранит, пешчар и др.)
- ломљење и дробљење украсног и грађевинског камена
- експлоатацију, дробљење и просејавање кречњака
- експлоатацију гипса и анхидрита
- експлоатацију креде и доломита

Не обухвата:

- експлоатацију сировина за хемијску индустрију и производњу минералних ђубрива, дел. 08.91
- производњу калцинисаног доломита креча, дел. 23.52
- резање, обликовање и глачање архитектонског камена ван каменолома, дел. 23.70

08.12 Експлоатација шљунка, песка, глине и каолина

Обухвата:

- експлоатацију индустријског песка, грађевинског песка и шљунка
- дробљење и просејавање шљунка
- експлоатацију грађевинског песка
- експлоатацију опекарске глине, ватросталне глине и каолина

Не обухвата:

- експлоатацију уљног (битуминозног, катранског) песка, дел. 06.10

08.9 Експлоатација осталих руда и камена

08.91 Експлоатација минерала, производња минералних ђубрива и хемикалија

Обухвата:

- експлоатацију фосфорита и калијумових соли
- експлоатацију самородног сумпора
- експлоатацију пирита и пирхотина
- експлоатацију барита и витерита (баријум-сулфата и баријум-карбоната), кизерита (магнезијум-сулфата), бората (минерала бора)
- експлоатацију јадарита (натријум-бор-литијум силикат хидроксида) до производње борне киселине, литијум-карбоната и натријум-сулфата на експлоатационом пољу применом процеса припреме минералних сировина
- експлоатацију природних пигмената, флуорита и других минерала као сировина за хемијску индустрију
- експлоатацију гуана

Не обухвата:

- експлоатацију халита (натријум-хлорида), дел. 08.93
- пржење концентрата пирита, дел. 20.13
- производњу вештачких ђубрива и азотних једињења, дел. 20.15

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

08.92 Експлоатација тресета

Обухвата:

- експлоатацију тресета
- примарну прераду тресета ради побољшања квалитета, лакшег складиштења или транспорта

Не обухвата:

- услужне делатности код експлоатације тресета, дел. 09.90
- производњу брикета од тресета, дел. 19.20
- производњу баштенске земље (смесе тресета, хумуса, песка, глине, ђубрива и сл.), дел. 20.15
- производњу производа од тресета, дел. 23.99

08.93 Експлоатација натријум-хлорида

Обухвата:

- експлоатацију халита (натријум-хлорида) из лежишта, укључујући растварање и пумпање
- производњу соли испаравањем морске воде или других сланих вода
- уситњавање, пречишћавање и рафинацију соли које обавља произвођач

Не обухвата:

- прераду соли ради добијања јестиве соли, нпр. јодирање без експлоатације, дел. 10.84
- производњу пијаће воде десалинизацијом сланих вода, дел. 36.00

08.99 Експлоатација осталих неметаличних руда и минерала

Обухвата:

- експлоатацију различитих минерала као што су:
- * абразиви, азбест, фосилно брашно, графит, талк, фелдспат и др.
- * драго и полудраго камење, кварц, лискун и др.
- * природни асфалт и битумен

09

Услугне делатности у рударству и геолошким истраживањима

Обухвата специјализоване услуге у рударству, за накнаду. Ово обухвата услуге код истраживања минералних сировина од проспекције до детаљних истраживања лежишта, као што су узорковање и обрада узорака, извођење истражног бушења, израда експлоатационих бушотина за нафту, хидрогеолошка и геомеханичка испитивања, мињања у рудницима, израда јамских просторија, ископавање и одлагање коповске раскривке, као и транспорт руде на експлоатационом пољу до постројења за припрему минералних сировина итд.

09.1 Услугне делатности у вези са истраживањем и експлоатацијом нафте и гаса

09.10 Услугне делатности у вези са истраживањем и експлоатацијом нафте и гаса

Обухвата:

- услуге које се обављају при истраживању и експлоатацији нафте и гаса за накнаду:
- * услуге при проспекцијским и детаљним геолошким истраживањима
- * истражно бушење и извођење осталих радова у конјукцији с тим
- * утечавање или регасификацију у циљу транспорта на експлоатационом пољу
- * услуге одводњавања и пумпања за накнаду
- * пробно бушење у вези са експлоатацијом нафте и гаса

Не обухвата:

- наведене активности које обавља сам носилац одобрења за истраживање или експлоатацију нафтног или гасног поља, дел. 06.10 и 06.20
- сервисирање и одржавање рударских машина и уређаја, дел. 33.12
- утечавање или регасификацију која се обавља код транспорта ван експлоатационог поља, дел. 52.21
- инжењерске активности и технички консалтинг код геофизичких, сеизмичких и геолошких истраживања, дел. 71.12

Попис становништва, домаћинстава и станова 2011. године

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

09.9 Услугне делатности у вези са истраживањем и експлоатацијом осталих руда

09.90 Услугне делатности у вези са истраживањем и експлоатацијом осталих руда

Подразумева пружање услуга у вези са експлоатацијом осталих руда и камена обухваћених у областима 05, 07 и 08 за накнаду.

Обухвата:

- услуге код истраживања минералних сировина
- минирања у рудницима
- израду јамских просторија
- ископавање и одлагање коповске раскривке
- транспорт руде на експлоатационом пољу
- одводњавање и испумпавање
- истражно бушење и сондирање

Не обухвата:

- управљање рудницима и каменоломима за накнаду, дел. 05, 07 и 08
- сервисирање и одржавање рударске механизације, дел. 33.12
- инжењерске активности и технички консалтинг код геофизичких, сеизмичких и геолошких истраживања, дел. 71.12

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР С

ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА

Обухвата физичку или хемијску трансформацију материјала, супстанци или компоненти у нове производе, иако се ово не може користити као јединствени критеријум за дефинисање прерађивачке делатности (видети напомену о обради отпада која следи). Материјали, супстанце или компоненте који се трансформишу јесу сировине које представљају производе пољопривреде, шумарства, риболова, вађења руда и камена, као и производе других прерађивачких делатности. Суштинска промена, обнова или реконструкција робе, опште гледано, сматра се прерађивачком делатношћу.

Крајњи производ (аутпут) прерађивачке индустрије може бити готов, у смислу да је спреман за коришћење или потрошњу, или полуготов, у смислу да постаје инпут за даљу индустријску прераду. Нпр. аутпут рафинисања алуминијума је инпут који се користи у примарној производњи алуминијума; примарни алуминијум је инпут за извлачење алуминијумске жице; алуминијумска жица је инпут за производњу фабрикованих производа од жице.

Производња специјализованих делова и компоненти, као и прибора уз машине и опрему, сврстава се у исту класу као и производња машина и опреме за које су делови и прибор намењени. Производња неспецијализованих делова и компоненти машина и опреме (нпр. мотора, клипова, електричних мотора, електричних склопова, вентила, мењача, кугличних лежачева) сврстава се у одговарајућу класу производње без обзира на машине и опрему за коју се ови производи могу употребити. Међутим, израда специјализованих компоненти и прибора ливењем у калупе или извлачењем пластичних материјала укључена је у грану 22.2.

Склапање компоненти индустријских производа сматра се прерађивачком индустријом и укључује склапање производа од оних из сопствене производње или од оних које су набављене.

Рециклажа отпада, тј. прерада отпада у секундарне сировине, класификована је у грану 38.3. Све док подразумева физичке или хемијске трансформације не сматра се делом прерађивачке индустрије. Примарна сврха тих делатности јесте прерада или обрада отпада и оне су зато сврстане у сектор Е. Међутим, производња нових готових производа (за разлику од производње секундарних сировина) сврстава се у прерађивачку индустрију чак и ако се у тим процесима отпад користи као инпут. На пример, производња сребра од филског отпада сматра се процесом прерађивачке индустрије.

Специјализовано одржавање и поправка индустријских, комерцијалних и сличних машина и опреме у принципу се сврставају у област 33. Међутим, поправка рачунара и производа за личну употребу и коришћење у домаћинству сврстана је у област 95, док је поправка моторних возила класификована у област 45.

Инсталирање машина и опреме, када се обавља као специјализована делатност, сврстава се у групу 33.20.

Напомена

Граница између прерађивачке индустрије и других делатности Класификације није јасно повучена. Генерално, активности које се обављају у оквиру прерађивачке индустрије подразумевају трансформацију материјала у нове производе. Њихов аутпут је нови производ. Међутим, дефиниција тога шта чини нови производ може да буде субјективна. Ради појашњења, наводимо активности које се према Класификацији сматрају прерађивачком индустријом:

- прерада свеже рибе (вађење шкољки из љуштуре и прављење филета од риба), али не на рибарским бродовима, дел. 10.20
- пастеризација млека и пуњење боца млеком, дел. 10.51
- штампарске и пратеће активности, дел. 18.1
- прерада коже, дел. 15.11
- заштита дрвета, дел. 16.10
- галванизирање, топлотна обрада метала и полирање, дел. 25.61
- реконструкција или прерада машина (нпр. аутомобилски мотори), дел. 29.10
- прерада аутомобилских гума, дел. 22.11

Насупрот томе, постоје делатности/активности које су, иако понекад подразумевају процесе трансформације, сврстане у друге области Класификације. То су:

- сеча дрвећа – сектор А
- прерада пољопривредних производа – сектор А
- прерада руда и других минерала – сектор В

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- грађевинска изградња и пратеће операције које се изводе на градилиштима – сектор *F*
- паковање, препакивање или паковање у боце производа као што су алкохолна пића или хемикалије; сортирање отпада; мешање боја према наруџбини купаца; сечење метала према налогу купаца, чиме се ствара модификована верзија истог производа – сектор *G*

10

Производња прехрамбених производа

Обухвата прераду производа пољопривреде, шумарства и рибарства ради добијања хране за људе или животиње, а укључена је и производња различитих међуфазних производа. У овој делатности често има нуспроизвода веће или мање вредности (нпр. кожа при клању животиња, уљна погача при производњи уља и др.).

Груписање у овој области извршено је према врстама производа: месо, риба, воће и поврће, масти и уља, млечни производи, млински производи, храна за животиње, остали прехрамбени производи и пиће. Производити се може за свој или за туђ рачун (нпр. клање по наруџбини странке).

Поједине делатности (нпр. оне које се обављају у пекарама, посластичарницама или месарама које продају своје производе) сматрају се прерађивачком делатношћу, иако је реч о трговини на мало производима произвођача који поседују своје радње. У случајевима када је прерада минимална и не доводи до праве трансформације, производна јединица сврстава се у сектор *G*.

Припремање хране за тренутну употребу сврстано је у област 56.

Производња хране за животиње од кланичних отпадака или других споредних производа разврстана је у грану 10.9. Прерада остатака и отпадака код производње хране и пића у секундарне сировине сврстана је у грану 38.3, а одлагање тих отпадака у групу 38.21.

10.1

Прерада и конзервисање меса и производа од меса

10.11 Прерада и конзервисање меса

Обухвата делатност кланица које се баве клањем, припремањем и паковањем меса: говедине, свињетине, јагњетине, зечетине, овчетине итд.

Обухвата:

- производњу свежег, расхлађеног или смрзнутог меса с костима
- производњу свежег, расхлађеног или смрзнутог меса у комадима
- клање и прераду китова на копну или на специјализованим (пловилима) бродовима
- припрему сирових крупних и ситних кожа из кланица
- производњу јестивих животињских масти
- прераду животињских изнутрица
- производњу табачке (чупане) вуне

Не обухвата:

- производњу јестиве масти од живине, дел. 10.12
- паковање меса, дел. 82.92

10.12 Прерада и конзервисање живинског меса

Обухвата:

- клање, припрему и паковање живине
- производњу свежег, расхлађеног или замрзнутог живинског меса
- производњу јестивих масноћа од живине
- производњу перја и паперја

Не обухвата:

- паковање живинског меса, дел. 82.92

10.13 Производња месних прерађевина

Обухвата:

- производњу сушеног, сољеног или димљеног меса
- производњу месних прерађевина: кобасица, салама, крвавица и цигерњача, салфалада, паштета, куване шунке и др.

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- производњу припремљених јела од меса, дел. 10.85
- производњу припремљених супа од меса, дел. 10.89
- трговину на велико месом и производима од меса, дел. 46.32
- услуге паковања, дел. 82.92

10.2 Прерада и конзервисање рибе, љускара и мекушаца

10.20 Прерада и конзервисање рибе, љускара и мекушаца

Обухвата:

- прераду и конзервисање рибе, љускара и мекушаца замрзавањем, дубоким замрзавањем, сушењем, кувањем, димљењем, сољењем, стављањем у саламуру, стављањем у конзерве и др.
- производњу производа од рибе, љускара и мекушаца: кувана риба, рибљи филети, икра, кавијар, замене за кавијар и др.
- производњу хране од рибе и других водених организама, за људе и животиње
- делатност бродова који се искључиво баве прерадом и конзервисањем рибе
- прераду морског растиња

Не обухвата:

- прераду и конзервисање рибе на рибарским бродовима, дел. 03.11
- прераду китова на копну или на специјализованим бродовима, дел. 10.11
- производњу уља и масти од морских животиња, дел. 10.41
- производњу готових залеђених јела од рибе, дел. 10.85
- производњу супа од рибе, дел. 10.89

10.3 Прерада и конзервисање воћа и поврћа

10.31 Прерада и конзервисање кромпира

Обухвата:

- прераду и конзервисање кромпира:
- * производњу смрзнутог кромпира
- * производњу сушеног кромпира за припрему пиреа
- * производњу помфрита и сличних производа
- * производњу чипса (хрусковог кромпира)
- * производњу брашна, прекрупце и др. од кромпира
- * индустријско љушћење кромпира

10.32 Производња сокова од воћа и поврћа

Обухвата:

- производњу сокова од воћа или поврћа
- производњу концентрата од свежег воћа и поврћа

10.39 Остала прерада и конзервисање воћа и поврћа

Обухвата:

- производњу хране у којој је главни састојак воће или поврће, осим готових јела, замрзнутих или конзервисаних
- конзервисање воћа, језграстог воћа (орахоплодница) или поврћа замрзавањем, сушењем, стављањем у уље или сирће, стављањем у конзерве и др.
- производњу прехранбених производа од воћа или поврћа
- производњу компота, цема, мармеладе и воћног желеа
- пржење језграстог воћа (орахоплодница)
- производњу намаза и других производа од језграстог воћа (орахоплодница)
- производњу лако кварљиве хране од воћа или поврћа као што су салате, мешане салате и др.
- производњу очишћеног или нарезаног воћа
- производњу сојиног сира (тофуа)

Попис становништва, домаћинстава и станова 2011. године

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- производњу сокова од воћа и поврћа, дел. 10.32
- производњу брашна или прекрупe од сувих махуна, дел. 10.61
- производњу кандираног воћа и језграстог воћа, дел. 10.82
- производњу готових јела од поврћа, дел. 10.85
- производњу вештачких концентрата, дел. 10.89

10.4 Производња биљних и животињских уља и масти

Обухвата производњу сирових и рафинисаних уља и масти биљног и животињског порекла, осим топљења и рафинисања сланине и других јестивих животињских масти.

10.41 Производња уља и масти

Обухвата:

- производњу разних врста сировог биљног уља: маслиновог, сојиног, палминог, сунцокретовог, уља из памучног семена, уља од репице или слачице, ланеног уља и др.
- производњу неодмашћеног брашна и прекрупe мљењем уљног семења, плодова уљног језграстог воћа и уљних коштица и др.
- производњу рафинисаног биљног уља
- обраду биљног уља
- производњу нејестивих животињских уља и масти
- производњу рибљег уља и уља од морских сисара
- производњу памучног линтреса (отпадно памучно влакно), уљне погаче и других нуспроизвода при производњи уља

Не обухвата:

- топљење и рафинисање сланине и других јестивих животињских масноћа, дел. 10.11
- производњу маргарина, дел. 10.42
- мокро мљењење кукуруза
- производњу кукурузног уља, дел. 10.62
- производњу уља, масти и маслаца од какаоа, дел. 10.82
- производњу етеричних уља, дел. 20.53
- производњу хемијски модификованих уља и масти, дел. 20.59

10.42 Производња маргарина и сличних јестивих масти

Обухвата:

- производњу маргарина
- производњу мешавина маргарина с додацима и сличних намаза
- производњу мешаних масноћа за квање

10.5 Производња млечних производа

10.51 Прерада млека и производња сирева

Обухвата:

- производњу свежег, пастеризованог, стерилизованог и хомогенизованог млека или обраду млека на високој температури
- производњу напитака од млека
- производњу млека у праху или кондензованог млека, заслађеног или незаслађеног
- производњу павлаке
- производњу маслаца
- производњу јогурта
- производњу сира и урде
- производњу сурутке
- производњу казеина, млечног шећера (лактозе) и др.

Не обухвата:

- производњу сировог крављег млека, дел. 01.41
- производњу сировог млека (оваца, коза, коња, магараца, камила и др.), дел. 01.43, 01.44 и 01.45
- производњу замена за млеко, сир и сл., дел. 10.89

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

10.52 Производња сладоледа

Обухвата:

- производњу сладоледа и других јестивих смрзнутих смеса

Не обухвата:

- производњу сладоледа у посластичарницама и аутоматима за сладолед, дел. 56.10

10.6 Производња млинских производа, скроба и скробних производа

Обухвата млевење житарица или поврћа ради добијања брашна или прекрупe, млевење, чишћење и полирање пиринча и припремање мешавина од брашна од ових производа. Овде спада и мокро млевење кукуруза и поврћа, као и производња скроба и скробних производа.

10.61 Производња млинских производа

Обухвата:

- млевење жита: производњу брашна, гриза, прекрупe или пелета од пшенице, ражи, овса, кукуруза и других врста жита
- обраду пиринча: производњу бланшираног, полираног, глазираног, делимично куваног или конвертованог пиринча
- производњу цереалија за доручак
- производњу пиринчаног брашна
- млевење поврћа: производњу брашна и прекрупe од сушеног махунастог поврћа, корења и гомоља
- производњу мешавине брашна за прављење хлеба, колача, ситног сувог пецива, палачинки и др.

Не обухвата:

- производњу брашна и прекрупe од кромпира, дел. 10.31
- влажно млевење кукуруза, дел. 10.62

10.62 Производња скроба и скробних производа

Обухвата:

- производњу скроба од пиринча, кромпира, кукуруза и др.
- влажно млевење (кукуруза)
- производњу кукурузног уља
- производњу глукозе, сирупа од глукозе, малтозе и др.
- производњу глутена
- производњу тапиоке и замена за тапиоку припремљених од скроба

Не обухвата:

- производњу лактозе, дел. 10.51
- производњу шећера од трске или репе, дел. 10.81

10.7 Производња пекарских производа и тестенине

Обухвата производњу пекарских производа, макарона, нодли и сличних производа.

10.71 Производња хлеба, свежег пецива и колача

Обухвата:

- производњу пекарских производа:
  - * хлеба и пецива
  - * слаткиша, колача, пита, палачинки, вафли, кифли итд.

Не обухвата производњу:

- свих дуготрајних пекарских производа, дел. 10.72
- тестенине, дел. 10.73
- пекарских производа за тренутно конзумирање, дел. 56

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

10.72 Производња двопека, кекса, трајног пецива и колача

Обухвата производњу:

- двопека и „сувих“ пекарских производа
- кекса
- конзервисаних производа од теста и конзервисаних колача
- слатких или сланих производа за грицкање (колачића, крекера, переча)
- обланди и корнета

Не обухвата:

- производњу чипса и сличних производа од кромпира, дел. 10.31

10.73 Производња макарона, резанаца и сличних производа од брашна

Обухвата производњу:

- макарона и резанаца, куваних или некуваних, пуњених или непуњених
- кускуса и др.
- замрзнуте или конзервисане тестенине

Не обухвата:

- производњу готових јела с тестенином, дел. 10.85
- производњу готових супа с тестенином, дел. 10.89

10.8 Производња осталих прехранбених производа

Обухвата производњу шећера и производа од шећера, готових јела, кафе, чаја, зачина, као и лако кварљивих прехранбених производа и специјалитета.

10.81 Производња шећера

Обухвата производњу:

- и рафинацију шећера или супститута шећера из сокова трске, репе, јавора, палме и др.
- шећерног сирупа
- меласе
- јаворовог сирупа и шећера

Не обухвата:

- производњу глукозе и сирупа од глукозе и малтозе, дел. 10.62

10.82 Производња какаоа, чоколаде и кондиторских производа

Обухвата производњу:

- какаоа, какао-маслаца, какао-масти, какао-уља и др.
- чоколаде и чоколадних бомбона
- кондиторских производа: карамеле, нугата, фондана, беле чоколаде и др.
- гума за жвакање
- кандираног воћа, коштуњавог воћа (орахоплодница), кора од воћа и других делова биљака
- бомбона за олакшавање здравствених тегоба

Не обухвата:

- производњу сахарозе, дел. 10.81

10.83 Прерада чаја и кафе

Обухвата:

- декофеинизирање и пржење кафе
- производњу производа од кафе:
  - * млевене кафе
  - * инстант-кафе (растворљиве кафе)
  - * екстраката и концентрата кафе
- производњу замена за кафу

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- производњу мешавина чаја и мате чаја
- паковање чаја, укључујући и паковање у кесице
- производњу чаја од других биљака (мате, камилица, липа и др.)
- производњу екстракта и препарата који у својој основи садрже чај или мате
- производњу биљних мешавина (мента, врбена, камилица)

Не обухвата:

- гајење чаја на плантажама, дел. 01.27
- производњу инулина, дел. 10.62
- производњу жестоких пића, пива, вина и сокова, дел. 11
- производњу биљних производа за фармацеутску употребу, дел. 21.20

10.84 Производња зачина и других додатака храни

Обухвата:

- производњу зачина, сосова и других додатака као што су:
  - * мајонез
  - * брашно и гриз од слачице
  - * припремљени сенф и др.
- производњу сирћета
- прераду сирове соли у јестиву со

Не обухвата:

- гајење зачина, дел. 01.28
- вађење соли, дел. 08.93

10.85 Производња готових јела

Обухвата производњу готових јела (тј. зачињених, скуваних и припремљених за конзумирање), замрзнутих, вакуумираних или конзервисаних. Ова група не обухвата припрему јела за непосредну конзумацију, као нпр. у ресторанима. Да би се сматрала јелом, ова храна мора да садржи најмање два различита састојка (изузимајући зачине).

Обухвата производњу:

- готових јела од разних врста меса (конзерве и др.)
- јела од рибе, укључујући рибу и чипс
- јела од поврћа
- замрзнутих националних јела и пица

Не обухвата:

- производњу непечених пица, дел. 10.89
- производњу свежих јела или јела са мање од два састојка (погледати одговарајућу групу у области 10)
- производњу лако кварљиве готове хране (погледати 10.89)
- трговину на мало готовим јелима у продавницама, дел. 47.11 и 47.29
- трговину на велико готовим јелима, дел. 46.38
- припрему јела за непосредну конзумацију (нпр. у ресторанима), дел. 56
- делатност припремања и достављања хране за накнаду, дел. 56.29

10.86 Производња хомогенизованих хранљивих препарата и дијететске хране

Обухвата:

- производњу хране за дијететске сврхе:
  - * хране за одојчад
  - * млечне и друге допунске хране с посебним хранљивим додацима
  - * хране за бебе
  - * нискокалоричне хране и хране са смањеном калоричном вредношћу намењене за регулисање телесне тежине
  - * дијеталне хране за специјалне медицинске сврхе

Попис становништва, домаћинстава и станова 2011. године

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- * хране са смањеним садржајем натријума, укључујући и дијеталне соли са смањеним садржајем натријума или без натријума
- * хране без глутена
- * хране за употребу при јаким физичким напорима, посебно за спортисте
- * хране за дијабетичаре и др.

10.89 Производња осталих прехранбених производа

Обухвата:

- производњу супа и чорби
- производњу квасца
- производњу јаја у праху, албумина и др.
- производњу вештачког меда и карамела
- производњу прашка за пецива
- производњу производа од меда
- производњу ароматизованих сирупа
- производњу пектинских материја
- производњу лако кварљиве хране као што су:
  - * сендвичи
  - * свежа, непечена пица
- производњу додатака храни и остале непоменуте хране
- производњу екстраката и сокова из меса, риба, ракова или мекушаца
- производњу замена за сир или млеко
- производњу албумина и других прерађевина од јаја
- производњу вештачких концентрата

Не обухвата:

- производњу лако кварљивих јела од воћа или поврћа, дел. 10.39
- производњу непечене замрзнуте пице, дел. 10.85
- производњу жестоких пића, пива, вина и освежавајућих напитака, дел. 11

10.9 Производња готове хране за животиње

10.91 Производња готове хране за домаће животиње

Обухвата:

- производњу готове хране за домаће животиње, укључујући концентрате за исхрану животиња
- производњу немешаних крмива за стоку
- прераду кланичних отпадака ради добијања хране за животиње

Не обухвата:

- производњу хране од рибе за исхрану животиња, дел. 10.20
- производњу уљних погача, дел. 10.41
- делатности при којима настају отпаци који, иако непрерађени, могу бити храна за животиње, нпр. остаци уљног семења (дел. 10.41), остаци од млевења жита (дел. 10.61) и сл.

10.92 Производња готове хране за кућне љубимце

Обухвата:

- производњу хране за кућне љубимце (псе, мачке, птице, рибе итд.)
- прераду кланичних отпадака ради добијања хране за кућне љубимце

Не обухвата:

- производњу хране од рибе за исхрану животиња, дел. 10.20
- производњу уљних погача, дел. 10.41
- делатности при којима настају отпаци који, иако непрерађени, могу бити храна за животиње, нпр. остаци уљног семења (дел. 10.41), остаци од млевења жита (дел. 10.61) и сл.

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

11

Производња пића

Обухвата производњу пића свих врста: безалкохолних пића и минералне воде, ферментисаних алкохолних пића, пива, вина и производњу дестилованих алкохолних пића.

Не обухвата:

- производњу сокова од воћа и поврћа, дел. 10.32
- производњу напитака на бази млека, дел. 10.51
- прераду чаја и кафе, дел. 10.83

11.0

Производња пића

11.01 Дестилација, пречишћавање и мешање пића

Обухвата:

- производњу дестилованих алкохолних пића: вискија, ракије, цина, ликера и др.
- производњу пића помешаних са дестилованим алкохолним пићима
- мешање дестилованог шпиритуса
- производњу неутралног шпиритуса

Не обухвата:

- производњу недестилованих алкохолних пића, дел. 11.02-11.06
- производњу синтетичког етил-алкохола, дел. 20.14
- флаширање и етикетирање ако се обављају као део продаје на велико, дел. 46.34, или ако се обављају за накнаду, дел. 82.92

11.02 Производња вина од грозђа

Обухвата:

- производњу вина
- производњу пенушавих вина
- мешање, чишћење и флаширање произведеног вина
- производњу вина с ниским процентом алкохола или безалкохолног вина

Не обухвата:

- флаширање и етикетирање ако се обављају као део продаје на велико, дел. 46.34
- флаширање и етикетирање ако се обављају за накнаду, дел. 82.92

11.03 Производња пића и осталих воћних вина

Обухвата:

- производњу ферментисаних али недестилованих алкохолних пића од пиринча, јабуке, крушке и осталог воћа
- производњу медовине и мешаних пића која садрже воћна вина

Не обухвата:

- флаширање и етикетирање ако се обављају као део продаје на велико, дел. 46.34, и ако се обављају за накнаду, дел. 82.92

11.04 Производња осталих недестилованих ферментисаних пића

Обухвата:

- производњу вермута и сличних пића

Не обухвата:

- флаширање и етикетирање ако се обављају као део продаје на велико, дел. 46.34, и ако се обављају за накнаду, дел. 82.92

11.05 Производња пива

Обухвата:

- производњу пића од слада (пиво, црно пиво и јако црно пиво)
- производњу пива с ниским садржајем алкохола

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

11.06 Производња слада

11.07 Производња освежавајућих пића, минералне воде и остале флаширане воде

Ова група обухвата производњу безалкохолних пића (осим безалкохолног вина или пива).

Обухвата:

- производњу минералне воде и остале флаширане воде
- производњу освежавајућих пића:
- * безалкохолне ароматизоване или заслађене воде (лимунаде, оранжаде, коле, воћних пића, пића на бази тоника и др.)

Не обухвата:

- производњу сокова од воћа и поврћа, дел. 10.32
- производњу пића на бази млека, дел. 10.51
- прераду чаја и кафе, дел. 10.83
- производњу пића са алкохолом, дел. 11.01-11.05
- производњу безалкохолног вина, дел. 11.02
- производњу безалкохолног пива, дел. 11.05
- производњу леда, дел. 35.30
- флаширање и етикетирање ако се обављају као део продаје на велико, дел. 46.34, и ако се обављају за накнаду, дел. 82.92

12 Производња дуванских производа

Обухвата прераду дувана ради добијања финалног производа.

12.0 Производња дуванских производа

12.00 Производња дуванских производа

Обухвата:

- производњу дуванских производа и замена за дуван: цигарета, дувана за цигарете, цигара, дувана за лулу, дувана за жвакање, бурмута и др.
- производњу хомогенизованог или реконституисаног дувана

Не обухвата:

- гајење дувана или сушење дувана, дел. 01.15 и 01.63

13 Производња текстила

Обухвата припрему и предење текстилних влакана, довршавање тканина (укључујући одећу), производњу готових текстилних производа (нпр. постељног платна, тепиха, канапа итд.), осим одеће. Гајење природних влакана сврстано је у област 01, док је производња синтетичких влакана хемијски процес класификован у групу 20.60. Производња одеће сврстана је у област 14.

13.1 Припрема и предење текстилних влакана

13.10 Припрема и предење текстилних влакана

Обухвата припрему и предење влакана. Сировина може бити од различитих материјала (нпр. свиле, вуне, биљних и животињских влакана, вештачких влакана, папира, стакла и др.).

Обухвата:

- припремање текстилних влакана:
- * намотавање и прање свиле
- * одмашћивање и карбонизовање вуне и бојење вуне
- * гребенање и чешљање свих врста животињских, биљних и вештачких влакана
- предење и производњу пређе и конца за ткање и шивење од било ког текстилног материјала, укључујући и мешавине, ради продаје или даље производње
- * трљање лана
- * текстурирање, упредање, дублирање, каблирање и бојење предива од вештачких или синтетичких филамената

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- производњу предива за ткање, плетење и др.
- производњу предива од папира

Не обухвата:

- припремне поступке повезане с пољопривредом, дел. 01
- мочеење биља ради добијања влакана (јуте, лана, кокоса и др.), дел. 01.16
- чишћење памука, дел. 01.63
- производњу синтетичких или вештачких влакана и каблова и производњу једножичног предива (укључујући и предива велике јачине и предива за тепихе) од синтетичких или вештачких влакана, дел. 20.60
- производњу стаклених влакана, дел. 23.14

13.2 Производња тканина

13.20 Производња тканина

Обухвата ткање текстилних влакана. Предиво може бити од различитих материјала (свиле, вуне, биљних и животињских влакана, вештачких влакана, папира, стакла и др.).

Обухвата производњу:

- широких тканина од памучних предива, чешљане или влачене вуне, вештачких и синтетичких предива, свилених предива итд.
- широких тканина од ланеног, рафијиног, конопљиног, јутеног предива и предива других ликастих влакана и специфичних предива
- тканог буклеа, жанила-тканина, фротира, газе и др.
- тканина од стаклених влакана
- тканина од угљоводоничних и осталих вештачких влакана
- имитације крзна ткањем

Не обухвата производњу:

- плетених и кукичаних материјала, дел. 13.91
- подних прекривки од текстила, дел. 13.93
- уско тканих тканина, дел. 13.96
- нетканих тканина и филца, дел. 13.99
- осталих текстилних предмета, дел. 13.99

13.3 Довршавање текстила

13.30 Довршавање текстила

Обухвата довршавање текстила и одеће, нпр. бељење, бојење, оплемењивање и сл.

Обухвата:

- бељење и бојење текстилних предива, тканина и текстилних предмета, укључујући одевне предмете
- дораду, апретирање, сушење, парење, скупљање, поправљање, санфоризирање и мерцеризацију тканина и текстилних предмета, укључујући одевне предмете
- плисирање тканина, импрегнацију, превлачење и гумирање одеће
- бељење тексас платна
- импрегнацију, превлачење и гумирање тканина
- штампање на тканинама и одећи

Не обухвата:

- производњу текстилних тканина које су импрегниране, пресвучене, прекривене гумом, где гума представља главни састојак, дел. 22.19

13.9 Производња осталог текстила

Обухвата производњу производа од тканина, осим одеће, нпр.: готових предмета од текстила, тепиха и ћилима, конопаца, густо тканих тканина, додатака и др.

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

13.91 Производња плетених и кукичаних материјала

Обухвата:

- производњу плетених и кукичаних тканина:
- * еластичних и плисираних тканина
- * букле и фротир тканина
- * мрежастих тканина и тканина за постављање на прозоре, плетених на рашел или сличним машинама
- * осталих плетених и кукичаних тканина
- производњу имитације коже плетењем

Не обухвата:

- производњу мрежастих тканина и тканина начињених од чипке и намењених за постављање на прозоре, дел. 13.99
- производњу плетене и кукичане одеће, дел. 14.39

13.92 Производња готових текстилних производа, осим одеће

Обухвата:

- производњу готових производа од било ког текстилног материјала, укључујући и производе од плетених или кукичаних тканина:
- * ћебади и путних покривача
- * постељина, стоног, тоалетног и кухињског рубља
- * покривача, јоргана, јастука, јастучића, врећа за спавање и др.
- производњу готових производа за опремање просторија:
- * завеса, застора, ролетни, прекривача за кревете, прекривача за намештај или машине и др.
- производњу церада, шатора, производа за камповање, једара, сунцобрана, прекривача за кола и др.:
- * застава, барјака, заставица и др.
- * крпа за прашину, за судове и сличних предмета, појасева за спасавање, падобрана и др.
- производњу ручно тканих таписерија
- производњу делова од текстила за електричну ћебад

Не обухвата:

- производњу текстилних предмета за техничку употребу, дел. 13.96

13.93 Производња тепиха и прекривача за под

Обухвата:

- производњу текстилних прекривача за под: тепиха, поњава, асура и др.
- производњу игланих подних облога од филца

Не обухвата:

- производњу прекривача за под – од плуте, гуме или пластичних материјала, чак и у случају када им је основа од текстила, дел. 16.29
- производњу отирача и покривача од плетарских материјала, дел. 16.29
- производњу линолеума или других тврдих прекривача за под, дел. 22.23

13.94 Производња ужади, канапа, плетеница и мрежа

Обухвата:

- производњу плетеница, ужади, канапа и конопаца (каблова) од текстилних влакана, трака или сличних материјала, без обзира на то да ли су импрегнирани, превучени, покривени или обложени гумом или пластичном масом
- производњу чворованих мрежа од упреденог конца, ужади или канапа
- производњу производа од канапа или мрежа: рибарских мрежа, одбојника за бродове, јастука за истоварање, омчи за терет, конопаца и ужади опремљених металним прстеновима и др.

Не обухвата:

- производњу мрежица за косу, дел. 14.19
- производњу жичаних каблова, дел. 25.93
- производњу мрежа за спортски риболов, дел. 32.30

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

13.95 Производња нетканог текстила и предмета од њега, осим одеће

Обухвата све делатности које се односе на производњу текстила или производа од текстила који нису поменути у областима 13. или 14, укључујући велики број процеса и разноврсну робу која је произведена.

13.96 Производња осталог техничког и индустријског текстила

Обухвата:

- производњу трака, уско тканих тканина и оних које су састављене на основи без потке спојене лепком
- производњу метализираниог предива и порубних трака, гумених нити упредених с текстилним материјалом, текстилног предива или трака прекривених, импрегнираних, превучених или обложених гумом или пластичним масама
- производњу корд-тканине велике чврстоће, од вештачког предива, за гуме за возила
- производњу разних омотача, ремења за пренос (ојачаног металом или другим материјалом или не), тканина за сита, тканина за филтрирање и др.

Не обухвата производњу:

- транспортних или преносних трака од гумиране тканине, где је главни саставни део начињен од гуме, дел. 22.19
- плоча и фолија од целуларне гуме или пластике, у комбинацији са текстилом само ради ојачања, дел. 22.19 и 22.21
- плетених тканина од металне жице, дел. 25.93

13.99 Производња осталих текстилних предмета

Обухвата:

- производњу филца
- производњу тила и других мрежастих тканина или чипке у метражи, тракама или у мотивима везених тканина
- производњу текстилних трака осетљивих на притисак
- производњу пертли за ципеле од текстила
- производњу женских рукавица без прстију и јастучића за пудрирање

Не обухвата:

- производњу подних облога, дел. 13.93
- производњу целулозне вате и производа од ње: убруса, тампона и др., дел. 17.22

14

Производња одевних предмета

Обухвата израду свих врста конфекцијских одевних предмета или одеће кројене по мери, од било ког материјала (коже, тканине, плетених материјала итд.): доњег рубља за мушкарце, жене или децу; одеће за посао, провод и др. Не постоји разлика између одеће за одрасле и одеће за децу, или између модерне и традиционалне одеће. Област 14 укључује и индустрију крзна (крзнене бунде и крзнена одећа).

14.1 Производња одеће, осим крзнене

Обухвата производњу одеће од било ког материјала који може бити превучен, гумиран или импрегнисан.

14.11 Производња кожне одеће

Обухвата:

- производњу одеће од коже или имитације коже, укључујући додатке од коже као што су каишеви за панталоне и сл.

Не обухвата производњу:

- крзнене одеће, дел. 14.20
- спортске опреме од коже, дел. 32.30
- ватросталне и заштитне одеће, дел. 32.99

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

14.12 Производња радне одеће

Не обухвата:

- производњу обуће, дел. 15.20
- производњу ватросталне и заштитне одеће, дел. 32.99
- поправку одевних предмета, дел. 95.29

14.13 Производња остале одеће

Обухвата:

- производњу остале одеће израђене од материјала као што су тканине, плетене или кукичане тканине, неткани текстил и др., за мушкарце, жене и децу (капути, одела, комплети, јакне, панталоне, сукње и др.)
- шивење по наруџбини
- производњу делова одеће

Не обухвата:

- производњу одеће од крзна (осим покривки за главу), дел. 14.20
- производњу лепљене одеће од гуме или пластичне масе, дел. 22.19 и 22.29
- производњу ватросталне и заштитне одеће, дел. 32.99
- поправку одевних предмета, дел. 95.29

14.14 Производња рубља

Обухвата:

- производњу рубља од материјала као што су тканине, плетене или кукичане тканине, чипка и др., за мушкарце, жене и децу:
- * кошуље, гаћице, пиџаме, спаваћице, кућни огртачи, блузе, комбинезони, грудњаци, корсети и др.

Не обухвата:

- поправку одевних предмета, дел. 95.29

14.19 Производња осталих одевних предмета и прибора

Обухвата:

- производњу комплета за бебе, тренерки, одела за скијање, костима за купање и др.
- производњу шешира и капа
- производњу осталог прибора за одевање: рукавица, појасева, шалова, машини, кравата, мрежица за косу и др.
- производњу крзнених покривки за главу
- производњу горњих делова обуће од текстила
- производњу додатака за одећу

Не обухвата:

- производњу спортских покривки за главу, дел. 32.30
- производњу заштитних покривки за главу (сем спортских), дел. 32.99
- производњу ватросталне и заштитне одеће, дел. 32.99
- поправку одевних предмета, дел. 95.29

14.2 Производња производа од крзна

14.20 Производња производа од крзна

Обухвата:

- производњу производа од крзна:
- * крзнене одеће и прибора од природног и вештачког крзна
- * предмета од неискоришћеног крзна (пресвлаке, простирачи, пачворци итд.)
- * разних производа од крзна (простирке, индустријске крпе за полирање и др.)

Не обухвата:

- узгој животиња које имају крзно, дел. 01.4 и 01.70
- производњу сирове коже, дел. 10.11
- производњу имитације крзна (с правом длаком, ткано или плетено), дел. 13.20 и 13.91
- производњу крзнених покривки за главу, дел. 14.19

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- производњу одевних предмета украшених крзном, дел. 14.19
- бојење коже, дел. 15.11
- производњу чизама и ципела с деловима од крзна, дел. 15.20

14.3 Производња плетене и кукичане одеће

14.31 Производња плетених и кукичаних чарапа

Обухвата:

- производњу чарапа, хулахопки и сокни

14.39 Производња остале плетене и кукичане одеће

Обухвата:

- производњу плетених и кукичаних пуловера, прслука, џемпера и сл.

Не обухвата:

- производњу плетених и кукичаних тканина, дел. 13.91
- производњу чарапа, дел. 14.31

15 Производња коже и предмета од коже

Обухвата штављење и дораду, бојење и прераду коже, као и производњу финалних производа од коже. Обухвата и производњу производа од вештачке коже, а они су овде укључени јер су израђени на сличан начин као и производи од коже (нпр. пртљаг) и често се производе у истој производној јединици.

15.1 Штављење и дорада коже; производња путничких и ручних торби и каишева; дорада и бојење крзна

Ова грана укључује производњу коже и крзна, као и производе од њих.

15.11 Штављење и дорада коже; дорада и бојење крзна

Обухвата:

- штављење, бојење и дораду коже
- производњу семишоване, пергаментне, лаковане или метализиране коже
- производњу композитне коже на природној основи
- дораду крзна и коже с длаком: стругање, чешагијање, штављење, бељење, шишање, чупање и бојење

Не обухвата:

- производњу сирове коже, дел. 01.4
- производњу сирове коже у кланицама, дел. 10.11
- производњу кожне одеће, дел. 14.11
- производњу имитације коже која није заснована на природној кожи, дел. 22.19 и 22.29

15.12 Производња путних и ручних торби и сл., сарачких производа и каишева

Обухвата:

- производњу кофера, ручних торби и сличних предмета од коже, вештачке коже или материјала као што су пластичне фолије, текстил, вулканфибер и картон, ако се примењује иста технологија као и за кожу
- производњу сарачких производа и каишева
- производњу каишева за сатове од неметалних материјала
- производњу различитих предмета од коже или вештачке коже: погонских каишева, теснила и др. за техничке сврхе
- производњу седларских предмета од коже и опреме за јахање
- производњу кожних пертли за ципеле

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- производњу кожне одеће, дел. 14.11
- производњу кожних рукавица и покривки за главу, дел. 14.19
- производњу обуће, дел. 15.20
- производњу седишта за бицикле, дел. 30.92
- производњу каишева за ручне сатове од племенитих метала, дел. 32.12
- производњу каишева за ручне сатове од неплеменитих материјала, дел. 32.13
- производњу заштитних радних појасева, дел. 32.99

15.2 Производња обуће

15.20 Производња обуће

Обухвата:

- производњу обуће за све намене и од свих материјала, направљене било којим поступком, укључујући стављање у калуп
- производњу делова обуће: горњих делова, спољашњих и унутрашњих ђонова, штикли и др.
- производњу камашни и сл. производа

Не обухвата производњу:

- горњих делова обуће од текстила, дел. 14.19
- делова од дрвета за обућу (нпр. штикле и калупи), дел. 16.29
- делова од гуме за обућу, дел. 22.19
- делова од пластике за обућу, дел. 22.29
- ципела за скијање, дел. 32.30
- ортопедске обуће, дел. 32.50

16 Прерада дрвета и производи од дрвета, плуте, сламе и прућа, осим намештаја

Обухвата производњу производа од дрвета (нпр. дасака, плоча, фурнира, сандука, паркета, облога, монтажних кућа од дрвета итд.). Производни процес обухвата тестерисање, рендисање, резање, профилисање, ламинирање и састављање дрвених производа, почевши од обловине која се тестерише, или тесане дрвне грађе која може да се реже даље да би се добиле даске, летве и други облици. Тесана дрвна грађа или друго профилисано дрво може касније да се струже или глача и да се састави у готове производе.

Произвођачи су разврстани у групе према врсти производа. Овде нису сврстане пилане.

Не обухвата:

- производњу намештаја, дел. 31.0
- монтажу дрвених делова опреме и сл., дел. 43.32, 43.33 и 43.39

16.1 Резање и обрада дрвета

16.10 Резање и обрада дрвета

Обухвата:

- обраду и резање дрвета
- тестерисање, стругање и обраду дрвета машинама
- производњу дрвених железничких прагова
- производњу профилисаних дрвених производа
- производњу несастављене дрвене грађе за патосирање
- производњу дрвене вуне, дрвног брашна, цепки, иверја и др.
- сушење дрвета
- импрегнацију или хемијску обраду дрвета уз коришћење заштитних средстава или других материјала

Не обухвата:

- сечење трупаца и грубу обраду дрвета у шуми, дел. 02.20
- производњу фурнира, шпер, слојевитих, влакнастих и иверастих плоча, дел. 16.21
- производњу шиндре и тесаног дрвета, дел. 16.23
- производњу брикета од дрвета за ложење, дел. 16.29

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

16.2 Производња производа од дрвета, плуте, прућа и сламе

Обухвата производњу производа од дрвета, плуте, прућа и сламе.

16.21 Производња фурнира и плоча од дрвета

Обухвата:

- производњу фурнира који је довољно танак да може да се користи за фурнирање, превлачење иверастих плоча или у друге сврхе:
- * обрушене, бојене, превучене, импрегнисане фурнирске листове
- * фурнир у облику узорка
- производњу везаних, фурнирских и сл. плоча
- производњу плоча средње густине (*MFD*) и других плоча влакнатица
- производњу иверастих плоча
- производњу плоча влакнатица
- производњу слојевитог и компримованог дрвета
- производњу лепљеног дрвета и ламинираног фурнира

16.22 Производња паркета

Обухвата производњу паркета од дрвета, ламинираног паркета и трака.

Не обухвата:

- производњу несастављених дрвених подних плоча, дел. 16.10

16.23 Производња остале грађевинске столарије и елемената

Обухвата:

- производњу производа од дрвета намењених првенствено за употребу у грађевинарству:
- * греда, дрвета за рогове (кров), кровних конструкција и др.
- * дрвених кровних подупирача, префабрикованих, ламинираних лепком и повезаних металом
- * врата, прозора, капака и њихових оквира, који садрже или не садрже металне делове опреме као што су шарке, браве итд.
- * степеника, ограда и др.
- * шиндре, цепаног (тесаног) дрвета, калупа, модела и украса од дрвета
- производњу монтажних кућа или елемената превасходно од дрвета, нпр. сауна
- производњу покретних кућица
- производњу зидова и преграда од дрвета (осим оних који могу да стоје самостално)

Не обухвата:

- производњу кухињских гарнитура, полица за књиге, ормара за одећу и сл., дел. 31.01, 31.02 и 31.09
- производњу самостојећих производа од дрвета, дел. 31.0

16.24 Производња дрвне амбалаже

Обухвата производњу:

- сандука, кутија, гајби и сличне амбалаже од дрвета
- палета, бокс-палета и других поставних површина од дрвета
- буради, бачви, каца и других бачварских производа од дрвета
- калемова за каблове и др. од дрвета

Не обухвата производњу:

- путничке галантерије, дел. 15.12
- сандука од плетарског материјала (прућа), дел. 16.29

16.29 Производња осталих производа од дрвета, плуте, сламе и прућа

Обухвата:

- производњу разних производа од дрвета:
- * дрвених дршки и делова за алат, метли, четки и др.
- * дрвених калупа за обућу, дрвених вешалица и сл.
- * дрвеног прибора за кухињску употребу; зидних и стајаћих сталака за одела и шешире
- * дрвених статуета и украса, маркетарије и интарзије од дрвета
- * дрвених кутија за накит, прибора за јело и сл. производа

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- * дрвених калемова, мотвила за конач за шивење и сличних производа од струганог дрвета
- * осталих предмета од дрвета
- прераду природне плуте
- производњу производа од природне или агломерисане плуте (укључујући подне облоге и запушаче)
- производњу плетеница и производа од плетарских материјала: сламе, прућа, трске и сл.
- производњу корпи и друге плетарске робе
- производњу брикета за ложење направљених од сабијеног дрвета или супститута као што су кафа или соја
- производњу дрвених оквира за слике и огледала
- производњу оквира за сликарска платна
- производњу дрвених делова обуће (нпр. штикли или калупа)
- производњу држача за кишобране, штапове и сл.
- производњу делова за луле

Не обухвата:

- производњу подметача, простирача и застора од текстилног материјала, дел. 13.92
- производњу кофера од дрвета, дел. 15.12
- производњу дрвене обуће и потплате, дел. 15.20
- производњу шибица, дел. 20.51
- производњу кутија за сатове, дел. 26.52
- производњу дрвених шпула, поклопаца, бобина, калемова који су део текстилне индустрије, дел. 28.94
- производњу намештаја, дел. 31.0
- производњу дрвених играчака, дел. 32.40
- производњу четки и метли, дел. 32.91
- производњу мртвачких ковчега, дел. 32.99
- производњу штапова за подупирање и ручки за кишобране од дрвета, дел. 32.99
- спасилачких појасева од плуте за воду, 32.99

17

Производња папира и производа од папира

У ову област сврстана је производња влакана целулозе, папира и конвертованих папирних производа. Производња ових производа груписана је заједно због тога што они представљају серију повезаних производних процеса. У једној производној јединици обавља се више од једне активности.

У основи постоје три активности: производња влакана целулозе подразумева сепарацију целулозних влакана од осталих материја у дрвету или коришћеном папиру и мешање реагенаса у малим количинама да би се ојачало везивање влакана. Производња папира подразумева ослобађање целулозе на покретну жичану подлогу како би се формирао непрекидан лист. Конвертовани папирни производи се праве од папира и других материјала применом различитих техника.

Папирни производи могу да буду штампани (нпр. тапети, украсни папир за поклоне итд.) уколико штампање информације није главна сврха делатности.

Производња целулозе, папира и картона укључена је у грану 17.1, док остале групе укључују производњу даље прерађеног папира и производа од папира.

17.1 Производња целулозе, папира и картона

17.11 Производња влакана целулозе

Обухвата:

- производњу белене, полубелене и небелене дрвне целулозе механичким, хемијским (растварањем или без растварања) или полухемијским поступком
- производњу целулозе од памучних влакана и сл.
- одстрањивање штампарске боје и производњу целулозе од отпадног папира

17.12 Производња папира и картона

Обухвата:

- производњу папира и картона намењених за даљу индустријску прераду
- даљу обраду папира и картона:
- * премазивање, прекривање и импрегнација папира и картона
- производњу крепованог и плисираног папира
- производњу ручно израђеног папира

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- производњу новинског и другог папира за штампање и писање
- производњу целулозне вате и тканина од целулозних влакана
- производњу карбонског и самокопирног папира у ролнама или већим таблама

Не обухвата производњу:

- таласастог папира и картона, дел. 17.21
- даљу обраду предмета од папира и картона, дел. 17.22, 17.23, 17.24 и 17.29
- брусног папира, дел. 23.91
- превученог или импрегнираног папира, где је превлака или импрегнирани папир значајан саставни део (сврстава се у делатност у коју спада превлака)

17.2 Производња предмета од папира и картона

17.21 Производња таласастог папира и картона и амбалаже од папира и картона

Обухвата производњу:

- таласастог папира и картона
- амбалаже од таласастог папира и картона
- амбалаже од папира и картона
- склапајуће амбалаже од картона
- амбалаже од пуног картона
- врећа и кеса од папира
- канцеларијских регистратора, мапа и сличних производа

Не обухвата производњу:

- коверата, дел. 17.23
- обликованих и пресованих предмета од папирне пулпе (нпр. картона за паковање јаја, папирних плоча од моделиране целулозе) и др., као ни предмета од таласастог папира и картона, дел. 17.29

17.22 Производња предмета од папира за личну употребу и употребу у домаћинству

Обухвата:

- производњу предмета од папира за личну употребу и употребу у домаћинству и производа од целулозне вате:
  - * листића за скидање шминке
  - * марамца, убруса и салвета
  - * тоалетног папира
  - * санитарних убруса и тампона, пелена за бебе
  - * шоља, чинија, послужавника и др.
- производњу текстилне вате и предмета од вате: санитарних убруса и тампона

Не обухвата:

- производњу целулозне вате, дел. 17.12

17.23 Производња канцеларијских предмета од папира

Обухвата:

- производњу папира за штампање и писање спремног за употребу
- производњу папира за рачунарску штампу
- производњу самокопирајућег папира спремног за употребу
- производњу матрица за умножавање и карбон-папира спремних за употребу
- производњу гумираног и лепљивог папира спремног за употребу
- производњу коверата и дописница
- производњу мапа
- производњу канцеларијских и школских потрештина као што су свеске, нотеси, бележнице, блокчићи, обрасци и сл.
- производњу кутија, кеса и нотеса за канцеларијску употребу

Не обухвата:

- штампање на папирним производима, дел. 18.1

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

17.24 Производња тапета

Обухвата:

- производњу зидних тапета и зидних облога од папира, укључујући и зидне тапете превучене пластиком и текстилне зидне тапете

Не обухвата:

- производњу папира и картона, дел. 17.12
- производњу пластичних тапета, дел. 22.29

17.29 Производња осталих производа од папира и картона

Обухвата:

- производњу етикета (налепница)
- производњу филтер-папира и картона
- производњу бобина, шпула, копсова и др. од папира и картона
- производњу кутија за јаја и других производа за паковање од пресованог картона
- производњу картица за жакард машине
- израду украсних и других предмета од папира

Не обухвата:

- производњу карата за играње и осталих игара од папира и картона, дел. 32.40

18

Штампање и умножавање аудио и видео записа

Обухвата штампање производа као што су часописи, књиге, периодичне публикације, пословни обрасци, честитке и други материјал, као и с тим повезане помоћне активности, нпр. повезивање књига, израда графичких матрица, припрема података за штампу итд. Процеси који се користе у штампању укључују велики број метода за пренос садржаја с матрице или екрана на медијум кроз литографско, гравирно, екранско или флексографско штампање.

Крајњи штампани производ (повезана и укоричена књига, графичка матрица, компјутерска дискета или датотека) скоро увек представља производ тих поступака.

У штампарство такође спадају и различите методе преноса слика са графичке матрице, екрана или рачунарске датотеке на медије као што су папир, пластика, метал, текстилни производи или дрво. Најзначајнији пренос слика је са графичке матрице или слике са екрана на медије (литографија, гравура, висока штампа, дубока штампа, ситоштампа итд.). Све се чешће користи нова технологија при којој рачунарски програм непосредно управља машином за штампање, као и нова електростатична и друга опрема (дигитално или немеханичко штампање).

Иако штампање и издавање може обављати иста јединица (новински издавач, на пример), све је ређи случај да се те различите делатности обављају на истој физичкој локацији.

Овај сектор обухвата и умножавање снимљених носилаца записа, нпр. плоча, *CD*-ова, *DVD*-ова, видео-касета и сл.

Не обухвата издавачку делатност, одсек *J*.

18.1 Штампање и штампарске услуге

Обухвата штампање новина, књига, периодичних публикација, пословних образаца, честитки и других материјала, и операције повезане са штампањем као што су повезивање књига, израда графичких матрица и припрема података за штампу. Штампање се може обављати различитим техникама и на разним материјалима.

18.11 Штампање новина

Обухвата:

- штампање новина и других периодичних публикација које излазе најмање четири пута недељно

Не обухвата:

- издавање штампаних материјала, дел. 58.1
- фотокопирање докумената, дел. 82.19

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

18.12 Остало штампање

Обухвата:

- штампање магазина и других периодичних публикација које излазе мање од четири пута недељно
- штампање књига и брошура, нотних свезака, мапа, атласа, плаката, карата за играње, рекламних каталога, проспеката и других штампаних реклама, поштанских и таксених марака, докумената о власништву, чекова и других вредносних папира, регистара, албума, дневника, календара, пословних формулара и других комерцијалних материјала, личних трајних папирних докумената и других штампаних материјала, штампаних на штампарским машинама помоћу отисака, офсет машинама, машинама за фотогравирање, флексографским машинама и другим штампарским машинама, на машинама за умножавање, рачунарским штампачима и фотокопирним и термокопирним апаратима;
- штампање етикета, „паметних“ картица и налепница
- директно штампање на текстилу, дрвету, керамици, металу, стаклу и пластици (нпр. на кесама)

Не обухвата:

- штампање свиле на текстилу и одевним предметима, дел. 13.30
- производњу канцеларијских и школских потрештина као што су свеске, нотеси, роковници и обрасци, дел. 17.23
- издавачку делатност, дел. 58.1
- фотокопирање, дел. 82.19

18.13 Услуге припреме за штампу

Обухвата:

- делатност уношења података: припремање штампарских облика, подешавање изгледа текста и слике, улазних података, укључујући скенирање и препознавање оптичких обележја, електронског изгледа, слагање текста и слике на филм, фотографски и обичан папир, унос података за штампу, укључујући скенирање и оптичко читање
- обликовање докумената и друге припремне операције за штампу
- припрему дигиталних података, увеличавање, избор, повезивање података на магнетним медијима
- припрему и обраду података за мултимедијску употребу
- рачунарско обликовање производа за штампу
- припрему штампаних састава за све врсте штампе (флексографске, пластичне, фотополимерне, полимерне и литографске плоче, сита и шаблони)
- припрему за рељефно штампање
- гравирање и урезивање цилиндара и плоча за гравуре
- припрему литографичких плоча
- графичке радове као што су утискивање Брајевог писма или рељефне штампе, бушење, перфорирање, ламинирање, убацивање, утискивање и сл.
- производњу репрографских производа
- обликовање штампаних производа, корекција и сл.

Не обухвата:

- специјализоване дизајнерске делатности, дел. 74.10

18.14 Књиговезачке и сродне услуге

Обухвата:

- завршне поступке после штампе, повезивање књига, брошура, магазина и каталога различитим технолошким поступцима, сечење, пресавијање, коричење, финално повезивање (и пластиком)
- припрему и израду главног пројекта, скица, узорака, макета и других репрографских производа
- завршне радове на слагању штампаних листова у књиге, брошуре, магazine, каталоге и др., који се обављају савијањем, састављањем, прошивањем, туткалицањем, лепљењем, опшивањем и др.; злато-тисак
- завршне радове на штампаном папиру или картону као што су пословни формулари, етикете, календари, рекламни материјали, проспекти и др., који се обављају савијањем, лепљењем, бушењем, перфорирањем, моделирањем у рељефу, превлачењем пластиком и др.

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- завршне радове на *CD*-овима и *DVD*-овима
- остале завршне радове (бојење, утискивање, маркирање)
- завршне поштанске услуге (стандардизовање и припрема коверата)

18.2 Умножавање снимљених записа

18.20 Умножавање снимљених записа

Обухвата:

- умножавање звучних записа
- умножавање филмских и других видео-записа са мастера
- умножавање софтвера и података са мастера на *CD*-ове и траке

Не обухвата:

- умножавање штампаног материјала, дел. 18.11 и 18.12
- издавање софтвера (рачунарских програмских пакета), дел. 58.2
- продукцију и дистрибуцију филмова, видео-записа и пребацивање на *DVD* и остале медије, дел. 59.11-59.13
- умножавање филмова за јавну дистрибуцију, дел. 59.12
- производњу мастера за грамофонске плоче или аудио-материјал, дел. 59.20

19

Производња кокса и деривата нафте

Обухвата прераду сирове нафте и угља и производа од којих се добија енергија. Преовлађујући процес јесте рафинисање нафте и он укључује раздвајање сирове нафте на саставне делове уз помоћ поступака крековања и фракционе дестилације. Овде спада и производња значајних производа за сопствени рачун (нпр. кокс, бутан, пропан, бензин, керозин, уље за ложење итд.), као и услуге обраде, нпр. рафинисање по наруџбини. Овде спада и производња гасова, нпр. етана и бутана, као производа рафинерије нафте.

Не обухвата:

- производњу индустријских гасова, дел. 20.11
- екстракцију природног гаса (метана, етана, пропана и бутана), дел. 06.20
- производњу чистих хемијских једињења продуката рафинисања нафте, дел. 20
- производњу индустријских гасова, дел. 20.11
- производњу 100% чистих гасовитих угљоводоника, дел. 20.14
- производњу гасова за потребе снабдевања (коксни гас, водени гас, генераторски гас, биогаз итд.), дел. 35.21

Производња производа петрохемије из рафинисане нафте сврстана је у област 20.

19.1 Производња продуката коксовања

19.10 Производња продуката коксовања

Обухвата:

- делатност коксних пећи
- производњу кокса и полукокса
- производњу коксног гаса
- производњу смоластог кокса
- производњу гаса од кокса из високих пећи
- производњу сировог кокса и катрана из угља
- агломерацију кокса

Не обухвата:

- производњу брикета од угљених горива, дел. 19.20

19.2 Производња деривата нафте

19.20 Производња деривата нафте

Обухвата производњу течних и гасовитих горива и других производа фракционе дестилације сирове нафте, битуминозних материјала и сл. Рафинисање нафте обухвата једну делатност или више њих, као што су раздвајање, дестилација и крековање:

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- производњу моторних горива (бензина, керозина и др.)
- производњу лаких, средњих и тешких горива, рафинеријских гасова као што су етан, пропан, бутан и др.
- производњу базних мазивих уља и масти, укључујући и оне из отпадних уља
- производњу производа за петрохемијску индустрију и прекривање путева
- производњу разних производа попут вајт-шпирита, вазелина и парафинског воска
- производњу брикета од нафте
- мешање биогорива; мешање алкохола с нафтом (гасохол)

20

Производња хемикалија и хемијских производа

Обухвата прераду органских и неорганских сировина применом хемијских процеса. Овде разликујемо производњу основних хемикалија, које чине прву групу, и производњу међуфазних и коначних производа, који чине преостале индустријске групе, а произведени су даљом прерадом основних хемикалија.

20.1

Производња основних хемикалија, вештачких ђубрива и азотних једињења, пластичних и синтетичких маса

Обухвата производњу основних хемикалија, вештачких ђубрива и азотних једињења, пластичних и синтетичких маса у примарним облицима.

20.11 Производња индустријских гасова

Обухвата:

- производњу течних или компримираних индустријских или медицинских гасова:
- * појединачних гасова
- * течног или компримованог ваздуха
- * расхладних гасова
- * мешаних индустријских гасова
- * инертних гасова као што је угљен-диоксид
- * гасова за изолацију и др.

Не обухвата:

- вађење метана, етана, пропана или бутана, дел. 06.20
- производњу горивих гасова као што су етан, пропан и бутан у рафинеријама нафте, дел. 19.20
- производњу гасова из угља, отпада и др., дел. 35.21

20.12 Производња средстава за припремање боја и пигмената

Обухвата:

- производњу средстава за справљање боја и пигмената било ког порекла, у основном облику или као концентрат
- производњу продуката који се користе као флуоресцентни агенси или луминосценти

Не обухвата:

- производњу припремљених боја и пигмената, дел. 20.30

20.13 Производња осталих основних неорганских хемикалија

Обухвата производњу хемикалија применом основних процеса. Излаз из ових процеса обично представљају одвојени хемијски елементи или одвојена хемијски дефинисана једињења.

Обухвата:

- производњу хемијских елемената (осим индустријских гасова и основних метала)
- производњу неорганских киселина, осим азотне киселине
- производњу алкалија, луга и других неорганских база, осим амонијака
- производњу осталих неорганских једињења
- пржење гвоздених пирита
- производњу дестиловане воде
- производњу обогаћеног урана и торијума

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- производњу индустријских гасова, дел. 20.11
- производњу азотних ђубрива и азотних једињења, дел. 20.15
- производњу амонијака, дел. 20.15
- производњу нитрита и нитрата калијума, дел. 20.15
- производњу амонијум-карбоната, дел. 20.15
- производњу ароматизоване дестиловане воде, дел. 20.53
- производњу основних метала (погледати област 24)

20.14 Производња осталих основних органских хемикалија

Обухвата производњу хемикалија коришћењем основних процеса као што су топлотно разбијање и дестилација. Излаз из ових процеса обично представљају одвојени хемијски елементи или одвојена хемијски дефинисана једињења.

Обухвата:

- производњу осталих основних органских хемикалија:
- * засићених и незасићених ацикличних угљоводоника
- * засићених и незасићених цикличних угљоводоника
- * ацикличног и цикличног алкохола, укључујући синтетичке етил-алкоhole
- * монокарбонских и поликарбонских киселина, укључујући сирћетну киселину
- * осталих једињења с кисеоничном групом, укључујући алдехиде, кетоне, хиноне и органска једињења с двојним или поликисеоничним групама
- * органских једињења са азотном групом, укључујући аminer
- * осталих органских једињења, укључујући производе суве дестилације дрвета (нпр. дрвени угљен) и др.
- производњу синтетичких ароматичних производа
- производњу катрана из угља
- производњу сирила
- производњу синтетичког глицерина

Не обухвата:

- производњу пластичних маса у примарним облицима, дел. 20.16
- производњу синтетичког каучука у примарним облицима, дел. 20.17
- производњу сировог глицерина, дел. 20.41
- производњу природних етеричних уља, дел. 20.53
- производњу салицилне и ацетилсалицилне киселине, дел. 21.10

20.15 Производња вештачких ђубрива и азотних једињења

Обухвата:

- производњу вештачких ђубрива:
- * простих или сложених азотних, фосфорних или калијумових вештачких ђубрива
- * урее, сирових природних фосфата и сирове природне калијумове соли
- производњу азотних једињења:
- * азотне киселине и сулфоазотне киселине, амонијака, амонијум-хлорида, нитрита и нитрата калијума, триамонијум-фосфата и амонијум-карбоната
- производњу земље за гајење цвећа, са тресетом као главним састојком
- производњу мешавина земље за гајење цвећа, направљених од природне земље, песка, глине и минерала

Не обухвата:

- вађење гуана, дел. 08.91
- производњу агрохемијских производа као што су пестициди, дел. 20.20

20.16 Производња пластичних маса у примарним облицима

Обухвата производњу смоле, пластичних маса и невулканизованих термопластичних еластомера и мешавина смоле по наруџбини купца, као и производњу синтетичке смоле на нестандардан начин:

- производњу пластичних маса у примарним облицима:
- * полимера, укључујући полимере етилена, пропилена, стирола, винилхлорида, винилацетата, винилденхлорида, винилалкохола и акрилата
- * полиамида
- * фенолне и епоксидне смоле и полиуретана

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- * алкидне и полиестерске смоле и полиетра
- * силикона
- * измењивача јона на бази полимера и др.
- производњу целулозе и хемијских деривата целулозе

Не обухвата:

- производњу вештачких и синтетичких влакана, филамената и предива, дел. 20.60
- дробљење отпадака од пластичних маса, дел. 38.32

20.17 Производња синтетичког каучука у примарним облицима

Обухвата производњу:

- синтетичког каучука у примарним облицима, или у облику плоча, листова и трака
- мешавина синтетичког каучука и природног каучука или каучуку сличних гума (нпр. балата)

20.2 Производња пестицида и хемикалија за пољопривреду

20.20 Производња пестицида и хемикалија за пољопривреду

Обухвата производњу:

- инсектицида, родентицида, фунгицида, хербицида и акарицида
- средства против клијања и средства за регулацију раста биљака
- хемикалија за пољопривреду
- биоцидни производа
- дезинфекционих средстава за коришћење у пољопривреди и друге начине коришћења

Не обухвата:

- производњу сирила, дел. 20.14
- производњу вештачких ђубрива и азотних једињења, дел. 20.15
- производњу средстава за чишћење која немају биоцидно дејство, дел. 20.41

20.3 Производња боја, лакова и сличних премаза, графичких боја и китова

20.30 Производња боја, лакова и сличних премаза, графичких боја и китова

Обухвата производњу:

- боја, лакова, емајла и лак-боја
- припремљених пигмената, непровидних боја и боја
- припремљених средстава за замућивање и бојење, стакластог емајла, глазура, превлака и сличних препарата
- китова
- заптивних смеша и сличних неватросталних средстава за заптивање и површинско облагање (китови и др.)
- сложених органских растварача и разређивача
- припремљених средстава за скидање боја, лакова и др.
- графичких боја

Не обухвата производњу:

- боја и пигмената, дел. 20.12
- мастила и тушева за писање и цртање, дел. 20.59

20.4 Производња детерџената, сапуна других средстава за чишћење, полирање, парфема и тоалетних препарата

20.41 Производња детерџената, сапуна средстава за чишћење и полирање

Обухвата производњу:

- детерџената у чврстом и течном стању
- сурфактаната
- сапуна (осим козметичких)
- сировог глицерина
- помоћних средстава за прање (претпрање, испирање и избеливање)
- других средстава за чишћење
- средстава за парфимисање и дезодорисање просторија

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- средстава за полирање:
- * вештачких воскова и средстава на бази воскова
- * политура и крема за кожу
- * политура и крема за дрво
- * политура и крема за каросерије, стакло и метал
- * других средстава за полирање

Не обухвата производњу:

- чистих хемијских једињења, дел. 20.13 и 20.14
- синтетичког глицерина из нафтних деривата, дел. 20.14
- козметичких сапуна, дел. 20.42

20.42 Производња парфема и тоалетних препарата

Обухвата производњу:

- парфема и тоалетних препарата:
- * парфема и тоалетних вода
- * препарата за улепшавање и шминкање
- * препарата за заштиту од сунца и препарата за појачавање пигментације при сунчању
- * препарата за маникир и педикир
- * шампона и лакова за косу, препарата за коврцање и исправљање косе
- * пасти за зубе и препарата за оралну хигијену, укључујући препарате за причвршћивање зубних протеза
- * препарата за бријање, укључујући препарате за употребу пре и после бријања
- * дезодоранса и соли за купање
- * депилатора и др.
- козметичких сапуна

Не обухвата:

- екстракцију и пречишћавање природних етеричних уља, дел. 20.53
- производњу средстава која имају биоцидно дејство, дел. 20.20

20.5 Производња осталих хемијских производа

Обухвата производњу експлозива, пиротехничких средстава, средстава за лепљење, етеричних уља и осталих хемијских производа, фотографских хемикалија (укључујући филмове и фотоосетљиви папир), сложених дијагностичких препарата итд.

20.51 Производња експлозива

Обухвата производњу:

- барута
- експлозива и пиротехничких производа, укључујући иницијалне каписле, детонаторе, сигналне ракете и сл.
- шибица

20.52 Производња средстава за лепљење

Обухвата:

- производњу туткала и његових деривата, лепкова и припремљених лепила, укључујући и лепљива средства на бази гуме

Не обухвата:

- производњу желатина и његових деривата, дел. 20.59

20.53 Производња етеричних уља

Обухвата производњу:

- екстракта из природних ароматичних производа
- резиноида од биљних и животињских екстракта, балзама и сл.
- мешавина етеричних уља и природних или других ароматичних производа за употребу у производњи парфема или прехрамбених производа

Не обухвата производњу:

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- синтетичких ароматичних производа, дел. 20.14
- парфема и тоалетних препарата, дел. 20.42

20.59 Производња осталих хемијских производа

Обухвата производњу:

- фотографских плоча, филмова, папира и других на светлост осетљивих али неосветљених материјала
- хемијских препарата за фотографске сврхе
- желатина и његових деривата
- различитих хемијских производа:
  - * пептона и њихових деривата и других протеинских супстанци и њихових деривата
  - * хемијски модификованих уља и масти
  - * средстава за довршавање текстила и коже, апретирање и др.
  - * праха и пасти за заваривање, тврдо или меко лемљење
  - * средстава за одмашћивање (декапирање) метала
  - * припремљених адитива за цемент
  - * активног угља, додатака мазивим уљима, убрзивача за гуму, катализатора и других хемијских производа за употребу у индустрији
  - * антидетонатора и антифриз-препарата
  - * течности за хидрауличне преносе
  - * сложених лабораторијских и дијагностичких препарата и др.
- мастила и туша

Не обухвата производњу:

- на велико хемијски чистих једињења, дел. 20.13 и 20.14
- дестиловане воде, дел. 20.13
- других органских основних хемикалија, дел. 20.14
- графичких боја, дел. 20.30
- битуменске масе за асфалтирање путева, дел. 23.99

20.6 Производња вештачких влакана

20.60 Производња вештачких влакана

Обухвата производњу:

- вештачких филамената
- вештачких сечених влакана, невлачених, нечесљаних нити на други начин припреманих за предење
- вештачких једножичних предива, укључујући и предиво високог степена чврстоће и текстурирана предива
- вештачких монофиламената или трака

Не обухвата:

- предење вештачких влакана, дел. 13.10
- производњу конца за шивење од вештачких филамената, дел. 13.10

21 Производња основних фармацеутских производа и препарата

Обухвата производњу основних фармацеутских производа и препарата. Такође обухвата производњу медицинских хемикалија и биљних производа.

21.1 Производња основних фармацеутских производа

21.10 Производња основних фармацеутских производа

Обухвата:

- испитивање, усавршавање и производњу медицинских активних супстанци које се користе у производњи фармацеутских препарата:
  - * антибиотика, витамина, салицилне киселине, ацетисалицилне киселине и др.
- обраду крви
- производњу хемијски чистих шећера
- обраду жлезда и производњу екстраката из жлезда

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

21.2 Производња фармацеутских препарата

21.20 Производња фармацеутских препарата

Обухвата:

- производњу лекова:
- * антисерума и других фракција крви
- * вакцина
- * разноврсних медикамената, укључујући и хомеопатске препарате
- производњу хемијских контрацептивних средстава за спољну употребу и хормонских контрацептивних препарата
- производњу медицинских дијагностичких препарата, укључујући тестове за проверу гравидитета
- производњу радиоактивних дијагностичких препарата за прегледе
- производњу биотехничких фармацеутских препарата
- производњу медицински импрегниране вате, газе, завоја, бандажног материјала, хирушког кетгута и др.
- прераду биљака (млевење, разврставање) за фармацеутске сврхе

Не обухвата:

- производњу биљних смеша (мента, спориш, камилица, итд.), дел. 10.83
- производњу зубног материјала и цемента, дел. 32.50
- производњу цемента за реконструкцију костију, дел. 32.50
- производњу хирушке одеће, дел. 32.50
- трговину на велико фармацеутским производима, дел. 46.46
- трговину на мало фармацеутским производима, дел. 47.73
- истраживање и развој у фармакологији и биљној фармакологији, дел. 72.1
- паковање фармацеутских препарата, дел. 82.92

22 Производња производа од гуме и пластике

Обухвата производњу производа од гуме и пластике а карактеришу их сировине које се користе у производном процесу. То не значи да су сви производи од тих материјала сврстани у ову област.

22.1 Производња производа од гуме

Обухвата производњу производа од гуме.

22.11 Производња гума за возила, протектирање гума за возила

Обухвата:

- производњу гума за: моторна возила, опрему, покретне машине, ваздухопловство, играчке, намештај и друге потребе:
- * пнеуматских гума
- * пуних гума
- производњу унутрашњих гума
- производњу изменљивих делова за спољне гуме, зидних штитника, трака за протектирање спољних гума и др.
- протектирање спољних гума

Не обухвата:

- производњу гумених материјала за поправку, дел. 22.19
- поправку спољних и унутрашњих гума, подешавање и замену, дел. 45.20

22.19 Производња осталих производа од гуме

Обухвата:

- производњу осталих производа од природног или синтетичког каучука, невулканизиране, вулканизиране или тврде гуме:
- * плоча, листова, трака, шипки и других профилисаних облика од гуме
- * цеви, црева и шмркова

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- * транспортних трака, преносног и погонског ремења
- * средстава за контрацепцију, цуцли и термофора
- * одевних предмета који нису шивени него само лепљени
- * ђонова од гуме и других гумених делова обуће
- * конца и конопца од гуме
- * гумираног предива и тканина
- * прстенова, прирубница и заптивача од гуме
- * облога за ваљке од гуме
- * гумених душека на надувавање
- * балона на надувавање
- * гумених четки
- * цеви од тврде гуме
- * чешљева, укосница, виклера и сл. од тврде гуме
- * импрегнисаног текстила, превученог или ламинираног гумом
- * гумених материјала за поправку гума за возила
- производњу гумених секси предмета
- производњу капа за пливање
- производњу ронилачке одеће

Не обухвата:

- производњу корд тканина за спољне гуме за возила, дел. 13.96
- производњу одевних предмета од еластичних тканина, дел. 14.14 и 14.19
- производњу гумене обуће, дел. 15.20
- производњу туткала и лепкова на бази гуме, дел. 20.52
- производњу профила за заштиту гума за возила, дел. 22.11
- производњу гумених пловила на надувавање, дел. 30.11 и 30.12
- производњу непресвучених мадраца од пенасте гуме, дел. 31.03
- производњу гумених спортских реквизита, дел. 32.30
- производњу гумених игара и играчака (укључујући базене на надувавање, чамце на надувавање, гумене животиње на надувавање, лопте и сл.), дел. 32.40
- обнову гума, дел. 38.32

22.2 Производња производа од пластике

Обухвата прераду нове или рециклиране пластичне смоле у међуфазне производе применом разних поступака, нпр. пресовањем, моделирањем, изливањем у калупе, екструдирањем и др. За већину тих поступака важи да је процес производње такав да може да се направи велика количина разноврсних производа.

22.21 Производња плоча, листова, цеви и профила од пластике

Обухвата:

- производњу полупроизвода од пластике:
- * плоча, листова, блокова, филмова, фолија, трака и др. (самолепљиви или не)
- производњу готових производа од пластике:
- * цеви, црева и шмркова, прибора за цеви и црева и др.
- производњу целофана

Не обухвата:

- производњу пластике у примарним облицима, дел. 20.16
- производњу артикала од синтетичке и природне гуме, дел. 22.1

22.22 Производња амбалаже од пластике

Обухвата:

- производњу предмета од пластике за паковање робе:
- * кеса, врећа, кутија, сандука, канистера, боца и др.

Не обухвата:

- производњу кофера и ручних торби од пластике и путних предмета од пластике, дел. 15.12

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

22.23 Производња предмета од пластике за грађевинарство

Обухвата:

- производњу предмета од пластике за грађевинарство:
- * врата, прозора, рамова, капака, жалузина, лајсни за под и др.
- * танкова и резервоара
- * подних, зидних или плафонских облога у облику ролни или плочица и др.
- * санитарних предмета као што су каде, туш-каде, умиваоници, клозетске шоље, водокотлићи и др.
- производњу линолеума и тврдих покривача за под без обзира на то да ли су обложени с доње стране тканином или нетканим текстилом
- производњу вештачког камена (нпр. имитација мермера)

22.29 Производња осталих производа од пластике

Обухвата:

- производњу стоног и кухињског посуђа и предмета за тоалетне потребе од пластике
- производњу разноврсних производа од пластике:
- * кацига, изолационих елемената, делова за електричне водове, опреме за канцеларије или школске опреме, одевних предмета (уколико нису шивени него су лепљени), кућних окова, статуета, преносног и погонског ремења, самолепљивих трака од пластике, пластичних калупа за ципеле, пластичних држача за цигаре и цигарете, чешљева, пластичних виклера, новитета од пластике и др.

Не обухвата производњу:

- путних предмета од пластичних маса, дел. 15.12
- пластичне обуће, дел. 15.20
- пластичног намештаја, дел. 31.01, 31.02, 31.09
- непресвучених мадраца од пластике, дел. 31.03
- спортских реквизита од пластике, дел. 32.30
- игара и играчака од пластике, дел. 32.40
- медицинских и стоматолошких помагала од пластике, дел. 32.50
- пластичних медицинских и стоматолошких помагала, дел. 32.50
- пластичних офталмолошких предмета, дел. 32.50
- тврдих покривки за главу и осталих личних безбедносних предмета од пластике, дел. 32.99

23 Производња производа од осталих неметалних минерала

Ова област обухвата производне делатности у којима се користе остали неметални минерали. Обухвата производњу стакла и производа од стакла (нпр. равно стакло, шупље стакло, стаклено влакно, техничку стакларију и др.), керамику, плочице и печене производе од глине, цемента и гипса, од сирових материјала до коначних производа. Укључена је и производња обликованог и готовог камена и других минералних производа.

23.1 Производња стакла и производа од стакла

Обухвата производњу стакла у свим облицима, применом било каквог поступка, као и предмете од стакла.

23.11 Производња равног стакла

Обухвата:

- производњу равног стакла, укључујући армирано, бојено или матирано стакло

23.12 Обликовање и обрада равног стакла

Обухвата:

- производњу каљеног или слојевитог сигурносног стакла
- производњу стаклених огледала
- производњу вишеслојних зидних елемената за изолацију
- брушење, гравирање и полирање равног стакла

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

23.13 Производња шупљег стакла

Обухвата:

- производњу боца и друге амбалаже од стакла и кристала
- производњу чаша за пиће и других производа од стакла или кристала за употребу у домаћинству

Не обухвата:

- производњу играчака од стакла, дел. 32.40

23.14 Производња стаклених влакана

Обухвата:

- производњу стаклених влакана, укључујући стаклену вуну и неткане производе од њих

Не обухвата:

- производњу тканина од стаклених влакана, дел. 13.10
- производњу каблова од оптичких влакана за пренос података или слике, дел. 27.31

23.19 Производња и обрада осталог стакла, укључујући техничке стаклене производе

Обухвата:

- производњу производа од стакла за лабораторијске, хигијенске или фармацеутске сврхе
- производњу стакла за ручне часовнике и остале сатове, оптичког стакла и оптичких елемената који нису оптички обрађени
- производњу стаклених предмета који се користе за израду бижутерије
- производњу стаклених изолатора и изолационог прибора
- производњу стаклених абажура за лампе
- производњу стаклених фигурица
- производњу стаклених блокова за поплочавање
- производњу стаклених шипки, цеви и др.

Не обухвата:

- производњу обрађених стаклених оптичких елемената, дел. 26.70
- производњу шприцева и остале медицинско-лабораторијске опреме, дел. 32.50

23.2 Производња ватросталних производа

23.20 Производња ватросталних производа

Обухвата производњу међуфазних производа од ископаних или извађених неметалних минерала као што су песак, шљунак, камен или глина.

Обухвата:

- производњу ватросталног малтера и бетона
- производњу ватросталних керамичких производа:
  - * термоизолационих керамичких производа од силикатног фосилног брашна
  - * ватросталних цигли, блокова и плочица
  - * ватросталних керамичких реторти, лонаца, муфова, изливника, цеви, лула и др.
- производњу ватросталних предмета који садрже магнезит, доломит и хромит

23.3 Производња грађевинских материјала од глине

23.31 Производња керамичких плочица и плоча

Обухвата:

- производњу неватросталних керамичких подних и зидних плочица, мозаик-коцкица и др.
- производњу неватросталних керамичких плоча и плочника

Не обухвата:

- производњу вештачког камена од пластичних маса (нпр. имитација мермера), дел. 22.23
- производњу ватросталних керамичких производа, дел. 23.20
- производњу подних облога од печене глине, дел. 23.32
- производњу керамичких цигли и кровних плочица, дел. 23.32

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

23.32 Производња опеке, црепа и грађевинских производа од печене глине

Обухвата:

- производњу неватросталног грађевинског материјала од печене глине: опеке, црепова, цеви за димњаке и других цеви, одвода и др.
- производњу подних блокова од печене глине

Не обухвата:

- производњу ватросталних керамичких производа, дел. 23.2
- производњу неватросталних керамичких производа за друге потребе (осим за грађевинарство), дел. 23.4

23.4 Производња осталих керамичких и порцеланских производа

Обухвата производњу финалних производа од руда и неметалних минерала као што су песак, шљунак, глина и камен.

23.41 Производња керамичких предмета за домаћинство и украсних предмета

Обухвата производњу:

- стоних керамичких производа и других керамичких производа за домаћинство
- фигура и других украсних предмета од керамике

Не обухвата:

- производњу имитација накита од керамике, дел. 32.13
- производњу керамичких играчака, дел. 32.40

23.42 Производња санитарних керамичких производа

Обухвата:

- производњу санитарних керамичких производа (када, умиваоника, ве-це шоља итд.)

Не обухвата:

- производњу ватросталних керамичких производа, дел. 23.20
- производњу керамичког грађевинског материјала, дел. 23.3

23.43 Производња изолатора и изолационог прибора од керамике

Обухвата:

- производњу керамичких електричних изолатора и изолационог прибора

Не обухвата:

- производњу ватросталних керамичких производа, дел. 23.20

23.44 Производња осталих техничких производа од керамике

Обухвата:

- производњу керамичких предмета за лабораторијске, хемијске и техничке сврхе
- производњу керамичких делова за магнете

Не обухвата:

- производњу вештачког камена (нпр. имитација мермера), дел. 22.23
- производњу ватросталних керамичких производа, дел. 23.20
- производњу керамичких грађевинских материјала, дел. 23.3
- производњу керамичких изолационих материјала, дел. 23.43

23.49 Производња осталих керамичких производа

Обухвата:

- производњу керамичких лонаца, судова и сличних производа који се користе за преношење или паковање производа
- производњу непоменутих керамичких производа

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- производњу керамичких санитарних производа, дел. 23.42
- производњу вештачких зуба, дел. 32.50

23.5 Производња цемента, креча и гипса

23.51 Производња цемента

Обухвата:

- производњу клинкера и хидрауличног цемента, укључујући портланд-цемент, алуминијумски цемент, цемент од шљаке и суперфосфатни цемент

Не обухвата:

- производњу ватросталног малтера и бетона, дел. 23.20
- производњу готове и суво мешане бетонске смеше и малтера, дел. 23.63 и 23.64
- производњу малтера, дел. 23.64
- производњу производа од цемента, дел. 23.69
- производњу цемента за зубарство, дел. 32.50

23.52 Производња креча и гипса

Обухвата:

- производњу негашеног, гашеног и хидратисаног креча
- производњу гипса и печених сулфата
- производњу калцинисаног доломита

Не обухвата:

- производњу предмета од гипса, дел. 23.62 и 23.69

23.6 Производња производа од бетона, цемента и гипса

23.61 Производња производа од бетона намењених за грађевинарство

Обухвата:

- производњу производа од бетона, цемента или предмета од вештачког камена за употребу у грађевинарству:
- * опеке, плоча за поплочавање, блокова, панела, испуна, цеви, стубова и др.
- * монтажних грађевинских елемената за високоградњу и нискоградњу, од бетона, цемента или вештачког камена

Не обухвата:

- производњу ватросталног малтера, дел. 23.20
- производњу готове бетонске смеше и малтера, дел. 23.63 и 23.64

23.62 Производња производа од гипса намењених за грађевинарство

Обухвата:

- производњу производа од гипса за употребу у грађевинарству:
- * табли, плоча, панела и др.

23.63 Производња свежег бетона

Обухвата:

- производњу свежег и суво мешаног бетона и малтера

Не обухвата:

- производњу ватросталног цемента, дел. 23.20

23.64 Производња малтера

Обухвата:

- производњу малтера у праху

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- производњу ватросталног малтера, дел. 23.20
- производњу свежег, суво мешаног малтера и бетона, дел. 23.63

23.65 Производња производа од цемента с влакнима

Обухвата:

- производњу грађевинског материјала од биљних супстанци (дрвена вуна, слама, трска) које су агломерисане цементом, гипсом или другим минералним везивима
- производњу азбест-цементних производа и производа с целулозним и сличним влакнима:
- * таласстих и других плоча, панела, црепова, цеви, резервоара, олука, корита, шоља, посуда, намештаја, оквира за прозоре и др.

23.69 Производња осталих производа од бетона, гипса и цемента

Обухвата:

- производњу осталих производа од бетона, цемента, гипса и вештачког камена:
- * кипова, предмета са удубљеним и испупченим рељефом, украсних посуда, жардињера, клупа и др.

23.7 Сечење, обликовање и обрада камена

23.70 Сечење, обликовање и обрада камена

Обухвата:

- сечење, обликовање и обраду камена за употребу у грађевинарству, на гробљима, у изградњи путева, за покривање кровова и др.
- производњу камених столова и клупа

Не обухвата:

- активности које се обављају у каменоломима, као што је груба обрада камена, дел. 08.11
- производњу млинског камења, брусног камења и сличних производа, дел. 23.9

23.9 Производња брусних и осталих неметалних минералних производа

Обухвата производњу осталих неметалних минералних производа.

23.91 Производња брусних производа

Обухвата:

- производњу млинског камења, камења за оштрење и полирање и природних или вештачких абразивних материјала, укључујући материјале на мекој подлози (нпр. шмиргла)

23.99 Производња осталих производа од неметалних минерала

Обухвата производњу:

- фрикционих материјала и немонтираних предмета од њих, на бази минералних супстанци или целулозе
- минералних изолационих материјала као што су вуна од шљаке (згуре), камена вуна и слична минерална вуна, експандирани или листасте вермикулит, експандиране глине и слични материјали за топлотну и звучну изолацију
- производа од разноврсних минералних материјала: обрађен лискун и производи од лискуна, тресета, графита (осим електроматеријала) и др.
- производа од асфалта и сличних материјала (нпр. лепљиве траке, угљене катранске црне смоле)
- вештачког корунда

Не обухвата производњу:

- стаклене вуне и производа од стаклене вуне, дел. 23.14
- графитних електрода, дел. 27.90
- угљеника или графитних заптивача, дел. 28.29

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

24

Производња основних метала

Обухвата топљење и рафинисање метала из руде или отпадних сировина, у електропећима или применом неких других металуршких поступака. Овде спада и производња ливених производа и легура.

Производи топљења (инготи, браме и сл.) преобликују се ваљањем, вучењем, истискивањем или ливењем у калупе. На тај начин добијају се плоче, шипке, профили, жице и други примарни метални производи.

24.1

Производња сировог гвожђа, челика и феролегура

Обухвата активности као што су директна редукција гвоздене руде, производња сировог гвожђа у примарним облицима, прерада сировог гвожђа у челик, производња феролегура и челичних производа.

24.10 Производња сировог гвожђа, челика и феролегура

Обухвата:

- делатности високих пећи, конвертора челика и ваљаоница
- производњу сировог челика и мангановог гвожђа у блоковима или осталим примарним облицима
- производњу легура гвожђа
- производњу производа од гвожђа директном редукцијом гвожђа и осталих производа од сунђерастог гвожђа
- производњу гвожђа изразите чистоће електролизом или осталим хемијским процесима
- поновно топљење отпадних полуца челика или гвожђа
- производњу зрнастог гвожђа и праха
- производњу челика у полугама или осталим примарним облицима
- производњу полуготових производа од челика
- производњу топло, хладно и пљоснато ваљаних производа од челика
- производњу топло ваљаних шипки и мотки од челика
- производњу топло ваљаних отворених профила од челика
- производњу плоча од челика и заварених отворених профила од челика
- производњу производа за железничке шине (несастављене шине) од челика

Не обухвата:

- производњу хладно вучених шипки од челика, дел. 24.3

24.2

Производња челичних цеви, шупљих профила и фитинга

24.20 Производња челичних цеви, шупљих профила и фитинга

Обухвата:

- производњу бешавних цеви кружног или некружног попречног пресека, као и лива кружног попречног пресека, ради даље обраде топлим ваљањем, топлим извлачењем или другим топлотним процесима обраде готовог производа који може бити шипка или мала метална шипка добијена топлим ваљањем или трајним ливењем
- производњу бешавних цеви од топло ваљаних или топло извлачених ливова даљом обрадом, хладним извлачењем или хладним ваљањем цеви кружног попречног пресека и хладним извлачењем искључиво цеви некружног попречног пресека и шупљих профила
- производњу варених цеви спољашњег пресека $\leq 406,4$ mm, хладно обликованих од топло ваљаних равних производа и дужински или спирално варених
- производњу варених цеви спољашњег пресека $\leq 406,4$ mm кружног попречног пресека трајним хладним или топлим обликовањем топло или хладно ваљаних равних производа и дужински или спирално варених, и некружног попречног пресека топлим или хладним обликовањем од топло или хладно ваљаних трака дужински варених
- производњу варених цеви спољашњег пресека $\leq 406,4$ mm, топлим или хладним обликовањем топло или хладно ваљаних трака и дужински варених, испоручених као варене, или даље обрађених хладним извлачењем или хладним ваљањем или хладно обликованих у цеви некружног попречног пресека
- производњу равних прирубница или прирубница са кованим обрубом, обрадом топло ваљаних равних производа од челика
- производња производа за спајање, као што су колена или редуктори, ковањем топло ваљаних бешавних цеви од челика
- производњу танких и других цевастих производа од челика

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- производњу бешавних цеви од челика центрифугалним ливењем, дел. 24.52

24.3 Производња осталих производа примарне прераде челика

24.31 Хладно ваљање шипки

Обухвата:

- производњу шипки и профила од челика хладним вучењем

Не обухвата:

- хладно вучење или извлачење жице, дел. 24.34

24.32 Хладно ваљање пљоснатих производа

Обухвата:

- производњу пљоснатих ваљаних производа од челика, у котуровима или тракама, ширине ≤ 600 mm, хладним (поновним) ваљањем топло ваљаних пљоснатих производа

24.33 Хладно обликовање профила

Обухвата производњу:

- профила хладним ваљањем
- хладно обликованих и хладно савијених сендвич панела

24.34 Хладно вучење жице

Обухвата:

- производњу челичне жице хладним вучењем челичних шипки

Не обухвата:

- вучење челичних шипки или профила, дел. 24.31
- производњу жичаних производа, дел. 25.93

24.4 Производња племенитих и осталих обојених метала

24.41 Производња племенитих метала

Обухвата:

- производњу племенитих метала:
- * производњу и пречишћавање обрађених и необрађених племенитих метала: злата, сребра и платине из руда и отпада
- производњу легура од племенитих метала
- производњу полупроизвода од племенитих метала
- превлачење основних метала сребром
- превлачење основних метала и сребра златом
- превлачење основних метала, сребра или злата платином
- производњу жице од тих метала вучењем
- производњу ламинираних фолија од племенитих метала

Не обухвата:

- ливење неплеменитих метала, дел. 24.53 и 24.54
- производњу накита од племенитих метала, дел. 32.12

24.42 Производња алуминијума

Обухвата:

- производњу алуминијума од глинице
- производњу алуминијума из електролитички рафинираних отпадака и остатака од алуминијума
- производњу легура алуминијума
- примарну прераду алуминијума

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- производњу жица од алуминијума
- производњу алуминијумске фолије за завијање
- производњу ламиниране алуминијумске фолије (направљене од алуминијумске фолије као основног саставног дела)

Не обухвата:

- ливење неплеменитих метала, дел. 24.53 и 24.54

24.43 Производња олова, цинка и калаја

Обухвата:

- производњу олова, цинка и калаја из руда
- производњу олова, цинка и калаја из електролитички рафинираних отпадака и остатака од олова, цинка и калаја
- производњу легура од олова, цинка и калаја
- полупроизводњу олова, цинка и калаја
- производњу жице од тих метала извлачењем
- производњу станиола

Не обухвата:

- ливење олова, цинка и калаја, дел. 24.53 и 24.54

24.44 Производња бакра

Обухвата:

- производњу бакра из руда
- производњу бакра из електролитички рафинираних отпадака и остатака од бакра
- производњу легура бакра
- примарну прераду бакра
- полупроизводњу бакарне жице
- производњу жице од бакра извлачењем

Не обухвата:

- ливење бакра, дел. 24.54

24.45 Производња осталих обојених метала

Обухвата:

- производњу хрома, мангана, никла и других обојених метала из руда или оксида
- производњу хрома, мангана, никла и других обојених метала из електролитички и алуминотермички пречишћених отпадака и остатака тих метала
- производњу легура хрома, мангана, никла и др.
- полупроизводњу хрома, мангана, никла и др.
- производњу никл-каменца
- производњу жице од тих метала вучењем

Не обухвата:

- ливење метала, дел. 24.53 и 24.54

24.46 Производња нуклеарног горива

Обухвата:

- производњу урана од црвене погаче или других руда
- топлење и рафинисање урана

24.5 Ливење метала

Обухвата производњу полуготових ливених производа и разних ливених производа по наруџбини.

Не обухвата:

- производњу финалних ливених производа (нпр. цеви), дел. 24.20
- производњу бојлера и радијатора, дел. 25.21
- ливених производа за домаћинство, дел. 25.99

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

24.51 Ливење гвожђа

Обухвата делатност железара.

Обухвата:

- ливење производа од гвожђа
- ливење производа од сивога лива
- ливење сфероидних (нодуларних) графитних одливака од гвожђа
- ливење ковног (темпер) лива од гвожђа
- производњу цеви од ливеног гвожђа и центрифугално ливених цеви од гвожђа или челика

24.52 Ливење челика

Обухвата делатност ваљаоница челика.

Обухвата ливење:

- производа од челика
- челичних одливака
- цеви од челика
- прикључака за цеви од ливеног челика

24.53 Ливење лаких метала

Обухвата ливење:

- производа од алуминијума, магнезијума, титана и др.
- одливака од лаких метала

24.54 Ливење осталих обојених метала

Обухвата ливење:

- одливака од тешких метала
- одливака од племенитих метала
- одливака од обојених метала

Не обухвата:

- ливење обављено приликом производње на друге начине израђених металних производа, дел. 25-32

25

Производња металних производа, осим машина и уређаја

Ова област укључује производњу „чистих“ металних производа (као што су делови, контејнери и конструкције), обично са статичном, непокретном функцијом, за разлику од наредних области (26-30), којима је покривена производња комбинација или склопова таквих металних производа (понекад са другим материјалима) у сложеније уређаје, који, уколико нису чисто електрични, електронски или оптички, раде са покретним деловима.

Укључена је и производња оружја и муниције.

Не обухвата:

- специјализовану поправку и одржавање металних производа, дел. 33.1
- специјализовану монтажу производа из ове групе у грађевинарству (нпр. котлови за централно грејање), дел. 33.20

25.1

Производња металних конструкција

Обухвата производњу металних конструкција (нпр. метални оквири или делови конструкција).

25.11 Производња металних конструкција и делова конструкција

Обухвата производњу:

- металних конструкција за грађевинарство (стубова, греда, конструкција за мостове и сл.)
- индустријских оквира од метала (скелета за високе пећи, опреме за подизање и манипулацију и др.)
- монтажних зграда од метала: барака, хала и других модуларних елемената за изложбе и др.

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата производњу:

- делова за бродске и парне котлове, дел. 25.30
- делова за железничке шине, дел. 25.99
- делова за бродове, дел. 30.11

25.12 Производња металних врата и прозора

Обухвата производњу:

- металних врата и прозора, оквира за врата и прозоре, капака, капија и др.
- металних делова за намештање подова

25.2 Производња металних цистерни, резервоара и контејнера

Обухвата производњу већих металних цистерни, радијатора и котлова за централно грејање.

25.21 Производња котлова и радијатора за централно грејање

Обухвата:

- производњу котлова и радијатора за централно грејање и њихових делова

Не обухвата:

- производњу електричних радијатора и електричних грејача воде, дел. 27.51

25.29 Производња осталих металних цистерни, резервоара и контејнера

Обухвата производњу:

- резервоара, цистерни и сличних металних контејнера, фиксно инсталираних, који служе за складиштење или у производњи
- металних контејнера за компресију или течне гасове

Не обухвата производњу:

- металних посуда, када и сл. за паковање или преношење робе, капацитета > 300 л, дел. 25.91 и 25.92
- транспортних контејнера, дел. 29.20

25.3 Производња парних котлова, осим котлова за централно грејање

Укључује производњу парних котлова.

25.30 Производња парних котлова, осим котлова за централно грејање

Обухвата:

- производњу парних котлова и других генератора паре
- производњу помоћних уређаја за парне котлове: кондензатора паре, економајзера, прегрејача, сакупљача и акумулатора паре и др.
- производњу нуклеарних реактора, осим уређаја за сепарацију изотопа
- производњу делова за парне котлове
- изградњу система цеви који се укључује у процес рада генератора углавном ради осигуравања притиска у цевима или систему цеви, заједно с пратећим прибором и конструкционим радовима

Не обухвата производњу:

- котлова за централно грејање и радијатора, дел. 25.21
- парних турбина, дел. 28.11
- сепаратора изотопа, дел. 28.99

25.4 Производња оружја и муниције

25.40 Производња оружја и муниције

Обухвата производњу:

- тешког оружја (артиљерије, лансера ракета, цеви за торпеда, тешких митраљеза, топова, пушака и сл.)
- лаког оружја (револвера, сачмара и лаких митраљеза)
- ваздушног или гасног оружја и пиштоља

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- бојеве муниције
- ватреног ловачког, спортског и заштитног оружја и одговарајуће муниције
- експлозивних направа као што су мине, бомбе и торпеда

Не обухвата производњу:

- иницијалних каписли, детонатора и светлосних сигналних ракета, дел. 20.51
- барута и муниције, дел. 20.51
- ножева, бајонета, сабљи и сл., дел. 25.71
- оклопних возила за транспортовање новца и драгоцености, дел. 29.10
- свемирских летелица, дел. 30.30
- тенкова и осталих борбених возила, дел. 30.40

25.5 Ковање, пресовање, штанцовање и ваљање метала; металургија праха

Обухвата активности обраде метала као што су ковање, пресовање, штанцовање и др., које се обављају по наруџбини.

25.50 Ковање, пресовање, штанцовање и ваљање метала; металургија праха

Обухвата:

- ковање, пресовање, штанцовање и ваљање метала
- металургију праха: производњу металних предмета непосредно из металног праха, загревањем (синтеровањем) или под притиском

Не обухвата:

- производњу металног праха, дел. 24.1 и 24.2

25.6 Обрада и превлачење метала; машинска обрада метала

Обухвата општу обраду метала: превлачење, полирање, варење, гравирање и др., која се обавља по наруџбини.

25.61 Обрада и превлачење метала

Обухвата:

- превлачење метала
- топлотну обраду метала
- скидање опиљака, чишћење пешчаним млазом, тумбање и чишћење метала
- бојење, гравирање и штампање метала
- превлачење метала неметалним материјалима (пластифицирање, лакирање, емајлирање и др.)
- челичење и глачање метала

Не обухвата:

- делатности ковача, дел. 01.62
- штампање на металу, дел. 18.12
- пресвлачење пластике металом, дел. 22.29
- утискивање племенитих метала на осталу металну основу, дел. 24.41-24.44

25.62 Машинска обрада метала

Обухвата:

- бушење, стругање, глодање, еродирање, рендисање, летовање, развртање, равнање, тестерисање, оштрење, брушење, заваривање, спајање и друге радове на металним деловима
- ласерско резање метала и утискивање

Не обухвата:

- делатности ковача, дел. 01.62.
- гравирање на лицу места, дел. 95.25

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

25.7 Производња сечива, алата и металне робе опште намене

25.71 Производња сечива

Обухвата:

- производњу прибора за јело (ножева, виљушака, кашика и др.)
- производњу различитих предмета за сечење:
- * бријача и ножића за бријање (жилета)
- * маказа и апарата за шишање косе
- * маказа за резивање и кресање грања и др.
- производњу сабљи, мачева, бајонета и др.

Не обухвата:

- производњу посуђа, стоног или сервисног металног посуђа, дел. 25.99
- производњу сечива од племенитих метала, дел. 32.12

25.72 Производња брава и окова

Обухвата:

- производњу катанаца, брава, кључева, окова и других металних предмета за зграде, намештај, возила и др.

25.73 Производња алата

Обухвата производњу:

- ножева и листовца за сечење, за машине или за механичке апарате
- пољопривредног ручног алата као што су крамп, виле, секира, лопата, коса, срд и др.
- ручног алата као што су клешта, одвијачи и др.
- тестера и сечива за тестере, укључујући и сечива за кружне и ланчасте тестере
- изменљивих делова ручног алата, без обзира на то да ли су електрични или нису (бургије и сл.)
- ковачког алата (мацола, наковња, клешта и др.)
- менгела и алата за учвршћивање (стежање)
- калупа и модела (осим калупа за инготе)

Не обухвата:

- производњу ручних машина и апарата са уграђеним мотором, дел. 28.24
- производњу калупа за инготе, дел. 28.91

25.9 Производња осталих металних производа

Обухвата производњу различитих металних производа, посуда и амбалаже за индустрију и домаћинство, жичаних производа, ланаца и опруга, везних и вијачних елемената и других производа за употребу у индустрији и домаћинству.

25.91 Производња челичних буради и сличне амбалаже

Обухвата:

- производњу канти, бачви, кутија и конзерви

Не обухвата:

- производњу цистерни и резервоара, дел. 25.2

25.92 Производња амбалаже од лакних метала

Обухвата производњу:

- канти и конзерви за паковање намирница, туба и кутија
- металних поклопаца и затварача

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

25.93 Производња жичаних производа, ланаца и опруга

Обухвата производњу:

- металних ужади, плетених трака и сл. производа
- неизолованих и изолованих металних каблова који нису намењени за пренос електричне енергије
- превучене жице
- производа од жице (бодљикаве жице, жичаних ограда, решетки, мрежа и др.)
- ексера, спајалица, игала и сл.
- мрежа и решетки од растегнутих гвоздених, челичних или бакарних плоча
- опруга (осим за сатове):
- * лиснатих опруга, спиралних опруга и торзионих полука
- * листовца за опруге
- ланаца, осим ланаца за пренос енергије и резање

Не обухвата производњу:

- опруга за сатове и ручне сатове, дел. 26.52
- изолованих жица и каблова за пренос струје, дел. 27.32
- погонско-преносних ланаца, дел. 28.15

25.94 Производња везних елемената и вијчаних машинских производа

Обухвата производњу:

- осовиница, заковица, подложних плочица и сл. без навоја
- вијчаних машинских производа (завртња, шрафова, навртки и др.)

25.99 Производња осталих металних производа

Обухвата производњу:

- металних производа за домаћинство:
- * стоног посуђа (тањира и тацни)
- * кухињског посуђа (лонаца и котлова)
- * стоног прибора (чинија и тањира)
- * тава, тигања и другог неелектричног стоног и кухињског посуђа
- * малих кухињских неелектричних апарата и помагала
- * спужви (јастучића) за чишћење (рибање) и др.
- елемената од цинка (олука, када, судопера, лавабоа и сл. производа)
- ситних металних производа за канцеларијску употребу, изузев намештаја
- сефова, ормара и каса, блиндираних врата и др.
- различитих металних предмета:
- * пропелера и весала за бродове
- * сидара
- * звона
- * причвршћивача за железничке шине
- * копчи, спона и удица
- * металних мердевина
- * металних знакова, укључујући саобраћајне знаке
- производњу торби од фолије
- производњу трајних металних магнета
- производњу металних вакуум лонаца и флаша
- производњу металних бецева и металних војничких ознака за чинове
- производњу металних папилотни за увијање косе, металних држача за кишобране, чешљева и сл.

Не обухвата производњу:

- сабљи и бајонета, дел. 25.71
- колица за самопослуге, дел. 30.99
- металног намештаја, дел. 31.01, 31.02 и 31.09
- спортске опреме, дел. 32.30
- играчака, дел. 32.40

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

26

Производња рачунара, електронских и оптичких производа

Обухвата производњу рачунара, периферних рачунарских јединица, комуникационих уређаја и сличних електронских производа, укључујући и саставне делове ових уређаја.

Производни процес карактерише дизајн и употреба интегралних кола, као и примена високософистициране технологије. Област обухвата и производњу забавне електронике, мерних, истраживачких, контролних, ласерских, електромедицинских и електротерапеутских апарата и инструмената, оптичких инструмената и апарата, као и производњу магнетних и оптичких медија.

26.1 Производња електронских елемената и плоча

26.11 Производња електронских елемената

Обухвата производњу полупроводничких и других елемената за коришћење у електроници:

- електронских кондензатора
- отпорника
- микропроцесора
- електричних цеви
- електронских конектора
- неопремљених табли струјног кола
- електронских кола (аналогних, дигиталних или хибридних)
- диода, транзистора и сл. производа
- индуктора (нпр. пригушивача, калема, трансформатора) и различитих електронских елемената
- монтираних пијезоелектричних кристала и течних кристала
- соленоида, прекидача и трансдуктора за електронску примену
- подметача, полупроводника, готових или полуготових
- дисплеј елемената (плазма, полимер, *LCD*)
- светлећих диода (*LED*)
- каблова за штампаче и мониторе, *USB* каблова, конектора и сл.

Не обухвата производњу:

- штампање „паметних“ картица, дел. 18.12
- модема, дел. 26.30
- рачунарских и телевизијских дисплеја, дел. 26.20 и 26.40
- рендгенских цеви и других ласерских апарата, дел. 26.60
- оптичких елемената и инструмената, дел. 26.70
- електричних апарата, дел. 27
- флуоресцентних светиљки, дел. 27.11
- електричних релеја, дел. 27.12
- електричних прекидача, дел. 27.33

26.12 Производња штампаних електронских плоча

Обухвата:

- састављање елемената на штампаној плочи
- производњу елемената за електронске матичне плоче
- производњу уметнутих електронских картица (нпр. музичких, видео, контролних, мрежних, модемских и сл.)

Не обухвата:

- штампање „паметних“ картица, дел. 18.12
- производњу неопремљених, електронски штампаних веза (плоча), дел. 26.11

26.2 Производња рачунара и периферне опреме

26.20 Производња рачунара и периферне опреме

Обухвата производњу и/или састављање рачунара свих врста, као што су централне јединице, стони рачунари, преносни рачунари (лаптопови) и сервери, и рачунарске периферне опреме, као што су опрема за складиштење података, улазне и излазне јединице (штампачи, монитори, тастатуре и др.). Рачунари могу бити аналогни, дигитални или хибридни. Најчешћи су дигитални рачунари и обављају следеће:

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- (1) памте програм или програме обраде, као и податке потребне за тренутну реализацију програма
 (2) могу се програмирати у складу са захтевима корисника
 (3) изводе аритметичке операције које одреди корисник
 (4) без учешћа људског посредовања изводе програм обраде који се од њих тражи
 Аналогни рачунари могу симулирати математичке моделе и садрже све елементе аналогног управљања и програмирања.

Обухвата производњу:

- стоних рачунара
- централних јединица
- лаптопова
- погонских магнетних дискова, *flash drive* уређаја и других уређаја за чување података
- оптичких дискова (нпр. *CD-RW*, *CD-ROM*, *DVD-ROM*, *DVD-RW*)
- штампача, монитора и тастатура
- свих врста мишева, ручки за игрице и прибора, с пратећом куглицом
- рачунарских терминала за посебне намене
- сервера
- оптичких читача, укључујући бар-код скенере
- читача „паметних“ картица
- кацига за виртуелну стварност
- рачунарских пројектора (видео-одашиљача)
- рачунарских терминала
- вишенаменске канцеларијске опреме која служи за обављање две или више функција: штампање, оптичко читање, фотокопирање и слање факсова

Не обухвата:

- умножавање снимљених записа (рачунарских програма, аудио и видео записа итд.), дел. 18.2
- производњу електронских елемената, опреме за рачунаре и периферне јединице, дел. 26.1
- производњу улазно-излазних рачунарских модела, дел. 26.12
- производњу уметнутих електронских картица, модула и прикључака, дел. 26.12
- производњу електронских матичних плоча, дел. 26.12
- производњу модела и носеће опреме, дел. 26.30
- производњу дигиталне комуникационе опреме за пренос података, нпр. мостова и усмеривача, дел. 26.30
- производњу електронских апарата за опште коришћење, нпр. плејера и *DVD*-плејера, дел. 26.40
- производњу телевизора, монитора и дисплеја, дел. 26.40
- производњу конзола за видео-игрице, дел. 26.40
- производњу магнетних и оптичких носилаца записа за рачунар, дел. 26.80

26.3 Производња комуникационе опреме

26.30 Производња комуникационе опреме

Обухвата производњу телефона и опреме за пренос података која се користи за електронски пренос сигнала путем жице или ваздуха, као што су радијски и телевизијски пренос и бежична комуникација.

Обухвата производњу:

- комуникационе опреме за централне јединице
- бежичних телефона
- *PBX* опреме
- телефона и телефакса, укључујући телефонске секретарице
- опреме за пренос података, нпр. преносника и усмеривача
- предајних и пријемних антена
- опреме за кабловску телевизију
- пејџера
- мобилних телефона и опреме за мобилну телефонију
- опреме за радио и телевизијски студио и преносне опреме, укључујући телевизијске камере
- модела и преносне опреме
- противпровалничких и противпожарних алармних система који шаљу сигнале надзорној станици
- радио и телевизијских предајника
- комуникационих помагала која користе инфрацрвене сигнале (нпр. даљински управљачи)

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата производњу:

- електронских елемената и подсклопова/подсаства који се користе код комуникационе опреме, укључујући уграђене/спољне рачунарске модеме, дел. 26.12
- рачунара и периферне опреме, дел. 26.20
- електронских уређаја за широку потрошњу, дел. 26.40
- *GPS* опреме, дел. 26.51
- електричне сигнализације у саобраћају, дел. 27.90
- семафора, дел. 27.90

26.4 Производња електронских уређаја за широку потрошњу

26.40 Производња електронских уређаја за широку потрошњу

Обухвата производњу аудио и видео опреме за кућу, моторна возила, системе јавног обавештавања и појачала за музичке инструменте.

Обухвата производњу:

- опреме за снимање и умножавање видео-касета
- телевизора
- телевизијских монитора и дисплеја
- опреме за снимање и умножавање звучних записа
- стерео-опреме
- радио-пријемника
- система за пренос звука (интерфон и сл.)
- видео-камера кућног типа
- дубоксова
- појачала за музичке инструменте и системе јавног обавештавања
- микрофона
- *CD* и *DVD* плејера
- апарата за „караоке“
- конзола за видео-игре

Не обухвата:

- умножавање снимљених носилаца рачунарских, звучних, видео записа итд., дел. 18.2
- производњу рачунарске периферне опреме и рачунарских монитора, дел. 26.20
- производњу телефонских секретарица, дел. 26.30
- производњу опреме за претраживање, дел. 26.30
- производњу уређаја за даљинско управљање, дел. 26.30
- производњу опреме за радијски и телевизијски студио и преносне опреме, као што су опрема за репродукцију, предајне и пријемне антене, комерцијалне видео-камере и сл., дел. 26.30
- производњу дигиталних камера, дел. 26.70
- производњу електронских игрица с фиксним (незаменљивим) софтвером, дел. 32.40

26.5 Производња мерних, истраживачких и навигационих инструмената и апарата; производња сатова

Обухвата производњу мерне, истраживачке и навигационе опреме у различите индустријске и неиндустријске сврхе, укључујући уређаје за мерење времена (као што су сатови, ручни сатови и сличне направе).

26.51 Производња мерних, истраживачких и навигационих инструмената и апарата

Обухвата производњу аеронаутичких и наутичких система и инструмената за тражење, детектовање, навигацију и управљање; аутоматских контролних апарата и регулатора за климатизацију, мерење, приказивање, бележење, преношење и контролисање температуре, влажности, притиска, протока флуида, вискозности, густине, киселости, концентрације и ротације.

Такође обухвата инструменте за мерење и тестирање електричних величина; лабораторијске инструменте за хемијску и физичку анализу састава или концентрације узорака свих агрегатних стања материја; остале инструменте и њихове делове.

Попис становништва, домаћинстава и станова 2011. године

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Овде спада и производња неелектричне мерне и навигационе опреме (осим једноставних механичких алатки).

Обухвата производњу:

- инструмената за авионе
- пробне опреме за издувне гасове из аутомобила
- метеоролошке опреме
- опреме за тестирање и преглед физичких карактеристика
- полиграфских машина
- уређаја за откривање радијације и опреме за контролисање радијације
- инструмената за истраживачка испитивања и мерења
- термометара (сем медицинских)
- апарата за контролу ватре и горионика
- спектрометара
- пнеуматских испитивача
- уређаја за мерење потрошње (нпр. воде, гаса, струје)
- уређаја за мерење протока и мерних апарата
- машина и апарата за испитивање физичких особина материјала
- детектора мина, генератора импулса (сигнала); детектора метала
- направа за трагање, детекцију, навигацију, аеронаутичке и наутичке опреме
- радарске опреме
- *GPS* уређаја
- уређаја за контролу животне средине и аутоматску контролу уређаја
- детектора кретања
- радара
- лабораторијских аналитичких инструмената (нпр. опреме за анализу крви)
- лабораторијских скала, вага, инкубатора и различитих лабораторијских апарата за мерење, тестирање, итд.

Не обухвата производњу:

- телефонских секретарица, дел. 26.30
- опреме за зрачење, дел. 26.60
- опреме за оптичко позиционирање, дел. 26.70
- машина за диктирање, дел. 28.23
- уређаја за мерење тежине (изузев лабораторијских вага), нивелатора, кројачког метра итд., дел. 28.29
- медицинских топломера, дел. 32.50
- контролне опреме за индустријске процесе, дел. 33.20
- једноставних механичких уређаја за мерење (нпр. мерних трака, шестара); погледати групу производње према материјалу који је коришћен као главни

26.52 Производња сатова

Обухвата производњу:

- сатова, часовника, апарата за регистровање времена и њихових делова
- сатова и часовника свих врста, укључујући и часовнике за инструмент-табле
- кутија за сатове, кутија и ормарића за часовнике, укључујући и оне од племенитих метала
- апарата за регистровање времена и апарата за мерење, регистровање и друго показивање временских интервала као што су:
  - * паркинг-часовници, хронометри и сатови за уписивање времена и датума
- временских прекидача и сатова у процесу производње и сличних направа
- делова за сатове и часовнике као што су:
  - * опруге, лежајеви за осовине, бројчаници, кућишта од било каквог материјала

Не обухвата:

- производњу неметалних наруквица за ручне часовнике, дел. 15.12
- производњу стакла за часовнике, дел. 23.19
- производњу наруквица за ручне часовнике од племенитих метала, дел. 32.12
- производњу наруквица за ручне часовнике од обичних метала, дел. 32.13
- поправку сатова, дел. 95.25

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

26.6 Производња опреме за зрачење, електромедицинске и електротерапеутске опреме

26.60 Производња опреме за зрачење, електромедицинске и електротерапеутске опреме

Обухвата производњу:

- апарата и цеви за зрачење (нпр. индустријских, медицинских, дијагностичких, медицинско-терапеутских и истраживачко-научних)
- рендген-апарата и апарата који користе алфа, бета или гама зраке
- *CT* скенера
- *PET* скенера
- опреме за магнетну резонанцу (*MRI*)
- медицинске ултразвучне опреме
- електромедицинске ендоскопске опреме
- медицинских ласерских апарата
- пејсмејкера
- слушних апарата
- апарата за стерилизацију млека и хране зрачењем

Не обухвата:

- производњу соларијума, дел. 28.99

26.7 Производња оптичких инструмената и фотографске опреме

Обухвата производњу оптичких инструмената и сочива, као што су дурбини, микроскопи (осим електронских и протонских), телескопи, призме и сочива (осим офталмолошких); превучена или полирана сочива (осим офталмолошких); производњу фотографске опреме као што су камере и блицеви.

26.70 Производња оптичких инструмената и фотографске опреме

Обухвата производњу:

- оптичких огледала
- оптичке и сигурносне опреме
- оптичке опреме за позиционирање
- оптичке опреме за увећавање
- оптичких упоређивача
- филмских и дигиталних камера
- пројектора за филмове и дијапројектора
- пројектора
- оптичких мерних и контролних уређаја и инструмената
- сочива, оптичких микроскопа, двогледа и телескопа
- ласерских уређаја

Не обухвата производњу:

- рачунарских пројектора, дел. 26.20
- комерцијалних ТВ и видео камера, дел. 26.30
- видео-камера за широку потрошњу, дел. 26.40
- комплетне опреме која садржи ласерске компоненте, дел. 26.60
- машина за фотокопирање, дел. 28.23
- наочара свих врста, стакала за наочаре и контактних сочива, дел. 32.50

26.8 Производња магнетних и оптичких носилаца записа

26.80 Производња магнетних и оптичких носилаца записа

Обухвата:

- производњу магнетних или оптичких носилаца записа (празне магнетне, аудио и видео траке, дискете, аудио и видео касете, ласерске плоче и сл.)

Не обухвата:

- умножавање снимљених записа (рачунарских, аудио, видео и сл.), дел. 18.2

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5
27				Производња електричне опреме Обухвата производњу генератора, трансформатора и опреме за дистрибуцију електричне енергије. Обухвата производњу производа који генеришу, дистрибуирају и коригују електричну енергију. Такође укључује производњу сијалица, сигналне опреме и електричних кућних апарата. Не обухвата производњу електронских производа, дел. 26.
27.1				Производња електромотора, генератора, трансформатора и опреме за дистрибуцију електричне енергије Обухвата производњу трансформатора за пренос и дистрибуцију специјалних трансформатора: електромотора, генератора и моторгенератора.
				27.11 Производња електромотора, генератора и трансформатора Обухвата: <ul style="list-style-type: none"> - производњу свих електричних мотора и трансформатора: <i>AC, DC</i> и <i>AC/DC</i> - производњу електричних мотора (осим стартер мотора за моторна возила са унутрашњим сагоревањем) - производњу трансформатора (регулатора за напон) за дистрибуцију електричне енергије - производњу <i>ARC</i>-трансформатора за заваривање - производњу помоћних трансформатора за дистрибуцију електричне енергије - производњу генератора (осим алтернатора с батеријама на пуњење, за моторе са унутрашњим сагоревањем) - производњу сетова за моторгенераторе (осим турбина) - производњу баласта за флуоресцентне сијалице (код трансформатора) - фабричко превијање навоја за електричне апарате Не обухвата производњу: <ul style="list-style-type: none"> - електронских елемената за трансформаторе и прекидаче, дел. 26.11 - електричне опреме за заваривање и лемљење, дел. 27.90 - мењача, претварача и усмеривача, дел. 27.90 - генератора у склопу са турбином, дел. 28.11 - стартних мотора и генератора за машине са унутрашњим сагоревањем, дел. 29.31
				27.12 Производња опреме за дистрибуцију електричне енергије и опреме за управљање електричном енергијом Обухвата производњу: <ul style="list-style-type: none"> - електричних уређаја за прекидање, заштиту или повезивање електричних кола - електричних уређаја за управљање и контролу дистрибуције електричне енергије - електричних проводника - електричних командних и разделних плоча - осигурача - прекидача (осим на местима ожичења, нпр. утичнице, утикачи, прекидачи на дугме или ручку) - стартера (примарних покретача) Не обухвата производњу: <ul style="list-style-type: none"> - уређаја за индустријско процесно управљање, дел. 26.51 - утичница, утикача и других прекидача на местима ожичења, дел. 27.33
27.2				Производња батерија и акумулатора
				27.20 Производња батерија и акумулатора Обухвата производњу: <ul style="list-style-type: none"> - непуњивих и пуњивих батерија - примарних ћелија и примарних батерија - ћелија које садрже манган-диоксид, сребро-оксид, живин диоксид, литијумске и друге ћелије - акумулатора и делова за њих - сепаратора, кућишта и облога

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- оловних киселинских батерија
- никлових батерија
- литијумских батерија
- батерија са сувим ћелијама
- батерија с влажним ћелијама

27.3 Производња жичане и кабловске опреме

Ова грана укључује производњу жичане опреме за пренос електричне струје и остале жичане опреме за ожичавање електричних кола без обзира на материјал. У ову грану такође су сврстани изолација жице и производња оптичких каблова.

27.31 Производња каблова од оптичких влакана

Обухвата:

- производњу каблова од оптичких влакана за пренос података и слике

Не обухвата производњу:

- стаклених влакана или нити, дел. 23.14
- оптичких каблова опремљених конекторима и уређајима за самостално коришћење, у зависности од примене, дел. 26.12

27.32 Производња осталих електронских и електричних проводника и каблова

Обухвата:

- производњу изоловане жице и каблова од челика, бабра и алуминијума

Не обухвата производњу:

- неизоловане жице, дел. 24.34 и 24.41-24.45
- каблова за рачунарске уређаје, каблова за штампаче, *USB* каблова и сличних кабловских сетова или склопова, дел. 26.11
- сетова каблова, жичаних и сличних сетова каблова за моторна возила, дел. 29.31
- електросетова повезаних са инсталираном жицом и конекторима, дел. 27.90
- каблова за паљење и осталих каблова за аутомобиле, дел. 29.31

27.33 Производња опреме за повезивање жица и каблова

Обухвата производњу жичане опреме за електрична кола која садрже струју или не, без обзира на материјал.

Обухвата производњу:

- шипки за аутобусе, електричних проводника (осим прекидача)
- *GFCI* (уземљених струјних прекидача)
- држача за лампе
- осигурача и калемова
- прекидача за електричне инсталације (нпр. прекидача на притисак, аутоматских прекидача, на спону, пребацивача)
- електричних испуста и штек-контаката
- кутија за електричне жице (нпр. преклопних кутија)
- електричних водова и прикључака
- електричне опреме за укључивање или заштиту електричних струјних кола или за прикључивање у електрична струјна кола:
- * склопки, осигурача, одводника пренапона, ограничивача напона, прекидача и разводних кутија, релеја, прикључница и др.
- пластичне жичане опреме која не преноси струју, укључујући пластичне разводне кутије, пластичне прикључке и поклопце за прекидаче

Не обухвата производњу:

- керамичких изолатора, дел. 23.43
- електронских елемената за конекторе, утичнице и прекидаче, дел. 26.11

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

27.4 Производња опреме за осветљење

27.40 Производња опреме за осветљење

Обухвата производњу сијалица, цеви и елемената за њих (осим стакла за сијалице), уређаја за електрично осветљење и елемената за уређаје за електрично осветљење.

Обухвата производњу:

- лампи на прањњење, електричних лампи са угљеним влакном, флуоресцентних, ултравиолетних, инфрацрвених лампи и сијалица
- уређаја за плафонско осветљење
- лустера
- стоних лампи
- украсних сијалица за јелку
- цепаница за електрични камин
- електричних лампи против инсеката
- фењера (карбидних, електричних, на гас, бензин, керозин)
- рефлектора
- уличних светиљки (осим саобраћајних знакова)
- осветљења за транспортну опрему (нпр. за моторна возила, авионе и чамце)
- неелектричне опреме за осветљење

Не обухвата производњу:

- стаклених делова за осветљење, дел. 23.19
- струјних жичаних уређаја за расветне инсталације
- плафонских вентилатора или вентилатора у купатилима са уграђеним уређајима за осветљење
- утикача, прекидача и остале опреме за повезивање жица код осветљења, дел. 27.33
- електричних вентилатора са уграђеним светлом, дел. 27.51
- производњу електричних знакова и електричних сигналних уређаја у саобраћају (семафора и сл.), дел. 27.90

27.5 Производња апарата за домаћинство

Обухвата производњу малих електричних уређаја за коришћење у домаћинству – вентилатора, машина за прање веша, машина за прање судова, усисивача, апарата за чишћење пода, апарата за припремање хране, фрижидера, бојлера, вертикалних замрзивача, замрзивача у облику сандука и других електричних и неелектричних уређаја као што су машине за прање веша, грејачи за воду и јединице за одлагање отпадака. У ову грану сврстана је и производња уређаја са електричним, гасним и другим изворима горива.

27.51 Производња електричних апарата за домаћинство

Обухвата производњу:

- електричних апарата за домаћинство:
  - * фрижидера и замрзивача
  - * машина за прање судова, машина за прање и сушење рубља
  - * усисивача и сакупљача отпадака
  - * апарата за глачање подова
  - * сецкалица, миксера, соковника и отварача конзерви
  - * електричних апарата за бријање и електричних четкица за зубе
  - * оштрача ножева, аспиратора и др.
- електротермичких апарата за домаћинство:
  - * електричних грејача
  - * електричних грејача воде
  - * електричне ћебади
  - * електричних апарата за сушење косе, чешљева, четки и виклера
  - * електричних апарата за пеглање
  - * електричних апарата за грејање просторија (уљних радијатора, акумулационих, конвекционих, грејалица, калорифера) и кућних вентилатора
  - * електричних пећница, микроталасних пећница, штедњака, решоа, тостера, апарата за припремање чаја и кафе
  - * фритеза, ражњева, роштиља, електричних грејних тела и др.

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- производњу индустријских фрижидера и замрзивача, собних клима-уређаја, вентилатора за поткровље, уграђених собних грејалица, централних клима-уређаја, издувних вентилатора и професионалне опреме за кување; професионалне перионице, хемијско чишћење, опрему за пеглање; професионалне и индустријске вакуум-машине за чишћење, дел. 28
- производњу кућних машина за шивење, дел. 28.94
- уградњу уређаја за прозрачивање простора, дел. 43.29

27.52 Производња неелектричних апарата за домаћинство

Обухвата:

- производњу неелектричних грејалица за простор, шпорета, решетки, пећи, опреме за кување и плоча за грејање

27.9 Производња остале електричне опреме

27.90 Производња остале електричне опреме

Обухвата производњу различите електричне опреме, осим мотора, генератора и трансформатора, батерија и акумулатора, жичаних производа, светлеће опреме и кућних апарата.

Обухвата производњу:

- фиксних пуњача батерија
- електричних уређаја за отварање и затварање врата
- електричних звона
- продужних каблова направљених од купљене изолационе жице
- ултразвучних (ултрасоничних) машина за чишћење (осим лабораторијских и стоматолошких)
- инвертора у чврстом стању, апарата за исправљање струје, огревних ћелија, регулисаног и нерегулисаног прибора за напајање
- прибора за непрекидно напајање (*UPS*)
- угушивача таласа (осим за волтажу на нивоу дистрибуције)
- каблова, продужних каблова и других сетова електричних каблова од изоловане жице и са конекторима
- карбонских и графитних електрода, контаката и других електричних производа од карбона и графита
- делова акцелератора
- електричних кондензатора, отпорника и сличних елемената
- електромагнета
- сирена
- електронских семафора
- електричних знакова
- електричне опреме за сигнализацију или уређивање саобраћаја
- електричних изолатора (осим од стакла и порцулана) и опреме од неплеменитих метала
- електричне опреме за заваривање и лемљење, укључујући ручне окове за лемљење

Не обухвата производњу:

- изолатора и изолационих елемената од керамике, дел. 23.43
- угљених и графитних влакана и производа (осим електрода и електричне опреме), дел. 23.99
- исправљача који садрже електронске компоненте, интегрисаних кола регулисаних волтажом, интегрисаних кола, конвертора струје, електронских отпорника и сличних уређаја, дел. 26.11
- трансформатора, мотора, генератора, прекидача, релеја и индустријских контролора, дел. 27.1
- батерија, дел. 27.20
- комуникационе жице, жичане опреме која преноси и која не преноси струју, дел. 27.3
- опреме за осветљење, дел. 27.40
- апарата за домаћинство, дел. 27.5
- неелектричне опреме за заваривање и лемљење, дел. 28.29
- електричне опреме за моторна возила (генератора, алтернатора, свећица, система за прозоре и врата на струју и регулатора волтаже), дел. 29.31
- лабораторијских ултразвучних апарата за чишћење, дел. 26.51
- електромотора, генератора и трансформатора и опреме за дистрибуцију и управљање, дел. 27.1

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- акумулатора, примарних ћелија и батерија, дел. 27.20
- изоловане жице и каблова, дел. 27.3
- уређаја за осветљење, дел. 27.40
- електричних апарата за домаћинство, дел. 27.5
- апарата за заваривање на гас, дел. 28.29
- неелектричне опреме за варење и лемљење, дел. 28.29
- електроделова и електронске опреме за моторна возила и њихове моторе, дел. 29.31

28

Производња непоменутих машина и непоменутих опреме

У ову област сврстава се производња машина и опреме којима се на материјале делује независно, механички или термички, или се њима обављају операције на материјалима (као што су хендловање, распршивање, мерење или паковање), укључујући њихове механичке компоненте које производе и примењују силу, као и све посебно произведене примарне делове. Ту је укључена производња фиксних, мобилних или ручних уређаја без обзира на то да ли су конструисани за индустријски инжењеринг и грађевинарство, пољопривреду или кућну употребу. Производња посебне опреме за путнички или робни транспорт у специјално одређеним просторијама такође припада овој области.

У овој области раздвојена је производња машина за посебне намене, тј. машина за искључиву употребу у некој индустријској грани или групи, и машина за опште намене, тј. машина које се користе у више индустријских грана наведених у Класификацији.

Овде је сврстана и производња осталих машина за посебне намене, непоменутих на другим местима у Класификацији, било да се користе или не користе у неком производном процесу, као што је опрема за забавне паркове, аутоматска опрема за куглане итд.

Овој области не припада производња металних производа за опште намене (област 25), припадајуће управљачке опреме, рачунарске опреме, опреме за мерење и тестирање, апарата за дистрибуцију и управљање електричном енергијом (области 26 и 27) и моторних возила опште намене (области 29 и 30).

28.1 Производња машина опште намене

28.11 Производња мотора и турбина, осим за летелице и моторна возила

Обухвата производњу:

- клипних мотора са унутрашњим сагоревањем и њихових делова, осим мотора за летелице, возила и мотоцикле:
  - * бродских мотора
  - * мотора за железницу (локомотиве)
- клипова и клипних прстенова, карбуратора и свих делова за моторе са унутрашњим сагоревањем, дизел мотора и др.
- турбина и њихових делова:
  - * парних турбина и других парних машина
  - * хидрауличних турбина, водних кола и њихових регулатора
  - * турбина на ветар
  - * гасних турбина, осим турбомлазних и турбопропелерских за авионе
- свих јединица за турбине с генератором
- мотора за индустријску употребу

Не обухвата производњу:

- електричних генератора, дел. 27.11
- генератора (осим турбинских генератора), дел. 27.11
- електричне опреме и делова мотора са унутрашњим сагоревањем, дел. 29.31
- мотора за возила, авионе и мотоцикле, дел. 29.10, 30.30 и 30.91
- турбомлазних и турбопропелерских мотора, дел. 30.30

28.12 Производња хидрауличних погонских уређаја

Обухвата производњу:

- хидрауличних и пнеуматских делова (пумпи, мотора, компресора, вентила, цеви и фитинга)
- уређаја за припрему ваздуха за коришћење у пнеуматском систему
- флуидних енергетских система
- хидрауличних трансмисионих апарата
- хидростатичних трансмисија

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата производњу:

- компресора, дел. 28.13
- пумпи за нехидраулично коришћење, дел. 28.13
- вентила за нефлуидну енергетску примену, дел. 28.14
- механичке трансмисионе опреме, дел. 28.15

28.13 Производња осталих пумпи и компресора

Обухвата производњу:

- ваздушних и вакуум-пумпи, ваздушних и других гасних компресора
- пумпи за течност, опремљених или неопремањених мерним уређајима
- пумпи за гориво, воду, уље, за аутомобилске моторе и сл.
- ручних пумпи

Не обухвата:

- производњу хидрауличне и пнеуматске опреме, дел. 28.12

28.14 Производња осталих славина и вентила

Обухвата производњу:

- индустријских славина и вентила, укључујући и регулационе вентиле и славине за доток
- санитарних славина и вентила
- славина и вентила за грејање

Не обухвата производњу:

- вентила од меке гуме, стакла или керамичких материјала, дел. 22.19, 23.19 и 23.44
- усисних и издувних вентила за моторе са унутрашњим сагоревањем, дел. 28.11
- хидрауличних и пнеуматских вентила за коришћење у пнеуматским системима, дел. 28.12

28.15 Производња лежајева, зупчаника и зупчастих погонских елемената

Обухвата производњу:

- кугличних и ваљкастих лежајева и њихових делова
- механичких уређаја за пренос:
- * трансмисионих осовина и колена, брегастих осовина, коленастих вратила, погонских ручица и др.
- * клизних лежајева и њихових кућишта
- зупчаника, кутија за мењаче и зупчасте преноснике и других мењача брзине
- квачила и спојница за вратила
- замајаца и каишника
- зглобних ланаца
- ланаца за погонски пренос

Не обухвата производњу:

- осталих ланаца, дел. 25.93
- хидрауличне трансмисионе опреме, дел. 28.12
- хидростатичких трансмисионих уређаја, дел. 28.12
- електричне опреме за паљење и покретање мотора са унутрашњим сагоревањем, дел. 29.31
- преносних уређаја на механички погон, за возила, авионе и мотоцикле, дел. 29 и 30

28.2 Производња осталих машина опште намене

28.21 Производња индустријских пећи и горионика

Обухвата производњу:

- електричних и других индустријских и лабораторијских пећи и ложишта, укључујући и пећи за спаљивање
- горионика
- електричних фиксних уређаја за загревање простора и електричних грејача воде у базенима
- неелектричних фиксних уређаја за загревање, нпр. соларних колектора, парних, уљних и сличних горионика и уређаја за домаћинства

Попис становништва, домаћинства и станова 2011. године

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- електричних уређаја за загревање у домаћинствима (ваздушних уређаја за загревање на електрични погон, топлотних пумпи итд.) и ваздушних уређаја за загревање који не раде на електрични погон
- механичке опреме за ложење, решетки, апарата за пражњење пепела итд.

Не обухвата производњу:

- апарата за загревање воде, за домаћинство, дел. 25.21
- сушара за пољопривреду, дел. 28.93
- пекарских пећи, дел. 28.93
- сушара за дрво, целулозу, папир и картон, дел. 28.99
- медицинских, хируршких или лабораторијских стерилизатора, дел. 32.50
- лабораторијских (стоматолошких) пећи, дел. 32.50

28.22 Производња опреме за подизање и преношење

Обухвата производњу:

- опреме на ручни или механички погон, машина за подизање, преношење, утовар и истовар:
  - * котурача и чекрка
  - * дизалица, кранова, покретних платформи за подизање, опходних транспортера и др.
  - * радних возила са опремом или без ње, за подизање и преношење, са сопственим погоном или без њега (тип који се користи у фабрикама)
  - * механичке манипулаторе и индустријске роботе специјално дизајниране за подизање, преношење, утовар и истовар
- конвејера, жичаних дизалица, елеватора за течност и др.
- лифтова, покретних степеница и стаза и др.
- делова уређаја за дизање и преношење

Не обухвата:

- производњу индустријских робота, дел. 28.29
- производњу дизалица и транспортних трака за рад под земљом, дел. 28.92
- производњу ескаватора, багера и утоваривача, дел. 28.92
- производњу пловних, железничких и камионских дизалица, дел. 30.11 и 30.20
- инсталацију лифтова и покретних степеница, дел. 43.29

28.23 Производња канцеларијских машина и опреме, осим рачунара и рачунарске опреме

Обухвата производњу:

- рачунских машина
- регистар-каса
- калкулатора, електронских или неелектронских
- машина за обрађивање пошिल्ки (ковертирање, печатирање и адресирање; отварање, сортирање, скенирање) и машина за сређивање пошिल्ки
- писаћих машина
- стенографских машина
- канцеларијске књиговезачке опреме
- машина за писање чекова
- машина за пребројавање и увијање металног новца
- резача за оловке
- спајалица и машина за скидање спајалица
- машина за пребројавање гласова
- држача за траке
- пробијача за рупе
- машина за фотокопирање
- кертрица за тонере
- школских табли; белих табли и маркер-табли
- машина за диктирање (диктафона)

Не обухвата:

- производњу рачунара и периферних уређаја, дел. 26.20

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

28.24 Производња ручних погонских апарата са механизмима

Обухвата:

- производњу ручног алата са уграђеним мотором (електричним или другим) или на пнеуматски погон:
- * циркуларних или клипних тестера
- * ланчаних тестера
- * бушилица и глодалица
- * ручних уређаја за чишћење пешчаним млазом
- * пнеуматских пиштоља за спајање
- * пнеуматских пиштоља за закивање
- * брусилца
- * стригача и грицкалица
- * клешта-кључева
- * машина за укуцавање ексера које се покрећу на барут

Не обухвата производњу:

- заменљивих делова за ручни алат, дел. 25.73
- ручних електричних апарата за заваривање и лемљење, дел. 27.90

28.25 Производња расхладне и вентилационе опреме, осим за домаћинство

Обухвата производњу:

- индустријске опреме за хлађење и замрзавање
- уређаја за климатизацију, укључујући додатке за главне делове
- измењивача топлоте и апарата за утечњавање ваздуха и других гасова
- вентилатора за поткровље (вентилатора за забате, кровних вентилатора итд.), осим за домаћинства

Не обухвата производњу:

- опреме за хлађење и замрзавање, за употребу у домаћинству, дел. 27.51
- вентилатора за домаћинство, дел. 27.51

28.29 Производња осталих машина и апарата опште намене

Обухвата производњу:

- уређаја за мерење тежине (осим прецизних лабораторијских вага):
- * кућних вага и вага за трговину, вага за континуирано мерење, вагонских вага, тегова и др.
- машина и апарата за филтрирање и пречишћавање течности
- уређаја за избацивање, распршивање и прскање течности и праха:
- * пиштоља за распршивање, апарата за гашење пожара, машина за чишћење пешчаним млазом, машина за чишћење паром и др.
- машина за паковање и увијање као што су машине за пуњење, затварање, заптивање, капсулирање, означавање и др.
- машина за прање или сушење боца и за газирање пића
- машина за дестилацију и пречишћавање у рафинеријима нафте, хемијској индустрији, индустрији пића итд.
- гасних генератора
- каландера и других машина за ваљање и одговарајућих цилиндара (осим за метал и стакло)
- центрифуга (осим сепаратора у млекарама и сушилица за одећу)
- заптивача и сличних заптивки израђених од комбинованих материјала или од слојева истог материјала
- аутомата за продају робе и др.
- либела, мерних трака и сличних направа, прецизног машинског алата (осим оптичког)
- расхладних стубова и сличних уређаја за хлађење помоћу рециклиране воде
- неелектричних апарата за заваривање

Не обухвата производњу:

- прецизних вага (за лабораторије и сл.), дел. 26.51
- уређаја за хлађење и замрзавање, за употребу у домаћинству, дел. 27.51
- вентилатора за домаћинство, дел. 27.51
- електричних апарата за заваривање, дел. 27.90
- пољопривредних апарата за прскање и запрашивање, дел. 28.30
- уређаја за ваљање метала и стакла и њихових ваљака, дел. 28.91 и 28.99

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- пољопривредних сушилица, дел. 28.93
- машина за филтрирање и чишћење хране, дел. 28.93
- сепаратора павлаке, дел. 28.93
- машина за штампање на текстилу, дел. 28.94

28.3 Производња машина за пољопривреду и шумарство

28.30 Производња машина за пољопривреду и шумарство

Обухвата:

- производњу трактора за пољопривреду и шумарство
- производњу једноосовинских трактора и мотокултиватора
- производњу косилица, укључујући косилице за травњаке
- производњу пољопривредних самоутоварних и самоистоварних приколица и полуприколица
- производњу пољопривредних машина за припрему земљишта, сетву или ђубрење: плугова, растурача ђубрива, сејачица, дрљача и др.
- производњу машина за жетву и вршидбу: жетелица, вршалица, сортирки и др.
- производњу машина за мужу
- производњу пољопривредних машина за прскање и запрашивање
- производњу разноврсне пољопривредне опреме за гајење живине и пчела, припрему сточне хране и др.
- производњу машина за чишћење, сортирање и класирање јаја, воћа, семена, зрневља и др.

Не обухвата производњу:

- ручног пољопривредног оруђа, дел. 25.73
- радних возила за преношење, дел. 28.22
- погонских ручних машина и апарата, дел. 28.24
- сепаратора павлаке, дел. 28.93
- машина за хлађење, сортирање и сушење махуна, дел. 28.93
- друмских трактора за полуприколице, дел. 29.10
- друмских приколица или полуприколица, дел. 29.20

28.4 Производња машина за обраду метала и алатних машина

Обухвата производњу обрадних машина и алатних машина за обраду метала и осталих материјала (дрвета, камена, тврде гуме и пластике, хладног стакла итд.), укључујући оне које користе ласер, ултразвук, електроерозију, плазму, магнетски пулс итд.

28.41 Производња машина за обраду метала

Обухвата производњу:

- алатних машина за обраду метала (и оних које користе ласер, ултразвук, електроерозију, плазму, магнетски пулс)
- машинског оруђа за извртање, бушење, глодање, обликовање, стругање и млевење
- машина за резање и исецање метала
- машинског оруђа за еталонирање и пресовање
- машина за вучење метала и машина за обраду жице
- преса за пробијање, хидрауличних преса, хидрауличних кочница, чекића, машина за ковање итд.

Не обухвата производњу:

- заменљивих делова за ручни или машински алат, дел. 25.73
- електричних машина за заваривање, дел. 27.90

28.49 Производња осталих алатних машина

Обухвата производњу:

- алатних машина за обраду свих врста материјала као што су дрво, кост, камен, тврда гума, тврда пластика, хладно стакло; укључена је обрада ласером, ултразвуком, електроерозијом, плазмом, магнетским пулсом и сл.
- држача за машинско оруђе
- других специјалних причвршћивача за машинско оруђе

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- фиксних машина за спајање, закивање, лепљење или друго спајање производа од дрвета, плуте, костију, тврде гуме или пластике
- фиксних ротационих или ротационих ударних бушилица, тестера, заковичара, резача гвозденог метала итд.
- преса за плоче иверице и сл.
- машина за електране
- делова и опреме за сва набројана машинска оруђа

Не обухвата производњу:

- заменљивих наставка за обрадне машине (бургија, пробијача, калупа, резача за глодање, алата за обртање, оштрица за тестере и ножева за сечење), дел. 25.73
- електричних апарата за заваривање и лемљење као што су окови и пиштољи, дел. 27.90
- погонских машина и апарата, дел. 28.24
- машина које се користе у ливницама, дел. 28.91
- рударских машина и апарата, дел. 28.92

28.9 Производња осталих машина за специјалне намене

Обухвата производњу машина за специјалну употребу у металургији, рудницима и каменоломима, у грађевинарству, индустрији пића, хране, дувана, текстила, одеће, коже, папира, пластичних маса, гума и за остале специјалне намене; такође укључује специфичне машине (у неиндустријским делатностима, као што су машине за покретање авиона и опрема за забавне паркове).

28.91 Производња машина за металургију

Обухвата производњу:

- машина и опреме за рад с врелим металима: конвертора, калупа за инготе, лонаца за ливење, машина за ливење (осим за инготе) и др.
- машина за ваљање метала и ваљкова за те машине

Не обухвата производњу:

- кокила и калупа за ливење (осим за инготе), као ни машина за обликовање ливничких калупа, дел. 25.73
- извлачилица за обраду врелих метала, дел. 28.41
- машина за обликовање калупа намењених за вреле метале (осим за инготе), дел. 28.99

28.92 Производња машина за руднике, каменоломе и грађевинарство

Обухвата производњу:

- елеватора, бескрајних трака и конвејера за рад под земљом
- машина за бушење, одсецање, ископавање и прокопавање тунела (за подземну употребу или не)
- машина за обраду минерала просејавањем, сортирањем, сепарацијом и др.
- мешалица за бетон и малтер
- машина за земљане радове: булдожера, англозера, гредера (равњача), скрепера (згрталица), нивелирки, механичких кашикара, утоваривача и др.
- кашика за булдожере и утовариваче
- машина за побијање и вађење шипова, машина за наношење површинских слојева малтера, битумена и бетона
- гусеничара и трактора за коришћење у рударству
- великих транспортера за превоз руда

Не обухвата производњу:

- опреме за подизање и преношење, дел. 28.22
- других трактора, дел. 28.30 и 29.10
- алатних машина за обраду камена, укључујући машине за цепање и грубу обраду камена, дел. 28.49
- возила-мешалица за бетон, дел. 29.10

28.93 Производња машина за индустрију хране, пића и дувана

Обухвата производњу:

- сушара за пољопривреду
- машина за млекарску индустрију:

Попис становништва, домаћинстава и станова 2011. године

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- * сепаратора павлаке
  - * машина за обраду и прераду млека
  - * машина за израду сира (хомогенизатора, калупа, преса и др.)
  - машина за млинску индустрију:
  - * машина за чишћење, сортирање или разврставање семена, жита или сушеног махунастог поврћа (вејача, сита, сепаратора, машина за прање семена)
  - * машина за производњу брашна (млинова, просејивача, чистача мекиња, мешалица, машина за одстрањивање љуспица с пиринча и машина за раздвајање зрневља)
  - преса и машина за гњечење у производњи вина, јабуковаче, воћних сокова и др.
  - машина за пекарску индустрију и израду макарона, шпагета и сличних производа:
  - * пекарских пећи, уређаја за мешање, комадање, разделивање и обликовање теста, машина за слагање кекса и др.
  - машина и опреме за прераду разноврсне хране: за израду слаткиша, какаоа или чоколаде; за производњу шећера и пива; обраду меса или живине, припрему воћа, коштуњавог воћа или поврћа, рибе, љускара или морске хране
  - машина за филтрирање и чишћење
  - машина за екстракцију и прераду животињских и биљних масти и уља
  - машина за прераду дувана и израду цигарета или цигара, дувана за лулу, дувана за жвакање, бурмута и др.
  - машина за припрему хране у хотелима и ресторанима
- Не обухвата производњу:
- опреме за стерилизацију хране и млека зрачењем, дел. 26.60
  - машина за паковање, завијање и мерење, дел. 28.29
  - машина за чишћење, сортирање или класирање јаја, воћа или других плодова (сем семена, житарица и сушеног махунастог поврћа), дел. 28.30

28.94 Производња машина за индустрију текстила, одеће и коже

- Обухвата производњу:
- машина за текстилну индустрију:
  - * машина за припрему, производњу, истискивање, извлачење, текстурирање и сечење вештачких или синтетичких влакана, материјала или предива
  - * машина за припрему текстилних влакана: за чишћење памука, раскидање бала, сакупљање и растресање памука, прање и карбонизацију вуне и др.
  - * машина за чешљање, гребенање и намотавање вуне на рамове и др.
  - * пределица
  - * машина за припрему текстилног предива: за намотавање, сновање и др.
  - * машина за ткање (разбоја), укључујући ручне разбоје
  - * машина за плетење
  - * машина за израду чворованих мрежа, тила, чипки, плетеница и др.
  - помоћних уређаја и опреме за текстилне машине:
  - * доби-машина, жакард-машина, аутоматских заустављача кретања, механизма за замењивање ткачких чуњева, вретена и лептирњака за вретена и др.
  - машина за штампање тканина
  - машина за обраду тканина:
  - * машина за прање, бељење, бојење, декорисање, финалну дораду, премазивање или импрегнацију тканина
  - * машина за намотавање, одмотавање, превијање, сечење или рецкање тканина
  - машина за прање и машина за пеглање:
  - * машина за прање и машина за пеглање, укључујући топле пресе
  - * машина за прање и сушење перионичког типа
  - * центрифугалних машина за сушење одеће
  - * машина за хемијско чишћење
  - шиваћих машина, као и глава и игала за њих (за домаћинство или не)
  - машина за израду или довршавање филца или нетканог текстила
  - машина за кожную индустрију:
  - * машина за припрему, штављење или обраду сирове коже, крзна или штављене коже
  - * машина за израду или поправку обуће и других предмета од коже или крзна
- Не обухвата производњу:
- папира и картица са уграђеним програмима за рад жакард-машина, дел. 17.29
  - машина за прање и сушење у домаћинству, дел. 27.51
  - машина за глачање, дел. 28.29
  - машина за књиговезнице, дел. 28.99

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

28.95 Производња машина за индустрију папира и картона

Обухвата производњу:

- машина за израду пулпе (целулозних влакана)
- машина за израду папира и картона
- машина за израду предмета од папира и картона

28.96 Производња машина за израду пластике и гуме

Обухвата:

- производњу машина за израду меке гуме и пластике и за израду производа од тих материјала:
- * екструдера, преса, машина за израду или протектирање гума за возила и других машина за израду производа од гуме и пластичних маса

28.99 Производња машина за остале специјалне намене

Обухвата производњу:

- сушилица за дрво, целулозу, папир, картон и друге материјале (осим за пољопривредне производе и текстил)
- штампарских и књиговезачких машина, као и машина за делатности које подржавају штампање на великом броју материјала
- машина за израду црепа и опеке, за обликовање керамичких производа, цеви, графитних електрода, креда за писање, калупа за ливнице и др.
- полупроводних производних машина
- индустријских вишенаменских робота
- различитих специјалних машина и опреме:
- * машина за састављање електричних и електронских светиљки, цеви и сијалица
- * машина за израду или топлу обраду стакла или стаклене робе, стаклених влакана или предива
- * машина и апарата за сепарацију изотопа; машина за израду ужади и др.
- опреме за центрирање и балансирање гума; опреме за балансирање (осим балансирања точкова)
- система за централно подмазивање
- опреме за лансирање летелица, катапулта и сличне опреме
- аутоматских уређаја за куглање (опреме за намештање кугли)
- направа за забавне паркове: рингишпила, тобогана, стрељана, љуљашки итд.

Не обухвата производњу:

- апарата за домаћинство, дел. 27.5
- машина за фотокопирање, дел. 28.23
- машина за обраду тврде гуме и пластике или хладног стакла, дел. 28.49
- модула за инготе, дел. 28.91

29

Производња моторних возила, приколица и полуприколица

Обухвата производњу моторних возила за превоз путника и робе. Укључена је и производња мотора за моторна возила и разних делова и опреме за њих, као и производња приколица и полуприколица.

Одржавање и поправка моторних возила произведених у овој области сврстани су у дел. 45.20.

29.1 Производња моторних возила

29.10 Производња моторних возила

Обухвата:

- производњу аутомобила
- производњу комерцијалних возила:
- * комби-возила, камиона, теретних трактора за полуприколице и др.
- производњу аутобуса, тролејбуса и путничких кола
- производњу мотора за моторна возила
- производњу шасија за моторна возила
- производњу осталих моторних возила:

Попис становништва, домаћинстава и станова 2011. године

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- * возила конструисаних за возњу по снегу, специјалних возила за превоз лица на теренима за голф и др.
- * ватрогасних возила, возила за чишћење коловоза, путујућих библиотека и оклопних возила
- * возила с мешалицом за бетон
- * АТВ (мотоцикала), картинга и сл., укључујући возила за трке
- фабричку обнову мотора за моторна возила

Не обухвата:

- производњу електричних мотора (осим стартних мотора), дел. 27.11
- производњу сијалица и опреме за осветљење, за возила, дел. 27.40
- производњу клипова, клипних прстенова и карбуратора, дел. 28.11
- производњу пољопривредних трактора, дел. 28.30
- производњу скрепера, дел. 28.92
- производњу трактора који се користе у грађевинарству и рудницима, дел. 28.92
- производњу теретних трактора за истовар, дел. 28.92
- производњу каросерија за моторна возила, дел. 29.10
- производњу електроделова за моторна возила, дел. 29.31
- производњу осталих делова и додатне опреме за моторна возила, дел. 29.32
- производњу тенкова и других војних возила, дел. 30.40
- одржавање и поправку моторних возила, дел. 45.20

29.2 Производња каросерија за моторна возила, приколице и полуприколице

29.20 Производња каросерија за моторна возила, приколице и полуприколице

Обухвата производњу:

- каросерија, укључујући кабине за моторна возила
- опреме за све врсте возила, приколице и полуприколице
- приколица и полуприколица:
- * цистерни, приколица за селидбу и др.
- * камп-приколица, поштанских приколица и др.
- контејнера намењених за један начин или више начина транспорта

Не обухвата производњу:

- приколица и полуприколица посебно намењених за употребу у пољопривреди, дел. 28.30
- осталих делова и додатне опреме за каросерију за моторна возила, дел. 29.32
- запрежних возила, дел. 30.99

29.3 Производња делова и прибора за моторна возила и моторе за њих

29.31 Производња електричне и електронске опреме за моторна возила

Обухвата производњу:

- електричне опреме за паљење и покретање мотора са унутрашњим сагоревањем:
- * магнета за паљење, динамо-магнета, калемова за паљење, свећица за паљење, свећица за загревање, стартера, генератора (динамо-машина, алтернатора), реглера и др.
- брисача и уређаја за одмрзавање и одмагљивање, електричних направа за отварање прозора и врата на аутомобилима итд.
- сетова (гарнитура) проводника
- регулатора волтаже

Не обухвата производњу:

- батерија и акумулатора за возила, дел. 27.20
- сијалица и опреме за осветљење, дел. 27.40
- пумпи за моторна возила, дел. 28.13

29.32 Производња осталих делова и додатне опреме за моторна возила

Обухвата производњу:

- разноврсних делова и прибора за моторна возила:
- * кочница, мењача, осовина, точкова, амортизера, хладњака, пригушивача, издувних цеви, катализатора, квачила, волана, стубова управљача, кутија управљачких механизма и др.

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- делова и прибора за каросерију моторних возила:
- * сигурносних појасева, врата, браника и др.
- седишта за моторна возила

Не обухвата:

- производњу гума за тачкове, за возила, дел. 22.11
- производњу гумених цеви, каишева и др. од гуме, за возила, дел. 22.19
- производњу пластичних цеви, каишева и др. од пластике, за возила, дел. 22.2
- производњу акумулатора за моторна возила, дел. 27.20
- производњу клипова, клипних мотора и карбуратора, дел. 28.11
- одржавање, поправку и преправку моторних возила, дел. 45.20

30

Производња осталих саобраћајних средстава

Обухвата производњу транспортних средстава: изградњу бродова намењених за транспорт и друге комерцијалне сврхе, производњу шинских возила, ваздухоплова и свемирских летелица и делова за њих.

30.1

Изградња бродова и чамаца

Обухвата изградњу бродова, чамаца и других пловних средстава намењених за транспорт и друге комерцијалне сврхе (спорт и рекреација).

30.11 Изградња бродова и пловних објеката

Обухвата изградњу бродова, изузев бродова намењених за спорт и рекреацију, као и изградњу пловних структура:

- изградњу комерцијалних бродова:
- * путничких бродова, трајеката, теретних танкера и др.
- изградњу ратних бродова
- изградњу рибарских бродова
- изградњу глисера и ховеркрафтова (осим рекреативних)
- изградњу платформи за бушење, пловних или уроњивих
- изградњу пловних конструкција:
- * пловних докова, понтона и кесона, платформи за искрцавање, баржи, тегљача, плутајућих кранова, нерекреативних сплавова на надувавање и др.
- производњу делова за бродове и пловне структуре

Не обухвата:

- производњу делова за бродове и склопова за монтажу као што су:
- * једра, дел. 13.92
- * бродски пропелери, дел. 25.99
- * сидра од челика и гвожђа, дел. 25.99
- * бродски мотори, дел. 28.11
- * навигациони инструменти, дел. 26.51
- * светлосна опрема за бродове, дел. 27.40
- производњу амфибијских возила, дел. 29.10
- производњу чамаца или сплавова на надувавање, за рекреацију, дел. 30.12
- поправку и одржавање бродова и чамаца, дел. 33.15
- резање бродова, дел. 38.31
- унутрашње опремање бродова, дел. 43.3

30.12 Израда чамаца за спорт и разоноду

Обухвата:

- израду чамаца и сплавова на надувавање
- израду једрилица с помоћним мотором или без њега
- израду моторних чамаца за разоноду
- производњу водених скутера
- израду осталих чамаца за разоноду и спорт:
- * кајака, кануа, скифа и др.

Не обухвата:

- производњу делова чамаца за разоноду и спорт:
- * једара, дел. 13.92
- * сидара од челика и гвожђа, дел. 25.99

Попис становништва, домаћинстава и станова 2011. године

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- * бродских мотора, дел. 28.11
- * дасака за једрење, дел. 32.30
- поправку и одржавање чамаца за спорт и рекреацију, дел. 33.15

30.2 Производња локомотива и шинских возила

30.20 Производња локомотива и шинских возила

Обухвата:

- производњу дизел, електричних, парних и других локомотива
- производњу самоходних железничких и трамвајских вагона и возила за одржавање или сервисирање
- производњу возног парка за железнички и трамвајски саобраћај, без сопственог погона:
- * путничких вагона, вагона за транспорт робе, вагона-цистерни, вагона са аутоматским истоварањем, вагона-радионица, вагона-дизалица, тендера и др.
- производњу посебних делова за железничке и трамвајске локомотиве и вагоне:
- * обртних постоља, осовина и точкова, кочница и делова за њих
- * кука и спојница вагона, одбојника и делова за њих; амортизера
- * костура вагона и локомотива; каросерије; спојева за пролаз између вагона и др.
- производњу рударских локомотива и вагона
- производњу механичких и електромеханичких уређаја за сигнализацију, контролу сигурности и управљање железничким, трамвајским и друмским саобраћајем унутрашњим воденим путевима, објектима за паркирање, лучким инсталацијама и аеродромима
- фабричку обнову и ремонт шинских возила
- производњу седишта за шинска возила

Не обухвата производњу:

- несастављених шина, дел. 24.10
- саставних делова за причвршћивање железничких шина, дел. 25.99
- електромотора, дел. 27.11
- електричне опреме: сигналне, заштитне и за управљање у саобраћају, дел. 27.90
- мотора и турбина, дел. 28.11

30.3 Производња ваздушних и свемирских летелица и одговарајуће опреме

30.30 Производња ваздушних и свемирских летелица и одговарајуће опреме

Обухвата производњу:

- авиона за превоз робе или путника, за оружане снаге, за спорт и остале намене
- хеликоптера
- једрилица и пилотираних змајева
- дирижабла и балона
- делова и прибора за ваздухоплове из ове групе:
- * главних делова као што су труп авиона, крила, врата, контролне површине, уређаји за приземљивање, резервоари за гориво, пилотске кабине и др.
- * елиса, ротора и лопатица ротора за хеликоптере
- * мотора општег типа који се користе за летелице
- * делова турбореактора и турбопропелера
- свемирских летелица, лансирних рампи, сателита, планетарних сонди, свемирских бродова и др.
- седишта за авионе
- интерконтиненталних балистичких ракета (*ICBM*)

Не обухвата производњу:

- падобрана, дел. 13.92
- војног оружја и муниције, дел. 25.40
- телекомуникационе опреме за сателите, дел. 26.30
- авио-инструмената и авио-наутичких инструмената за летелице, дел. 26.51
- навигационих система за летелице, дел. 26.51
- опреме за осветљење за летелице, дел. 27.40
- уређаја за покретање и других електричних делова за моторе са унутрашњим сагоревањем, дел. 27.90
- клипова, клипних прстенова и карбуратора, дел. 28.11
- опреме за лансирање авиона (код носача авиона) и сличне опреме, дел. 28.99

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

30.4 Производња борбених војних возила

30.40 Производња борбених војних возила

Обухвата производњу:

- тенкова
- наоружаних амфибијских возила
- других војних борбених возила

Не обухвата:

- производњу оружја и муниције, дел. 25.40

30.9 Производња осталих транспортних средстава

Обухвата производњу транспортне опреме која не укључује моторна и шинска возила, ваздушну, водену, железничку опрему, као ни свемирску транспортну опрему и војна возила.

30.91 Производња мотоцикала

Обухвата производњу:

- мотоцикала, мопеда и бицикала с помоћним мотором
- мотора за мотоцикле
- приколица за мотоцикле
- делова и прибора за мотоцикле

Не обухвата производњу:

- бицикала, дел. 30.92
- инвалидских колица, дел. 30.92

30.92 Производња бицикала и инвалидских колица

Обухвата производњу:

- бицикала и сличних превозних средстава без мотора (укључујући и трицикле за превоз робе), дечијих бицикала и трицикала
- делова и прибора за бицикле и др.
- колица за превоз инвалида, с мотором или без њега
- делова и прибора за средства за превоз инвалида
- дечијих колица

Не обухвата производњу:

- бицикала с помоћним мотором, дел. 30.91
- возила-играчака дизајнираних за јахање, укључујући пластичне бицикле и трицикле, дел. 32.40

30.99 Производња остале транспортне опреме

Обухвата производњу:

- ручних колица: колица за пртљак, санки, шопинг-колица итд.
- запрежних возила: једнопрежних, запрега које вуку магарци, мртвачких кола итд.

Не обухвата производњу:

- индустријских транспортних возила, укључујући самовозна возила, дел. 28.22
- декоративних колица за ресторане

31 Производња намештаја

Обухвата производњу намештаја и сродних производа од свих материјала, осим од камена, бетона и керамике.

Поступци израде намештаја јесу стандардизовани поступци обраде материјала и склапања компоненти, укључујући сечење, обликовање, изливање у калупе и ламинирање. Естетика и функционалност представљају значајан део производног процеса.

Неки од поступака који се примењују у изради намештаја слични су поступцима који се користе у другим сегментима прерађивачке индустрије. Нпр. сечење и склапање примењују се у производњи дрвених (потпорних, оквирних) елемената, што је сврстано у област 16. (Производња дрвета и производа од дрвета). Међутим, бројни поступци који се примењују у

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

производњи намештаја од дрвета разликују се од оних који се примењују у производњи предмета од дрвета. На сличан начин, у производњи металног намештаја користе се технике које се такође примењују у производњи ваљаних производа, који су сврстани у област 25. (Производња готових металних производа). Процес ливења пластичног намештаја сличан је изливању у калупе осталих производа од пластике. Међутим, производња намештаја од пластике сматра се посебном активношћу.

31.0 Производња намештаја

31.01 Производња намештаја за пословне и продајне просторе

Обухвата производњу намештаја било које врсте, од било каквог материјала (осим од камена, бетона или керамике), за било који простор и у било коју сврху:

- столица и гарнитура за седење за: канцеларије, радне собе, хотеле, ресторане и јавне просторије
- седишта за позоришта, биоскопе и сл.
- посебног намештаја за продавнице: пултова, изложбених кутија, полица и др.
- канцеларијског намештаја
- намештаја за лабораторије
- декоративних колица за ресторане
- намештаја за цркве, школе и ресторане

Не обухвата:

- производњу школских и канцеларијских табли, дел. 28.23
- производњу седишта за возила, дел. 29.32, 30.20 и 30.30
- производњу седишта за возове, дел. 30.20
- производњу операционих столова, стоматолошких столица, болничких кревета и сл., дел. 32.50
- уграђивање и причвршћивање модуларног намештаја и монтирање лабораторијске опреме, дел. 43.32

31.02 Производња кухињског намештаја

Обухвата:

- производњу кухињског намештаја

31.03 Производња мадраца

Обухвата:

- производњу мадраца:
- * мадраца са опругама, пуњених или изнутра опремљених носећим материјалима
- * непресвучених мадраца од пенасте гуме или пластичних маса
- производњу помоћних мадраца

Не обухвата:

- производњу душека на надувавање и „водених кревета“, дел. 22.19

31.09 Производња осталог намештаја

Обухвата:

- производњу софа и сетова софа
- производњу баштенских столица и гарнитура за седење
- производњу намештаја за спаваће собе, трпезарије, баште, дневни боравак, купатила и др.
- производњу плакара за шиваће машине, телевизоре итд.
- довршавање (као што је тапацирање столица)
- довршавање намештаја (као што је прскање, фарбање, француско полирање и тапацирање)

Не обухвата:

- производњу јастука, малих тапацираних столица без наслона, украсних јастука, покривача и перина, дел. 13.92
- производњу санитарних керамичких производа, дел. 23.42
- производњу бетонских клупа и сл., дел. 23.69
- производњу столова, клупа од камена и сл., дел. 23.70
- производњу лампи и опреме за осветљење, дел. 27.40
- производњу седишта за аутомобиле, возове и авионе, дел. 29.32, 30.20 и 30.30
- поправку и рестаурацију намештаја, дел. 95.24

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

32

Остале прерађивачке делатности

Обухвата производњу разноврсних производа која није обухваћена у другим делатностима. С обзиром на то да је реч о преосталој делатности, процеси производње, улазни материјали и намена произведених артикала могу да варирају у великој мери, па овде нису примењени уобичајени критеријуми за разврставање делатности.

32.1 Производња накита, бижутерије и сличних предмета

Обухвата производњу накита и производа који представљају имитацију накита.

32.11 Ковање новца

Обухвата:

- производњу кованог новца, укључујући новац (папирни) који је законско средство плаћања, без обзира на то да ли је од племенитих метала или не

32.12 Производња накита и сродних предмета

Обухвата:

- производњу обрађених бисера
- производњу драгог и полудрагог камена, укључујући и производњу индустријског квалитетног камена и синтетичког и реконституисаног драгог и полудрагог камена
- брушење дијаманата
- израду накита од племенитих метала или основних метала превучених племенитим металима, накита од драгог или полудрагог камена, накита од племенитих метала у комбинацији с драгим или полудрагим каменом или с другим материјалима
- производњу кујунцијских предмета од племенитих метала или других метала превучених племенитим металима:
- * посуђа (плитког и дубоког), прибора за јело, предмета за тоалетну употребу, канцеларијских предмета, предмета за религиозну употребу и др.
- израду техничке или лабораторијске опреме од племенитих метала (осим инструмената и њихових делова):
- * судова за топљење, лопатица, анода и др.
- израду наруквица и кућишта за ручне сатове, кутија за цигарете и др. од племенитих метала
- гравирање на личним предметима од племенитих и неплеменитих метала

Не обухвата:

- производњу неметалних наруквица за ручне часовнике (од тканине, коже, пластике и др.), дел. 15.12
- производњу предмета од основних метала превучених племенитим металима (осим имитације накита), дел. 25
- производњу кутија за сатове, дел. 26.52
- производњу наруквица за ручне часовнике од обичних метала, дел. 32.13
- производњу имитације накита (бижутерије), дел. 32.13
- поправку накита, дел. 95.25

32.13 Производња имитације накита и сродних производа

Обухвата израду:

- вештачких бисера и накита од неплеменитих материјала
- прстења, наруквица, огрлица и сличних предмета сачињених од основних метала превучених племенитим металима
- накита који садржи имитацију драгог камења, имитацију дијаманата, као и сличну производњу металних наруквица за сатове (осим од драгог камена)

Не обухвата производњу:

- накита од племенитих метала и драгог камења, дел. 32.12
- накита који садржи право драго камење, дел. 32.1
- наруквица за ручне часовнике од племенитих метала, дел. 32.12

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

32.2 Производња музичких инструмената

32.20 Производња музичких инструмената

Обухвата производњу:

- жичаних музичких инструмената
- клавијатурних инструмената са жицама, укључујући и аутоматски клавир
- оргуља, укључујући и хармонијуме и сличне клавијатурне инструменте са слободним металним писковима
- хармоника и сличних инструмената, укључујући и усне хармонике
- дувачких инструмената
- удараљки
- електронских музичких инструмената
- музичких кутија, вашарских оргуља, оргуља на парни погон и др.
- делова и прибора за музичке инструменте: метронома, тонских виљушки, жица, дискова и ваљака за аутоматске механичке инструменте и др.
- пиштаљки, труба за позивање и других усних дувачких инструмената за давање звучних сигнала

Не обухвата:

- умножавање снимљених носилаца записа (видео-трака и дискова), дел. 18.2
- производњу микрофона, појачала, звучника, слушалица и сличних делова, дел. 26.40
- производњу грамофона, магнетофона и сл., дел. 26.40
- производњу музичких инструмената-играчака, дел. 32.40
- рестаурацију оргуља и других историјских музичких инструмената, дел. 33.19
- издавање аудио и видео трака и дискова, дел. 59.20

32.3 Производња спортске опреме

32.30 Производња спортске опреме

Обухвата производњу спортске и атлетске опреме (осим одевних предмета и обуће).

Обухвата:

- производњу спортских предмета и справа и игре на отвореним или затвореним теренима (осим одеће и обуће), од било ког материјала:
  - * тврде и меке лопте и лопте на надувавање
  - * рекета, штапова и палица за голф
  - * скија, везова и штапова за скије
  - * скијашке обуће
  - * дасака за једрење
  - * реквизита за спортски риболов, укључујући мреже
  - * реквизита за лов, алпинизам и др.
  - * спортских рукавица од коже и спортских покривки за главу
  - * базена за пливање и веслање
  - * клизаљки, котураљки и др.
  - * лукова и самострела
  - * опреме за гимнастику, фитнес, атлетику и др.

Не обухвата:

- производњу једара, дел. 13.92
- производњу спортске одеће, дел. 14.13
- производњу седала и коњске опреме, дел. 15.12
- производњу бичева и корбача, дел. 15.12
- производњу спортске обуће, дел. 15.20
- производњу спортског оружја и муниције, дел. 25.40
- производњу металних тегова (за спорт), дел. 25.99
- производњу спортских возила, осим тобогана и сл., дел. 29 и 30
- производњу чамаца, дел. 30.12
- производњу чепова за уши (за пливање и против буке), дел. 32.99
- поправку спортске опреме, дел. 95.29

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

32.4 Производња игара и играчака

Обухвата производњу лутака, игара и играчака (укључујући електронске), алатки за разне врсте хобија и дечјих возила (осим металних бицикала и трицикала).

32.40 Производња игара и играчака

Обухвата производњу:

- лутака и одеће и прибора за лутке
- фигурина, модела ликова из играних филмова, стрипова итд.
- музичких инструмената-играчака
- играчака у облику животиња
- карата за игру
- електронских игара: видео-игара, шаховских игара и др.
- умањених модела, макета и сличних модела за забаву, електричних возова, сетова за састављање и др.
- игара на аутоматима који се у рад пуштају убацивањем металног новца, билијара, специјалних столова за казино-игре и др.
- предмета за забаву на сајмовима, стоних и друштвених игара
- играчака на точкове које могу бити намењене за јахање, укључујући пластичне бицикле и трицикле
- слагалица и сличних предмета за забаву

Не обухвата:

- производњу електронских видео-конзола за играње, дел. 26.40
- производњу бицикала и средстава за превоз инвалида, дел. 30.92
- производњу предмета и играчака за забаву и новитета, дел. 32.99
- израду и издавање софтвера за видео-игрице, дел. 58.21 и 62.01
- производњу предмета за празновање разних празника, реквизита за мађионичаре, за забаву и сл., дел. 32.99
- издавање рачунарских игрица, дел. 58.21
- програмирање рачунарских игрица, дел. 62.01

32.5 Производња медицинских и стоматолошких инструмената и материјала

32.50 Производња медицинских и стоматолошких инструмената и материјала

Обухвата лабораторијске апарате, хируршке и медицинске инструменте, хируршки прибор, апарате за стоматологију, справе за лечење неправилности зуба и протетички материјал. Овде је сврстан и намештај за медицину, хирургију и сл., где додатне специфичне функције одређују сврху производа (нпр. зубарска столица са уграђеним хидрауличним функцијама).

Обухвата производњу:

- хируршких прекривача, стерилног конца и вате
- материјала за пломбе и цемента (осим стоматолошких адхезива), стоматолошког воска и стоматолошких препарата од гипса
- цемента за реконструкцију костију
- пећи за зубне лабораторије
- ултразвучних апарата за чишћење
- лабораторијских апарата за стерилизацију
- лабораторијских апарата за дестилацију и лабораторијских центрифуга
- инструмената и помагала за потребе медицине, хирургије, стоматологије и ветерине
- зубних протеза, цемента и сл. за употребу у стоматологији
- медицинског, стоматолошког и ветеринарског намештаја: операционих столова, зубарских столица и болничких кревета с механичком опремом
- плоча и завртња за кости, шприцева, игала, катетера, цевчица, итд.
- стоматолошких инструмената (укључујући зубарске столице са опремом)
- вештачких зуба, мостова и др. у стоматолошким лабораторијама
- ортопедске и протетичке опреме
- стаклених очију
- медицинских топломера
- офталмолошких артикала (наочара за вид, наочара за сунце и сочива)

Не обухвата:

- производњу хируршког конца, медицинске газе и сл., дел. 21.20
- производњу електромедицинске и електротерапеутске опреме, дел. 26.60
- производњу инвалидских колиџа, дел. 30.92
- делатности оптичара, дел. 47.78

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

32.9 Остале прерађивачке делатности

32.91 Производња метли и четки

Обухвата производњу:

- метли и четки, укључујући и оне које су саставни делови машина, ручних механичких направа за чишћење подова, четки с ресама и перушки, сликарских четкица, ваљака и уложака за бојење и других четки и метли
- четки за одећу, обућу, зубе и личну хигијену

32.99 Производња осталих предмета

Обухвата производњу:

- заштитне опреме:
- * ватрогасне одеће
- * заштитних радних појасева и других појасева за разне професије
- * спасилачких појасева од плуте за воду
- * заштитних кацига од пластике или метала
- * заштитних кацига од метала и осталих предмета од метала за личну заштиту
- * запушача за уши и нос (за пливање и заштиту носа)
- * гас-маски
- пера и оловака свих врста, механичких или немеханичких
- уложака за оловке
- жигова за печатирање или нумерисање, ручних апарата за штампање или израду налепница, трака за писаће машине и јастучића за печате
- сунцобрана и кишобрана, штапова за ходање и сигурносних штапова
- глобуса
- дугмади, дрикера, патент-затварача, нитни (великих копчи) и др.
- упаљача
- предмета за личну употребу: лула за пушење, чешљева, шнала, дезодоранса, вакуум-боца и других вакуум-посуда за личну употребу или употребу у домаћинству, перика, вештачких брада, вештачких обрва, предмета и играчака за забаву и др.
- свећа, свећњака, воштаница, вештачког цвећа, воћа, венаца и др.
- кројачких лутки, ручних сита и решета, мртвачких ковчега итд.
- корпи за цвеће, букета, венаца и сличних артикала

Не обухвата производњу:

- фитиља за фењере, дел. 13.99
- радне одеће (нпр. лабораторијских одела, униформи и сл.), дел. 14.12
- папирних украса, дел. 17.29

33

Поправка и монтажа машина и опреме

Обухвата специјализовану поправку производа произведених у сектору прерађивачке индустрије с циљем да се машине, опрема и други производи доведу у функционално стање. Укључено је обезбеђивање генералног сервисирања и рутинског одржавања поменутих производа ради њиховог ефикасног рада и спречавања хаварија и непотребних поправки.

Ова област укључује само активности специјализоване поправке и одржавања. Велики део поправки такође обављају произвођачи машина, опреме и других производа, и у том случају се јединице ангажоване за те поправке и производне активности разврставају у складу са принципом додате вредности. На тај начин, ове комбиноване активности често се повезују са стварањем производа. Исти се принцип примењује код комбиноване трговине и поправке.

Реконструкција или прерада машина и опреме сматра се активношћу прерађивачке индустрије и укључена је у друге делатности овог сектора.

Поправка и одржавање производа који се користе као инвестициона опрема и као производи широке потрошње у принципу се класификују као поправка и одржавање предмета за домаћинство (нпр. поправка кућног намештаја, 95.24).

У ову област такође је укључена специјализована инсталација машина. Међутим, инсталација опреме која је саставни део зграда или сличних грађевина (нпр. постављање електричне инсталације, инсталирање лифтова или уређаја за климатизацију) сврстава се у сектор Грађевинарство.

Не обухвата:

- чишћење индустријске опреме, дел. 81.22
- поправку и одржавање рачунара и комуникационе опреме, дел. 95.1
- поправку и одржавање предмета за домаћинство, дел. 95.2

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

33.1 Поправка металних производа, машина и опреме

Обухвата специјализовану поправку металних производа, машина и опреме произведених у оквиру прерађивачке индустрије.

Обухваћено је опште или редовно одржавање (тј. сервисирање) тих производа како би се осигурао њихов даљи рад и спречило њихово кварење.

Не обухвата:

- прераду или поновну производњу машина и опреме, дел. 25-31
- чишћење индустријских машина, дел. 81.22
- поправку и одржавање рачунара и комуникационе опреме, дел. 95.1
- поправку и одржавање кућних апарата, дел. 95.2

33.11 Поправка металних производа

Обухвата поправку и одржавање израђених металних производа из области 25:

- поправку металних цистерни, резервоара и контејнера
- поправку и одржавање цеви и цевних инсталација
- поправку заваривањем и лемљењем
- поправку и одржавање парних котлова и њима припадајућих уређаја: кондензатора, економизатора, грејача, колектора паре и акумулатора
- поправку и одржавање нуклеарних реактора, осим сепаратора изотопа
- поправку и одржавање делова бродских парних котлова и направа за загревање и централно грејање
- поправку и одржавање оружја и борбене опреме (укључује поправку спортских и рекреативних пиштоља)
- поправку и одржавање шопинг-колица

Не обухвата:

- оштрење сечива и тестера, дел. 33.12
- поправку цевних инсталација система за централно загревање, дел. 43.22
- поправку механичких направа за закључавање, сефова итд., дел. 80.20
- поправку система за надзор и заштиту, дел. 80.20

33.12 Поправка машина

Обухвата поправку и одржавање индустријских машина и опреме – оштрење или инсталирање, замена сечива и тестера у комерцијалним и индустријским машинама, или услуге заваривања (аутоматско, опште); поправку пољопривредних и других машина и опреме тешке индустрије, машинских алатки, комерцијалне опреме за хлађење, грађевинске опреме и рударских машина и сличних машина и опреме из области 28:

- поправку и одржавање немоторних машина за возила
- поправку и одржавање пумпи, компресора и сличних уређаја
- поправку и одржавање машина које користе флуидну енергију
- поправку вентила
- поправку зупчаника и других преносника
- поправку и одржавање индустријских пећи
- поправку и одржавање уређаја за дизање и преношење, укључујући лифтове и покретне степенице
- поправку и одржавање индустријских направа за хлађење и опреме за прочишћавање ваздуха
- поправку и одржавање општих машина комерцијалног типа
- поправку и одржавање ручних машина на струју
- поправку и одржавање машина и помоћних делова за сечење и обликовање метала
- поправку и одржавање машина опште намене
- поправку и одржавање трактора за пољопривреду
- поправку и одржавање машина за пољопривреду и шумарство
- поправку и одржавање металуршких машина
- поправку и одржавање машина за обраду хране, пића и дувана
- поправку и одржавање машина за текстилну индустрију, производњу коже
- поправку и одржавање машина за индустрију папира
- поправку и одржавање машина за индустрију пластике и гуме
- поправку и одржавање осталих машина за посебне сврхе из области 28
- поправку и одржавање направа за мерење
- поправку и одржавање аутомата

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- поправку и одржавање регистарских каса
- поправку и одржавање машина за фотокопирање
- поправку и одржавање рачунских машина, електронских или неелектронских
- поправку и одржавање писаћих машина
- поправку и одржавање преса за плоче иверице и слично
- поправку и одржавање машина и апарата за заваривање и лемљење

Не обухвата:

- поправку и одржавање пећи и других грејних уређаја, дел. 43.22
- уграђивање пећи и других грејних уређаја, дел. 43.22
- поправку рачунара, дел. 95.11

33.13 Поправка електронске и оптичке опреме

Обухвата поправку и одржавање производа из дел. 26.5, 26.6 и 26.7, осим оних који се сматрају производима за домаћинства.

Обухвата поправку и одржавање мерних, контролних, истраживачких, навигационих и контролних уређаја из гране 26.5:

- поправку и одржавање инструмената за летелице
- поправку и одржавање уређаја за тестирање аутомобилских испусних гасова
- поправку и одржавање метеоролошких инструмената
- поправку и одржавање опреме за испитивање физичких, електричних и хемијских карактеристика
- поправку и одржавање мерних, контролних, истраживачких, навигационих и других инструмената
- поправку и одржавање инструмената за откривање и праћење радијације

Обухвата поправку и одржавање ласерске, електромедицинске и електротерапеутске опреме из гране 26.6:

- поправку и одржавање апарата за магнетну резонанцу, ултразвучних апарата, пејсмејкера, слушних апарата, апарата за електрокардиографију, ендоскопију, зрачење и др.

Обухвата поправку и одржавање оптичких инструмената из гране 26.7, као што су: двогледи, микроскопи (осим електронских и протонских), телескопи, призме, сочива (осим офталмолошких), као и фотографске опреме и уређаја ако су намењени за професионалну употребу.

Не обухвата:

- поправку и одржавање опреме за фотокопирање, дел. 33.12
- поправку и одржавање рачунара и периферне опреме, дел. 95.11
- поправку и одржавање рачунарских пројектора, дел. 95.11
- поправку и одржавање комуникационе опреме, дел. 95.12
- поправку и одржавање видео-камера и телевизора за општу употребу, дел. 95.21
- поправку и одржавање часовника и ручних сатова, дел. 95.25

33.14 Поправка електричне опреме

Обухвата:

- поправку и одржавање производа из области 27 (осим апарата за домаћинство)
- поправку и одржавање трансформатора
- поправку и одржавање електромотора и генератора
- поправку и одржавање склопних прекидача и разводних табли
- поправку и одржавање апарата за контролу струјних кола и релеја
- поправку и одржавање батерија и акумулатора
- поправку и одржавање електричних апарата за осветљење
- поправку и одржавање струјне жичане опреме и неструјне жичане опреме за спајање електричних кола жицом

Не обухвата:

- поправку и одржавање рачунара и периферне опреме, дел. 95.11
- поправку и одржавање телекомуникационе опреме, дел. 95.12
- поправку и одржавање електронских апарата за широку потрошњу, дел. 95.21
- поправку и одржавање часовника и ручних сатова, дел. 95.25

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

33.15 Поправка и одржавање бродова и чамаца

Обухвата поправку и одржавање бродова и чамаца. Међутим, фабричко поновно грађење или ремонт бродова класификовани су у област 30.

Обухвата:

- одржавање, поправку или преправку бродова
- одржавање, поправку и прераду једрилица и чамаца за разоноду и спорт

Не обухвата:

- фабричку обнову и ремонт бродова, дел. 30.1
- поправку и одржавање бродских мотора и мотора за чамце, дел. 33.12
- резање, стругање и расклапање бродова, дел. 38.31

33.16 Поправка и одржавање летелица и свемирских летелица

Обухвата поправку и одржавање летелица и свемирских летелица.

Обухвата:

- одржавање и поправку летелица (осим фабричког ремонта, прегледа и обнове)
- одржавање и поправку мотора за летелице

Не обухвата:

- фабричку обнову и ремонт летелица, дел. 30.30

33.17 Поправка и одржавање друге транспортне опреме

Обухвата поправку и одржавање остале транспортне опреме из области 30, сем мотоцикала и бицикала.

Обухвата:

- поправку и одржавање шинских возила (сем фабричког ремонта и конверзије)
- поправку и одржавање запрежних возила

Не обухвата:

- фабричку обнову и ремонт локомотива и шинских возила, дел. 30.20
- поправку и одржавање војних борбених возила, дел. 30.40
- поправку и одржавање колица за куповину, дел. 33.11
- поправку и одржавање мотора за шинска возила, дел. 33.12
- поправку и одржавање мотоцикала, дел. 45.40
- поправку и одржавање бицикала, дел. 95.29

33.19 Поправка остале опреме

Обухвата поправку опреме која није обухваћена у другим групама ове области:

- рибарских мрежа, простирки, врећа за хемикалије и др.
- ужади, бродске опреме, платна за једра и церада
- врећа
- дрвених палета, буради, колутова и сл.
- аутомата за игру с куглицама и других аутомата за игру на жетоне
- рестаурацију оргуља и других историјских музичких инструмената

Не обухвата:

- рестаурацију и поправку кућног и канцеларијског намештаја, дел. 95.24
- поправку и одржавање бицикала, дел. 95.29
- поправку, прекрајање и одржавање одеће, дел. 95.29

33.2 Монтажа индустријских машина и опреме

33.20 Монтажа индустријских машина и опреме

Обухвата специјалну монтажу индустријских машина и опреме. Уграђивање опреме која је саставни део грађевинског објекта спада у Грађевинарство (нпр. уграђивање лифтова, покретних степеница, уређаја за климатизацију, алармних система и др.).

Попис становништва, домаћинстава и станова 2011. године

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Обухвата:

- инсталирање индустријских машина у фабрикама
- састављање опреме за индустријску процесну контролу и управљање
- састављање опреме за контролу индустријских процеса
- инсталирање остале индустријске опреме:
- * комуникационе опреме
- * централних и сличних рачунара
- * ласерске и електромедицинске опреме
- демонтажа већих индустријских машина и опреме
- монтажа млинова
- опремање машина
- монтажу опреме за куглане

Не обухвата:

- монтажу лифтова, аутоматских врата, вакуум система за чишћење, расхладних система итд., дел. 43.29
- монтажу врата, трезора, фитинга, намештаја итд., 43.32
- монтажу врата, степеништа, кабина за пробање одела, намештаја, итд., дел. 43.32
- монтирање (постављање) рачунара, дел. 62.09

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР D

СНАБДЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА

Обухвата производњу и снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и топлим водом помоћу мрежног система ценовода, магистралних водова и мрежних електричних каблова. Величина мреже није одлучујућа. Такође је обухваћена дистрибуција електричне енергије, гаса, паре и топле воде у индустријским погонима или стамбеним зградама.

Такође укључује снабдевање паром и климатизацију.

Не обухвата рад служби за водовод и канализацију, област 36 и 37, као ни транспорт гасоводом (на дуже раздаљине, углавном), дел. 49.30.

35

Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација

35.1 Производња, пренос и дистрибуција електричне енергије

Обухвата производњу и пренос електричне енергије до дистрибуционих центара и дистрибуцију.

35.11 Производња електричне енергије

Обухвата производњу:

- електричне енергије у хидроелектранама
- електричне енергије у термоелектранама и топланама коришћењем чврстих, течних и гасовитих горива или снабдевањем из других обновљивих енергетских извора
- електричне енергије у нуклеарним електранама
- електричне енергије у електранама на сунце и ветар
- електричне енергије у електранама за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије

Не обухвата:

- производњу електричне енергије спаљивањем отпадака, дел. 38.21

35.12 Пренос електричне енергије

Обухвата:

- управљање преносном мрежом и пренос електричне енергије до дистрибуционих система

Не обухвата:

- изградњу далековода, дел. 42.22

35.13 Дистрибуција електричне енергије

Обухвата:

- управљање дистрибутивном мрежом и дистрибуцију електричне енергије примљене од електрана или преносног система до потрошача

35.14 Трговина електричном енергијом

Обухвата:

- продају електричне енергије корисницима
- делатност трговаца, тржишних посредника или заступника који тргују електричном енергијом преко система за дистрибуцију енергије којим управљају други

35.2 Производња гаса и дистрибуција гасовитих горива гасоводима

Обухвата производњу гаса и дистрибуцију земног или синтетичког гаса путем дистрибутивне мреже до потрошача. Обухваћени су продавци гаса или посредници који организују продају гаса посредством дистрибутивне мреже којом управљају други.

Транспорт гаса гасоводима који повезују произвођаче с дистрибутерима гаса, или између центара за дистрибуцију, искључује се из ове гране и спада у делатност транспорта посредством гасовода.

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

35.21 Производња гаса

Обухвата производњу:

- гаса сувом дестилацијом угља или из нуспроизвода пољопривреде или отпадака
- гасовитих горива одређене калоричне вредности из различитих врста гасова: чишћењем, мешањем или другим поступцима, укључујући земни гас

Не обухвата:

- вађење земног гаса, дел. 06.20
- рад коксних пећи, дел. 19.10
- производњу деривата нафте, дел. 19.20
- производњу техничких гасова, дел. 20.11

35.22 Дистрибуција гасовитих горива гасоводом

Обухвата:

- дистрибуцију и снабдевање гасоводним горивима свих врста гасоводом

Не обухвата:

- транспорт гасоводом (осим дистрибутивне мреже), дел. 49.50

35.23 Трговина гасовитим горивима преко гасоводне мреже

Обухвата:

- продају гаса корисницима преко гасоводне мреже
- делатност трговаца, тржишних посредника или заступника који тргују гасним горивима преко система за дистрибуцију гаса којим управљају други

Не обухвата:

- трговину на велико гасовитим горивима, дел. 46.71
- трговину на мало гасом у боцама, дел. 47.78
- директну продају горива, дел. 47.99

35.3 Снабдевање паром и климатизација

35.30 Снабдевање паром и климатизација

Обухвата производњу:

- и дистрибуцију паре и топле воде за грејање и у друге сврхе
- и дистрибуцију хладног ваздуха и воде
- леда у сврхе хлађења хране и у непрехрамбене сврхе

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР Е

СНАБДЕВАЊЕ ВОДОМ; УПРАВЉАЊЕ ОТПАДНИМ ВОДАМА, КОНТРОЛИСАЊЕ ПРОЦЕСА УКЛАЊАЊА ОТПАДА И СЛИЧНЕ АКТИВНОСТИ

У овај сектор сврстане су активности у вези са процесом уклањања разних форми отпада (укључујући сакупљање и обраду), попут чврстог или течног индустријског отпада или отпада из домаћинства, као и активности контроле контаминираних депонија. Крајњи производ процеса обраде отпада или отпадних вода може бити (трајно) уклоњен или може да постане инпут за друге производне процесе. Активности снабдевања водом такође су сврстане у овај сектор.

36

Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде

Обухвата скупљање, пречишћавање и дистрибуцију воде за потребе домаћинства и индустрије. Укључени су скупљање воде из различитих извора, као и дистрибуција воде различитим средствима.

36.0

Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде

36.00 Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде

Обухвата скупљање, пречишћавање и дистрибуцију воде за потребе домаћинства и индустрије. Укључени су скупљање воде из различитих извора и дистрибуција воде, као и рад система за наводњавање; нису укључене услуге наводњавања ни сличне помоћне услуге у пољопривреди.

Обухвата:

- скупљање воде из језера, река, бунара, са извора и сл.
- скупљање кишнице
- пречишћавање воде
- обраду воде у индустријске и друге сврхе
- десалинизацију морске или подземне воде као главне активности у производњи воде
- дистрибуцију воде цевоводом, возилом-цистерном или на други начин
- рад канала за наводњавање

Не обухвата:

- рад опреме за наводњавање за потребе пољопривреде, дел. 01.61
- обраду отпадних вода ради спречавања загађења, дел. 37.00
- цевоводни транспорт воде, дел. 49.50

37

Уклањање отпадних вода

Обухвата рад канализационих система или уређаја за различиту обраду воде, пречишћавање отпадних вода, скупљање отпада из воде, његово одстрањивање и одлагање.

37.0

Уклањање отпадних вода

37.00 Уклањање отпадних вода

Обухвата:

- рад канализационих система и уређаја за обраду отпадних вода
- скупљање и транспорт индустријских, комуналних и других отпадних вода, као и кишнице, коришћењем канализационих мрежа, колектора, покретних танкова или других видова транспорта
- пражњење и чишћење септичких јама и резервоара, шахтова и канализационих јама; одржавање хемијских тоалета
- обраду/пречишћавање отпадних вода (укључујући канализационе и индустријске отпадне воде и воду из базена за купање) применом физичких, хемијских и биолошких процеса
- одржавање и чишћење одводних канала и дренажу, укључујући и деблокирање одвода

Не обухвата:

- деконтаминацију површинских и подземних вода на месту загађења, дел. 39.00
- чишћење и одгушивање канализационих цеви у зградама, дел. 43.22

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

38

Сакупљање, третман и одлагање отпада; поновно искоришћавање отпадних материја

Обухвата сакупљање, третман и одлагање отпада (отпадних материја). Такође обухвата одвожење отпада и обављање припремних радњи за третман на пр. (разврставање отпада у посебне токове отпада).

38.1 Скупљање отпада

Обухвата скупљање кућног (комуналног) и комерцијалног отпада у контејнере. То укључује посебно сакупљање отпада који није опасан од опасног отпада, на пр. кућни отпад, коришћене батерије, коришћено јестиво уље и масноће, коришћено моторно уље као и грађевински отпад.

38.11 Скупљање отпада који није опасан

Обухвата:

- сакупљање неопасног чврстог отпада (смеће) на локалној територији, као што је сакупљање комуналног и комерцијалног отпада у контејнере што може бити мешавина материјала који се могу поновно употребити
- сакупљање рециклабилних материјала
- сакупљање отпада са јавних површина
- сакупљање грађевинског отпада
- сакупљање и уклањање отпадака као што су гране и шљунак
- сакупљање текстилног отпада
- активности у трансфер станицама за неопасан отпад

Не обухвата:

- скупљање опасног отпада, дел. 38.12
- рад депонија за одлагање отпада који није опасан, дел. 38.21
- рад постројења за сортирање и раздвајање мешаног отпада (на папирни, пластични итд.) намењеног за рециклажу, дел. 38.32

38.12 Скупљање опасног отпада

Обухвата сакупљање чврстог и отпада који није чврст, на пр. експлозивног, оксидирајућег, запаљивог, токсичног, надражујућег, канцерогеног, корозивног, заразног и других супстанци и препарата опасних по људско здравље и животну средину. Обухвата идентификацију, обраду, паковање и обележавање отпада за транспорт.

Обухвата:

- сакупљање опасног отпада као што су:
  - * коришћена моторна уља
  - * биолошки опасан отпад
  - * нуклеарни отпад
  - * коришћене батерије
- активности у трансфер станицама за опасан отпад

Не обухвата:

- чишћење и санацију контаминираних објеката, минираних локација, земљишта, затим подземних вода, одстрањивање азбеста, дел. 39.00

38.2 Третман и одлагање отпада

Обухвата одлагање, третман пре одлагања, за различите врсте отпада и на различите начине, као што је третман органског отпада у циљу одлагања, третман и одлагање затрованих или угинулих животиња и др. контаминирани отпад; третман и одлагање радиоактивних отпада из болница, истоварање отпадака на земљу или у воду, закопавање или заоравање остатака; одлагање коришћене робе као фрижидера, да се елиминира штетан отпад, одлагање отпада насталог инсенерацијом или сагоревањем. Укључује и добијање енергије приликом процеса инсинерације.

Не обухвата:

- третман и одлагање отпадних вода, дел. 37.00
- поновно искоришћавање отпадног материјала, дел. 38.3

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

38.21 Третман и одлагање отпада који није опасан

Обухвата одлагање и третман пре одлагања чврстог и неопасног отпада који није чврст:

- рад депонија неопасног отпада
- одлагање (збрињавање) неопасног отпада спаљивањем или инсинерацијом или другим методама, са или без искоришћавања за производњу електричне енергије или паре, компоста, замене за горива, биогаз, пепео или други производи за даљу употребу.
- третман органског отпада за одлагање

Не обухвата:

- инсинерацију и спаљивање опасног отпада, дел. 38.22
- рад постројења за сортирање мешовитог отпада као папир, пластика искоришћене лименке и метале за поновну употребу, дел. 38.32
- деконтаминацију, чишћење земљишта, воде, одстрањивање опасног материја, дел. 39.00

38.22 Третман и одлагање опасног отпада

Обухвата одлагање и третман пре одлагања, опасног отпада чврстог и који није чврст укључујући отпад који је експлозиван, оксидирајући, запаљив, токсичан, иритирајући, канцероген, корозиван, инфективан и друге супстанце и препарате опасне по људско здравље и животну средину.

Обухвата:

- рад постројења за третман опасног отпада
- третман и одлагање затрованих или угинулих животиња и другог контаминираниог отпада
- инсинерација опасног отпада
- одлагање искоришћених уређаја (нпр. фрижидера), из којих се потом одстрањују штетне материје
- третман, одлагање и складиштење радиоактивног нуклеарног отпада, укључујући:
- * третман и одлагање радиоактивног отпада из болница
- * инкапсулација, припрема или други третман нуклеарног отпада због складиштења

Не обухвата:

- поновну прераду нуклеарног горива, дел. 20.13
- инсинерација неопасног отпада, дел. 38.21
- деконтаминацију и чишћење земљишта и вода, одстрањивање опасних материја ради смањења загађености, дел. 39.00

38.3 Поновна употреба материјала

38.31 Демонтажа олупина

Обухвата демонтажу олупина било које врсте (аутомобила, бродова, рачунара, телевизора и других уређаја) у циљу поновне употребе материјала.

Не обухвата:

- одлагање искоришћене робе као фрижидера ради елиминисања штетног отпада, дел. 38.22
- демонтажу аутомобила, бродова, рачунара, телевизора и осталих апарата у циљу поновне продаје коришћених делова, сектор G

38.32 Поновна употреба разврстаних материјала

Обухвата прераду металног и неметалног отпада и отпадака и остатака у секундарне сировине, обично укључује физичке или хемијске процесе трансформације.

Такође укључује поновну употребу материјала из токова отпада у форми: 1) сепарације и разврставања материјала који се могу поновно употребити из токова неопасног отпада или 2) сепарација и разврставање мешовитог отпада који се може поново употребити, као папир, пластика, искоришћене лименке и метали у различите категорије.

Примери физичког или хемијског процеса трансформације:

- механичко дробљење металног отпада из шкољке аутомобила, машине за прање веша, бицикла и сл.
- механичко смањење великих гвоздених делова као железничких вагона

Попис становништва, домаћинстава и станова 2011. године

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- сечење металног отпада, старих неупотребљивих возила
- друге методе механичког третмана ради смањења запремине, као што су сечење и пресовање
- регенерисање метала из фотографских отпадака на пр. фиксира, фотографског папира и филма
- регенерисање гуме, као што су коришћене гуме за производњу секундарних сировина
- сортирање и пелетирање пластике за производњу секундарних сировина (за цеви, саксије палете и сл.)
- прерада (чишћење, топљење, млевање) отпада од пластике или гуме у гранулате
- дробљење, чишћење и сортирање стакла
- дробљење, чишћење и сортирање других врста отпада, као што је грађевински отпад за добијање секундарних сировина
- прерада употребљеног јестивог уља и масти ради добијања секундарних сировина
- прерада осталих отпадака од хране, пића, дувана и других остатака у секундарне сировине.

Не обухвата:

- производња готових производа из секундарних сировина, као што су: производња предива и влакана од остатака конфекцијске робе, производња пулпе из отпадног папира, протектирање гума или производња метала из металног отпада, који треба да буду разврстани у одговарајуће делатности (сектор С прерађивачка индустрија)
- прерада отпада од нуклеарног горива, дел. 20.13
- претапање отпада и остатака од гвожђа, дел. 24.10
- поновна употреба отпада у процесу спаљивања или инсинерације, дел. 38.2
- третман и одлагање неопасног отпада, дел. 38.21
- третман органског отпада ради одлагања укључујући процес компостирања, дел. 38.21
- добијање енергије током процеса инсинерације неопасног отпада, дел. 38.21
- третман и одлагање радиоактивног отпада из болница итд., дел. 38.22
- третман и одлагање токсичног и контаминираниог отпада, дел. 38.22
- трговина на велико отпацама и остацима, дел. 46.77

39 Санација, рекултивација и друге услуге у области управљања отпадом

Обухвата обезбеђивање услуга санације и рекултивације, као што су: чишћење контаминираних објеката и локација, земљишта, површинских и подземних вода.

39.0 Санација, рекултивација и друге услуге у области управљања отпадом

39.00 Санација, рекултивација и друге услуге у области управљања отпадом

Обухвата:

- деконтаминацију земљишта и подземних вода на месту загађења коришћењем механичких, хемијских или биолошких метода
- деконтаминацију индустријских постројења или локација, укључујући нуклеарна постројења и локације
- деконтаминацију и чишћење површинских вода од загађења које је последица акцидента, као што је сакупљање загађивача или примена хемикалија
- чишћење нафтних мрља и других загађивача на земљи, у површинским водама, у морима и океанима, укључујући и приобаље
- одстарњивање/смањивање отровних материја, азбеста, оловних боја и других отровних материја
- остало специјализовано чишћење и санирање животне средине

Не обухвата:

- уништавање штеточина у пољопривреди, дел. 01.61
- пречишћавање воде, дел. 36.00
- третман и одлагање неопасног отпада, дел. 38.21
- третман и одлагање опасног отпада, дел. 38.22
- чишћење путева, прање улица и одстрањивање леда и снега, дел. 81.29

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР F

ГРАЂЕВИНАРСТВО

Обухвата опште и специјализоване грађевинске радове на зградама и осталим грађевинама. Обухватају се новоградња, поправке, доградња и адаптација, постављање монтажних зграда или објеката на градилишту, као и грађевине привременог карактера.

Опште грађевинарство представља изградњу комплетних стамбених и пословних зграда, продавница и других јавних зграда, помоћних и пољопривредних зграда и сл., или, пак, изградњу осталих грађевина као што су аутопутеви, улице, мостови, тунели, железничке пруге, аеродроми, пристаништа и други приобални објекти, системи за наводњавање, канализациони системи, индустријски објекти, цевоводи и електрични водови, спортски објекти итд.

Ови послови могу да се обављају за сопствени или за туђ рачун. Део радова, а понекад и целокупне радове, могу да обављају подизвођачи. Овде се сврстава јединица којој је поверена целокупна одговорност за грађевински пројекат.

Обухвата и поправку зграда и осталих грађевина.

У овај сектор сврстани су целокупна изградња зграда (област 41), целокупни радови на изградњи осталих грађевина (област 42), као и специјализоване грађевинске активности, и то само ако се изводе као део грађевинског процеса (област 43).

Изнајмљивање грађевинске опреме с руковоцем класификује се као специјализовани грађевински рад који се изводи коришћењем ове опреме.

Такође обухвата организацију извођења грађевинских пројеката (развијање грађевинских пројеката) зграда или осталих грађевина, у коју су укључена финансијска, техничка и физичка средства потребна за остварење грађевинског пројекта ради касније продаје.

Уколико се ови радови не изводе ради касније продаје грађевине него ради сопственог коришћења (нпр. давање у закуп простора у сопственим зградама, прерађивачки послови у фабрици), јединица се не сврстава овде него се разврстава према оперативним пословима, тј. стварном стању, производњи итд.

41

Изградња зграда

Обухвата изградњу свих врста зграда. Ту су сврстане новоградња, поправке, доградња и адаптација, постављање монтажних зграда или објеката на градилишту, као и грађевине привременог карактера.

Обухваћена је изградња комплетних стамбених и пословних зграда, продавница и других јавних и помоћних зграда, пољопривредних зграда и сл.

41.1 Разрада грађевинских пројеката

41.10 Разрада грађевинских пројеката

Обухвата:

- разраду грађевинских пројеката за стамбене и нестамбене зграде обједињавањем финансијских, техничких и физичких средстава неопходних за реализацију грађевинских пројеката ради касније продаје

Не обухвата:

- изградњу зграда, дел. 41.20
- архитектонско и грађевинско пројектовање, дел. 71.1
- услуге руковођења пројектом које су у вези с грађевинским пројектом, дел. 71.1

41.2 Изградња стамбених и нестамбених зграда

Обухвата изградњу комплетних објеката или за свој рачун, с наменом продаје, или на основу уговора. Део изградње или целокупну изградњу може изводити подизвођач радова.

Ако се обављају само специјализовани делови грађевинског процеса, онда се делатност сврстава у област 43.

41.20 Изградња стамбених и нестамбених зграда

Обухвата:

- изградњу свих врста стамбених зграда:
  - * зграда с једним станом
  - * зграда с више станова, укључујући и вишеспратне зграде
- изградњу свих врста нестамбених зграда:
  - * зграда за индустријску производњу, нпр. фабрика, радионица, монтажних постројења итд.

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- * болница, школа и пословних зграда
- * хотела, продавница, тржних центара и ресторана
- * аеродромских зграда
- * спортских дворана
- * паркинг гаража, укључујући и подземне гараже
- * складишта
- * зграда за обављање верских обреда
- монтажу и подизање монтажних грађевина на градилишту
- преправке и обнову постојећих стамбених грађевина

Не обухвата:

- изградњу индустријских постројења, осим зграда, дел. 42.99
- архитектонско и грађевинско пројектовање, дел. 71.1
- руковођење пројектом за изградњу, дел. 71.1

42

Изградња осталих грађевина

Обухвата изградњу осталих грађевина. Овде спадају новоградња, поправке, доградња и адаптација, постављање монтажних зграда или објеката на градилишту, као и грађевине привременог карактера.

Обухвата се изградња (сложених, тешких) грађевина као што су аутопутеви, путеви, улице, мостови, тунели, железничке пруге, аеродромске стазе, пристаништа и други објекти на води, системи за наводњавање, канализациони системи, индустријска постројења, цевоводи и електрични водови и спортска игралишта. Ови радови могу се обављати за сопствени рачун или за накнаду.

Део радова, а понекад и целокупне радове, могу да обављају подизвођачи.

Ако се обављају само специјализовани делови грађевинског процеса, онда се делатност сврстава у област 43.

42.1 Изградња путева и железничких пруга

42.11 Изградња путева и аутопутева

Обухвата:

- изградњу аутопутева, улица, друмова и других путева за возила и пешаке
- површинске радове на улицама, путевима, аутопутевима, мостовима или тунелима:
- * асфалтирање путева
- * бојење и обележавање ознака на путевима
- * постављање ограда и саобраћајних ознака и сл.
- изградњу аеродромских писта

Не обухвата:

- постављање уличне расвете и електричне сигнализације,
- архитектонско и грађевинско пројектовање, дел. 71.1
- руковођење пројектом за изградњу, дел. 71.1

42.12 Изградња железничких пруга и подземних железница

Обухвата:

- изградњу железничких пруга и подземних железница

Не обухвата:

- постављање расвете и електричне сигнализације, дел. 43.21
- архитектонско и грађевинско пројектовање, дел. 71.1
- техничко руковођење пројектом за изградњу, дел. 71.1

42.13 Изградња мостова и тунела

Обухвата:

- изградњу мостова, укључујући и мостове за уздигнуте аутопутеве (вијадукте)
- изградњу тунела

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- постављање расвете и електричне сигнализације, дел. 43.21
- архитектонско и грађевинско пројектовање, дел. 71.1
- руковођење пројектом за изградњу, дел. 71.1

42.2 Изградња ценовода, електричних и комуникационих водова

42.21 Изградња ценовода

Обухвата изградњу ценовода за транспортовање течности и изградњу међусобно повезаних зграда и грађевина које чине саставни део тих система.

Обухвата:

- изградњу осталих грађевина за:
  - * ценоводе за пренос на велике даљине и градске ценоводе (међумесни и локални ценоводи)
  - * главне доводе и мрежу
  - * системе за наводњавање (канални)
  - * резервоаре
- изградњу:
  - * одводних система (колектора), укључујући и поправке
  - * постројења за депоновање отпадних вода
  - * црпних станица
- копање бунара

Не обухвата:

- руковођење пројектом у вези с грађевинским радовима нискоградње, дел. 71.12

42.22 Изградња електричних и телекомуникационих водова

Обухвата изградњу водова за дистрибуцију електричне енергије и телекомуникација и изградњу међусобно повезаних зграда и грађевина које чине саставни део тих система.

Обухвата:

- изградњу осталих грађевина за:
  - * међумесне и локалне комуникационе и енергетске далеководне и мрежу
  - * електране

Не обухвата:

- руковођење пројектом у вези с грађевинским радовима нискоградње, дел. 71.12

42.9 Изградња осталих грађевина

42.91 Изградња хидротехничких објеката

Обухвата:

- изградњу:
  - * водених путева, пристаништа, марина, устава и др., као и извођење речних радова (утврђивање обала)
  - * брана и насипа
- ископавање (багеровање) водених путева

Не обухвата:

- руковођење пројектом у вези с грађевинским радовима нискоградње, дел. 71.12

42.99 Изградња осталих непоменутих грађевина

Обухвата:

- изградњу индустријских постројења, осим зграда као што су:
  - * рафинерије
  - * постројења хемијске индустрије

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- изградњу грађевина које нису зграде, као што су:
- * спортски објекти на отвореном
- опремање парцела потребном инфраструктуром (нпр. мелиорацијом, изградњом путева итд.)

Не обухвата:

- монтажу индустријских апарата и опреме, дел. 33.20
- парцелисање земљишта без опремања потребном инфраструктуром, дел. 68.10
- услуге руковођења пројектом у вези с грађевинским радовима нискоградње, дел. 71.12

43

Специјализовани грађевински радови

Обухватају се специјализовани грађевински радови (посебни занати), тј. изградња делова зграда и осталих грађевина или припремни радови за њих.

Ови радови су обично специјализовани на начин да се могу изводити на различитим грађевинама и захтевају поседовање посебне врсте стручности или опреме. То су, на пример: побијање стубова, изградња темеља, израђивање носећих зидова, бетонирање, зидање опеком, попличавање каменом, постављање грађевинских скела, покривање кровова итд.

Подизање челичних конструкција разврстава се овде само под условом да конструкције не производи сама јединица. Специјализоване врсте радова већином изводе подизвођачи радова, а најчешће када је реч о поправкама рађеним непосредно за власника непокретности.

Такође се укључују завршни и занатски радови.

Обухваћене су и све врсте монтажа потребних за функционисање грађевине. Ове активности најчешће се изводе на самом градилишту, мада део послова може да буде изведен у специјалним радионицама. Укључени су радови као што су увођење инсталација водовода, централног грејања и клима-уређаја, антена, алармних система и остали електрорадови, инсталирање система распршивача, лифтова и покретних степеница и др.

Овде спадају и изолациони радови (од влаге, топлоте, звука), лимарски радови, постављање раскладних уређаја, инсталирање расвете и система сигнализације за путеве, железницу, аеродроме, луке итд. Поправке које се односе на поменуте активности такође су укључене.

Завршни радови грађења обухватају радове којима се довршава и завршава грађевина, као што су застакљивање, кречење, фарбање, или покривање разним врстама материјала (паркет, телих (итисон), тапете итд.), затим пескарење, завршни тесарски радови, звучна изолација, чишћење екстеријера итд. Поправке попут споменутих активности такође су укључене.

Изнајмљивање грађевинских машина с руковоцем сврстава се у оне делатности грађевинарства за чије се обављање те машине изнајмљују.

43.1 Рушење и припремање градилишта

Обухвата припремање градилишта за касније обављање грађевинске активности и укључује претходно уклањање постојећих објеката.

43.11 Рушење објеката

Обухвата:

- рушење и демонтажу зграда и других објеката

43.12 Припремна градилишта

Обухвата:

- рашчишћавање градилишта
- земљане радове: ископавање, насипање, нивелисање терена, ископ канала, уклањање стена, минирање и др.
- припремне радове за рударство: уклањање ископа и друге радове и припремање минералних налазишта, осим земљишта с нафтом и гасом
- дренажне радове на градилишту
- дренажне радове на пољопривредном или шумском земљишту

Не обухвата:

- бушење ради производње сирове нафте и природног гаса, дел. 06.10 и 06.20
- деконтаминацију тла, дел. 39.00
- бушење и копање бунара, дел. 42.21
- ископ окна, дел. 43.99

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

43.13 Испитивање терена бушењем и сондирањем

Обухвата:

- испитивање терена бушењем и сондирањем и узимање узорака ради проучавања терена и грађења, као и у геофизичке, геолошке или друге сврхе

Не обухвата:

- бушење експлоатационих извора нафте или гаса, дел. 06.10 и 06.20
- помоћне услуге испитивања бушењем и сондирањем током рударских активности, дел. 09.90
- бушење и копање бунара, дел. 42.21
- ископ окна, дел. 43.99
- истраживања нафте и гаса, геофизичка, геолошка и сеизмичка мерења, дел. 71.12

43.2 Инсталациони радови у грађевинарству

Обухвата инсталационе радове који потпомажу функционисање грађевине као такве, укључујући постављање инсталација електричне енергије, цевовода (водовода, гасовода и канализације), система за грејање и климатизацију, покретних степеница и др.

43.21 Постављање електричних инсталација

Обухвата инсталирање електричних система у свим врстама зграда и осталих грађевина:

- постављање инсталација:
  - * електричних водова и прикључака
  - * телекомуникационих водова
  - * водова за рачунарску мрежу, кабловску телевизију, укључујући оптичке каблове
  - * сателитских антена
  - * расветних система
  - * противпожарне аларме
  - * алармне системе против провала
  - * уличне расвете и електричних сигнала
  - * расвете на аеродромским пистама
- прикључивање електричних апарата за домаћинство, укључујући подно грејање

Не обухвата:

- изградњу комуникационих и енергетских далековада, дел. 42.22
- надзор и даљински надзор електронских сигурносних система, као што су аларми против провале и противпожарни заштитни системи, укључујући њихово инсталирање и одржавање, дел. 80.20

43.22 Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система

Обухвата инсталирање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система, укључујући доградњу, адаптацију, одржавање и поправке:

- постављање инсталација у зградама или другим грађевинама за:
  - * грејне системе (на струју, гас или нафту)
  - * пећи (котларнице) и расхладне торњеве
  - * соларне неелектричне колекторе
  - * водоводну и санитарну опрему
  - * вентилациону и климатизациону опрему и канале
  - * уређаје за гас
  - * цеви за испарења
  - * противпожарне системе
  - * системе за ротациони распршивач
- ископ канала за инсталационе радове

Не обухвата:

- постављање електричног подног грејања, дел. 43.21

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

43.29 Остали инсталациони радови у грађевинарству

Обухвата инсталирање остале опреме (осим електричне, водоводне, канализационе) за грејне и климатизационе системе или индустријска постројења у зградама и осталим грађевинама.

Обухвата:

- постављање инсталација у зградама или другим грађевинама за:
- * лифтове и покретне степенице
- * аутоматска и обртна врата
- * громобране
- * систем за вакуумско чишћење
- * топлотну и звучну изолацију, заштиту од вибрација и др.

Не обухвата:

- инсталирање индустријских машина, дел. 33.20

43.3 Завршни грађевинско-занатски радови

43.31 Малтерисање

Обухвата:

- малтерисање спољних и унутрашњих површина зграда и других објеката и украсне штукo-радове, укључујући и наношење одговарајуће подлоге

43.32 Уградња столарије

Обухвата:

- уградњу врата (осим аутоматских и обртних), прозора, оквира за врата и прозоре од дрвета или другог материјала
- уградњу кухињске опреме, ормана, степеништа, опреме за радње и сл.
- уградњу намештаја
- унутрашње довршавање таваница, покретних делова и др.

Не обухвата:

- уграђивање аутоматских и обртних врата, дел. 43.29

43.33 Постављање подних и зидних облога

Обухвата:

- постављање, поплочавање, намештање (или облагање) у зградама и осталим грађевинама:
- * керамичких, бетонских или камених, зидних или подних плочица, и облагање пећи керамичким плочицама
- * паркета и других подних облога од дрвета, покривање зидова дрветом
- * таписона и линолеумских подних покривача, укључујући и оне од гуме или пластичних маса
- * подних и зидних облога од тераца, мермера, гранита или шкриљца
- * тапета

43.34 Бојење и застакљивање

Обухвата:

- унутрашње и спољашње бојење зграда
- бојење осталих грађевина
- застакљивање, постављање огледала и др.

Не обухвата:

- уградњу прозора, дел. 43.32

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

43.39 Остали завршни радови

Обухвата:

- чишћење нових зграда након изградње
- остале непоменуте завршне радове

Не обухвата:

- унутрашње декоратерске радове, дел. 74.10
- унутрашње чишћење зграда и осталих грађевина, дел. 81.21
- специјално унутрашње и спољашње чишћење зграда, дел. 81.22

43.9 Остали специфични грађевински радови

43.91 Кровни радови

Обухвата:

- подизање кровова
- покривање кровова

Не обухвата:

- изнајмљивање машина и опреме за грађевинарство без руковаоца, дел. 77.32

43.99 Остали непоменути специфични грађевински радови

Обухвата:

- специјализоване грађевинске радове који су заједнички за различите врсте грађевина а захтевају поседовање специјалних вештина или специјалне опреме:
  - * изградњу темеља (фундирање), укључујући побијање шипова
  - * постављање изолације против влаге и хидроизолација
  - * уклањање влаге у зградама
  - * копање окна
  - * монтирање индустријски произведених челичних елемената које извођач радова није произвео
  - * армирање
  - * зидање опеком и каменом
  - * монтирање и демонтирање скела и радних платформи, укључујући и рад на скелама и радним платформама узетим у закуп
  - * подизање димњака, индустријских пећи и др.
  - * извођење радова по специјалним захтевима, за које је неопходнавештина пењања и знање коришћења одговарајуће опреме, тј. рад на високим објектима
- извођење подземних радова
- изградњу спољних базена за пливање
- чишћење паром, пескарење и слични радови на спољашности зграде
- изнајмљивање кранова и друге опреме за изградњу која не може бити сврстана у специфични тип изградње, заједно с радницима

Не обухвата:

- изнајмљивање машина и опреме за изградњу или рушење без руковаоца, дел. 77.32

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР G

ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И ТРГОВИНА НА МАЛО; ПОПРАВКА МОТОРНИХ ВОЗИЛА И МОТОЦИКАЛА

Овај сектор обухвата трговину свим врстама робе на велико и на мало (продаја без прераде) и пружање услуга при продаји робе. Трговина на велико и трговина на мало представљају последње фазе у дистрибуцији робе. Обухваћена је и поправка моторних возила и мотоцикала.

Продаја без прераде укључује уобичајене поступке (манипулације) који су повезани с трговином, нпр. сортирање, разврставање и склапање робе, мешање робе, флаширање (с претходним чишћењем боца или без њега), паковање, раздљивање на мање количине и препакивање ради дистрибуције, складиштење (замрзавањем или хлађењем или без тога).

Област 45. обухвата све делатности које се односе на продају и поправку моторних возила и мотоцикала, док области 46. и 47. обухватају све остале делатности трговине. Разлика између области 46. (Трговина на велико) и 47. (Трговина на мало) заснива се на претежној врсти купца.

Трговина на велико јесте препродаја (продаја без прераде) нове или коришћене робе трговцима на мало, индустријским, трговачким и професионалним корисницима или установама или другим трговцима на велико, или обухвата деловање брокера или посредника у куповини или продаји робе за трећа лица.

Главни пословаоци који су овде обухваћени јесу: трговци на велико, тј. велетрговци који продају робу у своје име и за свој рачун, као што су трговачки посредници или препродавци, дистрибутери индустријских производа, извозници, увозници и потрошачке задруге. Осим њих, обухваћени су и продајни огранци и продајне пословнице (али не и продавнице на мало) које су у саставу производних јединица, а развојени су од њихових постројења или рудника и обављају пласман њихових производа, с тим да примљене поруџбине не извршавају директним отпремањем из постројења или рудника. Обухваћени су и трговачки посредници, комисионари, брокери и задруге ангажоване у циљу пласмана пољопривредних производа.

У трговини на велико често се физички састављају (склапају), сортирају и разврставају велике количине робе и деле се на мање партије, препакују и поново раздљују на мање количине (нпр. фармацевтски производи); обављају се још и складиштење, хлађење, испоручивање и инсталирање робе, маркетиншки се делује на купце и дизајнирају се етикете.

Трговина на мало је препродаја (продаја без прераде) нове или коришћене робе купцима ради личне потрошње или потрошње у домаћинству, и то у продавницама, робним кућама, на тезгама, преко поште или интернета, посредством продаваца који долазе купцима на врата, уличних продаваца, потрошачких задруга, аукцијских кућа итд. Већина трговаца на мало продаје робу у своје име и за свој рачун, али поједини раде и као заступници за туђ рачун и продају робу на консигнацијској или на комисионој основи.

45

Трговина на велико и трговина на мало и поправка моторних возила и мотоцикала

Ова област обухвата све делатности (осим производње и изнајмљивања) у вези с моторним возилима и мотоциклима, укључујући камионе и теретна возила, као што су трговина на велико и трговина на мало новим и половним возилима, поправка и одржавање возила и трговина на велико и трговина на мало деловима и прибором за моторна возила и мотоцикле. Обухваћене су и делатности посредника у трговини на велико и трговини на мало возилима, аукцијска трговина на велико аутомобилима и трговина на велико путем интернета.

Обухвата и активности као што су прање, полирање, итд.

Не обухвата трговину на мало моторним горивима и мазивима или производима за хлађење, као ни изнајмљивање моторних возила и мотоцикала.

45.1

Трговина моторним возилима

45.11 Трговина аутомобилима и лаким моторним возилима

Обухвата:

- трговину на велико и трговину на мало новим и коришћеним возилима:
- * путничким моторним возилима, укључујући и специјална путничка моторна возила као што су амбулантна возила, мини-аутобуси и др.
- трговину на велико и трговину на мало теренским моторним возилима (< 3,5 t носивости)

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- трговину на велико и трговину на мало деловима и прибором за моторна возила, дел. 45.3
- изнајмљивање моторних возила с возачем, дел. 49.39
- изнајмљивање моторних возила без возача, дел. 77.11

45.19 Трговина осталим моторним возилима

Обухвата:

- трговину на велико и трговину на мало новим и коришћеним возилима:
- * камионима, приколицама и полуприколицама
- * возилима за камповање као што су камп-приколице и мото-куће
- трговину на велико и трговину на мало теренским моторним возилима (> 3,5 t носивости)

Не обухвата:

- трговину на велико и трговину на мало деловима и прибором за моторна возила, дел. 45.3
- изнајмљивање моторних возила с возачем, дел. 49.41
- изнајмљивање моторних возила без возача, дел. 77.12

45.2 Одржавање и поправка моторних возила

45.20 Одржавање и поправка моторних возила

Обухвата:

- одржавање и поправку моторних возила:
- * механичке поправке
- * електричне поправке
- * поправку електронских система убризгавања
- * редован сервис
- * поправку каросерије
- * поправку делова моторног возила
- * прање, полирање и др.
- * прскање и бојење
- * поправку ветробрана и прозора
- * поправку седишта у моторним возилима
- поправку, подешавање или замену спољних и унутрашњих гума
- заштиту од корозије
- накнадно уграђивање делова и додатне опреме

45.3 Трговина деловима и прибором за моторна возила

Обухвата трговину на велико и трговину на мало деловима и прибором за моторна возила као што су:

- * спољашње и унутрашње гуме
- * свећице за аутомобиле, батерије, опрема за осветљење, електрична опрема итд.

45.31 Трговина на велико деловима и опремом за моторна возила

45.32 Трговина на мало деловима и опремом за моторна возила

Не обухвата:

- трговину на мало моторним горивима, дел. 47.30

45.4 Трговина мотоциклима, деловима и прибором, одржавање и поправка мотоцикала

45.40 Трговина мотоциклима, деловима и прибором, одржавање и поправка мотоцикала

Обухвата:

- трговину на велико и трговину на мало мотоциклима, укључујући мопеде
- трговину на велико и трговину на мало деловима и прибором за мотоцикле (путем поште или посредника)
- одржавање и поправку мотоцикала

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- трговину на велико бициклима и њиховим деловима и прибором, дел. 46.49
- трговину на мало бициклима и њиховом деловима и прибором, дел. 47.64
- изнајмљивање мотоцикала, дел. 77.39
- поправку и одржавање бицикала, дел. 95.29

46

Трговина на велико, осим трговине моторним возилима и мотоциклима

Ова област обухвата трговину на велико за сопствени рачун или за накнаду (комисиона продаја) и односи се и на трговину на велико на домаћем тржишту и на међународну трговину на велико (увоз/извоз).

Не обухвата:

- трговину на велико моторним возилима, камп-приколицама и мотоциклима, дел. 45.1 и 45.4
- трговину на велико прибором за моторна возила, дел. 45.31 и 45.40
- изнајмљивање и давање у закуп (лизинг), дел. 77
- паковање чврсте робе и флаширање течне или гасовите робе, укључујући мешање и филтрирање за трећа лица, дел. 82.92

46.1

Трговина на велико за накнаду

Обухвата:

- делатност трговачких посредника и свих других трговаца на велико који раде у име и за рачун других
- повезивање продаваца и купаца и уговарање трговачких послова у име власника робе, укључујући склапање послова преко интернета
- делатност аукцијских кућа у трговини на велико, укључујући и трговину на велико преко интернета

Не обухвата:

- посредовање при трговини моторним возилима, дел. 45.1
- трговину на велико за сопствени рачун, дел. 46.2-46.9
- делатност посредника код осигурања, дел. 66.22
- делатност посредника код продаје непокретности, дел. 68.31

46.11 Посредовање у продаји пољопривредних сировина, животиња, текстилних сировина и полупроизвода

Не обухвата:

- трговину на велико у сопствено име, дел. 46.2-46.9
- трговину на мало изван продавница, преко агената продаје, дел. 47.99

46.12 Посредовање у продаји горива, руда, метала и индустријских хемикалија

Обухвата посредовање у продаји:

- * горива, руда, метала и индустријских хемикалија, укључујући ђубрива

Не обухвата:

- трговину на велико у сопствено име, дел. 46.2-46.9
- трговину на мало изван продавница, преко агената продаје, дел. 47.99

46.13 Посредовање у продаји дрвне грађе и грађевинског материјала

Не обухвата:

- трговину на велико у сопствено име, дел. 46.2-46.9
- трговину на мало изван продавница, преко агената продаје, дел. 47.99

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

46.14 Посредовање у продаји машина, индустријске опреме, бродова и авиона

Обухвата посредовање у продаји:

- * машина, укључујући канцеларијске машине и рачунаре, индустријску опрему, бродове и авионе

Не обухвата:

- посредовање у трговини моторним возилима, дел. 45.1
- аукцијску продају моторних возила, дел. 45.1
- трговину на велико у сопствено име, дел. 46.2-46.9
- трговину на мало изван продавница, преко агената продаје, дел. 47.99

46.15 Посредовање у продаји намештаја, предмета за домаћинство и металне робе

Не обухвата:

- трговину на велико у сопствено име, дел. 46.2-46.9
- трговину на мало изван продавница, преко агената продаје, дел. 47.99

46.16 Посредовање у продаји текстила, одеће, крзна, обуће и предмета од коже

Не обухвата:

- трговину на велико у сопствено име, дел. 46.2-46.9
- трговину на мало изван продавница, преко агената продаје, дел. 47.99

46.17 Посредовање у продаји хране, пића и дувана

Не обухвата:

- трговину на велико у сопствено име, дел. 46.2-46.9
- трговину на мало изван продавница, преко агената продаје, дел. 47.99

46.18 Специјализовано посредовање у продаји посебних производа

Не обухвата:

- трговину на велико у сопствено име, дел. 46.2-46.9
- трговину на мало изван продавница, преко агената продаје, дел. 47.99
- делатност агената осигурања, дел. 66.22
- делатност агената за пословање некретнинама, дел. 68.31

46.19 Посредовање у продаји разноврсних производа

Не обухвата:

- трговину на велико у сопствено име, дел. 46.2-46.9
- трговину на мало изван продавница, преко агената продаје, дел. 47.99

46.2 Трговина на велико пољопривредним сировинама и животињама

46.21 Трговина на велико житом, сировим дуваном, семењем и храном за животиње

Обухвата трговину на велико:

- житарицама и семењем
- плодовима уљарица
- сировим дуваном
- храном за животиње и пољопривредним сировинама на другом месту непоменути

Не обухвата:

- трговину на велико текстилним влакнима, дел. 46.76

46.22 Трговина на велико цвећем и садницама

Обухвата:

- трговину на велико цвећем, садницама и луковицама

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

46.23 Трговина на велико животињама

46.24 Трговина на велико сировом, недовршеном и довршеном кожом

46.3 Трговина на велико храном, пићима и дуваном

46.31 Трговина на велико воћем и поврћем

Обухвата:

- трговину на велико свежим воћем и поврћем
- трговину на велико конзервисаним воћем и поврћем

46.32 Трговина на велико месом и производима од меса

46.33 Трговина на велико млечним производима, јајима и јестивим уљима и мастима

Обухвата:

- трговину на велико млечним производима
- трговину на велико јајима и производима од јаја
- трговину на велико јестивим уљима и мастима животињског и биљног порекла

46.34 Трговина на велико пићима

Обухвата:

- трговину на велико алкохолним пићима
- трговину на велико безалкохолним пићима
- куповину вина на велико и флаширање без прераде

Не обухвата:

- мешање вина или дестилисаног алкохолног пића, дел. 11.01 и 11.02

46.35 Трговина на велико дуванским производима

46.36 Трговина на велико шећером, чоколадом и слаткишима

Обухвата:

- трговину на велико шећером, чоколадом и слаткишима
- трговину на велико пекарским производима

46.37 Трговина на велико кафом, чајевима, какаом и зачинима

46.38 Трговина на велико осталом храном, укључујући рибу, љускаре и мекушце

Обухвата:

- трговину на велико осталом храном као што су риба, ракови и мекушци
- трговину на велико припремљеним јелима
- трговину на велико храном за кућне љубимце

46.39 Неспецијализована трговина на велико храном, пићима и дуваном

46.4 Трговина на велико предметима за домаћинство

Обухвата трговину на велико предметима за домаћинство, укључујући и текстил.

46.41 Трговина на велико текстилом

Обухвата:

- трговину на велико предивима
- трговину на велико тканинама
- трговину на велико рубљем за домаћинство
- трговину на велико галантеријом: иглама, концем за шивење и сл.

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- трговину на велико текстилним влакнима, дел. 46.76

46.42 Трговина на велико одећом и обућом

Обухвата:

- трговину на велико одећом, укључујући и спортску одећу
- трговину на велико галантеријом: рукавицама, краватама, нараменицама и др.
- трговину на велико обућом
- трговину на велико предметима од крзна
- трговину на велико кишобранима

Не обухвата:

- трговину на велико накитом, дел. 46.48
- трговину на велико предметима од коже, дел. 46.49
- трговину на велико специјалном спортском обућом као што је обућа за скијање, дел. 46.49

46.43 Трговина на велико електричним апаратима за домаћинство

Обухвата:

- трговину на велико електричним апаратима за домаћинство
- трговину на велико радио и ТВ опремом
- трговину на велико фотографском и оптичком опремом
- трговину на велико електричним грејним уређајима
- трговину на велико снимљеним аудио и видео тракама, *CD*-овима и *DVD*-овима

Не обухвата:

- трговину на велико неснимљеним аудио и видео тракама, *CD*-овима и *DVD*-овима, дел. 46.52
- трговину на велико машинама за шивење, дел. 46.64

46.44 Трговина на велико порцуланом, стакленом робом и средствима за чишћење

Обухвата:

- трговину на велико порцуланом и стакленом робом
- трговину на велико средствима за чишћење

46.45 Трговина на велико парфимеријским и козметичким производима

Обухвата:

- трговину на велико парфимеријским и козметичким производима и сапунима

46.46 Трговина на велико фармацеутским производима

Обухвата:

- трговину на велико фармацеутским и медицинским производима

46.47 Трговина на велико намештајем, теписима и опремом за осветљење

Обухвата:

- трговину на велико намештајем за домаћинство
- трговину на велико теписима
- трговину на велико опремом за осветљење

Не обухвата:

- трговину на велико канцеларијским намештајем, дел. 46.65

46.48 Трговина на велико сатовима и накитом

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

46.49 Трговина на велико осталим производима за домаћинство

Обухвата:

- трговину на велико производима од дрвета, прућа, плуте и сл.
- трговину на велико бициклима и деловима и прибором за бицикле
- трговину на велико производима од папира, књигама, часописима и новинама
- трговину на велико предметима од коже и прибором за путовање
- трговину на велико музичким инструментима
- трговину на велико играма и играчкама
- трговину на велико спортским предметима, укључујући спортску обућу као што је обућа за скијање

46.5 Трговина на велико информационо-комуникационом опремом

Обухвата трговину на велико опремом за информационо-комуникациону технологију (рачунарима, телекомуникационом опремом и деловима).

46.51 Трговина на велико рачунарима, рачунарском опремом и софтверима

Обухвата:

- трговину на велико рачунарима и рачунарском опремом
- трговину на велико софтверима

Не обухвата:

- трговину на велико електронским деловима, дел. 46.52
- трговину на велико канцеларијским машинама и опремом (осим рачунарске и периферне опреме), дел. 46.66

46.52 Трговина на велико електронским и телекомуникационим деловима и опремом

Обухвата:

- трговину на велико електронским компонентама (вентилима и цевима)
- трговину на велико полупроводничком опремом
- трговину на велико интегрисаним колима и микрочиповима
- трговину на велико штампаним колима
- трговину на велико неснимљеним аудио и видео тракама, магнетним и оптичким дисковима (*CD, DVD*)
- трговину на велико телефонима и комуникационом опремом

Не обухвата:

- трговину на велико снимљеним аудио и видео тракама и дискетама, магнетним и оптичким дисковима (*CD, DVD*), дел. 46.43
- трговину на велико рачунарима и рачунарском опремом, дел. 46.51

46.6 Трговина на велико осталим машинама, опремом и прибором

Обухвата трговину на велико специјализованим машинама, опремом и прибором за све врсте индустрије и машинама опште намене.

46.61 Трговина на велико пољопривредним машинама, опремом и прибором

Обухвата:

- трговину на велико пољопривредним машинама и опремом:
- * плуговима, растресачима ђубрива и сејачицама
- * жетелицама
- * вршалицама
- * машинама за мужу
- * машинама за живинарство и пчеларство
- * тракторима који се користе у пољопривреди и шумарству
- * косачицама, без обзира на врсту погона

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

46.62 Трговина на велико алатним машинама

Обухвата:

- трговину на велико алатним машинама свих врста и за све материјале
- трговину на велико аутоматизованим алатним машинама

46.63 Трговина на велико рударским и грађевинским машинама

46.64 Трговина на велико машинама за текстилну индустрију и машинама за шивење и плетење

Обухвата:

- трговину на велико аутоматизованим машинама за текстилну индустрију и аутоматизованим машинама за шивење и плетење

46.65 Трговина на велико канцеларијским намештајем

Обухвата:

- услуге у трговини на велико које се односе на:
- * производе сврстане у дел. 31.01

46.66 Трговина на велико осталим канцеларијским машинама и опремом

Обухвата:

- трговину на велико канцеларијским машинама и опремом, осим рачунарима и рачунарским периферном опремом

Не обухвата:

- трговину на велико рачунарима и рачунарском опремом, дел. 46.51
- трговину на велико електронским деловима, телефонима и комуникационом опремом, дел. 46.52

46.69 Трговина на велико осталим машинама и опремом

Обухвата:

- трговину на велико транспортном опремом, осим моторним возилима, мотоциклима и бициклима
- трговину на велико роботима за производне линије
- трговину на велико жицом, прекидачима и другом инсталационом опремом за употребу у индустрији
- трговину на велико електричним предметима као што су електромотори, трансформатори и прекидачи
- трговину на велико осталим непоменутиим машинама које се користе у индустрији (осим у рударству, нискоградњи и високоградњи и текстилној индустрији), трговини, навигацији и другим делатностима
- трговину на велико мерним инструментима и уређајима

Не обухвата:

- трговину на велико моторним возилима, приколицама и караванима, дел. 45.1
- трговину на велико деловима и опремом за моторна возила, дел. 45.31
- трговину на велико мотоциклима, дел. 45.40
- трговину на велико бициклима, дел. 46.49

46.7 Остала специјализована трговина на велико

Обухвата остале специјализоване делатности трговине на велико које нису разврстане у друге групе ове гране. Ова грана обухвата трговину на велико полупроизводима, осим пољоривредних, који се обично не користе у домаћинству.

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

46.71 Трговина на велико чврстим, течним и гасовитим горивима и сличним производима

Обухвата:

- трговину на велико горивима, мазивима и уљима као што су:
- * ђумур, угаљ, кокс, огревно дрво и нафта
- * сирова нафта, непрерађено уље, дизел гориво, бензин, уље за ложење, уље за огрев и керозин
- * течни бензин, бутан и пропан
- * уља за подмазивање и масти и рафинисани производи од нафте

46.72 Трговина на велико металима и металним рудама

Обухвата:

- трговину на велико рудама гвожђа и обојених метала
- трговину на велико рудама гвожђа и обојених метала у примарним облицима
- трговину на велико полупроизводима од гвожђа и обојених метала на другом месту непоменутих
- трговину на велико златом и другим племенитим металима

Не обухвата:

- трговину на велико металним отпаcima, дел. 46.77

46.73 Трговина на велико дрветом, грађевинским материјалом и санитарном опремом

Обухвата:

- трговину на велико необрађеним дрветом
- трговину на велико производима добијеним примарном обрадом дрвета
- трговину на велико бојама и лаковима
- трговину на велико грађевинским материјалима као што су песак и шљунак
- трговину на велико равним стаклом
- трговину на велико зидним тапетама и прекривачима за под
- трговину на велико санитарном опремом:
- * кадама, лавабоима и тоалетним и другим санитарним предметима од порцулана
- трговину на велико монтажним кућама

46.74 Трговина на велико металном робом, инсталационим материјалима, опремом и прибором за грејање

Обухвата:

- трговину на велико металном робом и бравама
- трговину на велико прикључцима и деловима прибора
- трговину на велико грејачима за воду
- трговину на велико санитарном инсталационом опремом:
- * цевима, водовима, славинама, Т-деловима, спојевима, гуменим цевима и др.
- трговину на велико алаткама као што су чекићи, тестере, бургије и другим ручним алатом

46.75 Трговина на велико хемијским производима

Обухвата:

- трговину на велико индустријским хемикалијама:
- * анилином, штампарским бојама, етеричним уљима, индустријским гасовима, хемијским лепилима, основама за боје, синтетичким смолама, метанолом, парафином, мирисима и зачинама, содом, индустријском соли, киселинама и сумпорним једињењима, дериватима скроба и др.
- трговину на велико ђубривима и хемијским производима за пољопривреду

46.76 Трговина на велико осталим полупроизводима

Обухвата:

- трговину на велико пластичним масама у примарним облицима
- трговину на велико гумом и каучуком

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- трговину на велико текстилним влакнима и др.
- трговину на велико неупакованим папиром
- трговину на велико драгим камењем

46.77 Трговина на велико отпацама и остацима

Обухвата:

- трговину на велико металним и неметалним отпацама и остацима намењеним за рециклажу, укључујући сакупљање, сортирање, одвајање и расклапање коришћене робе (као што су аутомобили) ради добијања употребљивих делова; паковање и препакивање, складиштење и испоруку, али без стварног процеса прераде
- трговину на велико старим папиром
- демонтажу аутомобила, рачунара, телевизора и остале опреме за добијање и препродају употребљивих делова

Не обухвата:

- сакупљање и обрађивање индустријског и комуналног отпада (из домаћинства и индустрије), дел. 38.1
- обрађивање отпада, и то не ради даље употребе у индустријском производном процесу, већ у циљу одлагања, дел. 38.2
- прерађивање отпадака и остатака у секундарне сировине када се захтева прави процес трансформације (секундарне сировине које настају из тог процеса подесне су за директну употребу у индустријском производном процесу, али не представљају коначан производ), дел. 38.3
- демонтирање аутомобила, рачунара, телевизора и остале опреме намењене за рециклирање, дел. 38.31
- механичко пресовање старих аутомобила, дел. 38.32
- резање бродова, дел. 38.31
- трговину на мало коришћеним производима, дел. 47.79

46.9 Неспецијализована трговина на велико

46.90 Неспецијализована трговина на велико

Обухвата:

- трговину на велико различитом робом, без посебне специјализације

47

Трговина на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима

Обухвата препродају (продају без прераде) нових и коришћених производа, углавном за личну употребу и потрошњу у домаћинству, у продавницама, робним кућама, на тезгама, преко поште, преко уличних продаваца, аквизитера, потрошачких задруга и сл.

Трговина на мало најпре се разврстава према врсти продајног објекта (Трговина на мало у продавницама: гране 47.1-47.7; Трговина на мало изван продавница: гране 47.8 и 47.9). Трговина на мало у продавницама обухвата продају на мало коришћене робе (група 47.79). Код продаје на мало у продавницама разликује се специјализована продаја на мало (гране 47.2-47.7) и неспецијализована продаја на мало (грана 47.1).

Наведене делатности даље су разврстане према врсти производа који се продају.

Продаја изван продавница дели се према облику продаје: продаја на тезгама и пијацама (грана 47.8) и остала продаја ван продавница, нпр. преко поште, интернета, од врата до врата, посредством аутомата за продају и сл. (грана 47.9).

Роба која се продаје у овој области ограничена је на такозвану робу широке потрошње или робу која се продаје на мало; не укључује се роба која се обично не продаје у малопродаји, нпр. жито, руде, индустријске машине, опрема и др. Овде спада и продаја на мало робе намењене становништву – изложена роба (као што су рачунари, канцеларијска опрема, боје, дрвна грађа), иако она не мора бити коришћена за личну употребу или употребу у домаћинству. Манипулације које су уобичајене у трговини не утичу на основни карактер робе и могу обухватити, на пример, сортирање, раздвајање, мешање и паковање.

Обухвата и:

- трговину на мало преко комисионара
- делатност аукцијских кућа код продаје на мало

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- трговину сопственим пољопривредним производима коју обављају пољопривредни произвођачи, дел. 01
- производњу и продају робе која се обично разврстава као производња у дел. 10-32
- продају моторних возила и мотоцикала и њихових делова, дел. 45
- трговину житарицама, махунастим зрневљем, рудама, сировом нафтом, индустријским хемикалијама, гвожђем, челиком, индустријским машинама и опремом, дел. 46
- продају хране и пића у угоститељским објектима и продају хране за понети, дел. 56
- изнајмљивање и лизинг предмета за личну употребу и за употребу у домаћинству, дел. 77.2

47.1 Трговина на мало у неспецијализованим продавницама

Обухвата трговину на мало различитим производима у неспецијализованим продавницама као што су нпр. супермаркети и робне куће.

47.11 Трговина на мало у неспецијализованим продавницама, претежно храном, пићима и дуваном

Обухвата:

- трговину на мало разноврсном робом, претежно храном, пићима или дуваном:
- * делатност продавница мешовите робе у којима се, поред хране, пића и дувана као главних производа, продају и разни други производи као што су одећа, намештај, кућни апарати, метална роба, козметика и др.

47.19 Остала трговина на мало у неспецијализованим продавницама

Обухвата:

- трговину на мало разноврсном робом међу којом не преовлађују храна, пића и дуван
- делатност робних кућа које се баве општом продајом разноврсних производа, укључујући одећу, намештај, кућне апарате, металну робу, козметику, накит, играчке, спортску опрему и др.

47.2 Трговина на мало храном, пићима и дуваном у специјализованим продавницама

47.21 Трговина на мало воћем и поврћем у специјализованим продавницама

Обухвата:

- трговину на мало свежим воћем и поврћем
- трговину на мало конзервисаним воћем и поврћем

47.22 Трговина на мало месом и производима од меса у специјализованим продавницама

Обухвата:

- трговину на мало месом и месним производима (укључујући и живинско месо)

47.23 Трговина на мало рибом, љускарима и мекушцима у специјализованим продавницама

Обухвата:

- трговину на мало рибом, плодовима мора и производима добијеним од њих

47.24 Трговина на мало хлебом, тестенином, колачима и слаткишима у специјализованим продавницама

47.25 Трговина на мало пићима у специјализованим продавницама

Обухвата:

- трговину на мало алкохолним и безалкохолним пићима у специјализованим продавницама (која се не конзумирају на лицу места)

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

47.26 Трговина на мало производима од дувана у специјализованим продавницама

Обухвата:

- трговину на мало дуваном и производима од дувана у специјализованим продавницама

47.29 Остала трговина на мало храном у специјализованим продавницама

Обухвата:

- продају на мало млечних производа и јаја
- продају на мало осталих прехранбених производа, на другом месту непоменутих

47.3 Трговина на мало моторним горивима у специјализованим продавницама

47.30 Трговина на мало моторним горивима у специјализованим продавницама

Обухвата:

- трговину на мало горивима за моторна возила и мотоцикле
- трговину на мало производима за подмазивање и клађење моторних возила

Не обухвата:

- трговину на велико горивима, дел. 46.71
- трговину на мало течним нафтним гасом за грејање или кување у домаћинствима, дел. 47.78

47.4 Трговина на мало информационо-комуникационом опремом у специјализованим продавницама

Обухвата продају на мало информационе и комуникационе опреме (*ICT*) као што су рачунари и периферна опрема, телекомуникациона опрема и електроника за широку потрошњу, у специјализованим продавницама.

47.41 Трговина на мало рачунарима, периферним јединицама и софтвером у специјализованим продавницама

Обухвата:

- продају на мало у специјализованим продавницама:
- * рачунара и периферне опреме
- * конзола за видео-игре
- * посебно израђеног софтвера, укључујући видео-игре

Не обухвата:

- трговину на мало неснимљеним тракама и дисковима, дел. 47.63

47.42 Трговина на мало телекомуникационом опремом у специјализованим продавницама

47.43 Трговина на мало аудио и видео опремом у специјализованим продавницама

Обухвата:

- продају на мало радијске и телевизијске опреме
- продају на мало аудио и видео опреме
- продају на мало уређаја за репродукцију и снимање *CD*-ова, *DVD*-ова и др.

Не обухвата:

- продају на мало грамофонских плоча, снимљених магнетофонских и видео трака, ласерских и сличних плоча и касета, дел. 47.63

47.5 Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у специјализованим продавницама

Обухвата трговину на мало опремом за домаћинство, нпр. текстилом, металном робом, теписима, електричним апаратима, намештајем и др., у специјализованим продавницама.

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

47.51 Трговина на мало текстилом у специјализованим продавницама

Обухвата продају на мало:

- тканина
- предива за плетење
- основних материјала за израду покривача, таписерија и веза
- шиваћег прибора, игала, конца и сл.
- текстила

Не обухвата:

- трговину на мало одећом, дел. 47.71

47.52 Трговина на мало металном робом, бојама и стаклом у специјализованим продавницама

Обухвата продају на мало:

- металне робе
- боја, премаза и лакова
- равног стакла
- осталог грађевинског материјала као што су опека и цреп, дрво, санитарна опрема и др.
- материјала и опреме за активности типа „уради сам“

47.53 Трговина на мало теписима, зидним и подним облогама у специјализованим продавницама

Обухвата продају на мало:

- тепиха и подних облога
- завеса и мрежних завеса
- зидних тапета и подних облога

Не обухвата:

- специјализовану трговину на мало облогама од плуте намењеним за под, дел. 47.52

47.54 Трговина на мало електричним апаратима за домаћинство у специјализованим продавницама

Не обухвата:

- продају на мало аудио и видео апарата, дел. 47.43

47.59 Трговина на мало намештајем, опремом за осветљење и осталим предметима за домаћинство у специјализованим продавницама

Обухвата продају на мало:

- намештаја за домаћинство
- предмета за осветљење
- прибора за домаћинство, прибора за јело, грнчарских предмета од глине и керамике, предмета од стакла и порцулана и др.
- предмета од дрвета, плуте и прућа
- неелектричних апарата и опреме за домаћинство
- музичких инструмената и нотног материјала
- електричних система за обезбеђење са алармом, као што су уређаји за закључавање, касе и сефови, без услуга уградње и одржавања
- предмета и опреме за домаћинство на другом месту споменутих

Не обухвата:

- трговину на мало старинама, дел. 47.79

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

47.6 Трговина на мало предметима за културу и рекреацију у специјализованим продавницама

Обухвата трговину на мало предметима за културу и рекреацију у специјализованим продавницама, нпр. књигама, новинама, музичким и видео записима, спортском опремом, играма и играчкама.

47.61 Трговина на мало књигама у специјализованим продавницама

Обухвата продају на мало:
- књига из свих области

Не обухвата:
- трговину на мало коришћеним или раритетним књигама у антикварницама, дел. 47.79

47.62 Трговина на мало новинама и канцеларијским материјалом у специјализованим продавницама

Обухвата и продају на мало:
- прибора за писање: оловака, пенкала, спајалица, папира и сл.

47.63 Трговина на мало музичким и видео записима у специјализованим продавницама

Обухвата продају на мало:
- снимљених музичких записа, аудио-касета, компакт-дискова и касета
- видео-трака и дигиталних видео-записа

47.64 Трговина на мало спортском опремом у специјализованим продавницама

Обухвата продају на мало:
- спортске опреме, прибора за риболов, опреме за камповање, чамаца и бицикала

47.65 Трговина на мало играма и играчкама у специјализованим продавницама

Обухвата продају на мало:
- игара и играчака од било ког материјала

Не обухвата:
- трговину на мало видео-конзолама, дел. 47.41
- трговину на мало софтвером, укључујући видео-игре, дел. 47.41

47.7 Трговина на мало осталом робом у специјализованим продавницама

Обухвата продају на мало у специјализованим продавницама производа који нису разврстани на другом месту, као што су одећа, обућа, предмети од коже, фармацеутски артикли, медицинска помагала, сатови, сувенири, материјали за чишћење, оружје, цвеће, кућни љубимци и остало. Укључује и продају на мало коришћених предмета у специјализованим продавницама.

47.71 Трговина на мало одећом у специјализованим продавницама

Обухвата продају на мало:
- одевних предмета
- предмета од крзна
- одевне галантерије као што су рукавице, кравате, нараменице и др.

Не обухвата:
- трговину на мало текстилом, дел. 47.51

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

47.72 Трговина на мало обућом и предметима од коже у специјализованим продавницама

Обухвата продају на мало:

- обуће
- предмета од коже
- предмета за путовање направљених од коже и вештачке коже

Не обухвата:

- трговину на мало специјалном спортском обућом од коже, нпр. скијашком обућом, дел. 47.64

47.73 Трговина на мало фармацевтским производима у специјализованим продавницама – апотекама

Обухвата продају на мало:

- фармацевтских производа

47.74 Трговина на мало медицинским и ортопедским помагалима у специјализованим продавницама

47.75 Трговина на мало козметичким и тоалетним производима у специјализованим продавницама

Обухвата продају на мало:

- парфимеријских, козметичких и тоалетних производа

47.76 Трговина на мало цвећем, садницама, семењем, ђубривима, кућним љубимцима и храном за кућне љубимце у специјализованим продавницама

47.77 Трговина на мало сатовима и накитом у специјализованим продавницама

47.78 Остала трговина на мало новим производима у специјализованим продавницама

Обухвата:

- продају на мало фотографске и оптичке опреме и опреме за прецизна мерења
- делатност оптичара
- продају на мало сувенира, рукотворина, религијских предмета и сл.
- делатност комерцијалних уметничких галерија
- продају уља за ложење, плина у боцама, угља и дрва за огрев
- продају оружја и муниције
- продају поштанских марака и новчића (нумизматика)
- малопродајне услуге уметничких галерија
- продају непрехрамбених производа на другом месту непоменутих

47.79 Трговина на мало половном робом у продавницама

Обухвата:

- продају половних књига
- продају остале половне робе
- продају антиквитета (старина)
- делатност аукцијских кућа у оквиру продаје на мало

Не обухвата:

- трговину на мало половним моторним возилима, дел. 45.1
- аукције преко интернета и друге аукције изван продавница (на мало), дел. 47.91 и 47.99
- делатности залагаоница, дел. 64.92

47.8 Трговина на мало на тезгама и пијацама

Обухвата трговину на мало новим или половним производима било које врсте која се одвија на покретним тезгама, поред јавних путева или на организованој пијаци.

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

47.81 Трговина на мало храном, пићима и дуванским производима на тезгама и пијацама

Не обухвата:

- продају јела припремљених за непосредно конзумирање (покретни продајни објекти, тезге), дел. 56.10

47.82 Трговина на мало текстилом, одећом и обућом на тезгама и пијацама

47.89 Трговина на мало осталом робом на тезгама и пијацама

Обухвата трговину на мало:

- осталом робом на тезгама и пијацама:
  - * теписима и подним прекривачима
  - * књигама
  - * играчкама и игрицама
  - * апаратима за домаћинство и електроником за широку потрошњу
  - * музичким и видео записима

47.9 Трговина на мало ван продавница, тезги и пијаца

Обухвата трговину на мало посредством поште, преко интернета, трговину од врата до врата, продају преко аутомата итд.

47.91 Трговина на мало посредством поште или преко интернета

Ова група обухвата делатности трговине на мало преко поште или интернета, тј. делатности трговине на мало где купац на основу огласа, каталога, информација које се могу добити на веб сајту, узорака или било ког другог средства оглашавања бира које ће производе купити и поручује их преко поште, интернета (обично на посебне начине које веб сајт предвиђа) или телефоном. Купљени производи могу бити непосредно преузети са интернета или физички испоручени купцу.

Обухвата:

- трговину на мало робом било које врсте посредством поште
- трговину на мало робом било које врсте посредством интернета
- директну продају преко телевизије, радија или телефона
- интернет аукције у оквиру трговине на мало

Не обухвата:

- трговину на мало моторним возилима, њиховим деловима и прибором за њих преко интернета, дел. 45.1 и 45.3
- трговину на мало мотоциклима, њиховим деловима и прибором за њих преко интернета, дел. 45.4

47.99 Остала трговина на мало изван продавница, тезги и пијаца

Обухвата трговину на мало:

- било којим производима на начин који није на другом месту обухваћен:
  - * продаја преко лица која купцу долазе на врата
  - * продаја преко аутомата
  - директна продаја горива (уље за ложење, огревно дрво итд.) које се испоручује на адресу купца
  - продаја преко путујућих продаваца
  - трговина на мало преко аукцијских кућа, изван продавница (осим интернета)

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР Н

САОБРАЋАЈ И СКЛАДИШТЕЊЕ

Обухвата пружање услуга превоза путника и терета у железничком, цевоводном и друмском саобраћају, саобраћају унутрашњим пловним путевима и ваздушном саобраћају, редовном или ванредном, пружање услуга у пратећим делатностима (попут услуга на терминалима и паркинзима), затим складиштење, манипулисање теретом итд.

Обухвата и издавање саобраћајних средстава у најам, с возачем или оператером. Обухвата и поштанску и курирску делатност.

Не обухвата:

- велике поправке или реконструкције саобраћајних средстава, осим моторних возила, дел. 33.1
- изградњу, одржавање и поправљање путева, железничких пруга, лука, пристаништа и аеродрома, дел. 42
- одржавање и поправљање моторних возила, дел. 45.20
- изнајмљивање саобраћајних средстава без возача или оператера, дел. 77.1 и 77.3

49

Копнени саобраћај и цевоводни транспорт

Обухвата превоз путника и терета друмом и пругом, као и транспорт терета цевоводима.

49.1 Железнички превоз путника, даљински и регионални

49.10 Железнички превоз путника, даљински и регионални

Обухвата:

- превоз путника коришћењем железничких возних средстава између два града на дужим растојањима
- превоз путника коришћењем железничких возних средстава на подручју једног региона
- превоз путника колима за спавање или ручавање као саставног дела пословања превозника

Не обухвата:

- превоз путника у градском и приградском превозу, дел. 49.31
- делатност путничких терминала, дел. 52.21
- активности у вези са железничком инфраструктуром; активности као што су мењање колосека и ранжирање, дел. 52.21
- превоз путника колима за спавање или ручавање која нису саставни део пословања превозника, дел. 55.90 и 56.10

49.2 Железнички превоз терета

49.20 Железнички превоз терета

Обухвата:

- превоз терета на јавној железничкој инфраструктури и на индустријској железници
- комбиновани превоз товарне јединице железницом, где се почетни или завршни део превозног пута обавља на кратком растојању друмским транспортом

Не обухвата:

- складиштење, дел. 52.10
- рад објеката и опреме на терминалу, дел. 52.21
- активности у вези са железничком инфраструктуром; активности као што су мењање колосека и ранжирање, дел. 52.21.
- манипулисање теретом, дел. 52.24

49.3 Остали копнени превоз путника

Обухвата све остале активности у вези с копненим превозом путника, изузев превоза путника железницом. Међутим, овде је сврстан железнички превоз који се сматра градским односно приградским превозом.

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

49.31 Градски и приградски копнени превоз путника

Обухвата:

- копнени превоз путника градским и приградским транспортним системима
- превоз до и од аеродрома и других путничких терминала

Овде се могу укључити и различити начини превоза као што су аутобуски, трамвајски, тролејбуски, превоз подземном железницом, превоз надземном железницом итд. Овај превоз се врши на редовним релацијама, према утврђеном реду вожње, што подразумева укрцавање и искрцавање путника на одређеним станицама.

Обухвата:

- превоз успињачама, жичарама итд., ако су део система градског или приградског саобраћаја
- превоз од града до аеродрома и од града до железничких станица

Не обухвата:

- даљински превоз путника железницом, дел. 49.10

49.32 Такси превоз

Обухвата:

- такси превоз
- остало изнајмљивање путничких возила с возачем

49.39 Остали превоз путника у копненом саобраћају

Обухвата:

- остали превоз путника друмом:
- * редовни аутобуски међумесни превоз
- * ванредни превоз (чартер-превоз), нпр. у сврхе екскурзије, и остале повремене услуге превоза
- * превоз путника у оквиру простора који припада аеродрому
- превоз успињачама, жичарама и ски-лифтовима ако нису део система градског или приградског саобраћаја
- превоз школским аутобусима и аутобусима за превоз запослених
- превоз путника возилима која вуку животиње

Не обухвата:

- превоз колима хитне медицинске помоћи, дел. 86.90

49.4 Друмски превоз терета и услуге пресељења

Обухвата све активности у вези са копненим превозом терета, осим превоза терета железничким саобраћајем.

49.41 Друмски превоз терета

Обухвата:

- све активности у вези с превозом терета друмом:
- * превоз трупаца
- * превоз животиња
- * превоз расхлађеног терета
- * превоз тешког терета
- * превоз расутог терета, укључујући превоз камионима и цистернама, као и сакупљање млека с фарми
- * превоз аутомобила
- * превоз отпада и отпадних материјала, без скупљања и одлагања
- * изнајмљивање теретног возила с возачем
- * превоз терета возилима која вуку људи или животиње

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- превоз трупаца у шуми у оквиру активности сече, дел. 02.40
- снабдевање водом помоћу камиона и цистерни, дел. 36.00
- превоз отпада као саставни део активности скупљања отпада, дел. 38.11 и 38.12
- рад терминалске опреме за руковање теретом, дел. 52.21
- паковање у циљу припрема за транспорт, дел. 52.29
- поштанске и курирске активности, дел. 53.10 и 53.20

49.42 Услуге пресељења

Обухвата:

- услуге пресељења пословних субјеката и домаћинстава друмским саобраћајем

49.5 Цевоводни транспорт

49.50 Цевоводни транспорт

Обухвата:

- пренос гаса, течности, полутечних мешавина и осталог терета цевоводима
- рад пумпних станица

Не обухвата:

- дистрибуцију природног и индустријски добијеног гаса, воде или паре, дел. 35.22, 35.30 и 36.00
- транспорт течности камионима, дел. 49.41

50

Водени саобраћај

Обухвата редован и ванредан превоз путника и терета воденим путем, као и активности које се обављају помоћу потискивача или тегљача, чамаца за екскурзије, трајекта, такси-превозника на воденим путевима, затим крстарења, обиласке итд. Иако је локација показатељ разликовања ове две врсте саобраћаја јесте тип пловила које се користе. Транспорт бродовима који се користе у поморском саобраћају сврстан је у гране 50.1 и 50.2, док је транспорт осталим бродовима сврстан у гране 50.3 и 50.4.

Не обухвата послове који се обављају у ресторанима и баровима (дел. 56.10 и 56.30) ако их обављају јединице које нису у саставу организације која се бави превозом путника и терета.

50.1 Поморски и приобални превоз путника

Обухвата превоз путника пловилима конструисаним за поморску пловидбу и пловидбу у приобалним морским водама. Такође је укључен и превоз путника нпр. на великим језерима, када се користе слични типови превозних средстава.

50.10 Поморски и приобални превоз путника

Обухвата:

- прекоморски превоз путника, као и превоз у приобалним морским водама, редован и ванредан:
  - * рад бродова за екскурзије, крстарења или обиласке
  - * рад трајекта и такси-превоз на воденим путевима
- изнајмљивање бродова с посадом у туристичке сврхе и превоз у приобалним морским водама (нпр. за рибарски излет)

Не обухвата:

- активности ресторана и барова на бродовима када их обављају самосталне јединице, дел. 56.10 и 56.30
- изнајмљивање бродова и јахти за забаву без посаде, дел. 77.21
- изнајмљивање комерцијалних бродова без посаде, дел. 77.34
- активности пловених казина, дел. 92.00

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

50.2 Поморски и приобални превоз терета

Обухвата превоз терета пловилима конструисаним за поморску пловидбу и пловидбу у приобалним морским водама. Такође је укључен превоз терета нпр. на великим језерима, када се користе слични типови превозних средстава.

50.20 Поморски и приобални превоз терета

Обухвата:

- прекоморски превоз терета, као и превоз терета у приобалним морским водама, редовни и ванредни
- превоз тегљењем или потискивањем тегљаницама и потисницама, нафтних платформи итд.
- изнајмљивање бродова с посадом за поморски превоз терета и превоз терета у приобалним морским водама

Не обухвата:

- складиштење терета, дел. 52.10
- операције у луци и остале помоћне активности као што су:
  - * пристајање, пилотажа (бродовима), превозење баржама, спасавање и др., дел. 52.22
  - * манипулисање теретом, дел. 52.24
- изнајмљивање комерцијалних бродова или чамаца без посаде, дел. 77.34

50.3 Превоз путника унутрашњим пловним путевима

Обухвата превоз путника унутрашњим пловним путевима, бродовима који нису погодни за поморски превоз.

50.30 Превоз путника унутрашњим пловним путевима

Обухвата:

- превоз путника рекама, каналима, језерима и осталим унутрашњим пловним путевима, укључујући и превоз унутар лука и пристаништа
- изнајмљивање туристичких бродова и јахти с посадом, за превоз на унутрашњим пловним путевима

Не обухвата:

- изнајмљивање бродова за забаву и јахти без посаде, за превоз на унутрашњим пловним путевима, дел. 77.21

50.4 Превоз терета унутрашњим пловним путевима

Обухвата превоз терета унутрашњим пловним путевима, пловилима која нису погодна за поморски превоз.

50.40 Превоз терета унутрашњим пловним путевима

Обухвата:

- превоз терета рекама, каналима, језерима или другим унутрашњим воденим путевима, укључујући и превоз унутар лука и пристаништа
- изнајмљивање превозних средстава (бродова) с посадом, за превоз терета унутрашњим пловним путевима

Не обухвата:

- манипулисање теретом, дел. 52.24
- изнајмљивање комерцијалних бродова или чамаца без посаде, дел. 77.34

51 Ваздушни саобраћај

Обухвата превоз путника и терета ваздушним путем или у васиони.

Не обухвата:

- третирање засејаних површина помоћу ваздухоплова, дел. 01.61
- поправљање и одржавање авиона и авионских мотора, дел. 33.16
- пружање услуга на аеродрому, дел. 52.23

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- рекламирање из ваздуха, дел. 73.11
- снимање из ваздуха, дел. 74.20

51.1 Ваздушни превоз путника

51.10 Ваздушни превоз путника

Обухвата:

- превоз путника ваздушним путем на редовним линијама, са утврђеним редом летења
- чартер-летове
- летове ради разгледања панораме
- изнајмљивање ваздухопловне опреме с посадом у сврхе превоза путника
- активности остале цивилне авијације као што су:
- * превоз путника од стране аероклубова у сврху обуке или забаве

Не обухвата:

- изнајмљивање ваздухопловне опреме без посаде, дел. 77.35

51.2 Ваздушни превоз терета и васионски саобраћај

51.21 Ваздушни превоз терета

Обухвата:

- превоз терета ваздушним путем на редовним линијама, с утврђеним редом летења
- ванредни превоз терета ваздушним путем
- изнајмљивање ваздухопловне опреме с посадом у сврхе превоза терета

51.22 Васионски саобраћај

Обухвата:

- лансирање сателита и васионских возила
- васионски превоз путника и терета

52 Складиштење и пратеће активности у саобраћају

Обухвата складиштење и пратеће активности у саобраћају као што су активности у оквиру транспортне инфраструктуре (нпр. аеродрома, лука, тунела, мостова итд.), активности транспортних агенција и манипулисање робом.

52.1 Складиштење

52.10 Складиштење

Обухвата:

- рад складишних и стоваришних објеката за све врсте терета, као што су:
- * силоси за житарице, стоваришта за различите терете, стоваришта-хладњаче и др.
- складиштење и чување робе у слободним царинским зонама (страним трговинским зонама)
- тренутно замрзавање у сврхе складиштења

Не обухвата:

- паркиралишта за моторна возила, дел. 52.21
- рад објеката и опреме за самостално складиштење и чување
- изнајмљивање слободног простора, дел. 68.20

52.2 Пратеће активности у саобраћају

Обухвата активности којима се прати и подржава превоз путника и терета, као што су оне у оквиру делова транспортне инфраструктуре, или манипулацију робом непосредно пре или после обављеног превоза или између појединих етапа превоза. Обухвата рад и одржавање свих транспортних објеката и опреме.

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

52.21 Услугне делатности у копненом саобраћају

Обухвата:

- активности у вези с копненим превозом путника, животиња или терета:
- * рад објеката и опреме на терминалима, као што су железничке и аутобуске станице и станице за манипулисање теретом
- * управљање железничком инфраструктуром (одржавање, организовање и регулисање железничког саобраћаја и обезбеђење приступа и коришћења јавне железничке инфраструктуре)
- * пратеће активности у вези с коришћењем (наплата и одржавање) путева, мостова, тунела, паркиралишта или гаража, паркиралишта за бицикле, зимског смештаја приколица и др.
- мењање колосека (скретање) и ранжирање
- вучу возила и помоћ на путу
- претварање гаса у течност у сврху превоза

Не обухвата:

- манипулацију теретом, дел. 52.24

52.22 Услугне делатности у воденом саобраћају

Обухвата:

- активности у вези с превозом путника, животиња или терета у воденом саобраћају:
- * рад објеката и опреме на терминалима као што су луке и пристаништа
- * рад водених преводница и др.
- * навигацију, пилотажу и пристајање
- * спасавање, превозење тегљаницама и потисницама и др.
- * рад светионика

Не обухвата:

- манипулацију теретом, дел. 52.24
- рад марина, дел. 93.29

52.23 Услугне делатности у ваздушном саобраћају

Обухвата:

- активности у вези с превозом путника, животиња или робе ваздушним путем:
- * рад терминалских објеката као што су аеродромски терминали и др.
- * контролу аеродрома и ваздушног саобраћаја
- * рад земаљске службе на аеродромима и др.
- противпожарну заштиту и одбрану на аеродромима

Не обухвата:

- манипулацију теретом, дел. 52.24
- делатност школа за летење, дел. 85.32 и 85.53

52.24 Манипулација теретом

Обухвата:

- утовар и истовар терета или пртљага путника без обзира на врсту саобраћајног средства којим је превоз извршен
- утовар у бродове и истовар из њих
- утовар у теретне железничке вагоне и истовар из њих

Не обухвата:

- рад станичних објеката, дел. 52.21-52.23

52.29 Остале пратеће делатности у саобраћају

Обухвата:

- послове шпедиције
- организовање превоза железничким, друмским, поморским или ваздушним путевима
- организовање групних и индивидуалних пошиљки (укључујући преузимање и испоручивање, као и груписање пошиљки)
- издавање и прибављање транспортних докумената и товарних листова
- послове царинских заступника

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- послове поморских и авио-шпедитера
- брокерске послове за бродски и авионски простор
- руковање теретом, нпр. привремено паковање само у сврхе заштите робе током транзита, препакивање, узимање узорака и мерење тежине робе

Не обухвата:

- курирске активности, дел. 53.20
- осигурање саобраћајних средстава, дел. 65.12
- делатност путничких агенција, дел. 79.11
- делатност организатора путовања, дел. 79.12
- помоћне туристичке активности, дел. 79.90

53

Поштанске активности

Обухвата поштанске активности јавног и комерцијалног сервиса, као што су пријем, пренос (прерада и превоз) и уручење поштанских пошиљака (писмоносних пошиљака и пакета), под различитим условима пружања услуга.

Поштанске активности укључују и курирске, експресне, хибридне, убрзане, директне и др. поштанске услуге.

53.1

Поштанске активности јавног сервиса

53.10 Поштанске активности јавног сервиса

Поштанске активности јавног сервиса су активности оператора који раде под јединственим услужним системом у оквиру једног или више одређених давалаца услуга.

Активности подразумевају да при обављању поштанских услуга, поштански оператори користе поштанску мрежу, јединице поштанске мреже, прерадне центре, обављају превоз пошиљка према утврђеној путањи, прикупљају и уручују поштанске пошиљке.

Могу се уручити/исплатити поштанске пошиљке, нпр. писмоносне пошиљке (писма, дописнице, штампане ствари, упутнице и др.) и пакети, адресована роба или документи.

Овде су укључене и друге услуге неопходне за подржавање јединственог услужног система:

- прикупљање поштанских пошиљака из поштанских сандучића, јединица поштанске мреже, посредством овлашћеног лица, у пословним просторијама корисника или електронским путем.
- пријем, прерада, превоз и уручење (достава или испорука), унутрашњих и међународних поштанских пошиљака које обављају јединице изван оквира јединственог услужног система, у пружању услуга може бити укључено једно или више саобраћајних средстава приватног или јавног превоза.
- пријем, пренос и исплату новчане упутнице

Не обухвата:

- пословање поштанских штедионица и остало финансијско пословање које обавља пошта, осим упутничког промета, дел. 64.19

53.2

Поштанске активности комерцијалног сервиса

53.20 Поштанске активности комерцијалног сервиса

Обухвата услуге које подразумевају посебне захтеве у погледу начина (курирске, експресне, убрзане, хибридне и др.) и квалитета преноса:

- пријем, прерада превоз и уручење унутрашњих и међународних поштанских пошиљака које обављају јединице изван оквира јединственог услужног система. У пружању услуга може бити укључена једна врста саобраћајног средства приватног/јавног превоза или више њих.

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР I

УСЛУГЕ СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ

Сектор обухвата пружање услуге смештаја за краћи боравак посетилаца и других путника, као и припремање комплетних оброка и пића за непосредно конзумирање. Обим и врста допунских услуга у овом сектору могу се у великој мери разликовати.

Не обухвата смештај на дужи период, у својству основног пребивалишта, који је сврстан у оквиру делатности у вези с некретнинама (сектор L). Такође је искључено припремање хране и пића који нису намењени за непосредно конзумирање или се продају путем независних дистрибутивних канала, тј. преко трговине на велико или трговине на мало. Припремање односно продаја овакве хране сврстани су у делатност прерађивачке индустрије (сектор C).

55

Смештај

Област обухвата пружање услуге смештаја за краћи боравак посетилаца и других путника. Укључује и пружање услуге смештаја на дужи период студентима, ђацима, радницима и др. Поједине смештајне јединице могу нудити само смештај, док друге нуде комбинацију услуга смештаја, исхране и/или услуга рекреације.

Не обухвата услуге смештаја на дуже време, у својству основног пребивалишта, у објектима као што су апартмани изнајмљени (по правилу) на месечној или годишњој основи, које су сврстане у оквиру делатности у вези с некретнинама (сектор L).

55.1 Хотели и сличан смештај

55.10 Хотели и сличан смештај

Обухвата пружање услуге смештаја, по правилу на дневној или недељној основи, пре свега за краћи боравак посетилаца. Такође обухвата смештај у опремљеним собама или апартманима. Под услугама смештаја овде се подразумевају дневно чишћење соба и спремање кревета. Асортиман додатних услуга може садржати и услуге припремања и послуживања хране и пића, паркирање, прање рубља, коришћење базена, вежбаоница, објеката за рекреацију, одржавање конференција, конгреса, конвенција и сл.

Обухвата услуге смештаја у:

- хотелима
- туристичким насељима
- мотелима
- сеоским туристичким домаћинствима
- објектима домаће радиности
- други објекти за смештај туриста

Не обухвата:

- услуге смештаја у кућама и намештеним или ненамештеним становима или апартманима за дужи боравак, закупљеним, по правилу, на месечној или годишњој основи, дел. 68

55.2 Одмаралишта и слични објекти за краћи боравак

55.20 Одмаралишта и слични објекти за краћи боравак

Обухвата услуге смештаја за краћи боравак, по правилу на дневној или недељној основи. Посетиоцима је на располагању простор намењен за самостално коришћење, који се састоји од комплетно опремљених соба, или простора за боравак/ручавање и спавање, са уређајима за кување или потпуно опремљеном кухињом. То могу бити апартмани или станови у мањим, издвојеним вишеспратним зградама, у бунгаловима, колибама, кућама за одмор или насељима и сл. Додатне услуге, уколико се уопште пружају, минималне су.

Обухвата смештај у:

- дечијим, ученичким и студентским одмаралиштима
- апартманима и бунгаловима
- сеоским кућама, брвнарима, без услуге одржавања
- омладинским хотелима и планинарским домовима

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- услуге смештаја за краћи боравак у хотелима и сличан смештај, дел. 55.10
- давање кућа и намештених или ненамештених станова или апартмана у закуп, ради дужег боравака, по правилу на основу месечног или годишњег закупа, дел. 68

55.3 Делатност кампова, ауто-кампова и кампова за туристичке приколице

55.30 Делатност кампова, ауто-кампова и кампова за туристичке приколице

Обухвата:

- услуге смештаја за краћи боравак посетилаца у камповима, камповима за туристичке приколице, рекреативним и камповима за лов и риболов
- издавање простора и објеката за возила за рекреацију
- услуге смештаја у заштићеним склоништима или на отвореном простору (бивак) намењеном за постављање шатора и/или врећа за спавање

Не обухвата:

- услуге смештаја за краћи боравак у планинарским домовима, брвнарама и хостелима, дел. 55.20

55.9 Остали смештај

55.90 Остали смештај

Обухвата услуге привременог смештаја или смештаја на дужи рок ђацима и студентима. Ђацима се обезбеђују услуге смештаја, исхране и васпитни рад, а студентима смештај и исхрана.

Обухвата:

- студентске и ђачке домове
- радничке хостеле
- железничке вагоне за спавање

56

Делатност припремања и послуживања хране и пића

Обухвата припремање комплетних оброка и пића за конзумирање на лицу места, било у традиционалним ресторанима, ресторанима са самопослуживањем или ресторанима са услугом „за понети, у сталним или покретним киосцима, са седиштима или без њих. Одлучујући критеријум за разврставање јесу оброци који се нуде (спремни су за конзумирање на лицу места), а не врста објекта у којима се нуде.

Не обухвата се производња оброка који нису подесни или нису предвиђени за конзумирање на лицу места, као ни производња хране која се не сматра obroком (дел. 10 и дел. 11).

Такође се не обухвата продаја хране припремљене на другом месту, која се не сматра obroком или није припремљена за конзумирање на лицу места (сектор G).

56.1 Делатности ресторана и покретних угоститељских објекта

56.10 Делатности ресторана и покретних угоститељских објекта

Обухвата припремање и сервирање хране гостима било да бивају послужени за столом или да се сами послужују изложеним јелима, било да обедују припремљене оброке у објекту, да их носе са собом или да им се они достављају. Укључено је и припремање и послуживање хране за непосредно конзумирање из моторних и осталих возила.

Обухвата активности:

- ресторана
- кафетерија
- ресторана брзе хране
- ресторана са услугом „за понети“
- покретних колица за продају сладоледа
- покретних колица са храном

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- припремања хране на пијачним тезгама
- ресторана и барова повезаних са саобраћајем када их обављају одвојене јединице

Не обухвата:

- продају хране посредством аутомата, дел. 47.99
- припремање и достављање хране на основу концесије, дел. 56.29

56.2 Кетеринг и остале услуге припремања и послуживања хране

Обухвата припремање и послуживање хране током посебних прилика, или у одређеном периоду, на основу концесије, нпр. у спортским и сличним објектима.

56.21 Кетеринг

Обухвата пружање услуга припремања и послуживања хране на основу уговорних аранжмана са потрошачима и на локацији назначеној од стране потрошача, и то за одређене прилике.

Не обухвата:

- производњу лако кварљиве хране намењене за препродају, дел. 10.89
- трговину на мало лако кварљивом храном, дел. 47

56.29 Остале услуге припремања и послуживања хране

Обухвата пружање услуга припремања и достављања хране на основу уговорних аранжмана са потрошачима, за одређени период. Такође укључује и припремање и достављање хране на основу концесије, у спортским и сличним објектима. Храна се обично припрема у централној јединици.

Обухвата:

- припремање и достављање obroka на основу уговора (нпр. за предузећа која се баве саобраћајем)
- припремање и достављање хране на основу концесије, у спортским и сличним објектима
- пословање кантина и кафетерија (нпр. у фабрикама, установама, болницама или школама) на основу уговора

Не обухвата:

- производњу лако кварљиве хране намењене за препродају, дел. 10.89
- трговину на мало лако кварљивом храном, дел. 47

56.3 Услуге припремања и послуживања пића

56.30 Услуге припремања и послуживања пића

Обухвата припремање и послуживање пића за конзумирање на лицу места:

- у баровима
- у тавернама
- у коктел салонима
- у дискотекама
- у пивницама
- у кафићима
- продају пића са специјализованих возила

Не обухвата:

- препродају пакованих/припремљених пића, дел. 47
- продају пића посредством аутомата, дел. 47.99
- пословање дискотека и простора за игру без послуживања пића, дел. 93.29

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР Ј

ИНФОРМИСАЊЕ И КОМУНИКАЦИЈЕ

Обухвата производњу и дистрибуцију информација и културних садржаја. Обезбеђује средства за пренос или дистрибуцију ових производа, као и података или комуникација. Обухвата делатност информационе технологије и обраде података и пружање осталих информационих услуга.

Главне компоненте овог сектора јесу издавачка делатност (област 58), укључујући издавање софтвера, снимање филмова и звука (област 59), емитовање и производња радио и ТВ програма (област 60), телекомуникационе активности (област 61), информационо-технолошка делатност (област 62) и друге информационе услуге (област 63).

Издаваштво је објављивање публикација ради њиховог ширења (дистрибуције већем броју корисника)

Обухваћени су сви могући облици издаваштва (штампано издаваштво, у електронском или аудио облику, на интернету, мултимедијални производи као што су приручници на компакт-дискovima (*CD-ROM*) и др.).

Активности повезане с производњом и дистрибуцијом ТВ програма обухватају дел. 59-61, које одражавају различите фазе овог процеса. Појединачни елементи, као што су филмови, телевизијске серије и др., произведени су на бази активности наведених у области 59, док се стварање комплетног програма телевизијског канала састоји из делова наведених у области 59 или делова укључених у област 60.

У област 60 сврстано је и емитовање програма од стране произвођача. Дистрибуција комплетног телевизијског програма од треће стране, без икакве измене садржаја, укључена је у област 61. Ова дистрибуција у области 61 може бити урађена емитовањем, сателитским или кабловским системима.

58

Издавачке делатности

Обухвата издавање књига, брошура, проспеката, речника, енциклопедија, атласа, мапа и карата; издавање новина, часописа и периодичних часописа; именика и адресара и других публикација, као и издавање софтвера.

Издаваштво је објављивање публикација ради њиховог ширења (дистрибуције већем броју корисника)

Обухваћени су сви могући облици издаваштва (штампано издаваштво, у електронском или аудио облику, на интернету, мултимедијални производи као што су приручници на компакт-дискovima (*CD-ROM*) и др.).

Не обухвата:

- издавање филмова, видео-записа и филмова на *DVD*-овима, *CD*-овима или сличним медијима, дел. 59
- производњу матрица (мастера) ради умножавања звука, слике или текста, дел. 59
- штампање, дел. 18.11 и 18.12
- масовно умножавање снимљених медија, дел. 18.20

58.1

Издавање књига, часописа и друге издавачке делатности

Обухвата издавање књига, новина, ревија и осталих периодичних часописа, адресара и поштанских именика, као и фотографија, гравира, разгледница, календара, образаца, постера и репродукција уметничких дела. Ова дела карактерише неопходност постојања интелектуалне креативности нужне за њихов развој и обично су заштићена ауторским правима.

58.11 Издавање књига

Обухвата издавање:

- књига у штампаном или електронском облику, у аудио-запису или на интернету
- брошура, проспеката, летака и сличних публикација, укључујући издавање речника и енциклопедија
- атласа, мапа и карата
- енциклопедија на компакт-дискovima (*CD-ROM*)

Не обухвата:

- производњу глобуса, дел. 32.99
- издавање рекламног материјала, дел. 58.19
- издавање звучних и музичких записа, дел. 59.20
- производе слободних уметника, дел. 90.03

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

58.12 Издавање именика и адресара

Обухвата издавање листа података/информација (база података) заштићених у погледу облика, али не и садржаја. Ове листе могу бити издаване у штампаној или електронској форми.

Обухвата издавање:

- адресара
- телефонских именика
- осталих адресара и компилација као што су збирке закона и тумачења закона, фармацеутски компендијуми и др.

58.13 Издавање новина

Обухвата:

- издавање новина, укључујући рекламне (огласне) новине, које излазе најмање четири пута недељно; ове информације могу бити издаване у штампаној или електронској форми, укључујући и интернет издање

Не обухвата:

- активности новинских агенција, дел. 63.21

58.14 Издавање часописа и периодичних издања

Обухвата издавање:

- часописа и периодичних издања који излазе мање од четири пута недељно; ове информације могу бити издаване у штампаној или електронској форми, укључујући и интернет издање
- прегледа радијског и телевизијског програма

58.19 Остала издавачка делатност

Обухвата:

- издавање (укључујући *on-line*):
  - * каталога
  - * фотографија, гавира и разгледница
  - * честитки
  - * формулара
  - * постера и репродукција уметничких дела
  - * рекламног материјала
  - * осталог штампаног материјала
- издавање статистичких и других информација

Не обухвата:

- издавање рекламних новина, дел. 58.13
- *on-line* обезбеђивање софтвера (хостинг – смештање апликација и пружање апликативних услуга), дел. 63.11

58.2 Издавање софтвера

58.21 Издавање рачунарских игара

Обухвата:

- издавање рачунарских игара за све платформе

58.29 Издавање осталих софтвера

Обухвата:

- издавање готовог софтвера који није посебно прилагођен конкретном кориснику, укључујући превод или прилагођавање оваквог готовог софтвера за одређено тржиште, за свој рачун:
  - * оперативних система
  - * пословних и других апликација

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- умножавање софтвера, дел. 18.20
- трговину на мало готовим софтвером који није посебно прилагођен за конкретног корисника, дел. 47.41
- израду софтвера која није повезана са издавањем, укључујући превод или прилагођавање оваквог готовог софтвера за одређено тржиште, уз накнаду или по основу уговора, дел. 62.01
- *on-line* обезбеђивање софтвера (*hosting* – смештање апликација и пружање апликативних услуга), дел. 63.11

59

Кинематографска и телевизијска продукција, снимање звучних записа и издавање музичких записа

Обухвата производњу кинематографских дела намењених за јавно приказивање без обзира на носач (биоскопи, телевизија, јавни превоз и др.); постпродукцију, дистрибуцију кинематографских дела и осталих аудио-визуелних производа другим делатностима; приказивање кинематографских дела и осталих аудио-визуелних производа.

Обухвата и снимање звука, тј. производњу оригиналних (мастер) звучних записа, објављивање, промоцију и дистрибуцију и издавање музичких записа, као и услужне активности у вези са снимањем звука у студију или на другом месту.

59.1

Кинематографска и телевизијска продукција

Обухвата производњу кинематографских дела, укључујући и дигиталну дистрибуцију, намењених за јавно приказивање без обзира на носач (биоскопи, телевизија, јавни превоз и др.); постпродукцију, дистрибуцију кинематографских дела и осталих аудио-визуелних производа другим делатностима, као и њихово приказивање.

Укључује куповину и продају права на дистрибуцију кинематографских дела и осталих аудио-визуелних производа.

59.11 Производња кинематографских дела, аудио-визуелних производа и телевизијског програма

Обухвата:

- производњу кинематографска дела, телевизијског програма (телевизијских серија, документарних филмова итд.) или телевизијских реклама

Не обухвата:

- умножавање филмова (изузев копија намењених за дистрибуцију биоскопима), звучних и видео трака, умножавање мастера на *CD*-овима или *DVD*-овима, дел. 18.20
- трговину на велико снимљеним видео-тракама, *CD*-овима или *DVD*-овима, дел. 46.43
- трговину на велико празним видео-тракама и *CD*-овима, дел. 46.52
- трговину на мало видео-тракама, *CD*-овима или *DVD*-овима, дел. 47.63
- постпродукционе активности, дел. 59.12
- снимање звучних записа и снимање књига на тракама, дел. 59.20
- емитовање телевизијског програма, дел. 60.2
- стварање комплетног програма телевизијског канала, дел. 60.2
- обраду кинематографски дела, осим обраде за филмску индустрију, дел. 74.20
- активност позоришних и уметничких агената или агенција, дел. 74.90
- изнајмљивање видео-трака, *DVD*-ова, дел. 77.22
- титловање директних телевизијских преноса састанака, конференција и др., дел. 82.99
- активности самосталних уметника, цртача анимираних филмова, режисера, сценографа и техничких стручњака, дел. 90.0

59.12 Делатности које следе након фазе снимања у производњи кинематографских дела и телевизијског програма

Обухвата:

- постпродукцијско уређивање, монтажа, пренос филм/трака, израду наслова, поднаслова, одјавних шпица, израду титлова, рачунарске графике, анимације и специјалних ефеката, развијање и обраду кинематографских дела, као и активности које се обављају у филмским лабораторијама и специјалним лабораторијама за израду анимираних филмова, и делатност архива филмских исечака и кратких секвенци

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- умножавање филмова (изузев копија намењених за дистрибуцију биоскопима), звучних и видео-трака, умножавање мастера на *CD*-овима или *DVD*-овима, дел. 18.20
- трговину на велико снимљеним видео-тракама, *CD*-овима или *DVD*-овима, дел. 46.43
- трговину на велико празним видео-тракама и *CD*-овима, дел. 46.52
- трговину на мало видео-тракама, *CD*-овима или *DVD*-овима, дел. 47.63
- обраду филмова, осим обраде за филмску индустрију, дел. 74.20
- изнајмљивање видео-трака и *DVD*-ова, дел. 77.22
- активности самосталних уметника, цртача, цртача анимираних филмова, редитеља, сценографа и техничких стручњака, дел. 90.0

59.13 Дистрибуција кинематографских дела, аудио-визуелних дела и телевизијског програма

Обухвата:

- дистрибуцију кинематографских дела и осталих аудио-визуелних производа биоскопима, телевизијским станицама, мрежама и другим приказивачима
- обезбеђивање права на дистрибуцију кинематографских дела и осталих аудио-визуелних производа

Не обухвата:

- израду копија филмова и репродукцију аудио-трака, видео-трака, *CD*-ова или *DVD*-ова са оригинала, дел. 18.20
- трговину на велико снимљеним видео-тракама и *DVD*-овима, дел. 46.43
- трговину на мало снимљеним видео-тракама и *DVD*-овима, дел. 47.63

59.14 Делатност приказивања кинематографских дела

Обухвата:

- овлашћено приказивање кинематографских дела путем одговарајућим технологијама и техничких уређаја, доступног грађанима под једнаким условима у јавним просторијама, односно јавним просторима
- активности кино-клубова

59.2 Снимање и издавање звучних записа и музике

59.20 Снимање и издавање звучних записа и музике

Обухвата активности у вези с производњом оригиналних звучних записа на тракама и *CD*-овима; објављивање, промовисање и дистрибуцију звучних записа трговини на велико, трговини на мало и јавности (директно). Те активности могу бити интегрисане или неинтегрисане са производњом оригиналних записа у истој јединици. Уколико нису интегрисане, јединица која обавља те активности мора прибавити права на репродуковање и дистрибуцију оригиналних снимака.

Овде спадају и услужне активности приликом снимања звучних записа у студију или другде, укључујући продукцију раније снимљеног радио-програма (не директно).

Обухваћене су и активности у оквиру музичког издаваштва, односно активности у вези са остваривањем ауторског права на музичким делима, промоцију и коришћење тих музичких дела на радију, телевизији, у филмовима, директним преносима, штампаним и другим медијима.

Јединице које се баве тим активностима могу бити носиоци ауторског права или деловати као заступници носиоца ауторских права у његово име.

Обухвата и објављивање нотних записа и аудио-књига.

60

Програмске активности и емитовање

Обухвата израду садржаја и касније емитовање тог садржаја (радијски или телевизијски забавни програми, вести, разговори и сл.).

Такође обухвата емитовање података који чине саставни део у емитовању радијског и ТВ програма. Емитовање може бити извођено коришћењем различите технологије, преко радио-таласа, сателита, кабловске мреже или интернета.

Обухвата и производњу посебног програма намењеног одређеним циљним групама, као што су вести, спортски програм, образовни програм и програм за младе, на бази претплате или за накнаду, ради каснијег емитовања.

Не обухвата дистрибуцију кабловског и осталог програма на бази претплате, дел. 61.

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

60.1 Емитовање радио-програма

60.10 Емитовање радио-програма

Обухвата:

- емитовање звучног сигнала преко радио-станица и опреме за пренос радио-програма широј јавности, мрежи радио-станица и претплатницима
- активности радио-мрежа, тј. састављање и пренос радио-програма подружницама и претплатницима емитовањем преко радио-таласа, кабловске мреже или сателита
- радио-емитовање преко интернета (радио-станице на интернету)
- интегрисано емитовање података и радио-програма

Не обухвата:

- производњу радио-програма снимљеног на тракама, дел. 59.20

60.2 Производња и емитовање телевизијског програма

60.20 Производња и емитовање телевизијског програма

Обухвата производњу комплетног телевизијског програма једног канала на бази купљених емисија (нпр. филмови, документарне емисије итд.), сопственог произведеног програма (нпр. локалне вести, репортажа с лица места), или њихову комбинацију.

Комплетан телевизијски програм може бити емитован од стране производних јединица или произведен за пренос који обавља трећа страна, као што су кабловске мреже или провајдери програма сателитске телевизије.

Обухвата израду програма који може бити општег типа или специјализован (посебни програми као што су вести, спортски програми, образовни програми и програми за младе).

Обухваћене су активности које се односе на израду програма који се доставља корисницима бесплатно и програма за који се плаћа претплата. Укључена је и израда програма за видео-канале по захтеву.

Укључује и емитовање података интегрисано с телевизијским емитовањем.

Не обухвата:

- продукцију компоненти телевизијског програма (филмова, документарца, дијалогских емисија, реклама итд.) које нису саставни део емитовања, дел. 59.11
- састављање пакета канала и дистрибуцију тих пакета без израде програма, дел. 61

61 Телекомуникације

Обухвата активности којима се пружају телекомуникационе и сродне услуге, тј. свако емитовање, пренос или пријем порука (говор, звук, текст, слика или подаци) у виду сигнала, коришћењем жичаних, радио, оптичких или других електромагнетских система. Преносни уређаји којима се подржавају те активности могу се заснивати на једној технологији или на комбинацији више технологија. Заједничка особина ових активности јесте пренос садржаја без његовог стварања. Нивои разврставања заснивају се на врсти употребљене инфраструктуре.

У случају преноса телевизијског сигнала може бити укључено повезивање комплетних телевизијских канала (произведених у дел. 60) у програмске пакете који се затим дистрибуирају.

61.1 Кабловске телекомуникације

Обухвата активности које се односе на руковање, одржавање или омогућавање приступа уређајима за свако емитовање, пренос или пријем порука (говор, звук, текст, слика или подаци) коришћењем кабловске телекомуникационе инфраструктуре. Преносни уређаји којима се подржавају те активности могу се заснивати на једној технологији или на комбинацији више технологија.

61.10 Кабловске телекомуникације

Обухвата:

- управљање, одржавање или обезбеђивање капацитета за свако емитовање пренос или пријем порука (говор, звук, текст, слика или подаци) коришћењем кабловске телекомуникационе инфраструктуре, укључујући:

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

* управљање и одржавање преносних и комуникационих уређаја којима се обезбеђује дистрибуција сигнала до конкретне тачке, одакле се сигнал може преносити преко земаљских линија, микроталаса или комбинацијом земаљских линија и сателитских веза:

* управљање кабловским дистрибутивним системом (нпр. за дистрибуцију података и телевизијских сигнала)

- испоручивање телеграфских и других незвучних комуникација коришћењем сопствених уређаја

- куповину приступа мрежи и капацитета мреже од власника и оператора мреже и пружање телекомуникационих услуга пословним субјектима и домаћинствима коришћењем капацитета те мреже

- обезбеђивање интернет приступа од стране оператора кабловске инфраструктуре

Не обухвата:

- препродају телекомуникационих услуга, дел. 61.90

61.2 Бежичне телекомуникације

61.20 Бежичне телекомуникације

Обухвата активности које се односе на управљање, одржавање и омогућавање приступа уређајима за свако емитовање, пренос или пријем порука (говор, звук, текст, слика или подаци) коришћењем бежичне телекомуникационе инфраструктуре. Ови уређаји омогућавају вишесмеран пренос електромагнетским таласима и могу се заснивати на једној технологији или на комбинацији више технологија.

Укључене су и активности које се односе на одржавање и управљање, као и мобилних и других бежичних телекомуникационих мрежа.

Обухвата и куповину приступа и капацитета мреже од власника и оператора мреже и пружање бежичних телекомуникационих услуга (изузев сателитских) пословним субјектима и домаћинствима коришћењем овог капацитета.

Такође обезбеђује интернет приступ од стране оператора бежичне инфраструктуре.

Не обухвата препродају телекомуникационих услуга, дел. 61.90.

61.3 Сателитске телекомуникације

61.30 Сателитске телекомуникације

Обухвата управљање, одржавање и омогућавање приступа уређајима за свако емитовање, пренос или пријем порука (говор, звук, текст, слика или подаци) коришћењем сателитске телекомуникационе инфраструктуре. Укључена је и испорука корисницима визуелних, звучних и текстуалних програма примљених од кабловских мрежа или радио-мрежа, преко сателитских система.

Јединице које су сврстане у ову делатност обично не производе програме.

Обухвата и интернет приступ од стране оператора сателитске инфраструктуре.

Не обухвата препродају телекомуникационих услуга, дел. 61.90.

61.9 Остале телекомуникационе делатности

61.90 Остале телекомуникационе делатности

Обухвата:

- снабдевање специјалним телекомуникационим услугама као што су сателитско праћење, комуникационо даљинско мерење и рад радарске службе

- управљање радом сателитских терминала и уређаја оперативно повезаних с једним или више земаљских комуникационих система који могу да преносе сигнале ка сателитском систему или да их примају од сателитског система

- омогућавање мрежног приступа интернету између корисника и оператора интернет услуга, који није у власништву или који није под контролом оператора интернет услуга као што је приступ интернету

- омогућавање телефонског и интернет приступа преко слободно доступних уређаја

- пружање телекомуникационих услуга преко постојећих телефонских веза:

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- * пружање услуга конверзације преко интернета
- куповина и препродаја капацитета мреже без пружања додатних услуга

Не обухвата:

- омогућавање приступа интернету од стране оператора телекомуникационе инфраструктуре, дел. 61.10-61.30

62 Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности

Обухвата стручне активности на пољу информационе технологије: писање, модификовање, тестирање и одржавање софтвера; планирање и пројектовање рачунарских система којима се интегрише рачунарски хардвер, софтвер и комуникациона технологија; управљање рачунарским системима клијената на лицу места и/или уређајима за обраду података; остале професионалне и техничке активности које су у вези с рачунарима.

62.0 Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности

Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности.

62.01 Рачунарско програмирање

Обухвата:

- писање, мењање, тестирање, документовање и одржавање софтвера; укључује и писање програма на основу упутства корисника
- пројектовање структуре и садржаја и/или писање кода неопходног за креирање и имплементација:
  - * системског софтвера (укључујући ажурирање и *patch*-еве)
  - * апликативног софтвера (укључујући ажурирање и *patch*-еве)
  - * база података
  - * веб страница
- прилагођавање софтвера, тј. модификовање и конфигурирање постојеће апликације да би се обезбедила њена функционалност у окружењу клијентовог информационог система

Не обухвата:

- издавање софтверских пакета, дел. 58.29
- превођење или прилагођавање неподешеног софтвера за одређено тржиште, за свој рачун, дел. 58.29
- планирање и пројектовање рачунарских система који интегришу хардвер, софтвер и комуникациону технологију, чак и када обезбеђивање софтвера представља интегрални део, дел. 62.02

62.02 Консултантске делатности у области информационе технологије

Обухвата:

- планирање и пројектовање рачунарских система који интегришу хардвер, софтвер и комуникационе технологије; услуге могу обухватити и одговарајућу обуку корисника

Не обухвата:

- продају хардвера и софтвера, дел. 46.51 и 47.41
- инсталирање централних (*mainframe*) и сличних рачунара, дел. 33.20
- инсталацију персоналних рачунара, дел. 62.09
- инсталацију софтвера, опорављање након хаварије или пада рачунарског система, дел. 62.09

62.03 Управљање рачунарском опремом

Обухвата:

- обезбеђење управљања клијентовим рачунарским системом на лицу места и/или опремом за обраду података, као и пружање одговарајућих услуга подршке

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

62.09 Остале услуге информационе технологије

Обухвата друге информационо-технолошке делатности и делатности у вези са рачунарима, на другом месту непоменуто, као што су:

- услуге опоравка након хаварије или пада система (*disaster recovery*)
- инсталирање персоналних рачунара
- услуге инсталације софтвера

Не обухвата:

- монтирање централних (*mainframe*) и сличних рачунара, дел. 33.20
- рачунарско програмирање, дел. 62.01
- консултовање у вези с рачунарима, дел. 62.02
- управљање рачунарском опремом, дел. 62.03
- обрађивање података и хостинг, дел. 63.11

63 Информационе услужне делатности

Обухвата делатности портала веб претраживача, обраду података и хостинг активности, као и друге активности којима се првенствено обезбеђују информације.

63.1 Обрада података, хостинг и с тим повезане делатности; веб портали

Обухвата:

- делатност обезбеђења инфраструктуре за хостинг, услуге обраде података и с тим повезане активности, као и обезбеђење алата за претраживање и друге portale за интернет

63.11 Обрада података, хостинг и сл.

Обухвата:

- активности обезбеђења инфраструктуре за хостинг, услуге обраде података и с њима повезане активности
- специјализоване хостинг делатности као што су веб хостинг, мултимедијални сервиси или хостинг апликација, пружање апликацијских услуга, омогућавање коришћења *time-sharing* ресурса централног (*mainframe*) рачунара од стране корисника
- делатност целокупне обраде података које доставља корисник и израде специјализованих извештаја на бази података набављених од клијената, као и уношење података

Не обухвата:

- делатности у којима пружалац услуга користи рачунар као алат; оне су класификоване према природи пружених услуга

63.12 Веб портали

Обухвата:

- рад на веб сајтовима који користе претраживаче за генерисање и одржавање екстензивних база података интернет адреса и садржаја у лако претраживом облику
- рад на другим веб сајтовима који делују као портали на интернету, као што су медијски сајтови који обезбеђују периодично ажуриране садржаје

Не обухвата:

- издавање књига, новина, часописа итд. преко интернета, дел. 58
- емитовање преко интернета, дел. 60

63.9 Остале информационе услужне делатности

Обухвата:

- активности новинских агенција и пружање свих преосталих информационих услуга

Не обухвата:

- активности библиотека и архива, дел. 91.01

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

63.91 Делатности новинских агенција

Обухвата:

- делатност новинских удружења и агенција које снабдевају медије вестима, фотографијама и репортажама

Не обухвата:

- активности независних фоторепортера, дел. 74.20
- активности независних новинара, дел. 90.03

63.99 Информационе услужне делатности на другом месту непоменуте

Обухвата активности информисања на другом месту непоменуте, као што су:

- информативне услуге које се дају преко телефона а уз помоћ рачунара
- услуге тражења информација за накнаду
- услуге у вези с новинским исечцима (*press clipping*), итд.

Не обухвата:

- делатности позивних (*call*) центара, дел. 82.20

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР К

ФИНАНСИЈСКЕ ДЕЛАТНОСТИ И ДЕЛАТНОСТ ОСИГУРАЊА

Обухвата финансијске услуге, укључујући услуге осигурања, реосигурања, пензијских фондова и помоћне делатности у вршењу финансијских услуга. Такође обухвата и делатност холдинг компанија, делатност повереничких фондова (трастова), инвестиционих фондова и сличних финансијских ентитета.

64 Финансијске услуге, осим осигурања и пензијских фондова

Обухвата делатности које се односе на прибављање и редистрибуцију финансијских средстава, осим осигурања, пензијских фондова и обавезног социјалног осигурања.

64.1 Монетарно посредовање

Обухвата прибављање финансијских средстава у облику преносивих депозита, тј. фондова са фиксном номиналном вредношћу, који се прикупљају на дневној основи, и то из извора примарно нефинансијског карактера, изузимајући централну банку.

64.11 Централна банка

Обухвата:

- емисију и управљање националном валутом
- надзор и контролу понуде новца
- примање депозита који се користе за клиринг између финансијских институција
- надзор банкарског пословања
- држање девизних резерви државе
- обављање банкарских послова за државу

64.19 Остало монетарно посредовање

Обухвата примање депозита и/или блиских супститута за депозите и, с друге стране, обезбеђивање кредитних или зајмовних фондова корисницима.

Кредитирање се, поред уобичајених банкарских кредита, може јавити у различитим облицима, као што су: хипотекарни кредити, зајмови по кредитним картицама итд.

Ове делатности обављају монетарне институције, осим централне банке, као што су:

- банке
- штедионице
- кредитне задруге

Такође се обухватају услуге које пружају:

- поштанске жиро банке и поштанске штедионице
- специјализоване депозитне институције за одобравање стамбених кредита
- институције које обављају делатност упутничког промета (уплата/исплата новчаних упутница) и трансфера новца

Не обухвата:

- одобравање стамбених и других врста кредита од стране недепозитних кредитних институција, дел. 64.92
- обраду трансакција извршених путем кредитних картица, клиринг и салдирање за рачун других лица, дел. 66.19

64.2 Делатност холдинг компанија

64.20 Делатност холдинг компанија

Обухвата делатност холдинг компанија, тј. правних лица која се баве "држањем" средстава групе зависних привредних друштава (поседујући контролни ниво њиховог основног капитала) и чија претежна делатност јесте поседовање групе предузећа. Холдинг компаније које се разврставају у ову делатност не пружају ниједну другу услугу друштвима чији капитал поседују, тј. оне не обављају текуће административне и менаџерске послове зависних привредних друштава.

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- активно руковођење привредним друштвима, стратешко планирање и одлучивање у привредним друштвима, дел. 70.10

64.3 Поверенички фондови (трастови), инвестициони фондови и слични финансијски ентитети

64.30 Поверенички фондови (трастови), инвестициони фондови и слични финансијски ентитети

Обухвата правне субјекте организоване с циљем удруживања финансијских средстава којима се располаже и управља у име улагача или корисника, при чему се инвестиционо (портфолио) управљање обавља од стране специјализованих друштава за управљање фондовима. Портфолија ових фондова прилагођена су оптимизирању одређених инвестиционих карактеристика, као што су: диверсификација улагања, ризик, стопа приноса и променљивост цена. Ови ентитети остварују приходе од камата, дивиденди и остале приходе од својине, при чему имају мало запослених радника или их немају, и не обављају било коју другу привредну делатност.

Обухватају се:

- отворени инвестициони фондови
- затворени инвестициони фондови
- приватни инвестициони фондови
- поверенички фондови (трастови), оставински фондови и заступнички или поверенички рачуни којима се располаже и управља у име улагача или корисника средстава фонда у складу са условима уговора о повереништву (трасту), тестаменту или уговора о заступничком рачуну
- јединични инвестициони трастови (*unit investment trusts*) и други фондови и трастови основани с циљем увећања личне имовине улагача или оснивача

Не обухвата:

- фондове и трастове који стичу профит од производње или продаје добара и услуга (видети њихову претежну делатност)
- делатност холдинг компанија, дел. 64.20
- пензијске фондове, дел. 65.30
- управљање фондовима, тј. друштва за управљање фондовима, дел. 66.30
- задужбине, фондације и фондове непрофитног карактера основане с циљем додељивања средстава у хуманитарне, културно-уметничке, научне и сличне сврхе (додељивање награда, стипендија, бесповратне помоћи, донација и сл.), дел. 94.99

Повереничке или фидуцијарне услуге личног, административног и извршног карактера без инвестиционог (портфолио) управљања обухватају се у оквиру 66.19.

Повереничке или фидуцијарне услуге које укључују и инвестиционо (портфолио) управљање, тј. овлашћење за доношење инвестиционих одлука на основу поверених фондова, обухватају се у оквиру 66.30.

64.9 Остале финансијске услуге, осим осигурања и пензијских фондова

Обухвата остале врсте финансијских услуга, осим оних које пружају монетарне институције.

Не обухвата осигурање и пензијске фондове, дел. 65.

64.91 Финансијски лизинг

Обухвата услуге давања имовине у закуп (лизинг) када период закупа приближно покрива очекивани век трајања средства датог у закуп, при чему купац стиче суштински све користи од његове употребе и преузима све ризике који су повезани са власништвом над средством. Власништво над средством може али не мора бити пренесено на купаца по истеку закупа. Ова врста закупа покрива све или готово све трошкове коришћења изнајмљеног средства, укључујући и камату.

Не обухвата:

- оперативни лизинг, према типу изнајмљених добара, дел. 77

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

64.92 Остале услуге кредитирања

Обухвата финансијске услуге које се односе на давање зајмова од стране недепозитних институција које нису укључене у монетарно посредовање, при чему позајмљивање новчаних средстава може имати различите облике као што су: готовински кредити, хипотекарни кредити, издавање кредитних картица и сл. У ову групу разврставају се следеће врсте услуга:

- одобравање потрошачких кредита, тј. финансирање куповине добара и услуга, осим од стране банака и других монетарних институција
- финансирање међународне трговине од стране специјализованих недепозитних институција (финансирање трајних обртних средстава домаћих извозника, одобравање кредита купцима домаћих добара и услуга у иностранству, кредитирање и рефинансирање кредита домаћих извозника и други облици финансирања извоза)
- обезбеђивање дугорочних средстава економији од стране недепозитних кредитних институција чији су оснивачи привредна друштва (*Industrial banks/Industrial loan companies*, недепозитне)
- други облици позајмљивања новчаних средстава изван банкарског система
- одобравање стамбених кредита од стране специјализованих недепозитних институција
- услуге залагаоница и заложних брокера

Не обухвата:

- одобравање стамбених кредита од стране специјализованих институција које су истовремено и депозитне институције, тј. прикупљају депозите, дел. 64.19
- оперативни лизинг према типу изнајмљених добара, дел. 77
- донаторске и сличне делатности организација које се финансирају на основу чланарина, дел. 94.99

Прикупљање депозита и позајмљивање фондова из ових депозита укључује се у 64.19.

64.99 Остале непоменуте финансијске услуге, осим осигурања и пензијских фондова

Обухвата:

- остале услуге финансијског посредовања, које се првенствено односе на друге видове финансирања, осим путем одобравања кредита:
  - * факторинг
  - * услуге које се односе на свопове, опције и друге хеџинг инструменте
  - * делатност компанија за вијатичке нагодбе (откуп полиса животног осигурања)
- активности инвестирања финансијских средстава за свој рачун (примарно у власничке хартије од вредности и уделе), као што је делатност ризико (*venture*) капитал компанија, инвестиционих клубова (*ортаклука*) и сличних правних субјеката основаних с циљем удруживања финансијских средстава и њиховог инвестирања (осим путем одобравања зајмова и емисије дужничких хартија од вредности, дел. 64.92)
- услуге инвестиционог банкарства
- дилерске операције на финансијским тржиштима за сопствени рачун
- гаранцијске и сродне услуге, осим у случају стандардизованих гаранцијских шема које функционишу у складу са принципима неживотног осигурања, дел. 65.12

Не обухвата:

- финансијски лизинг, дел. 64.91
- пословање с хартијама од вредности за туђ рачун, дел. 66.12
- трговину, лизинг и давање у закуп непокретности, дел. 68
- послове наплате потраживања за рачун других лица без откупа дугова („*bill collection*“, „*debt collection*“), дел. 82.91
- донаторске и сличне делатности организација које се финансирају на основу чланарина, дел. 94.99

65

Осигурање, реосигурање и пензијски фондови, осим обавезног социјалног осигурања

Обухвата услуге осигурања путем продаје полиса животног, рентног (ануитетног) и неживотног осигурања и инвестирање прихода од премија с циљем формирања портфолија финансијских средстава који ће се користити за намирење одштетних захтева власника полиса у будућности. Укључује обезбеђење директног осигурања, као и реосигурање.

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

65.1 Осигурање

Обухвата животно осигурање са значајним елементима штедње или без њих и неживотно осигурање.

65.11 Животно осигурање

Обухвата услуге осигурања путем продаје полиса животног осигурања и рентног (ануитетног) осигурања, полиса осигурања од инвалидитета, од смрти изазване несрећним случајем и од губитка дела тела или оштећења функционалности телесних органа (са значајним елементима штедње или без њих).

65.12 Неживотно осигурање

Обухвата:

- пружање услуга осигурања, осим услуга животног осигурања:
- * од несрећа и пожара
- * здравствено осигурање
- * осигурање путника
- * осигурање имовине
- * осигурање моторних возила, бродова, авиона, транспортно осигурање
- * од новчаних губитака и од одговорности
- * стандардизоване гаранцијске шеме, на пример, кредитне гаранције, које функционишу у складу са принципима неживотног осигурања који се односе на процену ризика, формирање резерви итд.

65.2 Реосигурање

65.20 Реосигурање

Обухвата преузимање укупног ризика или дела ризика у вези са постојећом полисом осигурања иницијално издатом од стране других друштава за осигурање.

65.3 Пензијски фондови

65.30 Пензијски фондови

Обухвата правне субјекте, тј. фондове (планове или програме) организоване у циљу исплате пензија искључиво за чланове фонда или запослене улагача у пензијски фонд.

Обухвата појединачне и групне пензионе планове, планове са унапред утврђеним исплатама пензија, као и планове где се висина пензије утврђује на основу доприноса, тј. улагања чланова.

Не обухвата:

- управљање пензијским фондовима, дел. 66.30
- програме обавезног социјалног осигурања, дел. 84.30

66 Помоћне делатности у пружању финансијских услуга и осигурању

Обухвата делатности које су укључене у пружање финансијских услуга или су блиско повезане са овим услугама, али које саме по себи не представљају финансијске услуге. Подела ове делатности првенствено се врши према врсти финансијске трансакције, односно фонду којем се пружају помоћне услуге.

66.1 Помоћне делатности у пружању финансијских услуга, осим осигурања и пензијских фондова

Обухвата обезбеђивање физичког или електронског места за олакшавање куповине и продаје акција, опција, обвезница или робних записа.

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

66.11 Финансијске и робне берзе

Обухвата пословање и надзор организованих и регулисаних финансијских тржишта (осим надзора који спроводе државни органи), као што су:

- берзе за робне записе
- берзе за робне фјучерс (*futures*) уговоре
- берзе хартија од вредности
- берзе акција
- берзе за финансијске и робне опције (опцијске уговоре)

66.12 Брокерски послови с хартијама од вредности и берзанском робом

Обухвата:

- операције на финансијском тржишту за рачун других лица (на пример, услуге продајних агената за акције и јединице инвестиционих фондова)
- брокерске услуге у вези с хартијама од вредности са циљем повезивања продаваца и купаца одређеног финансијског инструмента и сродне активности
- брокерске услуге у вези с берзанском робом и робним записима
- услуге мењачница итд.

Не обухвата:

- дилерске операције на финансијским тржиштима за сопствени рачун, дел. 64.99
- инвестиционо (портфолио) управљање на бази провизије или уговорене накнаде, дел. 66.30

66.19 Остале помоћне делатности у пружању финансијских услуга, осим осигурања и пензијских фондова

Обухвата помоћне делатности у финансијском посредовању, на другом месту непоменуте:

- обраду финансијских трансакција, клиринг и салдирање, укључујући трансакције обављене кредитним картицама
- услуге инвестиционог консалтинга и друге помоћне услуге у вези са инвестиционим банкарством
- услуге хипотекарних консултаната и брокера
- услуге повереника (*trustee*), фидуцијарне и кастоди услуге на бази провизије или уговорене накнаде, без инвестиционог (портфолио) управљања
- обрада, клиринг и салдирање трансакција са хартијама од вредности (клириншке куће за хартије од вредности)

Не обухвата:

- делатност заступника (агената) и посредника (брокера) у осигурању, дел. 66.22
- инвестиционо (портфолио) управљање фондовима, тј. друштва за управљање фондовима, дел. 66.30

66.2 Помоћне делатности у осигурању и пензијским фондовима

Обухвата делатност заступника и посредника у продаји полиса осигурања и административне услуге повезане са осигурањем и пензијским фондовима, као што су: обрада одштетних захтева, ликвидација штета и посредовање у регулисању одштетних захтева (*Third Party Administration – TPA*).

66.21 Обрада одштетних захтева и процењивање ризика и штета

Обухвата пружање административних услуга осигурања као што су обрада и намирење одштетних захтева:

- обрада одштетних захтева:
  - * ликвидација штета
  - * разматрање и оцењивање ризика
  - * испитивање одштетних захтева, процена ризика и штета
  - * ликвидација хаварија у поморском осигурању и других губитака покривених осигурањем
- намирење одштетних захтева, тј. обрачун и исплата накнада из осигурања и с тим повезане активности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- процену непокретности, дел. 68.3
- процену вредности имовине за друге сврхе, дел. 74.90
- делатност приватних истражитеља, дел. 80.30

66.22 Делатност заступника и посредника у осигурању

Обухвата:

- делатност заступника (агената) осигурања и посредника (брокера) у осигурању, тј. у продаји, преговарању или давању понуда за полисе осигурања и реосигурања

66.29 Остале помоћне делатности у осигурању и пензијским фондовима

Обухвата:

- помоћне делатности које су укључене у пружање услуга осигурања и пензијских фондова или су блиско повезане са овим услугама, осим финансијског посредовања, обраде одштетних захтева и услуга заступника и посредника у осигурању:
- * административни послови у вези с оштећеним стварима и остацима оштећених ствари
- * актуарске услуге

Не обухвата:

- помоћне делатности у поморском и речном саобраћају у вези са хаваријама, 52.22

66.3 Управљање фондовима

66.30 Управљање фондовима

Обухвата услуге управљања фондовима које укључују и инвестиционо (портфолио) управљање, тј. овлашћење за доношење инвестиционих одлука на основу поверених фондова (одлука о улагању средстава фонда или траста), на бази провизије или уговорене накнаде.

Обухвата:

- управљање инвестиционим фондовима
- управљање пензијским фондовима
- управљање повереничким и другим фондовима и трастовима

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР L

ПОСЛОВАЊЕ НЕКРЕТНИНАМА

Обухвата услуге закуподаваца, агената или посредника у једној или више делатности: продаји или куповини некретнина, изнајмљивању некретнина и пружању других услуга у вези с некретнинама.

Делатност у овом сектору може се обављати с властитим или изнајмљеним некретнинама уз накнаду.

Такође укључује изградњу некретнина уз задржавање власништва над њима или давање у закуп тих некретнина.

Обухвата и управљање некретнинама.

68

Пословање некретнинама

68.1 Куповина и продаја властитих некретнина

68.10 Куповина и продаја властитих некретнина

Обухвата:

- куповину и продају властитих некретнина:
- * стамбених зграда и станова
- * нестамбених зграда, укључујући изложбене хале, складишне капацитете и тржне центре
- * земљишта
- парцелисање

Не обухвата:

- израду пројеката зграда ради продаје тих зграда, дел. 41.10
- парцелисање и опремање земљишта инфраструктуром, дел. 42.99

68.2 Изнајмљивање властитих или изнајмљених некретнина и управљање њима

68.20 Изнајмљивање властитих или изнајмљених некретнина и управљање њима

Обухвата:

- изнајмљивање властитих или изнајмљених некретнина и управљање њима, као што су:
- * стамбене зграде и станови
- * нестамбене зграде, укључујући изложбене хале и складишне капацитете
- * земљиште
- издавање кућа и станова, намештених и ненамештених, или апартмана за трајније коришћење, обично на месечној или годишњој основи
- организовање извођења грађевинских пројеката у сврхе властитог пословања
- активности у вези са управљањем простором за смештај покретних стамбених јединица

Не обухвата:

- делатност смештаја у хотелима, хотелским апартманима, собама за издавање, камповима, у оквиру простора намењеног за камп-приколице и у другим нестамбеним зградама, као ни делатност смештаја за краткотрајни боравак, дел. 55

68.3 Пословање некретнинама за накнаду

68.31 Делатност агенција за некретнине

Обухвата пружање услуга у вези с некретнинама од стране агенција за некретнине:

- посредовање у куповини, продаји и изнајмљивању некретнина за накнаду
- консултантске активности и услуге процене повезене с куповином, продајом или изнајмљивањем некретнина, за накнаду
- активности агената који делују као неутрална трећа страна и који предају некретнину након што се задовоље претходни писмено утврђени услови

Не обухвата:

- правне послове, дел. 69.10

Попис становништва, домаћинстава и станова 2011. године

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

68.32 Управљање некретнинама за накнаду

Не обухвата:

- правне послове, дел. 69.10
- услуге одржавања објеката (комбинацију услуга као што су генерално унутрашње чишћење, одржавање и ситне поправке, избацивање отпадака, заштита и безбедност), дел. 81.10
- управљање објектима као што су војне базе, затвори и други објекти (осим управљања рачунарским уређајима), дел. 81.10

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР М

СТРУЧНЕ, НАУЧНЕ, ИНОВАЦИОНЕ И ТЕХНИЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ

Обухвата специјализоване стручне, научне, иновационе и техничке делатности. Да би се оне могле обављати, неопходан је висок степен обучености, поседовање специјализованих знања и стручности, које се корисницима стављају на располагање.

69

Правни и рачуноводствени послови

Обухвата пружање правне помоћи физичким и правним лицима пред судовима, државним органима и другим правним лицима, које обављају адвокати.

Такође обухвата и припремање и израду правних докумената као што су уговори и документа у вези са оснивањем привредних друштава или других економских субјеката, заштитом патената, жигова и ауторских права, својинских права у вези са располагањем имовином за живота и после смрти и сл.

Послови које обављају јавни бележници, мировне судије, арбитри, медијатори, вештаци и сл. Рачуноводствене и књиговодствене услуге, као што су послови ревизија рачуноводствених извештаја, књиговодствених евиденција, финансијских извештаја и вођење пословних књига.

69.1 Правни послови

69.10 Правни послови

Обухвата:

- адвокатске послове пружања правне помоћи, давање савета и заступање физичких и правних лица пред редовним и посебним судовима, државним органима и другим правним лицима:
- * давање савета и заступање у грађанским споровима
- * давање савета и заступање у кривичним, прекршајним и привредним споровима
- * давање савета и заступање у споровима у вези с радним односом и породичним односима - консултације и давање савета у припреми правних докумената:
- * уговора о партнерству, уговора о ортаклуку, о оснивању привредних друштава или сличних докумената везаних за оснивање и рад економских субјеката
- * сачињавање писмена у вези с патентима, жиговима и ауторским правима
- * састављање тужби, жалби, молби, представки, тестамената, изјава, обављање правних послова у име и за рачун физичких и правних лица на основу којих та лица остварују своје право
- остали правни послови који обухватају активности: јавних бележника, мировних судија, медијатора, истражитеља, вештака, стечајних управника, извршитеља, форензичара, заступника за патенте, жигове и трговачке марке

Не обухвата:

- активности судова, дел. 84.23

69.2 Рачуноводствени, књиговодствени и ревизорски послови; пореско саветовање

69.20 Рачуноводствени, књиговодствени и ревизорски послови; пореско саветовање

Обухвата:

- праћење трговинских или других трансакција у пословању
- израду финансијских извештаја и проверу тих извештаја
- ревизију финансијских извештаја
- припремање личних и пословних пријава за плаћање пореза
- саветодавне активности и заступање клијената пред пореским органима и др.

Не обухвата:

- обраду података и табелирање, дел. 63.11
- саветодавне послове као што су организовање рачуноводствених система и поступака буџетске контроле, дел. 70.22
- прикупљање рачуна, дел. 82.91

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

70

Управљачке делатности; саветовање у вези са управљањем

Обухвата пружање саветодавне помоћи пословним и другим организацијама у вези са управљањем, као што су стратегијско и организационо планирање; финансијско планирање и планирање буџета; трансфер технологије; маркетиншки циљеви и политике; политика, практична питања и планирање у вези с људским ресурсима; организација производње и планирање спровођења контроле.

Такође укључује надгледање економског субјекта и управљање њиме.

70.1 Управљање економским субјектом

70.10 Управљање економским субјектом

Обухвата надгледање економског субјекта и управљање њиме; спровођење стратегијског или организационог планирања и доношење одлука које се односе на економски субјект; обављање контроле и вођење свакодневних послова међусобно повезаних јединица.

Овде спада и управљање економским субјектом:

- из његовог седишта
- из централних одељења
- из подручних и регионалних одељења
- из подружница

Не обухвата:

- делатност холдинг компанија које нису укључене у управљање, дел. 64.20

70.2 Менаџерски консултантски послови

70.21 Делатност комуникација и односа с јавношћу

Обухвата давање савета, усмеравање и пружање оперативне помоћи у вези с комуницирањем и односима с јавношћу, укључујући лобирање за друге субјекте.

Не обухвата:

- агенције за рекламирање и услуге представљања у медијима, дел. 73.1
- истраживање тржишта и испитивање јавног мњења, дел. 73.20

70.22 Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем

Обухвата давање савета, усмеравање или пружање оперативне помоћи пословним и другим организацијама у вези с управљањем, као што су стратегије компанија и организационо планирање, трансформисање пословних процеса, промена управе, смањење трошкова и друга финансијска питања.

Укључује и маркетиншке циљеве и политике; политике, практична питања и планирање у области људских ресурса, обезбеђивање људских ресурса, праксе и планирања; стратегија пензионисања; планирање производње и контроле.

Пословне услуге могу обухватити давање савета, усмеравање или пружање оперативне помоћи економским субјектима и јавним службама у вези са:

- израдом рачуноводствених поступака, програма и процедура трошкова буџетске контроле
- давањем савета и пружањем помоћи економским субјектима и јавним службама, који се односе на планирање, организациона питања, ефикасност пословања и контролу, управљање информацијама и др.

Не обухвата:

- пројектовање софтвера за рачуноводство, дел. 62.01
- давање правних савета и представљање, дел. 69.10
- обављање рачуноводствених и књиговодствених послова и послова контроле; давање пореских савета, дел. 69.20
- архитектонске и инжењерске консултантске активности, дел. 71.11 и 71.12
- еколошке, агрономске, безбедносне и сличне консултантске активности, дел. 74.90
- делатност агенција за запошљавање, дел. 78.10
- помоћне образовне активности, дел. 85.60

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

71 Архитектонске и инжењерске делатности; инжењерско испитивање и анализе

Обухвата пружање архитектонских и инжењерских услуга, пројектовање, израду планова, надзор изградње, премеравање и картографију.

Такође укључује обављање физичких, хемијских и других аналитичких испитивања.

71.1 Архитектонске и инжењерске делатности и техничко саветовање

Обухвата пружање архитектонских и инжењерских услуга, пројектовање, израду планова, надзор изградње, премеравање, картографију и слично.

71.11 Архитектонска делатност

Обухвата:

- давање архитектонских савета који се односе на:
- * израду нацрта и планова пројектата
- * урбанистичко и просторно планирање и пројектовање крајолика

Не обухвата:

- услуге информационе технологије, дел. 62.02 и 62.09
- услуге унутрашњег декорисања, дел. 74.10

71.12 Инжењерске делатности и техничко саветовање

Обухвата:

- инжењерски дизајн (тј. примену закона физике и принципа инжењерства у дизајнирању машина, материјала, инструмената, структура, процеса и система) и консултантске активности у вези са:
- * машинама и процесима
- * пројектима за нискоградњу, хидроградњу и саобраћај
- * пројектима управљања водама
- израду и реализацију елабората у области електротехнике, рударства, хемије, машинства, индустрије и сигурносног система
- израду пројектата који се користе за климатизацију, расхлађивање, пречишћавање и испитивање загађености ваздуха, у области акустике итд.
- геофизичка, геолошка и сеизмолошка мерења
- геодетске активности:
- * премеравање граница и терена
- * хидролошко мерење
- * подземно мерење
- * пружање картографских информација

Не обухвата:

- пробна бушења повезана са искоришћавањем руда, дел. 09.10 и 09.90
- развој и публикавање софтвера, дел. 58.29 и 62.01
- услуге информационе технологије, дел. 62.02 и 62.09
- техничко тестирање, дел. 71.20
- истраживање и развој у техничко-технолошким наукама, дел. 72.19
- индустријски дизајн, дел. 74.10
- снимање из ваздуха, дел. 74.20

71.2 Техничко испитивање и анализе

71.20 Техничко испитивање и анализе

Обухвата физичка, хемијска и друга аналитичка испитивања свих типова материјала и производа, укључујући:

- * испитивање акустике и вибрације
- * испитивање састава и чистоће минерала итд.
- * хигијенско испитивање хране, укључујући ветеринарско испитивање и контролу производње хране
- * испитивање физичких карактеристика и отпорности материјала, као што су чврстина, дебљина, трајност, радиоактивност и др.

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- * испитивање квалитета и поузданости
- * испитивање комплетне опреме: мотора, аутомобила, електронских уређаја итд.
- * радиографско испитивање заваривања и лемљења
- * анализу недостатака
- * испитивање и мерење еколошких индикатора: загађености ваздуха и воде итд.
- издавање сертификата за производе, укључујући потрошачку робу, моторна возила, авионе, посуде под притиском, нуклеарна постројења итд.
- издавање исправа о усаглашености за производе, процесе, услуге, системе управљања и стручна лица
- периодично испитивање исправности моторних возила
- испитивање уз коришћење модела (нпр. авиона, бродова, брана итд.)
- рад полицијских лабораторија

Не обухвата:

- тестирање животињских узорака, дел. 75.00
- постављање дијагнозе, медицинско и стоматолошко тестирање и анализе, дел. 86

72

Научно истраживање и развој

Обухвата три типа истраживања и развоја:

- 1) основна истраживања: експериментални и теоријски рад првенствено ради стицања нових знања заснованих на појавама и чињеницама, независно од конкретне примене или употребе
- 2) примењена истраживања: спровођење оригиналних истраживања ради стицања нових знања усмерених првенствено ка остварењу одређеног циља
- 3) експериментални развој: систематски рад заснован на знањима добијеним из истраживања и/или практичног искуства, усмерен ка производњи нових материјала, производа и уређаја, постављању нових процеса, система и услуга, и ка суштинском побољшању оних који су већ произведени или уведени.

Делатности истраживачког и експерименталног развоја у овој области подељене су у две категорије: прва – природне и техничко-технолошке науке, и друга – друштвене и хуманистичке науке.

Обухвата активности које се предузимају ради стварања научних и технолошких иновација, као нових производа, технологија, процеса и услуга или значајније измене постојећих, а у складу са потребама тржишта.

Не обухвата истраживање тржишта, дел. 73.20.

72.1 Истраживање и експериментални развој у природним и техничко-технолошким наукама

Обухвата основна истраживања, примењена истраживања и експериментални развој у природним и техничко-технолошким наукама.

72.11 Истраживање и експериментални развој у биотехнологији

Обухвата истраживања и експериментални развој у области биотехнологије:

- ДНК/РНК: микробиолошка истраживања (геномика, фармакогеномика), генетске пробе, генетски инжењеринг, секвенцирања/синтезе/амплификације ДНК/РНК, анализу конвертовања секвенци ДНК у функционалне протеине, и употребу *antisense* технологија
- изградњу протеина и других молекула: секвенцирања/синтезе/инжењеринг протеина и пептида (укључујући велике хормонске молекуле); протеомика, изолација и прочишћавање протеина, сигнализација, препознавање ћелијских рецептора
- гајење и инжењеринг ћелија и ткива: гајење културе ћелија/ткива, инжењеринг ткива (укључујући елементе ткива и биомедицински инжењеринг), ћелијска фузија, серумско-имунолошке вакцине, манипулација ембрионима
- процесе биотехнолошких техника: ферментацију на основу употребе биореактора (биопроцесни инжењеринг, биолошка екстракција, биолошка производња пулпе, биолошко избелјивање, биолошко одсумпоравање, биомедицински препарати, биофилтрирање и фитопрепарати)
- издавање гена и вектора РНК: генску терапију, вирусне векторе
- биоинформатику: конструисање база података о (геномима), протеинским секвенцама; моделирање комплексних биолошких процеса, укључујући биолошке системе
- нанобиотехнологију: примена оруђа и процеса у нано/микро производњи за израду средстава која се користе у истраживањима биосистема и примењују у производњи лекова, дијагностици итд.

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

72.19 Истраживање и развој у осталим природним и техничко-технолошким наукама

Обухвата:

- истраживање и развој у природним и техничко-технолошким наукама, осим у биотехнолошким истраживањима и развоју:
  - * у природним наукама
  - * у области техничко-технолошких наука
  - * у медицинским наукама
  - * у пољопривредним наукама
  - * интердисциплинарна истраживања и развој, претежно у природним и техничко-технолошким наукама

72.2 Истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама

72.20 Истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама

Обухвата:

- истраживање и развој у друштвеним наукама
- истраживање и развој у хуманистичким наукама
- интердисциплинарна истраживања и развој, претежно у друштвеним и хуманистичким наукама

Не обухвата:

- истраживање тржишта, дел. 73.20

73

Рекламирање и истраживање тржишта

Обухвата организовање и спровођење рекламних кампања (у часописима, новинама, на радију, на телевизији или у другим медијима) и организовање изложби и поставки.

73.1 Рекламирање

73.11 Делатност рекламних агенција

Обухвата пружање целог спектра рекламних услуга (нпр. сопственим капацитетима или на основу подуговарања), укључујући давање савета, креативне услуге, продукцију рекламног материјала и продају.

Обухвата:

- креирање и објављивање реклама у новинама, часописима, на радију, на телевизији, на интернету и другим медијима
- креирање и постављање реклама на отвореном простору, нпр. на рекламним таблама, панелима, билтенима, у изложима, осликавање аутомобила и аутобуса итд.
- рекламирање из ваздуха
- дистрибуирање или испоручивање пропагандног материјала или узорака
- уређивање штандова и осталих објеката и простора који служе за излагање пропагандног материјала
- управљање маркетиншком кампањом и другим услугама рекламирања с циљем да се заинтересују и задрже потрошачи:
  - * промовисање производа
  - * маркетиншке активности на месту продаје
  - * непосредно рекламирање путем поште
  - * маркетиншко саветовање

Не обухвата:

- издавање рекламног материјала, дел. 58.19
- продукцију комерцијалних порука за телевизију и филм, дел. 59.11
- продукцију комерцијалних порука за радио, дел. 59.20
- истраживање тржишта, дел. 73.20
- рекламне фотографије, дел. 74.20
- организовање конгреса и трговинских изложби, дел. 82.30
- поштанско адресирање, дел. 82.19

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

73.12 Медијско представљање

Обухвата:

- медијско представљање, нпр. продају и препродају простора и времена за медијске кампање усмерене на тражење купца

Не обухвата:

- продају медијског времена или простора за рекламирање директно од власника медијског времена и простора (издавача, итд.)
- делатности односа с јавношћу, дел. 70.21

73.2 Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења

73.20 Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења

Обухвата:

- истраживање потенцијала тржишта, обавештености, прихватања и познавања производа и куповних навика потрошача у циљу промоције, продаје и развоја нових производа и услуга, укључујући и статистичку анализу резултата
- испитивање јавног мњења о политичким, економским и социјалним питањима и њихову статистичку анализу

74

Остале стручне, научне и техничке делатности

Обухвата стручне, научне и техничке услуге (осим: правних и рачуноводствених активности; архитектонских и инжењерских активности; инжењерског истраживања и анализирања; управљања и управљачко-консултантских активности; истраживања и развоја и активности рекламирања).

74.1 Специјализоване дизајнерске делатности

74.10 Специјализоване дизајнерске делатности

Обухвата:

- модно дизајнирање тканина, одеће, обуће, накита, намештаја (и осталу унутрашњу декорацију) и осталих модних производа за личну употребу и за употребу у домаћинству
- индустријски дизајн, тј. креирање и развој дизајна и критеријума који побољшавају употребну вредност и изглед производа, укључујући одређивање врсте материјала, конструкције, механизма, облика, боје и начина површинске обраде производа, узимајући у обзир особине и потребе људи, безбедност, захтеве тржишта и ефикасности у производњи, достављању, коришћењу и одржавању
- графичко дизајнирање
- унутрашње декорисање

Не обухвата:

- израду веб сајтова, дел. 62.01
- пројектовање зграда, дел. 71.1
- инжењерски дизајн, тј. примену физичких закона и техничких принципа у дизајнирању машина, материјала, инструмената, састава, процеса и система, дел. 71.12

74.2 Фотографске услуге

74.20 Фотографске услуге

Обухвата:

- израду фотографија у комерцијалне сврхе и за потрошаче:
- * за документе, школе, венчања итд.
- * фотографије за потребе рекламирања, за издавачку делатност, модну делатност, делатности у вези с некретнинама и за потребе туристичке делатности
- * фотографисање из ваздуха
- * видео-снимање догађаја: венчања, састанака и др.

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- обраду филмова:
- * развијање, умножавање и увећавање с негатива или филмова преузетих од клијената
- * лабораторије за развијање филмова и израду фотографија
- * фотографске радње за брзу израду фотографија (без продаје фотоапарата)
- * израду слајдова
- * копирање, рестаурацију или ретуширање фотографија
- делатност фоторепортера
- микрофилмовање докумената

Не обухвата:

- обраду филмова повезану с филмском и телевизијском делатношћу, дел. 59.12
- пружање картографских и просторних информација, дел. 71.12
- рад аутомата за фотографисање, дел. 96.09

74.3 Превођење и услуге тумача

74.30 Превођење и услуге тумача

74.9 Остале стручне, научне и техничке делатности

74.90 Остале стручне, научне и техничке делатности

Обухвата велики број услуга које се пружају клијентима на комерцијалној основи. Укључене су активности за које је потребан виши степен стручности и научних и техничких знања, али се не обухватају текући, рутински послови који обично кратко трају.

Обухвата:

- посредовање при куповини и продаји економских субјеката, нпр. организовање куповине и продаје малих и средњих предузећа, укључујући лекарску праксу, али не и посредовање приликом продаје некретнина
- посредовање приликом правног промета права на патент
- процењивање вредности, осим вредности некретнина и вредности предмета у сврхе осигурања (антиквитета, драгоцености и др.)
- рачуноводствену ревизију и информације о тарифама превоза робе
- прогнозу времена
- давање савета у вези са безбедношћу
- давање агрономских савета
- давање еколошких савета
- давање осталих савета
- давање осталих савета, осим савета у вези са архитектуром, инжењерством и управљањем
- активности квантитативних проценитеља
- активности које обављају агенти и агенције у интересу појединаца, и то у вези са добијањем ангажмана на снимању филмова, позоришних представа или у оквиру других забавних и спортских приредби, пласирања књига, драмских представа, уметничких дела, фотографија и сл.

Не обухвата:

- аукцијску трговину на велико коришћеним моторним возилима, дел. 45.1
- продају преко интернета, дел. 47.91
- активности аукцијских кућа (трговину на мало), дел. 47.79
- активности агената за некретнине, дел. 68.31
- књиговодствене активности, дел. 69.20
- давање савета у вези са управљањем, дел. 70.22
- архитектонске и инжењерске консултације, дел. 71.1
- индустријски и машински дизајн, дел. 71.12 и 74.10
- ветеринарско испитивање и контролу у вези с производњом хране, дел. 71.20
- делатност рекламних агенција, дел. 73.11
- израду штандова и осталих конструкција за излагање пропагандног материјала, дел. 73.11

Попис становништва, домаћинстава и станова 2011. године

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- организовање изложби и скупова, дел. 82.30
- активности самосталних аукционара, дел. 82.99
- израду програма за задржавање лојалности купаца, дел. 82.99
- давање савета у вези с потрошачким кредитима и дуговањима, дел. 88.99

75

Ветеринарске делатности

Обухватају бригу о здрављу животиња на фармама и бригу о здрављу кућних љубимаца. Ове активности обављају квалификовани ветеринари у ветеринарским станицама, као и на самим фармама, у штенарама или шталама, у приватним ветеринарским ординацијама и хируршким ординацијама или на другим местима; укључена је и активност превоза оболелих животиња.

75.0

Ветеринарска делатност

75.00 Ветеринарска делатност

Обухвата:

- бригу о здрављу животиња на фармама
- бригу о здрављу кућних љубимаца
- делатност ветеринарских асистената и другог помоћног ветеринарског особља
- клиничко-патолошке и друге дијагностичке активности које се односе на животиње
- превоз оболелих животиња

Не обухвата:

- смештај домаћих животиња без здравствене неге, дел. 01.62
- шишање оваца, дел. 01.62
- вештачко осемењавање, контролу стада, опслуживање крда, припуст стоке, копунирање живине, чишћење живинарника и др., дел. 01.62
- активности у вези с вештачком оплодњом, дел. 01.62
- смештај кућних љубимаца без здравствене неге, дел. 96.09

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР *N*

АДМИНИСТРАТИВНЕ И ПОМОЋНЕ УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Овај сектор обухвата разноврсне делатности којима се подржава пословање економских субјеката. Од делатности у сектору *M* разликују се по томе што њихова главна сврха није преношење специјализованих знања.

77

Изнајмљивање и лизинг

Обухвата изнајмљивање и лизинг материјалних и нематеријалних средстава (нпр. аутомобила, рачунара, производа широке потрошње и индустријске опреме), као и нефинансијских нематеријалних фондова (нпр. интелектуалног власништва и слично).

Подељено је у:

- 1) изнајмљивање моторних возила
- 2) изнајмљивање рекреативне и спортске опреме, личне опреме и опреме за домаћинство
- 3) закуп других машина и опреме која се често користи за обављање делатности, укључујући саобраћајна средства, и
- 4) лизинг производа заштићених правима интелектуалне својине и сличних производа.

У овај сектор укључено је само обезбеђивање оперативног лизинга.

Не обухвата:

- финансијски лизинг, дел. 64.91
- изнајмљивање некретнина (сектор *L*)
- изнајмљивање опреме с руковаоцем, у грађевинарству (сектор *F*), у саобраћају (сектор *H*)

77.1 Изнајмљивање и лизинг моторних возила

77.11 Изнајмљивање и лизинг аутомобила и лаких моторних возила

Обухвата:

- изнајмљивање и лизинг следећих врста возила:
- * путничких возила или других лаких моторних возила без возача (носивости до 3,5 t)

Не обухвата:

- изнајмљивање или лизинг путничких возила с возачем, дел. 49.32 и 49.39

77.12 Изнајмљивање и лизинг камиона

Обухвата:

- изнајмљивање и лизинг следећих врста возила:
- * камиона, приколица и тешких моторних возила (носивости преко 3,5 t)
- * рекреативних возила

Не обухвата:

- изнајмљивање или лизинг тешких теретних возила или камиона с возачем, дел. 49.41

77.2 Изнајмљивање и лизинг предмета за личну употребу и употребу у домаћинству

Обухвата изнајмљивање личних и кућних предмета, изнајмљивање опреме за рекреацију и спорт, као и видео-касета. Ови предмети се углавном изнајмљују на краће време, мада у неким случајевима могу бити изнајмљени и на дуже време.

77.21 Изнајмљивање и лизинг опреме за рекреацију и спорт

Обухвата изнајмљивање опреме за рекреацију и спорт:

- бродова, чамаца и једрилица
- бицикала
- лежаљки и сунцобрана за плажу
- друге спортске опреме
- скија

Попис становништва, домаћинства и станова 2011. године

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- изнајмљивање бродова и једрилица с посадом, дел. 50.10 и 50.30
- изнајмљивање видео-касета, *CD*-ова и *DVD*-ова, дел. 77.22
- изнајмљивање и лизинг осталих предмета за личну употребу и употребу у домаћинству, дел. 77.29
- изнајмљивање опреме за одмор и разоноду која је саставни део објеката за рекреацију, дел. 93.29

77.22 Изнајмљивање видео-касета и компакт-дискова

Обухвата:

- изнајмљивање видео-касета, плоча, *CD*-ова, *DVD*-ова и др.

77.29 Изнајмљивање и лизинг осталих предмета за личну употребу и употребу у домаћинству

Обухвата изнајмљивање:

- свих врста предмета за личну употребу, за употребу у домаћинству или економским субјектима (изузев опреме за рекреацију и спорт):
  - * текстила, одевних предмета и обуће
  - * намештаја, грнчарије и стакларије, кухињског прибора и прибора за ручавање, електричних апарата и кућног посуђа
  - * накита, музичких инструмената, декорација и костима
  - * књига, новина и часописа
  - * машина и опреме коју користе аматери (нпр. алат за поправке у домаћинству)
  - * цвећа и биљака
  - * електронске опреме у домаћинству

Не обухвата:

- изнајмљивање кола, камиона, приколица и возила за рекреацију без возача, дел. 77.1
- изнајмљивање опреме за рекреацију и спорт, дел. 77.21
- изнајмљивање видео-касета, *CD*-ова и *DVD*-ова, дел. 77.22
- изнајмљивање канцеларијског намештаја, дел. 77.33
- изнајмљивање мотора и камп-приколица без возача, дел. 77.39
- праће рубља, радних униформи и сродних артикала у перионицама, дел. 96.01

77.3 Изнајмљивање и лизинг машина, опреме и материјалних добара

77.31 Изнајмљивање и лизинг пољопривредних машина и опреме

Обухвата:

- изнајмљивање и лизинг машина и опреме за пољопривреду и шумарство без руковаоца:
- * изнајмљивање производа произведених у групи 28.30, као што су пољопривредни трактори и др.

Не обухвата:

- изнајмљивање машина и опреме за пољопривреду и шумарство са руковаоцем, дел. 01.61 и 02.40

77.32 Изнајмљивање и лизинг машина и опреме за грађевинарство

Обухвата:

- изнајмљивање и лизинг машина и опреме за грађевинарство без руковаоца, и то:
- * кранова
- * скела и радних платформи, не укључујући монтажу и демонтажу

Не обухвата:

- изнајмљивање машина или опреме за грађевинарство са руковаоцем, дел. 43

77.33 Изнајмљивање и лизинг канцеларијских машина и канцеларијске опреме (укључујући рачунаре)

Обухвата:

- изнајмљивање и лизинг канцеларијских машина и канцеларијске опреме без руковаоца:
- * рачунара и рачунарске опреме
- * машина за умножавање, писаћих машина и машина за обраду текста

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- * рачуноводствених машина и опреме (регистар-каса, електронских калкулатора итд.)
- * канцеларијског намештаја

77.34 Изнајмљивање и лизинг опреме за водени транспорт

Обухвата:

- изнајмљивање и лизинг опреме за водени транспорт без руковаоца:
- * изнајмљивање комерцијалних чамаца и бродова

Не обухвата:

- изнајмљивање пловила за водени транспорт с руковаоцем, дел. 50
- изнајмљивање бродова, једрилица и спортских чамаца за разоноду, дел. 77.21

77.35 Изнајмљивање и лизинг опреме за ваздушни транспорт

Обухвата:

- изнајмљивање и лизинг ваздушних саобраћајних средстава без посаде, и то:
- * авиона
- * балона с погоном на топли ваздух

Не обухвата:

- изнајмљивање ваздушне саобраћајне опреме с посадом, дел. 51

77.39 Изнајмљивање и лизинг осталих машина, опреме и материјалних добара

Обухвата:

- изнајмљивање и лизинг осталих машина и опреме без руковаоца, које се обично користе као капитална добра:
- * мотора и турбина
- * алатних машина
- * опреме за рударство и нафтна поља
- * професионалне радијске, телевизијске и комуникационе опреме
- * опреме за филмску продукцију
- * мерне и контролне опреме
- * осталих научних, комерцијалних и индустријских машина
- изнајмљивање и лизинг опреме за копнени транспорт (осим моторних возила) без возача:
- * мотоцикала, каравана, камп-приколица итд.
- * железничких возила
- изнајмљивање стамбених и канцеларијских контејнера
- изнајмљивање животиња (нпр. стада, тркачких коња)
- изнајмљивање осталих контејнера
- изнајмљивање палета

Не обухвата:

- изнајмљивање бицикала, дел. 77.21
- изнајмљивање машина и опреме за пољопривреду и шумарство, дел. 77.31
- изнајмљивање машина и опреме за грађевинарство, дел. 77.32
- изнајмљивање канцеларијских машина и опреме, укључујући рачунаре, дел. 77.33

77.4 Лизинг интелектуалне својине и сличних производа, ауторских дела и предмета сродних права

Обухвата одобравање коришћења производа заштићених правима интелектуалне својине и сличних производа за које се власнику производа даје накнада или лиценцна исплата за коришћење. Лизинг ових производа може имати различите облике као што су коришћење у другим процесима или у производњи других производа, вођење послова у оквиру франшизе и сл. Постојећи власници могу бити ствараоци тих производа.

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

77.40 Лизинг интелектуалне својине и сличних производа, ауторских дела и предмета сродних права

Обухвата:

- лизинг производа заштићених правима интелектуалне својине (изузев ауторских дела као што су књиге или софтвери)
- примање накнаде или лицендне исплате за коришћење:
  - * патената
  - * жигова
  - * права за експлоатацију и истраживање рудних налазишта
  - * франшизних уговора

Не обухвата:

- преузимање права и издаваштва, дел. 58 и 59
- производњу, репродукцију и дистрибуцију свих врста ауторских дела и предмета сродних права заштићених ауторским, односно сродним правом (књиге, софтвери, филмови), дел. 58 и 59
- закуп некретнина, дел. 68.20
- закуп материјалних добара, дел. 77.1-77.3

78

Делатности запошљавања

Обухвата састављање понуда слободних радних места и усмеравање, односно запошљавање кандидата који су се пријавили за запошљавање. Овде спада и обезбеђивање понуде одговарајућих радника пословним клијентима за одређени период у циљу привремене замене радне снаге клијента.

Обухвата:

- тражење и запошљавање извршних руководилаца
- активности агенција за аудиције

Не обухвата активности агенција или посредника за самосталне уметнике, дел. 74.90

78.1

Делатност агенција за запошљавање

78.10 Делатност агенција за запошљавање

Обухвата састављање понуда слободних радних места и усмеравање (упућивање) и запошљавање кандидата.

Обухвата:

- проналажење радника, активности у вези са избором кандидата за упућивање послодавцу и запошљавање, укључујући проналажење и запошљавање извршних руководилаца
- агенције и биро за аудицију
- делатност агенција за запошљавање преко интернета

Не обухвата:

- агенције за посредовање у ангажовању самосталних позоришних, филмских и других уметника, дел. 74.90

78.2

Делатност агенција за привремено запошљавање

78.20 Делатност агенција за привремено запошљавање

Обухвата обезбеђивање радника клијентима за одређени период, као допуну или привремену замену радне снаге клијента, где су запослени појединци стално запослени у јединицама за привремено пружање услуга. Јединице које се сврставају у ову групу не врше директан надзор над својим запосленима који раде на радним местима на које их распоређује клијент-послодавац.

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

78.3 Остало уступање људских ресурса

78.30 Остало уступање људских ресурса

Обухвата обезбеђивање људских ресурса за потребе клијената. Јединице које се сврставају у ову групу представљају послодавце запослених и у вези су са исплатом зарада, опорезивањем, осталим фискалним питањима и питањима у вези са људским ресурсима, али нису одговорне за управљање и надзор над запосленима.

Обезбеђивање људских ресурса обично се обавља на дугорочној основи. Овде сврстане јединице обављају велики број задатака који се односе на управљање људским ресурсима.

Не обухвата:

- обезбеђивање радне снаге заједно с надзором или вођењем послова
- обезбеђивање људских ресурса за привремену замену или као додатни ресурс за потребе клијената, дел. 78.20

79 Делатност путничких агенција, тур-оператора, услуге резервације и пратеће активности

Обухвата активности агенција примарно ангажованих на продаји путовања, туристичких аранжмана, превоза и услуга смештаја и активности организовања и спајања путовања која се продају преко туристичких агенција или директно преко агената као што су тур-оператори и друге услуге повезане са путовањем, укључујући услуге резервације. Услуге туристичких водича и промоције туризма такође су укључене.

79.1 Делатност путничких агенција и тур-оператора

Обухвата активности агенција примарно ангажованих на продаји путовања, туристичких аранжмана, превоза и услуга смештаја и активности организовања и спајања путовања која се продају преко туристичких агенција или директно преко агената као што су тур-оператори.

79.11 Делатност путничких агенција

Обухвата:

- агенције примарно ангажоване на продаји путовања, туристичких аранжмана, превоза и услуга смештаја на бази велепродаје или малопродаје појединачним корисницима или пословним клијентима

79.12 Делатност тур-оператора

Обухвата:

- организовање и спајање путовања која су продата преко туристичких агенција или директно преко тур-оператора. Путовања могу укључити све наведене услуге или само неке од њих:
  - * превоз
  - * смештај
  - * храну
  - * посете музејима, историјским и културним местима, позориштима, музичким и спортским манифестацијама

79.9 Остале услуге резервације и делатности повезане с њима

79.90 Остале услуге резервације и делатности повезане с њима

Обухвата:

- услуге резервације и остале услуге повезане с путовањем:
  - * резервисање превоза, смештаја, исхране, изнајмљивање возила, посеђивање спортских догађаја итд.
- временски закуп смештаја (*time sharing*)
- продају улазница за културне, спортске и забавне приредбе
- помоћ туристима и посетиоцима:
  - * обезбеђивање туристичких информација
  - * делатност туристичких водича
- промовисање туристичке понуде

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- активности путничких агенција и тур-оператора, дел. 79.11 и 79.12
- организовање и вођење изложби, конгреса и конференција, дел. 82.30

80

Заштитне и истражне делатности

Обухвата услуге повезане са заштитом као што су: истражне и детективске услуге; услуге обезбеђења и патролирања; прикупљање и пренос новца, докумената и осталих вредних ствари уз помоћ особља и опреме за заштиту ових драгоцености током преноса.

Овде спада и обезбеђење функционисања електронских алармних система као што су противпровалнички и противпожарни аларми, углавном даљинско надгледање ових система, које често укључује и њихову продају, постављање и поправљање.

Уколико се продаја, постављање и поправљање тих система обављају засебно, ове услуге не сврставају се у ову област, него у малопродају, грађевинарство и сл.

80.1 Делатност приватног обезбеђења

80.10 Делатност приватног обезбеђења

Обухвата једну или више следећих услуга: заштиту и патролирање, прикупљање и пренос новца, докумената и осталих вредних ствари уз помоћ особља и опреме за заштиту ових драгоцености током преноса.

Обухвата услуге:

- коришћења блиндираних возила
- обезбеђивања телесне заштите
- коришћења детектора лажи
- узимања отисака прстију
- заштите

Не обухвата:

- обезбеђивање јавног реда и опште безбедности, дел. 84.24

80.2 Услуге система обезбеђења

80.20 Услуге система обезбеђења

Обухвата:

- надгледање и даљинско надгледање електронског заштитног алармног система као што су противпровалнички и противпожарни аларми, укључујући њихово постављање и одржавање
- постављање, одржавање, поправљање и подешавање механичких или електронских уређаја на закључавање, безбедносно-заштитне сефове повезане са блиским и даљинским надгледањем

Јединице које извршавају ове активности могу бити ангажоване у продаји заштитних система, механичких или електронских уређаја на закључавање, безбедносних и заштитних сефова.

Не обухвата:

- постављање система обезбеђења као што су противпровалнички и противпожарни аларми, без каснијег надгледања, дел. 43.21
- трговину на мало заштитним системима, механичким или електронским уређајима на закључавање, безбедносним и заштитним сефовима у специјализованим радњама, без надгледања, инсталирања и услуга одржавања, дел. 47.59
- давање савета у вези са безбедношћу, дел. 74.90
- обезбеђивање јавног реда и опште безбедности, дел. 84.24
- услуге израђивања дупликата кључева, дел. 95.29

80.3 Истражне делатности

80.30 Истражне делатности

Обухвата:

- истражне и детективске услуге
- активности свих приватних истражитеља без обзира на то за кога и шта истражују

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

81 Услуге одржавања објеката и околине

Обухвата велики број услуга које се пружају при одржавању објеката: унутрашње и спољашње чишћење зграда, индустријских машина, вагона, аутобуса, авиона, улица, цистерни и танкера.

Овде спада и дезинфекција и уништавање штеточина у зградама, железничким вагонима и бродовима, уклањање боца, снега и леда са улица.

Такође обухвата пружање услуга у вези са пројектовањем, уређењем и одржавањем крајолика (стазе за шетњу, потпорни зидови, ограде, вештачка језера или рибњаци) и сличне радове.

81.1 Услуге одржавања објеката

81.10 Услуге одржавања објеката

Обухвата комбинацију услуга одржавања објеката, које подразумевају чишћење, одржавање, избацивање отпадака, чување и заштиту, разношење поште, прање рубља и сличне услуге унутар објекта.

Помоћне делатности обавља помоћно особље које није укључено у обављање главне делатности корисника услуга и које није одговорно за њу.

Не обухвата:

- пружање само једне од помоћних услуга (нпр. само услуге унутрашњег чишћења)
- пружање услуга руководећег и радног особља ради потпуног пословања јединице у власништву корисника услуге, нпр. хотела, ресторана, рудника, болнице
- обезбеђивање функционисања клијентовог рачунарског система и/или уређаја за обраду података, дел. 62.03
- рад затвора и казнено-поправних домова за накнаду, дел. 84.23

81.2 Услуге чишћења

Обухвата унутрашње и спољашње чишћење свих врста зграда, специјализовано чишћење објеката или друго специјализовано чишћење индустријских машина, улица, цистерни и танкера.

Ту спада и дезинфиковање зграда и уништавање штеточина у зградама, као и чишћење индустријских машина, сакупљање боца са улица и чишћење улица од снега и леда.

Не обухвата:

- заштиту од штеточина у пољопривреди, дел. 01.61
- чишћење зграда одмах после изградње, дел. 43.39
- чишћење фасада паром и пешчаним млазом, дел. 43.99
- чишћење ћилима и простирки, драперија и завеса, дел. 96.01

81.21 Услуге редовног чишћења зграда

Обухвата:

- редовно чишћење свих типова објеката као што су:
  - * канцеларије
  - * куће или стамбене зграде
  - * фабрике
  - * радње
  - * установе

Ове активности се углавном односе на унутрашње чишћење, мада могу укључити и спољашње чишћење (нпр. прозора или пролаза).

Не обухвата:

- специјализовано чишћење (нпр. прозора, димњака, камина, стакленика, котларница, великих пећи, котлова, вентилационих пролаза и издувних уређаја), дел. 81.22

81.22 Услуге осталог чишћења зграда и опреме

Обухвата:

- спољашње чишћење свих типова објеката, укључујући канцеларије, фабрике, радње и друге пословне објекте и зграде за становање
- специјализовано чишћење зграда, као што су прање прозора и стакленика, чишћење димњака, камина, котларница, великих пећи, котлова, вентилационих пролаза и издувних уређаја

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- чишћење индустријских машина
- остало чишћење објеката и индустријске опреме, на другом месту непоменуто

Не обухвата:

- чишћење паром, пескарење и сличне радове на спољашности зграде, дел. 43.99

81.29 Услуге осталог чишћења

Обухвата:

- чишћење и одржавање базена
- чишћење возова, аутобуса и авиона
- чишћење цистерни и танкера
- дезинфекцију објеката и уништавање штеточина
- сакупљање и уклањање боца са улица
- чишћење улица, уклањање снега и леда
- делатности чишћења на другом месту непоменуте

Не обухвата:

- заштиту од штеточина у пољопривреди, дел. 01.61
- чишћење и прање аутомобила, дел. 45.20

81.3 Услуге уређења и одржавања околине

81.30 Услуге уређења и одржавања околине

Обухвата:

- уређење и одржавање паркова и вртова за:
  - * приватне куће и стамбене зграде
  - * јавне зграде (школе, болнице, административне зграде, цркве итд.)
  - * градске зелене површине и гробља
  - * зеленило уз саобраћајнице (путеве, железничке пруге и трамвајске шине, пловне канале, луке)
  - * индустријске и пословне зграде
- уређење и одржавање зеленила и спортских терена за:
  - * зграде (кровне баште, зеленило на фасадама, кућне баште итд.)
  - * спортске терене (фудбалски терени, терени за голф итд.), терене за игру, травњаке за сунчање и друге зелене површине за рекреацију
  - * обале око водених површина (заливи, наизменична влажна места, вештачка језера, базени, канали, речна корита, фабричка отпадна вода)
- сађење дрвећа за заштиту од буке, ветра, ерозије и др.

Не обухвата:

- комерцијалну производњу и засађивање биљака, дел. 01 и 02
- расаднике дрвећа и шумског дрвећа, дел. 01.30 и 02.10
- одржавање земљишта за пољопривредно коришћење у добром еколошком стању, дел. 01.61
- изградњу зелених површина, сектор *F*
- урбанистичко планирање, дел. 71.11

82 Канцеларијско-административне и друге помоћне пословне делатности

Обухвата пружање свакодневних канцеларијско-административних услуга, као и пословне подршке за друге, за накнаду.

Ова област такође обухвата комплетне административне услуге за пословање, на другом месту непоменуто.

Јединице сврстане у ову област не баве се обезбеђивањем особља за комплетно пословање предузећа.

82.1 Канцеларијско-административне и помоћне делатности

Обухвата свакодневне канцеларијско-административне услуге као што су финансијско планирање, фактурисање и чување докумената, услуге достављања и логистика за друге, за накнаду.

Укључује пружање пословне подршке другима за накнаду, тј. уобичајене пословне подршке за функционисање пословне јединице.

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Јединице сврстане у ову област не баве се обезбеђивањем особља за комплетно пословање предузећа.

Ове јединице су класификоване у групе према врсти услуга.

82.11 Комбиноване канцеларијско-административне услуге

Обухвата свакодневне канцеларијско-административне услуге као што су примање поште, финансијско планирање, фактурисање и чување докумената, достављање и логистика за друге, за накнаду.

Не обухвата:

- јединице специјализоване за обављање само једне од горе набројаних активности
- обезбеђивање особља за пословање, дел. 78

82.19 Фотокопирање, припремање докумената и друга специјализована канцеларијска подршка

Обухвата копирање, припремање докумената и друге специјализоване активности које представљају подршку канцеларијском пословању:

- припремање докумената
- корекцију и рецензију докумената
- куцање и обраду текста
- секретарске помоћне услуге
- преписивање докумената и друге секретарске услуге
- куцање и прекуцавање писама
- обраду поште (сортирање, адресирање, итд.), изузев директног поштанског рекламирања
- фотокопирање
- копирање
- дијакопирање
- друге услуге копирања докумената, без пружања услуга штампања (нпр. офсет штампа, брза штампа, дигитална штампа и предштампарске услуге)

Не обухвата:

- штампање докумената (офсет штампа, брза штампа итд.), дел. 18.12
- услуге предштампања, дел. 18.13
- директно поштанско рекламирање, дел. 73.11
- специјализоване стенографске услуге, дел. 82.99
- стенографске услуге, дел. 82.99

82.2 Делатност позивних центара

82.20 Делатност позивних центара

Обухвата:

- центре за долазне позиве, где на позиве корисника одговара оператер или се користи аутоматска дистрибуција позива, интегрисани рачунско-телефонски системи, интерактивни говорни системи или сличне методе за примање наруџбина, пружање информација о производима, одговарање на питања купаца или решавање жалби
- центре за излазне позиве, где се користе сличне методе за продају и промоцију робе и услуга потенцијалним потрошачима и спроводе истраживања или испитивање јавног мњења и обављају сличне активности за кориснике

82.3 Организовање састанака и сајмова

82.30 Организовање састанака и сајмова

Обухвата организацију, промоцију и/или вођење послова приликом одржавања сајмова, конгреса, конференција и састанака, без обзира на то да ли су обезбеђене услуге особља за организовање догађаја и опремање простора у којима се они одржавају.

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

82.9 Пословне, помоћне, услужне и остале делатности

Обухвата делатности агенција за сакупљање и наплату потраживања, кредитних одељења и све друге помоћне услуге које се пружају пословним јединицама а које нису на другом месту поменуте.

82.91 Делатност агенција за наплату потраживања и кредитних бироа

Обухвата:

- наплату потраживања и дозначавање наплаћених потраживања, као што су услуге наплате меница и дуговања
- прибављање обавештења о кредитној способности и историји запослења клијента и кредитној способности јединица, као и давање тих обавештења финансијским установама, трговцима на мало и осталима ради процене кредитне способности тих особа и јединица

82.92 Услуге паковања

Обухвата:

- услуге паковања за туђ рачун без обзира на то да ли је укључен и аутоматски поступак:
- * флаширање течности, укључујући пиће и храну
- * паковање чврстих производа (паковање у најлон са мехурићима, обмотавање фолијом итд.)
- * заштићено паковање за фармацеутске препарате
- * етикетање, маркирање и утискивање
- * паковање пошиљки и умотавање поклона

Не обухвата:

- производњу освежавајућих пића и производњу минералне воде, дел. 11.07
- паковање у оквиру саобраћајне активности, дел. 52.29

82.99 Остале услужне активности подршке пословању

Обухвата услужне активности као што су:

- обезбеђивање извештаја и стенографско записивање, преписивање и друге сличне услуге
- симултано превођење телевизијског преноса састанака и конгреса
- услуге припреме бар кода
- услуге обележавања бар кодом
- читавање бројила за потрошњу воде, електричне енергије, гаса итд.
- услуге одузимања имовине ради присилне наплате
- услуге наплате паркинга
- активности самосталних водитеља аукција
- услуге примене програма лојалности купцима (маркетинг лојалности, посебни попусти итд.)
- непоменуте услужне активности пословања

Не обухвата:

- услуге обезбеђивања преписивања докумената, дел. 82.19
- услуге постпродукцијског уређивања, дел. 59.12

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР *O*

ДРЖАВНА УПРАВА И ОДБРАНА; ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Обухвата активности државне управе које обавља државна администрација. Обухвата доношење закона и судско тумачење закона и одговарајућих прописа, као и реализовање програма који су засновани на тим законима и прописима, законодавну власт, опорезивање, народну одбрану, јавни ред и безбедност, имиграционе услуге, спољне послове и обављање послове државне управе. Овај сектор такође обухвата обавезно социјално осигурање.

Припадност овом сектору не одређује се на основу самог законског или институционалног статуса, већ на основу карактера описаних активности.

Делатности које су класификоване на другом месту не припадају овом сектору, иако се њима баве државне институције. На пример, управљање школским системом (тј. прописи, контрола, наставни програми) припада овом сектору, али не и подучавање, које је сврстано у сектор *P*.

Затворске или војне болнице сврстане су у сектор *Q*. Поједине активности описане у овом сектору могу вршити невладине јединице.

84

Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање

84.1

Државна управа, економска и социјална политика

Обухвата администрацију уопште (нпр. извршна и законодавна власт, финансијска администрација и др. – на свим нивоима) и надзор у социјалној и економској области.

84.11 Делатност државних органа

Обухвата:

- законодавну и извршну власт државних органа на свим нивоима
- вођење и надзор фискалних послова:
- * рад пореских органа
- * наплату царина и пореза и праћење примене пореских прописа
- * управу царина
- извршење буџета и управљање јавним фондовима и дуговима:
- * прикупљање, наплаћивање и контролисање трошења новца
- управљање истраживачко-развојном политиком и фондовима намењеним за те сврхе
- управљање економским и друштвеним развојем и статистичким пословима на свим нивоима

Не обухвата:

- управљање зградама које држава поседује или узима у закуп, дел. 68.2 и 68.3
- управљање истраживањима и развојем усмереним на побољшање квалитета живота појединаца и фондовима намењеним за те сврхе, дел. 84.12
- управљање истраживањима и развојем усмереним на побољшање економских активности и конкурентности, дел. 84.13
- управљање истраживањима и развојем повезаним са одбраном и фондовима намењеним за те сврхе, дел. 84.22
- рад државних архива, дел. 91.01

84.12 Уређивање делатности субјеката који пружају здравствену заштиту, услуге у образовању и култури и друге друштвене услуге, осим обавезног социјалног осигурања

Обухвата:

- управљање државним програмима чији је циљ побољшање квалитета живота појединаца: здравље, образовање, култура, спорт, рекреација, животна средина, становање и социјалне услуге, управљање истраживањима и развојем у овим областима и фондовима намењеним за те сврхе
- спонзорисање културних и рекреативних делатности
- расподела донација уметницима
- управљање програмима за снабдевање водом за пиће
- управљање програмима за прикупљање и изношење отпада
- управљање програмима за заштиту животне средине
- управљање стамбеним програмима

Не обухвата:

- прикупљање, одстрањивање и рециклажу отпадака и отпадних вода, дел. 37, 38 и 39
- обавезно социјално осигурање, дел. 84.30
- делатност образовања, сектор *P*
- делатност здравствене заштите становништва, дел. 86

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- делатност музеја и других културних установа, дел. 91
- делатност државних библиотека и архива, дел. 91.01
- спортске и друге рекреативне делатности, дел. 93

84.13 Уређење пословања и допринос успешнијем пословању у области економије

Обухвата:

- државно управљање различитим економским областима и њихово уређење, укључујући и расподелу субвенција: пољопривреда, коришћење земљишта, енергетика и рударство, инфраструктура, саобраћај и везе, угоститељство и туризам, трговина на велико и мало
- управљање истраживањима за унапређење економске делатности, управљање развојем, као и фондовима намењеним за те сврхе
- управљање нуклеарним објектима
- управљање општим пословима у области рада
- примена мера регионалног развоја, нпр. мере за смањење незапослености
- послови акредитације, утврђивање компетентности организација за обављање послова оцењивања усаглашености
- послови стандардизације, доношење, објављивање, преиспитивање и повлачење стандарда

Не обухвата:

- делатности истраживања и развоја, дел. 72

84.2 Помоћне активности за функционисање државе

Ова грана обухвата спољне послове, послове одбране и очување јавног реда и безбедности.

84.21 Спољни послови

Обухвата:

- спољне послове, активности дипломатских и конзуларних представништава у иностранству или при међународним организацијама
- руковођење службама за културу и информисање намењеним за ширење информација и културе изван државних граница
- пружање помоћи страним земљама без обзира на то да ли се помоћ упућује преко међународних организација
- пружање војне помоћи страним земљама
- управљање спољном трговином, међународном финансијском и техничком помоћи

Не обухвата:

- међународну заштиту лица избеглих са подручја захваћених катастрофом или конфликтним ситуацијама, дел. 88.99

84.22 Послови одбране

Обухвата:

- управљање, надзор и вођење војних одбрамбених послова за копнене и ваздушне одбрамбене снаге као што су:
  - * борбене снаге копнене војске, ваздухопловства и противваздухопловне одбране
  - * инжењерске, саобраћајне, комуникационе, обавештајне, материјалне, људске и друге неборбене снаге и команде
  - * резервне и помоћне снаге одбрамбеног система
  - * војна логистика (снабдевање опремом, средствима, намирницама и др.)
  - * здравствена заштита војног особља
- управљање и вођење цивилних одбрамбених снага
- спровођење плана за непредвиђене ситуације и извођење вежби у које су укључене цивилне установе и становништво
- управљање истраживањима и развојем који су повезани са одбраном, као и фондовима намењеним за те сврхе

Не обухвата:

- активности истраживања и развоја, дел. 72
- пружање војне помоћи страним земљама, дел. 84.21
- обезбеђење хитног снабдевања у земљи у случају мирнодопских несрећа, дел. 84.24
- образовање у војним школама, на факултетима и академијама, дел. 85.4
- активности војних болница, дел. 86.10

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

84.23 Судске и правосудне делатности

Обухвата:

- управљање судовима и рад судова за парничне, кривичне, управне, прекршајне и друге судске поступке, као и рад других правосудних органа, укључујући и јавно тужилаштво и заступника државних органа, органа територијалне аутономије и јединице локалне самоуправе
- доношење судских одлука и тумачење закона
- управљање заводима за извршење кривичних санкција

Не обухвата:

- саветовање и заступање у кривичном поступку, грађанским и осталим споровима, дел. 69.10
- активности затворских школа, дел. 85
- активности затворских болница, дел. 86.10

84.24 Обезбеђивање јавног реда и безбедности

Обухвата:

- управљање редовним и резервним полицијским снагама и њихов рад, затим рад лучких, граничних и обалских стража и других специјалних полицијских снага, укључујући регулисање саобраћаја и регистрацију странаца, као и вођење евиденције о ухапшенима
- обезбеђивање хитне набавке у земљи у случају мирнодопских несрећа

Не обухвата:

- активности полицијских лабораторија, дел. 71.20
- послове одбране, дел. 84.22

84.25 Делатност ватрогасних јединица

Обухвата:

- гашење пожара и заштиту од пожара
- управљање редовним и помоћним ватрогасним бригадама за заштиту од пожара и њихов рад, гашење пожара, спасавање људи и животиња, пружање помоћи у цивилним несрећама, приликом поплава, у саобраћајним несрећама итд.

Не обухвата:

- шумску противпожарну службу ако она делатност не обавља самостално, дел. 02.40
- гашење пожара на нафтним и гасним пољима, дел. 09.10
- заштиту од пожара и гашење пожара на аеродромима ако се не обавља као самостална делатност, дел. 52.23

84.3 Обавезно социјално осигурање

84.30 Обавезно социјално осигурање

Обухвата:

- финансирање обавезних програма социјалне заштите и управљање њима:
- * здравствено осигурање, осигурање од повреда на раду и осигурање незапослених
- * пензијско осигурање
- * програми који ублажавају губитак прихода током породилског одсуства, привремене неспособности за рад, услед смрти супружника итд.

Не обухвата:

- добровољно социјално осигурање, дел. 65.30
- услуге социјалне помоћи и социјалног рада (без смештаја), дел. 88.10 и 88.99

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР Р

ОБРАЗОВАЊЕ

Обухвата образовање на свим нивоима и за све професије. Подучавање се може изводити усмено или писмено и може бити реализовано посредством радија, телевизије, интернета или дописним путем.

Обухвата образовање које пружају различите институције у оквиру редовног школског система, на различитим нивоима, као и образовање одраслих, програме описмењавања итд. Такође обухвата војне школе и академије, затворске школе итд. У овај сектор спадају државно и приватно образовање.

На сваком нивоу, у почетним фазама образовања укључено је и специјално образовање за телесно и ментално хендикепиране ученике.

Категоризација извршена у овом сектору заснива се на нивоима образовања који су дефинисани у Међународној стандардној класификацији образовања (ISCED-1997), ниво 0-6.

Овај сектор обухвата и подучавање у оквиру спортских и рекреативних активности (као што су тенис и голф), као и помоћне активности у образовању.

85

Образовање

85.1

Предшколско образовање

85.10 Предшколско образовање

Обухвата:

- предшколско образовање које претходи основном образовању

Предшколско образовање је почетна етапа ораганизованог подучавања које је доступно деци од 6 месеци до 6 и по година, до поласка у школу. Припремени предшколски програм је део редовног програма предшколске установе у целодневном или полудневном трајању, који се остварује са децом у години пред полазак у школу, чиме се омогућава деци да премосте разлике између породичног и школског окружења.

Не обухвата:

- дневно чување деце и бригу о њима, дел. 88.91

85.2

Основно образовање

85.20 Основно образовање

Основно образовање обухвата активност која се организује ради стицања квалитетних знања, умења, вештина, и формирања вредности ставова из области језичке, математичке, научне, уметничке, културне, техничке, информатичке писмености; знања и умења неопходних за живот и рад у савременом друштву и стицању основа за даље образовање.

Основно образовање и васпитање стиче се у школи остваривањем наставног плана и програма у трајању од осам година и остварује се у два образовна циклуса (4+4) и завршава се полагањем завршног испита.

Овакво образовање је намењено деци, али обухвата и програме описмењавања који су слични програмима основног образовања, а намењени су одраслима.

Не обухвата:

- образовање одраслих дефинисано у дел. 85.5
- дневно чување деце и бригу о њима, укључујући дневну бригу о ученицима у тзв. дневном боравку, дел. 88.91

85.3

Средње образовање

Обухвата обезбеђивање општег и средњег стручног образовања.

Не обухвата:

- образовање одраслих дефинисано у дел. 85.5

85.31 Средње опште образовање

Овом наставом обезбеђује се врста образовања које ствара основу за перманентно образовање и развој личности и оспособљава за више образовне програме. Јединице које се сврставају у ову групу обезбеђују програме који су предметно оријентисани и које предају предметни наставници.

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Различитим смеровима у општем средњем образовању (гимназијама) омогућава се усмеравање и наставак школовања. Ови програми припремају ученике за стручно образовање, у смислу високог струковног или за прелаз на високо образовање (мастер). Завршава се полагањем опште матуре.

Обухвата:

- средње образовање које, по правилу, омогућава приступ високом образовању

85.32 Средње стручно образовање

Овом наставом обезбеђује се врста образовања у ком су поред општих образованих, наглашени специјализовани предмети. Она омогућава стицање теоретских основа и савладавање практичних вештина повезаних са постојећим или будућим занимањем, као и припремање за запошљавање. Завршава се полагањем стручне, односно уметничке матуре или завршног испита. Може да траје 4, 3, 2 или годину дана.

Обухвата:

- стручно образовање које не спада у високо образовање дефинисано у дел. 85.4

Не обухвата:

- више и високо образовање, дел. 85.4
- обучавање за рад по систему „уради сам“, ради рекреације, хобија и у сврхе самоусавршавања, дел. 85.52
- школе за возаче које нису намењене за професионалне возаче, дел. 85.53
- обучавање за рад као део социјалног рада без смештаја, дел. 88.10 и 88.99

85.4 Високо образовање

Ова настава обухвата образовне програме након средње школе који не припадају терцијарном образовању, као и академске курсеве на бази којих се добијају дипломе до дипломског и постдипломског нивоа. За упис на овај ниво образовања потребна је диплома завршене четворогодишње средње школе.

Не обухвата:

- стручно образовање одраслих, дел. 85.5

85.41 Образовање после средњег које није високо

Обухвата наставак средњег образовања које не може бити сматрано за високо образовање. На пример, накнадно средње образовање код припреме за високо образовање или специјализација при стручним школама.

85.42 Високо образовање

Обухвата:

- први, други и трећи степен високог образовања
- школе за извођачке уметности које пружају високо образовање

85.5 Остало образовање

Обухвата опште и стручно образовање и обучавање за обављање било ког занимања, за бављење било којим хобијем или у сврхе самоусавршавања.

Обука се може одвијати у камповима и школама које омогућавају обучавање у спортским активностима, страним језицима, уметности, глуми, музици или обезбеђивање друге специјализоване обуке, и то како групама тако и појединцима.

Не обухвата:

- предшколско, основно, средње и високо образовање, дел. 85.1–85.4

85.51 Спортско и рекреативно образовање

Обухвата обучавање у спортским активностима које је намењено групама или појединцима а које се обавља у камповима или школама. Спортски кампови са обезбеђеном наставом и преноћиштем и дневни кампови овде су такође обухваћени.

Обука се може одвијати у различитим објектима, као што су сале за тренинг чији су власници клијенти, затим у образовним установама и другде. Обука сврстана у ову групу формално је организована.

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Обухвата:

- спортску наставу (кошарка, фудбал, одбојка, тенис итд.)
- спортску наставу у камповима
- гимнастичку обуку
- обуку у јахању (академије или школе јахања)
- обуку у пливању
- активности професионалних спортских инструктора, учитеља и тренера
- обуку у борилачким вештинама
- обуку у игрању карата (бриџ)
- часове јоге

Не обухвата:

- спортске гимназије и високе спортске школе, дел. 85.3 и 85.4
- уметничко образовање, дел. 85.52

85.52 Уметничко образовање

Обухвата обучавање за бављење уметничким, глумачким и музичким активностима. Установе које пружају ову врсту обуке могу се називати школама, студијама, класама итд. Иако оне обезбеђују формално организовану наставу (углавном за потребе бављења хобијем, у сврхе рекреирања и самоусавршавања), након такве обуке не добија се професионална диплома нити диплома неког академског или другог звања.

Обухвата:

- обуку у свирању клавира и другу музичку обуку
- обуку у сликању
- плесну обуку у плесним студијама
- обуку у глуми (осим академија)
- школе лепих уметности (осим академија)
- школе извођачких уметности (осим академија)
- школе фотографије (осим комерцијалних)

Не обухвата:

- наставу страних језика, дел. 85.59

85.53 Делатност школа за возаче

Обухвата:

- школе летења, једрења и управљања бродовима, за стицање дозвола чије издавање нема карактер комерцијалних потврда и дозвола

Не обухвата:

- школе за професионалне возаче, дел. 85.32

85.59 Остало образовање

Обухвата:

- образовање које није дефинисано према степенима образовања
- академско туторство
- центре за учење који нуде поправне курсеве
- припремне часове за полагање испита
- учење језика и часове конверзације
- обуку за рад на рачунару
- верску поуку
- обуку за спасиоце на базенима и плажама
- обуку за преживљавање у природном окружењу
- обуку за јавне наступе
- обуку у брзом читању

Не обухвата:

- програме описмењавања за одрасле, дел. 85.20
- опште средње образовање, дел. 85.31
- техничко и стручно средње образовање, дел. 85.32
- високо образовање, дел. 85.4

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

85.6 Помоћне образовне делатности

85.60 Помоћне образовне делатности

Обухвата:

- ненаставне активности које дају подршку образовним процесима или системима:
- * образовни консалтинг
- * саветодавне активности за усмеравање у образовању
- * активности тестирања и оцењивања тестова
- * организовање програма студентске размене

Не обухвата:

- истраживање и развој у друштвеним наукама и наукама из области културе и уметности, дел. 72.20

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР Q

ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Обухвата активности из области здравственог и социјалног рада, почевши од здравствене заштите коју обезбеђује стручно медицинско особље у здравственим установама и приватној пракси, до бриге и здравствене неге у установама за трајни смештај (резиденцијалним установама) и активности социјалног рада без учешћа здравствених радника.

86

Здравствене делатности

Обухвата активности у здравственим установама без смештајних капацитета; здравственим установама за краткотрајну или дуготрајну хоспитализацију (општа болница, специјална болница, клиничко-болнички центар, клиника, институт, клинички центар) и домова за стара лица са медицинском негом.

Такође обухвата здравствену заштиту у оквиру опште и специјалистичких грана медицине, од стране здравствених радника.

Обухвата општу и специјалистичку стоматолошку здравствену заштиту у здравственим установама и приватној пракси.

Поред тога, ова област обухвата и методе и поступке традиционалне медицине које обављају здравствени радници у здравственим установама и приватној пракси.

86.1 Делатност болница

86.10 Делатност болница

Обухвата:

- дијагностичке активности, краткотрајно или дуготрајно лечење у болницама (као што су опште болнице, специјалне болнице, клинике, институти, клиничко-болнички центри, клинички центри, болнице непрофитних организација, војне болнице и затворске болнице) и специјализоване болнице (нпр. за ментално здравље, туберкулозу, неспецифична обољења плућа и друга хронична обољења и стања, рехабилитацију итд.)

Активности су претежно усмерене на хоспитализоване болеснике и укључују:

- * услуге медицинског и немедицинског особља
- * услуге лабораторија и техничке услуге, укључујући радиолошке и анестезиолошке услуге и др.
- * услуге службе хитне помоћи
- * услуге болничких апотека, услуге исхране и друге болничке услуге
- * услуге медицинског третмана као што је стерилизација или прекид трудноће, са смештајем
- * активности у склопу дневних болница

Не обухвата:

- лабораторијско испитивање и контролисање свих врста материјала и производа, изузев медицинског, дел. 71.20
- ветеринарске активности, дел. 75.00
- здравствено збрињавање војног особља на терену, дел. 84.22
- стоматолошке активности опште и специјализоване природе, нпр: стоматологија, ендодонтска и дечија стоматологија; орална патологија и ортодонтске активности, и др. дел. 86.23
- делатност медицинских лабораторија, дел. 86.90
- превоз санитарским возилима, дел. 86.90

86.2 Медицинска и стоматолошка пракса

Обухвата здравствено саветовање и лечење од стране доктора медицине и доктора медицине специјалиста, доктора стоматологије и доктора стоматологије специјалиста итд.

Ове активности се могу обављати у специјалистичким службама у оквиру домова здравља, фирми, школа, домова за старе, радничких и друштвених организација, као и у приватној пракси. Активности ове врсте могу се обављати и у становима пацијената.

86.21 Општа медицинска пракса

Обухвата:

- медицинско саветовање и лечење у области опште медицине које обављају доктори опште медицине
- заштиту на пољу опште медицине које обављају доктори опште медицине

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- делатност болница, дел. 86.10
- делатности које обављају медицинске сестре и здравствени техничари, дел. 86.90

86.22 Специјалистичка медицинска пракса

Обухвата:

- медицинске консултације и лечење у области специјалистичких грана медицине од стране доктора специјалиста
- услуге центра за планирање породице, без смештаја

Не обухвата:

- делатности болница, дел. 86.10
- делатности медицинских сестара и здравствених техничара, дел. 86.90

86.23 Стоматолошка пракса

Обухвата:

- стоматолошку активност опште и специјалистичке праксе, нпр. стоматологија, ендодонтска и дечија стоматологија, ортодонтске активности, орална хирургија и др.

Не обухвата:

- израду вештачких зуба, протеза и протетичког прибора у зубарским лабораторијама, дел. 32.50
- делатност болница, дел. 86.10
- активности стоматолошког особља, као што су стоматолошке сестре и зубни техничари дел. 86.90

86.9 Остала здравствена заштита

86.90 Остала здравствена заштита

Обухвата:

- здравствену заштиту коју не обављају доктори медицине и доктори стоматологије у болницама:
- * активности медицинских сестара и здравствених техничара у здравственим установама и приватној пракси укључујући и методе и поступке традиционалне медицине; здравствених сарадника (нпр. дефектолог, логопед, психолог, биолог, хемичар, физичар и др.) у здравственим установама.

Ове активности се обављају у здравственим амбулантима и ординацијама у оквиру фирми, школа, домова за старе, радничким и друштвеним организацијама, као и у приватним ординацијама (осим болница), стану пацијента или на другом месту.

Обухвата:

- активности медицинских лабораторија за:
- * анализу крви, медицинску, односно клиничку биохемију, микробиологију, патохистологију;
- * зубну технику;
- активности банака крви, сперме и органа за трансплантацију итд.
- санитарски превоз пацијената, хитна помоћ, укључујући превоз ваздухопловима; ове услуге се често обезбеђују током ургентних медицинских интервенција

Не обухвата:

- израду вештачких зуба, протеза и протетичког прибора од стране зубних лабораторија, дел. 32.50
- превоз пацијената, без опреме за спасавање живота и без медицинског особља, дел. 49-51
- немедицинско лабораторијско испитивање, дел. 71.20
- испитивање исправности хране, дел. 71.20
- делатности болница, дел. 86.10
- здравствену и стоматолошку праксу, дел. 86.2
- домове за стара лица са медицинском негом, дел. 87.10

87

Социјална заштита са смештајем

Обухвата негу са смештајем комбиновану с другом врстом неге, негу с надзором или друге типове неге, по захтеву особа које су смештене у таквим установама. Нега обезбеђена у њима представља комбинацију здравствене и социјалне заштите.

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

87.1 Делатности смештајних установа с медицинском негом

87.10 Делатности смештајних установа с медицинском негом

Обухвата:

- домове за стара лица с негом
- домове за опоравак с медицинском негом

Не обухвата:

- услуге професионалне здравствене неге у кући, дел. 86
- домове за старије без медицинске неге или с минималном медицинском негом, дел. 87.30
- активности социјалног рада са смештајем, као што су сиротишта, дечија одмаралишта и домови и привремена склоништа за бескућнике, дел. 87.90

87.2 Социјално старање у смештајним установама за лица с тешкоћама у развоју, душевно оболеле особе и особе с болестима зависности

87.20 Социјално старање у смештајним установама за лица с тешкоћама у развоју, душевно оболеле особе и особе с болестима зависности

Обухвата обезбеђивање смештаја и неге (без лиценце за болничку негу) ментално оболелим лицима и лицима с болестима зависности. Установе пружају смештај, храну, надзор, заштиту, консултовање и неке облике здравствене неге.

Обухвата:

- делатност установа са смештајем:
- * установе за третман зависника од алкохола и дроге
- * домове за психијатријски опоравак
- * домове за смештај лица са емоционалним проблемима
- * установе за лица с тешкоћама у менталном развоју
- * дневне болнице за ментално здравље

Не обухвата:

- болнице за ментално здравље, дел. 86.10
- социјални рад са обезбеђеним смештајем и привремена склоништа за бескућнике, дел. 87.90

87.3 Рад установа за стара лица и лица с посебним потребама

87.30 Рад установа за стара лица и лица с посебним потребама

Обухвата смештај и услуге неге за стара лица и лица с посебним потребама која нису у стању да се старају сама о себи или не желе да живе самостално. Нега укључује смештај, храну, надзор и помоћ у свакодневном животу, као што је услуга одржавања домаћинства. У неким случајевима ове јединице обезбеђују квалификовану медицинску негу за оне који се налазе у издвојеним просторијама у оквиру установе.

Обухвата:

- помоћ у задовољавању основних животних потреба
- трајну негу пензионерима
- домове за стара лица с минималном медицинском негом
- домове за смештај старих и онемоћалих лица без болничке неге

Не обухвата:

- домове за стара лица с медицинском негом, дел. 87.10
- социјални рад са смештајем где медицинска нега или образовање нису од примарног значаја, дел. 87.90

87.9 Остали облици социјалне заштите са смештајем

87.90 Остали облици социјалне заштите са смештајем

Обухвата услуге смештаја и неге за лица (осим за стара лица и лица с посебним потребама) која не могу да се старају сама о себи или не желе да живе самостално.

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Обухвата:

- целодневно пружање социјалне помоћи деци и специјалним категоријама људи са извесним ограничењима у способности за бригу о себи, али где медицинска нега или образовање нису битни елементи:
- * сиротишта
- * дечији домови и прихватилишта
- * васпитно-поправни домови за омладину
- * привремена прихватилишта за бескућнике
- * установе за бригу о самохраним мајкама и њиховој деци
- * групе домова за ресоцијализацију лица са друштвеним и личним проблемима
- * домови за ресоцијализацију преступника и починиоце кривичних дела
- * поправни домови за малолетнике

Активности могу обављати државне установе и приватне организације.

Не обухвата:

- финансирање и управљање програмима обавезног социјалног осигурања, дел. 84.30
- смештајне установе с медицинском негом, дел. 87.10
- домове за стара лица и лица с посебним потребама, дел. 87.30
- активности у вези са усвајањем, дел. 88.99
- активности краткорочних прихватилишта за жртве природних и других катастрофа, дел. 88.99

88

Социјална заштита без смештаја

Обухвата различите услуге социјалне помоћи корисницима. Активности у овој области не обухватају услуге смештаја, изузев на привременој основи.

88.1

Социјална заштита без смештаја за стара лица и лица с посебним потребама

88.10 Социјална заштита без смештаја за стара лица и лица с посебним потребама

Обухвата:

- социјалне, саветодавне, здравствене и сличне услуге старим лицима и лицима с посебним потребама које се пружају у њиховим домовима или другде, од стране државе или приватних организација и домаћих или локалних организација за самопомоћ и специјалиста који пружају саветодавне услуге:
- * обилазак старих лица и лица с посебним потребама
- * дневну негу за стара лица или лица с посебним потребама
- * стручну рехабилитацију и оспособљавање лица с посебним потребама и ограничењем у могућности образовању

Не обухвата:

- финансирање и управљање фондовима обавезног социјалног осигурања, дел. 84.30
- активности сличне описаним у овој групи, али са смештајем, дел. 87.30
- дневну негу за децу с посебним потребама, дел. 88.91

88.9

Остала социјална заштита без смештаја

88.91 Делатност дневне бриге о деци

Обухвата:

- дневни боравак деце, укључујући и целодневно неговање и боравак деце с посебним потребама

88.99 Остала непоменута социјална заштита без смештаја

Обухвата:

- социјалне, саветодавне, здравствене услуге, услуге избеглицима, услуге упућивања на медицинске претраге и сличне услуге које се пружају лицима у њиховим домовима или другде, од стране државних или приватних организација за помоћ у случају несреће и домаћих или локалних организација за самопомоћ, као и специјалиста који пружају саветодавне услуге:
- * активности социјалног усмеравања деце и омладине
- * усвајање, активности за спречавање насиља над децом и осталим лицима

Попис становништва, домаћинстава и станова 2011. године

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- * консултовање у вези с вођењем породичног буџета, брачно и породично саветовање, савети у вези с кредитом и дуговањем
- * активности у ужој и широј заједници (месној заједници, насељу и сл.)
- * помоћ жртвама несреће, избеглицама, емигрантима и др., укључујући привремена или трајна склоништа за њих
- * професионална рехабилитација и стручно оспособљавање незапослених лица уз ограничења у образовању
- * утврђивање испуњености критеријума за примање социјалне помоћи, додатака за станарину или исхрану
- * дневне установе за бескућнике и остале социјално угрожене групе
- * добротворне активности (нпр. прикупљање средстава) и остале активности подршке социјалног рада

Не обухвата:

- финансирање и управљање фондовима обавезног социјалног осигурања, дел. 84.30
- активности сличне описаним у овој групи, али са смештајем, дел. 87.90

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР R

УМЕТНОСТ; ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА

Обухвата делатности којима се задовољавају различите културне, забавне или рекреативне потребе и интересовања, укључујући извођење музичких и сценских дела, рад музеја, галерија и збирки, заштиту културних добара, одржавање игара на срећу, спортске и рекреативне активности.

90

Стваралачке, уметничке и забавне делатности

Обухвата активности којима се задовољавају културне потребе корисника и обезбеђује забава у за то намењеним објектима. Обухваћене су производња, промоција и извођење представа, одржавање уметничких и забавних програма и приређивање изложби намењених публици; обезбеђивање уметничких, креативних и техничких могућности за стварање уметничких дела и извођење представа.

Не обухвата:

- рад музеја свих врста, ботаничких и зоолошких вртова; одржавање историјских места; активности националних паркова и природних резервата, дел. 91
- коцкање и клађење, дел. 92
- спортске, забавне и рекреативне активности, дел. 93

Неке јединице које обезбеђују културне, забавне и рекреативне садржаје и услуге разврстане су у друге гране и групе као што су:

- производња и дистрибуција кинематографских дела и осталих аудио-визуелних производа, дел. 59.11-59.13
- приказивање кинематографских дела, дел. 59.14
- емитовање радијских и телевизијских програма, дел. 60.1 и 60.2

90.0

Стваралачке, уметничке и забавне делатности

Обухвата активности у области креативних и извођачких уметности и сродне активности.

90.01 Извођачка уметност

Обухвата:

- постављање позоришних и оперских и плесних програма/представа, припрему извођења музичких програма (концерата), као и друге врсте сценског извођења:
- * активности позоришних трупа, дружина, оркестара или музичких група и циркуса
- * активности самосталних уметника као што су глумци, плесачи, музичари и водитељи

Не обухвата:

- активности позоришних и уметничких агената који заступају уметнике или агенције, дел. 74.90
- аудиције, дел. 78.10

90.02 Друге уметничке делатности у оквиру извођачке уметности

Обухвата:

- помоћне активности у оквиру извођачке уметности, позоришних плесних представа, концерата и оперских представа и других врста сценског извођења:
- активности редитеља, продуцентата, сценографа и сценских радника, мајстора светла
- активности продуцентата или организатора уметничких догађаја, са сценском опремом или без ње

Не обухвата:

- активности позоришних и уметничких агената који заступају уметнике или агенције, дел. 74.90
- аудиције, дел. 78.10

90.03 Уметничко стваралаштво

Обухвата:

- активности самосталних уметника као што су вајари, сликари, цртачи цртаних филмова, карикатуристи, гравери, бакроресци, литографи и др.
- активности писаца, у свим областима, укључујући белетристику, техничке текстове итд.
- активности слободних новинара (уметничких критичара)
- конзервацију и рестаурацију уметничких дела као што су слике, филмови, књиге

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- израду статуа, осим уметничких дела (скулптура), дел. 23.70
- рестаурацију оргуља и других историјских музичких инструмената, дел. 33.19
- производњу филмова и видео-филмова, дел. 59.11 и 59.12
- рестаурацију намештаја (изузимајући обнављање које се обавља у музејима), дел. 95.24

90.04 Рад уметничких установа

Обухвата:

- делатност концертних и позоришних дворана и других уметничких установа
- делатност ученичких и студентских културних центара

Не обухвата:

- приказивање кинематографских дела, дел. 59.14
- активности агенција за продају и резервацију карата, дел. 79.90
- рад музеја свих врста, дел. 91.02

91

Делатност библиотека, архива, музеја галерија и збирки и остале културне делатности

Обухвата делатност библиотека и архива, музеја, галерија и збирки ботаничких и зоолошких вртова; управљање историјским местима, природним резерватима и националним парковима. Такође обухвата и активности у вези са очувањем и излагањем предмета, историјских споменика и природних знаменитости које су од културно-историјског и образовног значаја (нпр. споменици и места која спадају у светску културну баштину).

Не обухвата:

- спортске, забавне и рекреативне активности као што су активности плажа и рекреативних паркова, дел. 93

91.0

Рад библиотека, архива, музеја, галерија и збирки, завода за заштиту споменика културе и остале културне делатности

91.01 Делатности библиотека и архива

Обухвата:

- документационе и информационе активности библиотека свих врста, читаоница, слушаоница и посебних просторија за гледање филмова и видео-материјала, који пружају услуге корисницима као што су студенти, научници, службеници, као и рад архива који врше делатност заштите архивске грађе и документационог материјала, односно евидентирају, преузимају, чувају, сређују, обрађују, објављују, дају на коришћење архивску грађу, издају уверења о чињеницама које су садржане у архивској грађи и пружају услуге корисницима архивске грађе:
- * припремање збирки, без обзира на то да ли су специјализоване или не
- * израда каталога збирки и колекција односно информативних средстава о архивској грађи
- * прикупљање, обрада, заштита, чување и обезбеђивање приступа библиотечно-информационој грађи, књига, мапа, часописа, филмова, плоча, трака, уметничких дела, итд односно издавање архивске грађе на коришћење
- * пружање свих облика библиотечно-информационих услуга на лицу места и на даљину
- активности фототека и кинотека и пратеће услуге

91.02 Делатност музеја галерија и збирки

Обухвата:

- рад музеја свих врста:
- * музеја уметности, накита, намештаја, одеће, керамике, сребрних предмета итд.
- * природњачких, научно-техничких, историјских и војних музеја
- * осталих специјализованих музеја
- * музеја на отвореном простору
- заштиту покретних културних добара (превентивна заштита, рестаурација и конзервација)

Не обухвата:

- активности комерцијалних уметничких галерија, дел. 47.78
- рестаурацију уметничких дела и музејских експоната, дел. 90.03
- активности архива и библиотека, дел. 91.01

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

91.03 Заштита и одржавање непокретних културних добара, културно-историјских локација, зграда и сличних туристичких споменика

Обухвата:

- заштиту и одржавање непокретних културних добара, културно-историјских локација, зграда и туристичких споменика

Не обухвата:

- обнављање и рестаурацију осталих локација и зграда, сектор F

91.04 Делатност ботаничких и зоолошких вртова и заштита природних вредности

Обухвата:

- делатност ботаничких и зоолошких вртова, укључујући зоолошке вртове за децу
- управљање заштићеним подручјима (национални паркови, резервати, споменици и паркови природе, предели и др.), укључујући и заштиту дивљег биљног и животињског света, спелеолошких објеката и гео наслеђа

Не обухвата:

- активности у оквиру пејзажне архитектуре и уређивања и одржавања вртова, дел. 81.30
- активности на очувању терена за спортски лов и риболов, дел. 93.19

92 Коцкање и клађење

Обухвата функционисање објеката за коцкање као што су казина, бинго сале, видео-терминали, коцкарнице и кладионице и пружање коцкарских услуга, као што је лутрија.

92.0 Коцкање и клађење

92.00 Коцкање и клађење

Обухвата активности у вези са коцкањем и клађењем као што су:

- продаја листића лутрије (лозова и слично)
- експлоатација аутомата за игре на срећу
- активности у вези са одржавањем виртуелних коцкарских веб сајтова
- клађење и друге сличне активности
- клађење изван терена на којима се одвијају догађаји у вези с којима се исходима спроводи клађење
- рад казина, укључујући и казина на пловним објектима

93 Спортске, забавне и рекреативне делатности

Обухвата рекреативне, забавне и спортске делатности (изузев активности музеја, одржавања историјских места, ботаничких и зоолошких вртова, активности националних паркова, активности у вези са коцкањем и клађењем).

Не обухвата драмску, музичку и друге врсте уметности, као ни разоноду (извођење позоришних представа, концерата и опера или плесно извођење и извођење других врста сценске уметности), дел. 90.

93.1 Спортске делатности

Обухвата рад спортских објеката; активности спортских екипа или клубова који првенствено учествују у спортским догађајима који се одигравају пред публиком за плаћене улазнице; самосталне спортисте који учествују у спортском догађају пред публиком која плаћа улазнице.

Такође обухвата аутомобилске трке, трке паса, коња и др., као и активности спортских тренера који пружају посебне услуге учесницима у спортским приредбама или такмичењима. Укључује делатност арена и стадиона и остале непоменуте активности у вези са организовањем, промоцијом и управљањем спортским приредбама.

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

93.11 Делатност спортских објеката

Обухвата:

- рад отворених или затворених спортских објеката (отворени, ограђени или покривени, са трибинама за седење или без њих):
  - * фудбалски, хокејашки, крикет и рагби стадиони
  - * аутомобилске тркачке стазе и тркачке стазе за псе и коње
  - * пливачки базени и стадиони
  - * терени и стадиони за атлетска такмичења
  - * хале и стадиони за зимске спортове
  - * хале за хокеј на леду
  - * хале за бокс
  - * терени за голф
  - * куглане
- организацију спортских приредби на отвореном и затвореном и управљање њима, за професионалне спортисте и аматере, у сопственим објектима; ова група обухвата активности особља и руковођење особљем које ради у тим објектима

Не обухвата:

- рад ски-лифтова, дел. 49.39
- изнајмљивање опреме за спорт и рекреацију, дел. 77.21
- делатност фитнес-објеката, дел. 93.13
- активности у парковима и на плажама, дел. 93.29

93.12 Делатност спортских клубова

Обухвата рад спортских клубова који, било да су професионални, полупрофесионални или аматерски, омогућавају својим члановима да се баве спортским активностима:

- фудбалом, куглањем, пливањем, голфом, боксом, зимским спортовима, шахом, атлетиком, стрељаштвом, итд.

Не обухвата:

- спортско подучавање које обезбеђују тренери, дел. 85.51
- рад спортских објеката, дел. 93.11
- организацију спортских догађаја на отвореном и затвореном и управљање њима, за професионалце или аматере, од стране спортских клубова са сопственим објектима или не, дел. 93.11

93.13 Делатност фитнес клубова

Обухвата:

- активности фитнес и боди-билдинг клубова

Не обухвата:

- спортско подучавање које обављају тренери, дел. 85.51

93.19 Остале спортске делатности

Обухвата:

- активности продуцента или промотера спортских догађаја
- активности самосталних спортиста, судија, мерилаца времена итд.
- активности спортских лига и њихових надзорних органа
- активности повезане с промоцијом спортских догађаја
- активности у оквиру штала, штенара и гаража
- спортско-рекреативни лов и риболов у резерватима
- активности планинских водича
- помоћне услуге у спортско-рекреативном лову и риболову

Не обухвата:

- изнајмљивање спортске опреме, дел. 77.21
- делатност спортских школа и школа за игре, дел. 85.51
- активности спортских инструктора, учитеља и тренера, дел. 85.51
- организацију спортских догађаја од стране спортских клубова, на отвореном и затвореном, и управљање њима, за професионалце или аматере, дел. 93.11 и 93.12
- активности организоване у парковима и на плажама, дел. 93.29

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

93.2 Остале забавне и рекреативне делатности

Обухвата јединице које управљају објектима или обезбеђују услуге за различита рекреативна интересовања корисника. Укључује делатности које садрже различите атрактивне садржаје, као што су механички рингишпил, тобогани, игре на води, представе, перформанси, тематске изложбе и уређене излетничке терене.

Не обухвата спортске активности, затим сценске, музичке и друге уметности и активности разоноде.

93.21 Делатност забавних и тематских паркова

Обухвата рад забавних и тематских паркова који нуде различите атрактивне садржаје, као што су тематске изложбе, представе, перформанси, механички рингишпил, тобогани и игре на води.

93.29 Остале забавне и рекреативне делатности

Обухвата активности које се односе на разоноду и рекреацију (изузев делатности забавних и тематских паркова), на другом месту непоменуте:

- рад аутомата за играње игрица
- активности рекреативних паркова (без смештаја)
- организацију рада објеката за рекреацију повезаних са транспортом, нпр. марина
- организацију рада објеката за рекреацију, нпр. скијашких стаза
- изнајмљивање опреме за одмор и разоноду као саставног дела рекреативних средстава
- вашаре и сајмове рекреативне природе
- активности плажа, укључујући изнајмљивање средстава као што су кабине, ормарићи, столице итд.
- организацију простора за плес

Ова група такође укључује делатности продуцента или организатора забавних приредби уживо, осим уметничких и спортских приредби, у објектима или изван њих.

Не обухвата:

- функционисање жичара, успињача и ски-лифтова, дел. 49.39
- рекреативни риболов на крстарењу, дел. 50.10 и 50.30
- обезбеђивање простора и објеката за кратак боравак посетилаца у рекреативним парковима и камповима, дел. 55.30
- паркиралишта за приколице у камповима, кампове за лов и риболов, камп-места и камп-терене, дел. 55.30
- услуге точења пића у дискотекама, дел. 56.30
- позоришне и циркуске групе, дел. 90.01

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР 5

ОСТАЛЕ УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Овај сектор (као резидуална категорија) обухвата делатности организација на бази учлањења, поправку рачунара, поправку предмета за личну употребу и употребу у домаћинству и различите личне услужне делатности на другом месту непоменуте.

94

Делатности удружења

Обухвата активности организација које заступају интересе посебних група или промовишу њихове идеје. Ове организације обично функционишу на бази учлањења, али се у њихове активности могу укључити и они који нису чланови а имају интерес.

Основна подела у овој области одређује се сврхом којој те организације служе, и то интересима запослених, samozапослених и научних заједница (грана 94.1), интересима запослених (грана 94.2) или промовисањем идеја и активности које се односе на религијска, политичка, културна и образовна питања или на питања из области рекреације (грана 94.9).

94.1

Делатност пословних и професионалних организација и послодаваца

Обухвата делатност јединица које промовишу интересе чланова пословних организација и послодаваца. У случају професионалних организација на бази учлањења – укључује и активности промовисања стручних интереса професионалаца.

94.11 Делатности пословних удружења и удружења послодаваца

Обухвата:

- активности организација чији се чланови удружују ради развоја и унапређења рада пословних субјеката у одређеној области, укључујући пољопривреду, или због економског раста и опште пословне климе одређеног регионалног подручја или административно-територијалне јединице, без обзира на област пословања
- активности савеза таквих асоцијација
- активности привредних комора, еснафских удружења и сличних организација
- ширење (дисеминација) информација, заступање пред државним установама, односе с јавношћу и преговарање о раду организација пословних субјеката и послодавца

Не обухвата:

- активности синдиката, дел. 94.20

94.12 Делатности струковних удружења

Обухвата:

- активности обавезних, независних, струковних организација основаних законом, који врше јавна овлашћења као што су: адвокатске коморе, лекарске коморе, јавнобележничке коморе и др.
- активности организација чији чланови имају интерес првенствено у оквиру одређене стручне дисциплине или професије, као што су лекарска друштва, удружења правника, удружења рачуновођа, друштва инжењера и техничара, удружења архитеката и др.
- активности удружења специјалиста из посебних области ангажованих у научним, академским или културним активностима, као што су писци, сликари, уметници свих врста, новинари и др.
- ширење информација, успостављање стандарда који се примењују у пракси и надзирање њихове примене, заступање пред државним органима и односе с јавношћу стручних удружења
- активности научних друштава

Не обухвата:

- образовање које нуде ове организације, дел. 85

94.2

Делатност синдиката

94.20 Делатност синдиката

Обухвата:

- промовисање интереса радничких организација и синдиката запослених
- активности удружења чији су чланови запослена лица заинтересована пре свега за заступање сопствених става у вези са зарадама и условима рада, и усклађено деловање кроз организацију

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

- активности синдикалних организација у појединачним организацијама, активности синдикалних организација састављених од повезаних синдикалних подружница, као и асоцијације гранских синдиката на струковној или регионалној основи, према типу организационе структуре или другим критеријумима

Не обухвата:

- образовање које нуде ове организације, дел. 85

94.9 Делатност осталих организација на бази учлањења

Обухвата активности јединица (изузев организација и удружења пословних субјеката и послодаваца, стручних удружења и синдиката) које промовишу интересе својих чланова.

94.91 Делатност верских организација

Обухвата:

- активности традиционалних цркава и верских заједница, конфесионалних заједница и осталих верских организација
- активности манастира, самостана и других сличних јединица
- активности у вези с пружањем погребних верских услуга

Не обухвата:

- образовање које нуде ове организације, дел. 85
- здравствене активности ових организација, дел. 86
- социјални рад ових организација, дел. 87 и 88

94.92 Делатност политичких организација

Обухвата:

- активности политичких организација и њихових делова (нпр. омладинских секција политичких партија). Те организације се пре свега баве утицањем на доношење одлука у државним органима постављањем чланова странке или њихових присталица у државне органе, као и дисеминацијом информација, односима с јавношћу, прикупљањем новчаних средстава и др.

94.99 Делатност осталих организација на бази учлањења

Обухвата:

- активности организација које нису у директној вези са политичким странкама, иако се баве јавним питањима и циљевима и утичу на јавно образовање, испољавају политички утицај, прикупљају средства итд.:
- * грађанске иницијативе или протестни покрети
- * еколошки покрети и покрети за заштиту животне средине
- * организације које потпомажу друштвену заједницу и образовне установе, на другом месту непоменуте
- * организације за заштиту и унапређење положаја посебних група, на пример, етничких и мањинских група
- * патриотска удружења, укључујући и удружења бораца
- удружења потрошача
- удружења аутомобилиста
- удружења са сврхом друштвеног зближавања (нпр. ротари клубови, масонске ложе итд.)
- омладинске организације, удружења младих, студентске организације, клубови и братства итд.
- удружења за бављење културним или рекреативним активностима или хобијем (осим спорта и игара), нпр. песнички, књижевни и читалачки клубови, историјски клубови, клубови за филм и фотографију, музички и уметнички клубови, клубови занатлија и колекционара, друштвени клубови, карневалски клубови, итд.
- пружање помоћи и давање донација од стране организација на бази учлањења и других организација

Не обухвата:

- добротворне активности као што је прикупљање новчаних средстава намењених социјалном раду, дел. 88.99
- активности професионалних уметничких група или организација, дел. 90.0
- активности спортских клубова, дел. 93.12
- активности професионалних удружења и асоцијација, дел. 94.12

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

95 Поправка рачунара и предмета за личну употребу и употребу у домаћинству

Обухвата поправку и одржавање рачунарске опреме као што су десктоп, лаптоп, рачунарски терминал, уређаји за складиштење података, штампач и сл.

Такође укључује поправку комуникационе опреме (нпр. факсови, двосмерни радио), електронских уређаја (нпр. радио, телевизор), опреме за кућу и башту (нпр. косилица, вентилатор), обуће, кожных ствари, намештаја, одеће и додатака уз одећу, спортске опреме, музичких инструмената, предмета за бављење хобијем и других личних и кућних добара.

Не обухвата поправку медицинске и дијагностичке радиолошке опреме, инструмената за мерење и истраживање, лабораторијских инструмената, радарске и сонарске опреме, дел. 33.13

95.1 Поправка рачунара и комуникационе опреме

Обухвата поправку и одржавање рачунара, периферне опреме за рачунаре и комуникационе опреме.

95.11 Поправка рачунара и периферне опреме

Обухвата:

- поправку електронске опреме као што су рачунари, рачунске машине и пратећа опрема:
- * десктоп, лаптоп, магнетни дискови, чипови и други уграђени елементи, оптички дискови (*CD-R, CD-ROM, DVD-ROM, DVD-R*), штампачи, монитори, тастатуре, мишеви, командне палице, куглице за рачунарске мишеве, унутрашњи и спољашњи рачунски модеми, наменски терминали, сервери, скенери, читачи картица, кациге за виртуелну стварност, рачунарски пројектори итд.

Такође обухвата поправку и одржавање рачунарских терминала као што су банкомати (*ATM*), терминала за читање бар кодова (*POS*) и џепних рачунара (*PDA*).

Не обухвата:

- поправку и одржавање носача модемске опреме, дел. 95.12

95.12 Поправка комуникационе опреме

Обухвата поправку и одржавање комуникационе опреме као што су:

- бежични и мобилни телефони, носачи модемске опреме, факс, опрема за пренос комуникација (нпр. рутери, спојнице, модеми) двосмерни радио, професионалне телевизијске и видео камере

95.2 Поправка предмета за личну употребу и употребу у домаћинству

Обухвата поправку и одржавање предмета за личну употребу и за употребу у домаћинству.

95.21 Поправка електронских апарата за широку употребу

Обухвата поправку и одржавање електронских уређаја:

- * телевизора, радио-пријемника, видео-рикордера (*VCR*), *CD*-плејера, видео-камера за аматерску употребу и сл.

95.22 Поправка апарата за домаћинство и кућне и баштенске опреме

Обухвата поправку и одржавање апарата за кућну употребу и кућне и баштенске опреме:

- * фрижидера, штедњака, веш-машина, машина за сушење одеће, клима-уређаја, итд.
- * косилица, бочних косилица, дуваљки за лишће и снег, машина за одржавање живих ограда итд.

Не обухвата:

- поправку ручног електричног алата, дел. 33.12
- поправку централних климатизационих система, дел. 43.22

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

95.23 Поправка обуће и предмета од коже

Обухвата поправку и одржавање обуће и предмета од коже:

- чизама, ципела, кожних кофера и сличних предмета
- намештање потпетица

95.24 Одржавање и поправка намештаја

Обухвата:

- поновно тапацирање, дораду, поправку и обнављање намештаја и опреме у кући, укључујући канцеларијски намештај

95.25 Поправка сатова и накита

Обухвата:

- поправку сатова, будилника и њихових делова, нпр. кућишта од свих врста материјала, покретних делова часовника, хронометара итд.
- поправку накита

Не обухвата:

- индустријско гравирање метала, дел. 25.61
- поправку штоперица, показивача времена/датума, временских брала и сличних инструмента за мерење и исказивање времена, дел. 33.13

95.29 Поправка осталих личних предмета и предмета за домаћинство

Обухвата поправку личних предмета и предмета за домаћинство:

- * бицикала
- * одеће
- * спортске опреме (изузев спортског оружја) и опреме за камповање
- * књига
- * музичких инструмената (изузев оргуља и историјских инструмената)
- * играчака и сличних ствари
- * других предмета за личну употребу и за употребу у домаћинству
- штимовање клавира

Не обухвата:

- поправку и одржавање ручног електричног алата, дел. 33.12
- поправку спортског и рекреативног оружја, дел. 33.12

96 Остале личне услужне делатности

Обухвата све непоменуте услужне активности: посебно прање и хемијско чишћење текстилних и крзених предмета, фризерске, козметичарске, педикирске, погребне и сличне активности.

96.0 Остале личне услужне делатности

96.01 Прање и хемијско чишћење текстилних и крзених производа

Обухвата:

- прање и хемијско чишћење, пеглање и сл. свих врста одеће (укључујући и крзно) и текстила помоћу механичке опреме, ручно или у самоуслужним перионицама, за домаћинство, индустријске или пословне кориснике
- прикупљање и достављање рубља и одеће за хемијско чишћење, прање и пеглање
- чишћење тепиха и прекривача, прање завеса и драперија, било у просторијама корисника или не
- бојење рубља, радних униформи и сл. у оквиру услуге прања
- прање пелена
- бојење платна
- хемијско чишћење и бојење кожних предмета и чишћење крзна
- поправка одеће и других текстилних предмета (услед мањих оштећења) која се обавља у оквиру услуге прања

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

Не обухвата:

- изнајмљивање одеће, осим радних униформи, чак и када је чишћење ових предмета саставни део активности, дел. 77.29
- поправка и преправка одеће као самосталне активности, дел. 95.29

96.02 Делатност фризерских и козметичких салона

Обухвата:

- прање, подшишивање и шишање косе, прављење фризура, бојење и блајхање косе, увијање, исправљање и сличне услуге за жене и мушкарце
- бријање и поткресивање браде
- масажу лица, маникир, педикир, шминкање и др.

Не обухвата:

- израду перика, дел. 32.99

96.03 Погребне и сродне делатности

Обухвата:

- сахрањивање и спаљивање људских и животињских лешева:
- * припрему лешева за сахрањивање, спаљивање и балзамовање и погребне услуге
- * услуге сахрањивања и спаљивања
- * изнајмљивање опремљеног простора за церемоније сахране на гробљу
- изнајмљивање и продавање гробних места
- одржавање гробова и споменика

Не обухвата:

- извођење религиозних погребних обреда, дел. 94.91
- уређење гробља, дел. 81.30

96.04 Делатност неге и одржавања тела

Обухвата:

- активности турских купатила, сауна и парних купатила, соларијума, салона за мршављење, салона за масажу итд.

Не обухвата:

- медицинску масажу и терапију, дел. 86.90
- фитнес клубове и теретане, дел. 93.13

96.09 Остале непоменуће личне услужне делатности

Обухвата:

- извођење астролошких и спиритистичких сеанси
- организовање пратњи, заказивање састанака, услуге брачног посредовања
- услуге збрињавања кућних љубимаца (смештај и исхрана, чешљање, чување и тренирање)
- активности организација за откривање порекла (генеалогичка)
- активност студија за тетовирање и пирсинг
- активност чистача ципела, носача, лица за наплату паркирања аутомобила итд.
- обављање делатности на бази лиценце са самоуслужним аутоматима (фото-кабине, ваге, апарати за мерење крвног притиска, „сефови“ за ствари и гардеробу, итд.)

Не обухвата:

- ветеринарске активности, дел. 75.00
- самоуслужне веш-машине у перионицама, дел. 96.01
- машине за коцкање и игрице, дел. 92.00

Класификација делатности

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР Т**ДЕЛАТНОСТ ДОМАЋИНСТВА КАО ПОСЛОДАВЦА; ДЕЛАТНОСТ ДОМАЋИНСТАВА КОЈА ПРОИЗВОДЕ РОБУ И УСЛУГЕ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ**

97 Делатност домаћинства која запошљавају послугу

97.0 Делатност домаћинства која запошљавају послугу

97.00 Делатност домаћинства која запошљавају послугу

Обухвата активности домаћинства која запошљавају послугу као што су: спремачице, куварни, собари, батлери, праље, баштовани, вратари, коњушари, возачи, чувари, гувернанте, дадиље, учитељи, секретари итд.

Дозвољава се да послуга запослена у домаћинству исказе делатност свог послодавца у пописима и истраживањима, чак и када је послодавац физичко лице. Производи и услуге који настају на бази те делатности троше се у самом домаћинству послодавца.

Не обухвата:

- обезбеђивање услуга као што су кување, баштованство и др. од независног даваоца услуга (предузећа или физичког лица); видети одговарајући тип услуга

98 Делатност домаћинства која производе робу и услуге за сопствене потребе

Обухвата различиту производњу добара и услуга у домаћинствима. Домаћинство треба сврстати овде само у случају када није могуће идентификовати претежну делатност на основу које се оно издржава.

Ако домаћинство производи за тржиште, оно се разврстава према претежној делатности коју обавља.

98.1 Делатност домаћинства која производе робу за сопствене потребе

98.10 Делатност домаћинства која производе робу за сопствене потребе

Обухвата производњу разноврсних добара која се користе у домаћинству, тј. различите активности домаћинства у производњи робе за сопствене потребе. Те активности укључују лов, скупљање плодова, баштованство, производњу на пољопривредним газдинствима, изградњу стамбених објеката, шивење одеће и осталу производњу за сопствене потребе.

Ако домаћинство производи робу за тржиште, оно се разврстава према претежној делатности коју обавља.

98.2 Делатност домаћинства која обезбеђују услуге за сопствене потребе

98.20 Делатност домаћинства која обезбеђују услуге за сопствене потребе

Обухвата различите услужне активности домаћинства за сопствене потребе. Ове активности обухватају кување, образовање, бригу за чланове домаћинства и друге услуге у домаћинству за сопствене потребе.

Ако домаћинство производи услуге за тржиште, оно се разврстава према претежној делатности коју обавља.

Сектор	Област	Грана	Група	Назив и опис делатности
1	2	3	4	5

СЕКТОР U

ДЕЛАТНОСТ ЕКСТЕРИТОРИЈАЛНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И ТЕЛА

99

Делатност екстериторијалних организација и тела

99.0

Делатност екстериторијалних организација и тела

99.00 Делатност екстериторијалних организација и тела

Обухвата:

- делатности међународних организација као што су Организација уједињених нација и њене специјализоване агенције, регионална тела итд., Међународни монетарни фонд, Светска банка, Светска царинска организација, Организација земаља извозница нафте, Организација за економску сарадњу и развој, Европска унија, Европско удружење за слободну трговину итд.
- рад дипломатских и конзуларних мисија које су одређене земљом у којој су постављане, а не земљом коју представљају

Тираж: 200
Штампано у Републичком заводу за статистику